

Meenka Joong

Jumjum Bible Translation

Meenka Joon Jumjum Bible Translation

copyright © 2023 Pioneer Bible Translators

Language: (Jumjum)

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 May 2025 from source files dated 6 May 2025
c26a5d16-f86b-5d5b-852b-4e1cb4a96263

Contents

Ījjin	1
Matta	48

Meenka İijjin ti Nanña Nommañ Wiñe Nüütin Woo Meenka yen İijjin ti

Meenka İijjin ti a meenka yaana İijjidi ti Jiik Doocin Dänken yek Meenka Jiik Joonj ti ye. Anj meenka yaanni a pergon kä lemmä mä İburu, anj ken yeli me yok kä lemmä Mäbaan ogo Mäbaan nājjo wakkä yaakki cääna. Anj lemmä mä İburu cääna uccin kä jiik ogo, “İijjin ti.”

Anj nüüti wakkä muure ätä wa ke İijjin ti cäwdä mänbaan ke Joonj. Anj a me dñirken ken gĩmmĩdi ogo Meenka İijjin ti perrii ko Müüca, bata Kääjin Woo ke Laawĩin ke Panñani ke Njocin Giti. Anj meenkani yaaka kä duuc yaakki battä me ogo, Tuwraat anj anjan ogo, “Nüddin kä lemmä mä İburu.” Anj Meenka İijjin ti cäayge giti jiik yaaka tiilcidi ikin yuukkidin ti ükĩtin giti Jiik Doocin Dänken ke Kiccangenen ye. Anj ikin nüütikidin yin kääjin ti nommañ wic ogo, ke mäbaan täktanñenen manña. Anj cääna nüütidi woo wan yen Joonj yaana mäkee me ye.

Anj meenka İijjin ti, İijjin ti kä Joonj nommañ nanñe ogo, ke m'aka İijjene ti nanñe ye, Aadam ke Awwa. Anj ceeñ nüüti yaanwiiwa yen Noo ke tääl mooye. Anj ŋuca Meenka İijjin ti nüüti yaanwiiwa yen Abrayiim ke Icaak ke Yaagüüp ke äärgä tüggen yeeken. Anj Yaagüüp cääna battä me ogo İcärayiil anj ŋon kicconde nanña donje. Anj Meenka İijjin ti yuuttu inñi kä yatkäwiiwani yek merkä Yaagüüp ke juwin yeenen Kanaan atene ke Macir. Anj düüñin yaanwiiwa yen meenka İijjin ti tiilcidi ogo Yuucip, minneni Yaagüüp jone, anj ike wäättä a mügdo yen mä Macir ogo.

Wääna Joonj İijjenee kä Nanña Pollonj ke Nommañ ye

¹ Wääna Joonj İijjenee kä nanña pollonj ke nommañ ye,

² nantä ladan anj batta cäaygene biilke, anj müllä kul piik agee kä äaton wic, anj Wääktan Joonj ken laay piik witin.

³ Anj Joonj jaajjin ogo, “Dalä bownu wääti!” Anj bownu wäättä.

⁴ Anj Joonj bownu yoorre njan, anj Joonj bownu kiimme giti ke müllä.

⁵ Anj Joonj bownu äkkene ogo, “Äñ jiñe.” Anj müllä äkkene ogo, “Wiirin jiñe.”

Anj biigin ti dakkä anj tinñanñänä äatin anj a nünnä kä keelok.

⁶ Anj Joonj jaajjin ogo, “Dalä kewnä wääti teejiik piitti, anj wääti a waan piik ke piik.”

⁷ Anj Joonj nanña kewnä, anj piik yek mä inñä ke piik yek mä ñaalonñu kiimme giti. Anj wäättä.

⁸ Anj kewnä mä ñaalonñu äkki Joonj ogo pollonj.

Anj biigin ti dakkä anj tinñanñänä äatin anj a nünnä kä yew.

⁹ Anj Joonj jaajjin ogo, “Piik yaaka inñi pollonj ñoy ye, yoken dñlji nantä keellä, anj nantä iwon üko woo.” Anj wäättä.

¹⁰ Anj Joonj nantä iwon äkkene ogo nommañ, anj nant'a piik yoken agene kä dñlgin ye, äkkene ogo wiykä mäyken. Anj yoori Joonj anjan njan.

¹¹ Anj Joonj jaajjin ogo, “Dalä wakkä garkä yül nommañ wic, anj gidok tulgen anj äcä käwkä, anj jengä gidok tulgen anj äcä käwkä daa kä biilken.” Anj wäättä.

¹² Anj nommañ wiñe yüllü kä wakkä garkä anj gidok tulgen anj äcä käwkä, anj jengä gidok tulgen ke käwken daa kä biilken. Anj yoori Joonj anjan njan.

¹³ Anj biigin ti dakkä anj tinñanñänä äatin anj a nünnä kä dāk.

¹⁴ Anj Joonj jaajjin ogo, “Dalä wakkä bowku wääti ñaalok pollonj ji kipi giti anj jiñe ke wiirin jiñe anj nüüti waadgä ke nünnä ke yuungu.

¹⁵ Anj dalä waak bowku wääti ñaalok pollonj ji anj diikidi inñi nommañ wic.” Anj wäättä.

¹⁶ Anj Joonj nanña waak yaaka yawan diikidi inñi ye, kä yewwe. Bownu yaana talan ye, ken tiici anj jiñe, anj bownu yaana deetan ye, ken tiici wiirin jiñe. Anj cääna Joonj kirkä nanñe.

¹⁷ Anj iken dooci Joonj ñaalok pollonj ji diikidi inñi nommañ wic,

¹⁸ anj tiici anj jiñe ke wiirin jiñe, anj kipi giti bownu ke müllä. Anj yoori Joonj anjan njan.

¹⁹ Anj biigin ti dakkä anj tinñanñänä äatin anj a nünnä kä njan.

²⁰ Anj Joonj jaajjin ogo, “Dalä piik kümok kä waak'a a üdin ye, anj dalä dñrgä päyok nommañ wic ke ñaalok pollonj ji.”

²¹ Anj Joonj nanña wakkä piik gitken mäyken yaaka donjan ye, anj waak'a a üdin layok ye, yaaka küümgenee piik gitken ye, anj cääna dñrgä yaaka päydidi pollonj ji ye. Anj yoori Joonj anjan njan.

²² Anj nüüllü Joonj anj kiinne ogo, “Gide anj diire anj piik yaaka wiykä mäyken giti ye küümge. Anj dalä dñrgä dñra nommañ wic.”

²³ Anj biigin ti dakkä anj tinñanñänä äatin anj a nünnä kä duuc.

²⁴ Anj Joonj jaajjin ogo, “Nommañ äcä woo

waak'a a üdin ye, kä biilken, digärgä ke waak'a muulu iñi ye ke wakkä luum jiñe kä biilken." Anj wäättä.

²⁵ Anj Joon näñjä wakkä luum jiñe daa kä biilken, anj digärgä daa kä biilken, ke waak'a muulu iñi ye, muure kä biilken. Anj yoori Joon anjan njan.

²⁶ Anj Joon jaajjin ogo, "Mänbaan nanjin kä bilko anj äälinkä, anj dale yak wiykä mäyken gütken, ke diirgä pollon jiñe, ke digärgä, ke waak luum jiñe, ke waak'a muulu iñi nommañ wic ye, müktü mänbaan muure."

²⁷ Anj Joon mänbaan nanje kä bilke. Kä bilkä yeeke ike Joon mänbaan nanje. Nanje on ke iinj.

²⁸ Anj nüülki Joon anj kiinne ogo, "Giide anj diire anj nommañ wiñe küümge anj tiije. Anj yak wiykä mäyken, ke diirgä pollon, ke waak'a muulu iñi nommañ wic ye, muureen müge."

²⁹ Anj Joon jaajjin ogo, "Ikee iñiñe wakkä garkä yaaka gidok tulgen anj ääcidä woo käwkä nommañ wic ye, anj jengä yaaka gidok tulgen anj ääcidä woo käwkä ye, muure a wakkä äämkä yeeke."

³⁰ Anj wakkä luum jiñe yaaka nommañ wic ye, muureen ke diirgä pollon jiñe ke waak'a layok nommañ wic cääygene wääktän ye, iññä wakkä garkä muureen a waak äämkä." Anj wäättä.

³¹ Anj Joon wakkä yaaka nanje ye, yoorre muureen njan kuckon.

Anj biigin ti dakkä anj tiññanjänä äätin anj a nüñkä kä düügük.

2

¹ Nanjä pollon ke nommañ ke waak'a bilteen ye danjä.

² Anj Joon danjä kä nanjä wakkä yeeke nüñnä yaana kä naṭükel ye ti, anj yore yikkene nüñnä yaana kä naṭükel ye ti kä näänkä yaaka nanje ye muure.

³ Anj Joon nüñnä naṭükel nüülkene anj nanje ladan, kä yaana yore yikkeneeda kä nuugula yen wakkä muure yaaka nanje ye.

Adam ke Awwa

⁴ Yaanni a gin'a näñjä done wääna Piṭo Joon näñjee kä pollon ke nommañ ye.

⁵ Anj jengä muure mor baati nommañ wic, anj wakkä garkä batta mor yülü woo, näänka Piṭo Joon batta mor tuucee iñi ñaal nommañ wic ye, kä mänbaan bawe yaana piiti nommañ wic ye.

⁶ Anj nomuk ku on piik kääjidi woo nommañ ji mäati nommañ wiñe muure.

⁷ Anj Piṭo Joon kuññu nomgu nommañ wic, anj nanje a oon, anj kütkene umdin wääktän üññü. Anj oon üññü.

⁸ Anj Piṭo Joon piittä jengä garkä nantä battä me ogo Adan nomuk anji, anj oon yaana nanje ye doocce wica.

⁹ Anj Piṭo Joon jengä yaaka njan me wanjen ti anj njan amma ti ye, muure yүүлene ñaalok nommañ wic, anj jaan yaana me iñde üññü ye, cääy teejjük nantä garrä, anj jaan näjjin nerrä ke yiñ cääna bilti teejjük.

¹⁰ Anj ku on wii kääjidi woo nantä battä me ogo Adan mäati nantä garrä, anj küptidi güti wica anj wäätcidi äänken kä njan.

¹¹ Yanjalan battä me ogo Pecüün, anj ike ken kaajit baan mä Hawela ji muure nantä cääyge tiilgä ye.

¹² Anj tiilgä yek baan yaanja njan. Anj jengä pilkä yaaka äacete me woo pandeyni ye, bilti anj cääna pämkä yaaka gäldidi njan ye bilti wica.

¹³ Anj yäntän wii yanjalan ogo Jeyüün, anj a ike ken kaajit baan mä Küüc ji muure.

¹⁴ Anj yäntän wii yaana agene däk ye, battä me ogo Adagiil, anj ike ken kaajit Acüür ti kä nomuk. Anj wii yaana wäätcete kä njan ye, battä me ogo Puraat.

¹⁵ Anj Piṭo Joon oon koowne anj doocce Adan nantä garrä ogo nuugelee anj tiije.

¹⁶ Anj Piṭo Joon oon iingene anj kiinni ogo, "Jengä yaaka nantä garrä ji ye, amä muure,

¹⁷ anj jaan yen näjjin nerrä ke yiñ nana iki ämjädä, naana iki bi ämjä ye, iki bi tüwü a gütken."

¹⁸ Anj Piṭo Joon jaajjin ogo, "Batta njan oon cawde pare anjan, nangä m'ana ike yүүлkütü ti cawdä ye."

¹⁹ Anj Piṭo Joon kuññu nommañ anj näñjä wakkä luum jiñe muure ke diirgä pollon jiñe. Anj äckene oon ookcedeeda bi äkke ogo, anj wakkä yaaka a üdin ye muure yaana bärkanä oon ye, i daa wääti a yäntonde.

²⁰ Anj digärgä muure bäari oon kä yäntängenen, ke diirgä pollon jiñe ke wakkä luum jiñe muure. Anj ike kä done batta kañon yaana ääleke kä ike yүүлkütü ti kä cawdä ye.

²¹ Anj Piṭo Joon oon iñiñe wanjin nüñkä kä pek, anj wääna oodene daa ye, ääcin woo niirande yanjalan kä keelok anj nantä yeene paatte wan.

²² Anj Piṭo Joon näñjä iinj kä niiran yaana äbe woo oon gunne ti ye, anj äckene oon.

²³ Anj oon jaajjin ogo, "Yaanni tiññan a äwnä yen äwgi anj a yäñjä yen yängi.

Anj ike bi battä me ogo, 'iinj' näänka äbene daa me woo 'oon' ti ye."

²⁴ Anj ina ken oon wäyen ke meen daleeda buwin anj yore cooteeda ti iije ti anj wäätene agene gaan keellä yaana.

²⁵ Anj nomuk ku on oon ke iije muutuk yoken ladan, anj yoken batta a lodgu.

3

Dimmin Mänbaan

¹ An ñomuk ku on wakkä luum jiñe muure yaaka nanj Piṭo Joon ye ti, a kaan ken wiñe bitarañ meken gitì. An iinj taaññe ogo, “A jiñe Joon ikee kiinne ogo ñana ikee ämje jengä ṭulgen yek nantä garrä ji muure?”

² An iinj kaan kiinne ogo, “Jengä ṭulgen yaaka nantä garrä ji ye, ikoon ämon,

³ an Joon ikoon kiinnon ogo jaan yaana teejiük yaanja ṭulge ñana amjon an ñana tabdoon yok ikoon bi tüwjon.”

⁴ An iinj kiini kaan ogo, “Ikee batta bi tüwel

⁵ Näjjänä Joon ääjkalañ naana ikee bi ämje ye, wanḡic bi päti woo an ikee bi wääte bata Joon anan, ikee njäje nerrä ke yiñ.”

⁶ An yoori iinj jaan ṭulge nḡarañ ammä ti, an nḡarañ me wanḡen ti, an me iñde witin wan. An uṭṭu ṭuule an amme, an cääna oore äkene an ämjın.

⁷ An wanḡen pättä woo an duuggen nji yoken ladañ. An jittä jaan beel bata ñoommu gitke, an ṭuuri an kümji teygen ti.

⁸ An Piṭo Joon tiinji kää yäawe äätä nantä garrä ji biigın ti anñi, an oon ke iinje Piṭo Joon ṭarki jengä gitì nantä garrä ji.

⁹ An Piṭo Joon oon bärkene an taacce ogo, “İki wali?”

¹⁰ An luukke ogo, “İki tiinjeneni äätä nantä garrä ji, an ika booññu, yori ladañ an ika ṭarrä.”

¹¹ An Piṭo Joon jaajjin ogo, “A ñaani ken iki kiinne yorü ladolat? İki ämjini jaan yaana kollenii kää ogo ñana iki ämje ina?”

¹² An oon jaajjin ogo, “İnj yaana äkanaan kää ina ken ika iñña jaan ṭuule an ika ämjänä.”

¹³ An Piṭo Joon iinj taaññe ogo, “A ñaaka ina nanñi yaanna?”

An iinj jaajjin ogo, “Kaan ika amma njingın an ika ämjänä.”

Joonñi kää Joon

¹⁴ An Piṭo Joon kaan kiinne ogo, “Kä nääñkää yaaka nanñi ye, iki agä tuumgon, wakkä luum jiñe waadgen ti, ke diğärgä ti muure.

An iki bi muulu iñi kää jiñü an ñomgu ken bi amä yuungu yüükü ti muure.

¹⁵ An ika bi duccu yiñ waadgic ti ikee ke iinj, ke kaaynic ti.

Ike iki bi jibey wiñü ti, an ike bi kääjä nubdonde ti.”

¹⁶ An iinj kiinne ogo, “An bääñ pillä yüünü bi ñucku ti naana iki laacci ye, an kää pillä iki bi giidä merkä. An iki ṭäkä yoku ogo oorü ääto ko jiik yüükü, an ike ken bi a müğdo yüünü.”

¹⁷ An Aadam kiinne ogo, “Kä yaana tiññii kää jiik iñjü an ämjinii kää jaan yaana kollenii kää ogo ñana amje ye, ñommañ wiñe a tuumgon kää nääñkää yüükü. An iki bi amä kää pillä ñuugulani yüükü ti yuungu muure.

¹⁸ An paañ ke küügü bi yülü woo baannü, an iki bi amä wakkä garkä yiil ji.

¹⁹ An kää cannä iki bi amä wakkä äamkä yüükü, ke ḡukci iñi ñommañ yaana nanñenii kää ye ti.

İki agä ñomgu, an iki bi ḡukcu ñommañ ji.”

²⁰ An Aadam iinje äkkene ogo Awwa, nääñka bi wäätee kää a miy yen me muure ye.

²¹ An Aadam ke iinje nängi Piṭo Joon burunḡu yek gaan an iinjkeneeda.

²² An Piṭo Joon jaajjin ogo, “Mänbaan tiññañ inni wäättä bata ikin njäjä nerrä ke yiñ yaanni. An tiññañ nḡuca nuñkodo inte lajjede an uṭit jaan cäwdä ṭulge an üdit ke cüle.”

²³ An ñuuli woo Piṭo Joon nantä garrä ji nant'a battä me ogo Adan ye, ogo ato ñommañ yaana nanñiidako me ye ñuugele.

²⁴ An mänbaan ñuuli woo Joon nantä garrä ji yaana battä me ogo Adan ye, an malaññi teyken yaaka battä me ogo korbüm ye, tuci Joon cäyok Adan kää ñomuk, an gaaḡal wiñe wüñde i lemme käl kää maañ tiici päy yen jaan cäwdä.

4

Kaayin ke Abiil

¹ An wääna Aadam nünnene ke iinje Awwa ye, iinje laaccä, an giññä kaygon yeenen battä me ogo Kaayin. An Awwa wääna giññee kää ye jaajjin ogo, “Kä yüükkin ti yen Piṭo ika giññä oon.”

² An ñuccin giññä määden an äkki ogo Abiil.

An wääna ḡonḡene ye, Abiil ken wäättä anña kaaydo ḡiik, an Kaayin ken anña piito.

³ An nüñkää yakkalañ ti Kaayin Piṭo äkene waak'a piññe ye ti.

⁴ An daa Abiil äccin ḡiik yeeke ti yaana a kaygon an a caagon ye. An Abiil ke gin'a äcce ye, giñgi Piṭo kää jon ñamme.

⁵ An ike Kaayin ke gin'a äcce ye, batta agee kää giñgini. An Kaayin pennä an ñome ñerre yok kää yaac.

⁶ An Kaayin taaji Piṭo ogo, “İki agä penon ina? An ñomü ñerdä ina?”

⁷ An naana iki nanñi nääñk'a nḡarañ ye iki bi giñgeni. An iki naana batta nāğdä nääñk'a nḡarañ ye, nääñkää yaackä iki bi keeygi äntüke ti, an bi wääti ḡonḡu ti, an üjja bonu yokin ñana bääğgäädä.”

⁸ An Kaayiin määden Abiil kiinne ogo, "Juwu ati woo yiil ji." An wääna ðakkene ti yiil ji ye, i Kaayiin yore yelle an määden nänje ðok.

⁹ An Piŋo Kaayiin taaññe ogo, "Määdic Abiil wali?"

An luugi Kaayiin ogo, "Kuju. A ika ken tiicä määdo?"

¹⁰ An taaji Piŋo ogo, "A ŋaaka ina nanŋi yaanna? Yimgä määdic yääwidi iñi ŋommañ wic ika ti.

¹¹ An tiññan ika agä tuumgon an ika agä ñooton woo ŋommañ yaana poñe kupkene an gimmin kä yimgä määdic iñtū ti ye.

¹² İki batta bi iñgi ŋommañ käwkä ŋerkä naana puuyu ye, an ika bi laayä kamat nantä yüünü bi baati ŋommañ wic."

¹³ An Kaayiin Piŋo kiinne ogo, "Jooññu yeeni talan batta liildä kä waaññä.

¹⁴ Tiññan ika ñootaa woo ŋommañ wic an ñomū tukki woo ika ti, an wäättana ika laayä i nantä yeeni baati ŋommañ wic, an m'ana ika bi kaña ye, ika bi näga ðok!"

¹⁵ An kiini Piŋo ogo, "Ba'ay batta anan! Naana m'ana ika nägey ðok ye, bi wanä äänke kä ŋaŋkel bata yaana nänje kä ðok ye." An Piŋo Kaayiin nängene gin'a ñicte daa kä me ye, nuñko ŋana näkte daa ðok m'ana ike kañgä ye.

¹⁶ An Kaayiin angin yore Piŋo ñome ti, an attä cääjijn ŋommañ mä Nuut ti, Adan ti kä ñomuk.

Kaaynä Kaayiin

¹⁷ An Kaayiin ningin ke iñje an laaccä an gittä minneni oone battä me ogo Anook. An battä baan an äkkene ogo Anook kä yäñtän minneni yeene.

¹⁸ An Anook gittä Iraat, an Iraat gittä Maaweel, an Maaweel gittä Matüceel, an Matüceel gittä Lamak.

¹⁹ An Lamak ðiññä määngä kä yewwe, yanjalan battä me ogo Aada an yanjalan ogo Cilla.

²⁰ An Aada gittä Yabal, an ike ken a wäy yen m'aka cäyok kä keeññi an kääji ðiik ye.

²¹ An määden battä me ogo Yübal, a m'ana İijjin ti keemmä gerger ke küññü killij ye.

²² An Cilla gittä minneni oone battä me ogo Tubalkaayiin, an a ike ken yaacänä yok kä goññu kayakä yek bilkä muure. Tubalkaayiin käwen battä me ogo Naama.

²³ An Lamak määngä yeeke kiinne ogo, "Aada ke Cilla tiñje, ikee määngä Lamak jiik yeeki tiñje.

M'ana ika iñña yok kuun ye nanñä ðok, a durñu yaana ika ickana ye.

²⁴ An naana m'ana näkkä Kaayiin ye wangä me äänke kä ŋaŋkel,

an m'ana bi näki Lamak ye, bi wangä me äänke caykä kä ŋaŋkel witken kä ŋaŋkel."

Giññä Ceet

²⁵ An Aadam ŋuca ningin ke iñje, an gittä minneni oone. An äkki meen ogo Ceet* an jaajijn ogo, "Joon ika iñña minneni ratkana kä nantä Abiil yaana nägi ðuuggin Kaayiin ye."

²⁶ An wääna Ceet tällee kä ye gittä minneni an äkkene ogo İnooc. An yuungu yaakca ti mabaan wäättana jujjin kä maanñä yäñtän Piŋo.

5

Kaaynä Aadam

¹ A perrä yen kaaynä Aadam ikki. Wääna Joon nänjee kä mänbaan ye, nanñe kä biilkä yeeke ike.

² Nanñe oon ke iñ an ŋüülkene, an wääna nanñeeda kä ye, äkkene ogo mänbaan.

³ An wääna Aadam cäynee yuungu kä 130 ye, gittä minneni äalene kä beel bata ike, an äkkene ogo Ceet.

⁴ An wääna Ceet giidene daa me ye, Aadam cäyänä yuungu 800, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalan.

⁵ An Aadam yuunge muure yaaka cäynee kä ŋommañ wic ye, a 930 an tüwnü.

⁶ An wääna Ceet cäynee yuungu kä 105 ye, gittä İnooc.

⁷ An wääna İnooc giidene daa me ye, Ceet cäyänä yuungu 807, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalan.

⁸ An Ceet yuunge muure yaaka cäynee kä ŋommañ wic ye, a 912 an tüwnü.

⁹ An wääna İnooc cäynee yuungu kä 90 ye, gittä Kinaan.

¹⁰ An wääna Kinaan giidene daa me ye, İnooc cäyänä yuungu 815, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalan.

¹¹ An İnooc yuunge muure yaaka cäynee kä ŋommañ wic ye, a 905 an tüwnü.

¹² An wääna Kinaan cäynee yuungu 70 ye, gittä Maalla.

¹³ An wääna Maalla giidene daa me ye, Kinaan cäyänä yuungu 840, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalan.

¹⁴ An Kinaan yuunge muure yaaka cäynee kä ŋommañ wic ye, a 910 an tüwnü.

¹⁵ An wääna Maalla cäynee yuungu 65 ye, gittä Yaarit.

¹⁶ An wääna Yaarit giidene daa me ye, Maalla cäyänä yuungu 830, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalan.

¹⁷ An Maalla yuunge muure yaaka cäynee kä ŋommañ wic ye, a 895 an tüwnü.

* 4:25 Ceet ogo iññä kä lemmä mä İburu.

¹⁸ An wääna Yaarit cääynee yuungu 162 ye, gittä İdrıic.

¹⁹ An wääna İdrıic giidene daa me ye, Yaarit cääynä yuungu 800, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalañ.

²⁰ An Yaarit yuunge muure yaaka cääynee ka ñommañ wic ye, a 962 an tüwnü.

²¹ An wääna İdrıic cääynee yuungu 65 ye, gittä minneni oone battä me ogo Matüceela.

²² An wääna Matüceela giidene daa me ye, İdrıic baaddin päy Joon yuungu 300, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalañ.

²³ An İdrıic yuunge muure yaaka cääynee ka ñommañ wic ye, a 365.

²⁴ An İdrıic baaddin päy Joon, an wiıccä iñi ka yaana koowene daa Joon ye.

²⁵ An wääna Matüceela cääynee yuungu 187 ye, gittä Lamak.

²⁶ An wääna Lamak giidene daa me ye, Matüceela cääynä yuungu 782, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalañ.

²⁷ An Matüceela yuunge muure yaaka cääynee ka ñommañ wic ye, a 969 an tüwnü.

²⁸ An wääna Lamak cääynee yuungu 182 ye, gittä minneni oone.

²⁹ An äkkene ogo Noo.* An ike jaajjin ogo, "Yaanni ikin bi iñin yiktañ ka bääñ yen ñuugulani yek inko, ñommañ yaana tuumi Piṭo yaanni ye ti."

³⁰ An Lamak wääna Noo giidene daa me ye, Lamak cääynä yuungu 595, an gittä merkä oogen ke tiirin yakkalañ.

³¹ An Lamak yuunge muure yaaka cääynee ka ñommañ wic ye, a 777 an tüwnü.

³² An wääna Noo yuunge anñene 500 ye, gittä Caam ke Haam ke Yaapic.

3

Yiñ Mänbaan Ñommañ Wic

¹ An wääna me jujjene ka ñiirin ñommañ wic, an gittene ka ṭulgu ye,

² malaññi Joon ṭulgu mäbaan yoori neraan, an iken wakkä yaaka daa reeni ye an deyi.

³ An Piṭo jaajjin ogo, "Wääktāñ yeeni batta bi cääy mänbaan ti ke on bata yuungu yaakca ti, ike a mänbaan yaana tüwit ye, an yuungu yeeke batta bi käälcı woo 120."

⁴ Nüinkä yaakca ti ñommañ wic ook yakkalañ doñgañ an teyañ, nääñka malaññi Joon diññene ṭulgu mäbaan an gittene merkä ye. An a iken ken a mä teykä ñomuk ku on yaaka yäntängenen pakä me ye.

Nüüdün Joon

⁵ An Piṭo yiñ mänbaan yoorre ñiirin ñommañ wic, an yoorre jiik'a nañtä juuggen ti ye, a yaacken muure kamat.

⁶ An Piṭo jone lüüjjin ka yaana naññee ka mänbaan ñommañ wic ye, an ike nüüjjin jone ti.

⁷ An Piṭo jaajjin ogo, "Mänbaan yaana naññä ñommañ wic ye, üülü wic, mänbaan ke digärgä ke waak'a layok ye, ke diürgä pollon jiñe, ika joni nüüjjin ka yaana naññä daa ka ye."

⁸ An a Noo ken kääññä ñerrä Piṭo ti.

Noonu Mäkki Joon ka Tääl

⁹ Wakkä yaaka naññä duuggen yuungu Noo ti ke mä yeeke ye. Ñomuk ku on kilkä Noonu ti, a Noo ken a men wotconde an ken done ladañ me giti. An Noo ken baadit päy Joon.

¹⁰ An Noo gittä merkä ka dāk. Yäntängenen ogo Caam, an Haam, an Yaapic.

¹¹ An ñommañ yaaññä Joon ñome ti, an ñommañ küümmü ka nääñkä yaackä.

¹² An ñommañ wiñe yoori Joon yaaññä, nääñka mäbaan muure nääñken yejgene ye.

¹³ An Noo kiini Joon ogo, "Nüinkä mäbaan tiññan düüññin ñomi ti, nääñka ñommañ wiñe küümgene daa ka nääñken yaacken ye. An ika takä iken cüccüdü woo ke ñommañ.

¹⁴ An nañä kuun yen jaan yaana battä me ogo japar ye. An kuun nängä jı äärgä, an paadä jok ka duññu tooli külok ke ñañe ti nuñko piik ñana kaaccete ti kuun ji.

¹⁵ An nañä anñi bāyte pääyā ka men buñe 130, an gāpte men buñe 25, an külte 15.

¹⁶ An kuun nängä wiñe an kääł ṭuule wääktāñ doocci waan wiñe ke teye a men buñe toñtolle. An kuun tüke nañjä ka gunne ti, an kuun jiñe kiibä giti, iñi ke teejjük ke ñaalok.

¹⁷ "An ika ina tuucudu tääl piik ñommañ wic, ika cüccüdü woo wakkä yaaka cääygene ka wääktāñ yoken ti ye, pollon ñoy. Waak'a ñommañ wic ye, muure tüw.

¹⁸ An ika bi duccu jiik doocin ke iki. An iki kaacci kuun ji ikee ke merkä yüükü ke iññi an määngä merkä yüükü.

¹⁹ An wakkä yaaka a üdeñ ye ti muure, iki äccä kuun ji ka yew yewni oon ke iin dalä üt ke iki.

²⁰ Diürgä ti daa ka biilken, an digärgä ti daa ka biilken, an wakkä yaaka layok ñommañ wic muure ye, daa ka biilken iken bi ätä iki ti ka yew yewni kaaci kuun ji üde ka.

²¹ An kuju wakkä äämka ti, an dülü yokin iki ti, wääti a wakkä äämka yüükü ke iken."

²² An Noo nääñkä yaaka iingene daa Joon ye, naññe muure a gıtken.

7

Tääl Ñommañ Äätte Wic

* 5:29 Noo ogo yiktañ ka lemmä mä İburu.

¹ An Piṭo Noo kiinne ogo, “Kaace ke mā ān yūükü kuun ji. Yoorru a iki parü ken woduwoṭ merkä kil yaakki ti.

² An kuju diğärgä ti oogen kä ṇaṭükel, an määngen ti kä ṇaṭükel yaaka ladan ye ti, an diğärgä yaaka batta ladan ye ti, kuju kä yew yewni oon ke iinj.

³ An ke diirgä ti kuju oogen kä ṇaṭükel an määngen kä ṇaṭükel, nuṅko kaaynen cääyene kä ṇommañ wic muure.

⁴ An nūñkä kä ṇaṭükel ika bi tuucu ñaal ṇommañ wic an nääkä nūñkä caykä kä ṇan wırdınnı gıtken ke āṅkä gıtken. An waak'a āāynä ṇommañ wic ye, bi cücü woo muure.”

⁵ An Noo nääṅkä yaaka iingene daa kä Piṭo ye, nanṇe muure.

⁶ An wääna piik yiinene kä tääl ṇommañ wic ye, Noo yuunge kä 600.

⁷ An Noo kaaccä kuun ji ke iije ke merkä yeeke ke määngä merkä yeeke, üdene kä piik tääl.

⁸ An diğärgä yaaka ladan ye, ke yaaka batta ladan ye, ke diirgä ke wakkä yaaka layok ṇommañ wic ye muure,

⁹ waak'a kaaccä kuun ji ke Noo ye, kä yew yewni, oon ke iinj, bata yaana Noo kiinene daa kä Joṇ ye.

¹⁰ An wääna nūñkä kä ṇaṭükel ḍakkene ye, piik tääl üükün woo ṇommañ wic.

¹¹ An wääna Noo yuunge wäättene kä 600 ye, paan yew ti, nūñkä caay witken kä ṇaṭükel ti, piik wanḡen püürin woo iñi ṇommañ ji, an cääna ñaal puukin iñi ñaalok pollon ji.

¹² An ñaal puukin iñi ṇommañ wic nūñkä caykä kä ṇan wırdınnı gıtken ke āṅkä gıtken.

¹³ An nūñnä yaanja ti ken kaaccene Noo kuun ji, ike ke iije ke merkä yeeke Caam ke Haam ke Yaapic ke määngä yeeken.

¹⁴ Iken ke waak luum jiñe daa kä bi-ilken ke diğärgä muure ke waak'a muulu iñi ṇommañ wic ye, ke diirgä yaaka päydidi ye muure daa kä biilken.

¹⁵ An wakkä yaaka cääyene kä yoken an wääki a üdin ye, muure äatin kaaccä kuun ji kä yew yewni ke Noo.

¹⁶ An bata yaana Joṇ Noo iingene daa kä ye, waak äce kuun ji oogen ke määngen. An Noo üülji tüggın Piṭo kuun ji.

¹⁷ An tääl yijnin nūñkä caykä kä ṇan ṇommañ wic, an piik üüttin kä diirin. An kuun ääri ñaalok piik ṇommañ wic.

¹⁸ An piik üüttin kä diirin ṇommañ wic, an kuun wäättan taamit ñaalok piik witin.

¹⁹ An piik diirin kä yaac ṇommañ wic, an pämkä mäyken muure yaaka pollon ṇoy ye, äätte witin.

²⁰ An piik yoken küülü ñaalok, an pämkä äädi witin iñi men buṇe kä ṇaṭükel.

²¹ An waak'a layok ṇommañ wic a üdin ye tüwgin muure, diirgä ke diğärgä ke wakkä

luum jiñe ke waak'a muulu iñi ye, ke määban muure.

²² Wakkä yaaka cäyok ṇommañ iwon wic wääki a üdin ye, tüwgin muure.

²³ An wakkä yaaka cäyok ṇommañ wic a üdin ye, määban ke diğärgä ke waak luum jiñe ke diirgä pollon jiñe cücce woo Piṭo muure. An buccin a Noonu ke waak'a kaac-cene kuun ji ye päaken.

²⁴ An piik ṇommañ müṭte wic nūñkä kä 150.

8

Tääl Wüükın İñi

¹ An Joṇ Noo batta agee kä wiirgon ke wakkä luum jiñe, ke diğärgä muure yaaka ke ike kuun ji ye, an tuccin jommu ṇommañ wic an piik wüükın iñi.

² An piik wanḡen yaaka yijnete ye, yoken üülji ke kälkä pollon jiñe cääna, an ñaal yore yuutkene kä määñä pollon ji.

³ An piik duukin iñi kä deewan kä deewan ṇommañ wic nūñkä 150 ti.

⁴ An paan ṇaṭükel ti, nūñnä caay witken kä ṇaṭükel ti, kuun cääjin waadgä pämkä yaaka battä me ogo Araraat ye witiin.

⁵ An piik iñijidi kä wüükın iñi anṇa paan caay ti, an nūñnä ijjin ti yen paan caay pämkä witken üükün woo.

⁶ An wääna nūñkä caykä kä ṇan ḍakkene ye, Noo kälä tuule yaana nanṇe kuun gunne ti ye, kupkene.

⁷ An tuccin gaaggaak. An kaaccä woo an päydin ke piik iwene ṇommañ wic.

⁸ An tuccin gülküte ogo ato piik ookce naana deewono iñi ṇommañ wic ye.

⁹ An gülküte batta a kääñon nāñ'a koojjee iñi ye, an ḍukcin Noo ti kuun ji, nääṅka ṇommañ wiñe muure mor agee kä küümon kä piik ye. An läjji Noo iñte an müñḡe an duukke ike ti kuun ji.

¹⁰ An kiññä ṇuca nūñkä kä ṇaṭükel, an gülküte ṇocce tuce woo.

¹¹ An gülküte duukin ike ti biigin ti anṇi, i ädit jaan yaana battä me ogo jeytün ye gitke garrä tüke ti, an njji Noo piik deewcin iñi ṇommañ wic.

¹² An kiññä nūñkä kä ṇaṭükel yakkalan ṇuca an gülküte tuce, an gülküte batta a düükidini njäk ike ti.

¹³ An wääna Noo yuunge wäättene kä 601 ye, ijjin ti nūñnä yen yun kicconde ti, piik iwnä ṇommañ wic. An Noo kuun wiñe kuppe woo an däämjın an ṇommañ wiñe yootte a iwon.

¹⁴ An paan yew ti, nūñnä caykä kä yew witken kä ṇaṭükel ti, ṇommañ wiñe iwnä muure.

¹⁵ An Joṇ Noo kiinne ogo,

¹⁶ “Kääjä woo kuun ji ikee ke iñḡu ke merkä yüükü ke määngä yeeken.

¹⁷ Ke wakkä muure yaaka ke iiki a üdin ye, dñirgä ke digärgä, ke wakkä luum jiñe äbä woo. Anj dalä gidok ñommañ wic anj pñr anj ñirä.”

¹⁸ Anj Noo kääjin woo kuun ji ke merkä yeeke ke iñe ke määngä merkä yeeke.

¹⁹ Ke wakkä luum jiñe ke digärgä ke wakkä yaaka muulu iñi ñommañ wic ye, ke dñirgä muure, kääjin woo kuun ji daa kä biilken.

²⁰ Anj Piño bätke Noo tambal anj kuññu digärgä ti ke dñirgä ti muure yaaka ladanj a waak illä wäämmä yok ye ti.

²¹ Anj Piño ñääccä pin yaana gñngede ye, anj jaajjin jone ti ogo, “Ñommañ wiñe batta ñuca bi tuumu kä nääñkä mänbaan, anj ike a nääñkä yaackä ken ñooje jone ti kä ñine tinä, anj wakkä yaaka a üdin ye, batta ñuca bi näga ñugin bata wääna nääñgä daa kä ñugin ye.

²² Anj naana mor ñommañ bilti ye, i pñññä ke errä, anj lüüye ke carrä, anj yñiwuk ke yiluk, anj anj jiñe ke wñrin jiñe, batta bi yñüti iñi.”

9

Joon Duccin Jiik ke Noo

¹ Anj Noo nñütki Joon ke merkä yeeke anj kiinne ogo, “Giide anj ñiire anj ñommañ wiñe küümge.

² Anj ikee bi booce kä wakkä luum jiñe yaaka ñommañ wic ye, ke dñirgä pollonj jiñe, ke waak'a layok ñommañ wic ye muure, ke yak wii jiñe. Yaakki muure bi daläbu cäyok iñkic ti.

³ Waak'a layok a üdin ñommañ wic muure ye, a wakkä äämkä yeekic bata wakkä garkä yek pñtin. Waak muure iññe kä.

⁴ Anj gin'a yimge batta a pñürini woo ye ünñü a yimgä giti, yññonñe ñana ame.

⁵ “Anj mänbaan yaana bi näki menen ye, bi jooju. Anj gin luum jiñe naana näki mänbaan ye, bi tüw cääñna. Anj yaana näki men ye, daa bi tüw.

⁶ Anj yaana näki men ye, daa bi näkä me ñok, nääñka Joon mänbaan nanñeeda kä bi-ilke ye.

⁷ Giide, anj pñre anj ñiire, anj ñommañ wiñe küümge.”

⁸ Anj Noo kiini Joon ke merkä yeeke ogo,

⁹ “Tiññan ika ducudu jiik ñoozin yeeki ke ikee anj ke kaaynä yeekic yaaka ñätkic ti ye,

¹⁰ ke waak nanjin yaaka a üdin kuun ji ke ikee ye muure, dñirgä ke digärgä ke waak luum jiñe yaaka layok ñommañ wic ye muure.

¹¹ Ika bi ducuu jiik ñoozin yeeki ke ikee, anj baati ñuca wakkä üdin ti muure yaaka bi tüw kä piik tääl ye. Anj baati ñuca tääl mooye yaana bi cñüti giti ñommañ wiñe ye.”

¹² Anj Joon jaajjin ogo, “Gin yaanni ika päjgäda nñgin gin'a nñüti jiik ñoozin waan

yeeni ti ke ikee ye, ke waak'a a nanjin a üdin ye muure, ke merkä yeekic ti ke cñle.

¹³ Rüññit a gin'a ñoozu ñaalok curunju giti ye, anj bi wääti a gin'a nñüti jiik ñoozin waan yeeni ti ke ñommañ ye.

¹⁴ Anj naana ika äääcä polku ñaalok pollonj ji ye, i rññit ükü woo polku giti.

¹⁵ Anj jiik ñoozin yeeki ke ikee ke waak'a a üdin ye muure bi payä. Anj baati tääl mooye yaana bi ätä nääkä waak'a a üdin ye muure.

¹⁶ Anj naana rññit ükü woo curunju giti anj yooñu ye, jiik ñoozin yeeki ke waak'a a üdin ñommañ wic muure ye bi payä.”

¹⁷ Anj Noo kiini Joon ogo, “A rññit ken ñoozu a paydin jiik ñoozin yeeki ke waak'a a üdin ñommañ wic ye muure.”

Merkä Noo

¹⁸ Anj merkä Noo yaaka kääjenee woo kuun ji ye, a Caam ke Haam ke Yaapic. Anj Haam a Kanaan wäyen.

¹⁹ M'aka ikki ñiirin piirtin ñommañ wic yaakki, käjä woo merkä Noo yaaka kä ñäk ye ti.

²⁰ Anj wääna tääl baakkenee kä ye, Noo jujjin kä puuynu yñil, anj piittä jaan muulu beel bata lñütkon, anj ñulge nangä me a määk.

²¹ Äññalanj Noo mättä määk yaaka ñunñe ye, anj ike nägi anj oodi keññ yeene ji yore kä el.

²² Anj Haam Kanaan wäyen, wäyen yoorre nñin yore kä lat, anj ñukcin üñtük mädgen yaaka kä yewwe ye nñütkenee.

²³ Anj Caam ke Yaapic kuññu burñu, anj pedi giti ke dääge ñaalok büyken ti, anj wñtñü ti wäyen ti kä ñätken, anj wäyen kümi yok. I wangen agene kä ñukin woo batta ñäki wäyen yoottu i yore elanj.

²⁴ Anj wääna Noo määk pätee woo wiñe ti ye, nääñk'a nangene daa minneni yeene ñeerconñe ye ññññe.

²⁵ Anj jaajjin ogo,

“Kanaan bi a tuumgon!

Anj ike bi wääti a kiington yen kiinkä mädgen.”

²⁶ Anj Noo jaajjin ñuca ogo,

“Nñütkin ati Piño Joon yen Caam ti!

Anj Kanaan wääti a kiington yeene.

²⁷ Dalä baan Yaapic gääpänä woo Joon,

anj cääñji keñññi yek Caam giti,

anj Kanaan wääti a kiington yeene.”

²⁸ Anj wääna piik tääl baawkenee ye, Noo cääñnä yuungu 350.

²⁹ Anj Noo cääñnä yuunge muure 950, anj wäättana tüwnñu.

10

¹ Anj a kaaynä yek merkä Noo ikki, Caam ke Haam ke Yaapic. Anj iken gittä merkä kä ñiräk wääna tääl baawkenee kä ye.

Kaaynä Yaapic

² An merkä Yaapic a Jomar ke Maajüüc ke Maday ke Yawaan ke Tabil ke Maacik ke Tiraac.

³ An merkä Jomar a Ackanaac ke Ripeec ke Tojarma.

⁴ An merkä Yawaan a Alica ke Tarcüc an mä Kaat ke mä Rudaan.

⁵ An a kaaynä me yaakca ken ika piirtin giti, an cääjin wiykä mäyken dugin yaakka. An kiiptin giti kä bänkä yeeken ke äärgä yeeken tüggen, ke toŋ yeeken an wäättana kun yaŋkalan daa kä lemmä yeenen.

Kaaynä Haam

⁶ An merkä Haam a Küüc ke Macir ke Püüt ke Kanaan.

⁷ An merkä Küüc a Ceba ke Hawela ke Capta ke Raama ke Capteka. An merkä Raama a Cüba ke Diidaan.

⁸ An Küüc gittä Nimuraat, an a m'ana Iijjin kä teynä ŋommaŋ wic ye.

⁹ An ike a kiŋo teyconde Piŋo ŋome ti, an a yaana jaayge kä me ogo, “Beelje bata kiŋo Nimuraat kä teynä Piŋo ŋome ti.”

¹⁰ An yätkitän yeene Iijjin ti kä bänkä yek mä Baabil ke Araak ke Akaat ke Kolina ŋommaŋ mä Cinnar ti.

¹¹ An ike yätkitän yeene gäappe woo an wükcin ŋommaŋ mä Acüür ti, an a nant'a bättee kä bänkä battä me ogo Nünawa ke Rabuut Eer ke Kaala

¹² ke Recen ye. An Recen a baan mooye yaana yawaŋ cäy waan mä Nünawa ke Kaala ye.

¹³ An Macir a wäy yen mä Lüüt ke mä Anaam ke mä Leheep ke mä Naptüü

¹⁴ ke mä Patarooc ke mä Kaptoor ke mä Kacaloo, yaaka gittä mä Palactiin ye.

¹⁵ An Kanaan kaygon yeene yaana giinne ye, battä me ogo Cidoon, an ŋuca giinne mä Haat

¹⁶ ke mä Yaabüüc ke mä Amoor ke mä Jarjiic

¹⁷ ke mä Haaw ke mä Iraka ke mä Cün

¹⁸ ke mä Arwaat ke mä Jamaar ke mä Hamaat. An wäättana äärgä tüggen yek mä Kanaan piirtin.

¹⁹ An kewnä yen mä Kanaan juwu Cidoon an dakidi ke Jaraar ke Gajja, an kä baan mä Caduum ke Amuura ke Adama ke Jobim ke Leeca ti.

²⁰ An a kaaynä Haam ikki ke äärgä yeeken tüggen ke lemmä yeenen ke bänkä yeeken ke toŋ yeeken.

Kaaynä Caam

²¹ An Caam cääna gittä merkä an ike a Yaapic määden mooye, an a wäy yen kaaynä Aabir muure.

²² An merkä Caam a Ilaam ke Acüür ke Arpiceet ke Lüüt ke Araam.

²³ An merkä Araam a Üüc ke Üül ke Jaacir ke Maacik.

²⁴ An Arpiceet gittä Caale an Caale gittä Aabir.

²⁵ An Aabir gittä merkä kä yewwe. An yaŋkalan äkki me ogo Paalic, nääŋka ŋommaŋ kiibene daa kä me giti nünkä yaaka giidene daa me ye ti. An määden battä me ogo Yaktaan.

²⁶ An Yaktaan gittä Almodaat ke Caalip ke Ajaramuut ke Yaare

²⁷ ke Adüraam ke Üjaal ke Dikila

²⁸ ke Übaal ke Abimayaal ke Cüba

²⁹ ke Opeer ke Hawela ke Yübaap. Iken yaakki muure a merkä Yaktaan.

³⁰ An iken cäyok nant'a battä me ogo Miica ye, ati ke Caapir pääm mä ŋomunŋu ti.

³¹ An a kaaynä Caam ikki ke äärgä yeeken tüggen ke lemmä yeenen ke bänkä yeeken ke toŋ yeeken.

³² An a äärgä tüggen yek Noo ikki ke merkä yeeken ke kaaynen, an iken ti toŋ piirtin ŋommaŋ wic wääna tääl baawkenee kä ye.

11

Än Bääynä yen Baabil

¹ An ŋomuk kä on me muure ŋommaŋ wic lemmä yeenen a keelok, an a jiik keelkä ken jaaygä.

² An wääna banŋene kä ŋomuk ye, käññä nantä dääŋgon gäapconde baan yaana battä me ogo Cinnar ye ji, an iken cääjin iñi wica.

³ An iken luugin päaken ogo, “Bätin düuca an peelin tey.” An pämkä dalibuwin an wäättana a düuca peelgon ken ŋuugulene kä. An ŋomgu titkä dalibuwin an wäättana a diiney üllü ken ŋuugulene kä.

⁴ An iken jaajjin ogo, “Äate ikin näjin baan mooye, an ikin bätin än mooye bääyconde yaana wiŋe wätidi ti pollon ji ye. An ikin näjin yantäŋgono nuŋko ŋana piirtin ŋommaŋ wic.”

⁵ An Piŋo kääjin iñi ükidi baan mooye ke än bääyconde yaana batä mäbaan ye.

⁶ An Piŋo jaajjin ogo, “Iken a mä keelkä an lemmä yeenen a keelok! An iken ikki jujin kä nääŋkä ginani yaanni, iken batta bi yocu nanŋä gin'a täkkänä nanŋä ye.

⁷ An kaacin iñi lemmä yeenen cüülkin daa giti, nuŋko ŋana yaŋkalan jiik menen ookcedeeda giti.”

⁸ An piirji giti woo Piŋo ŋommaŋ wic muure, an yuuttu iñi kä banŋä baan mooye.

⁹ Ina ken äkkene daa me ogo Baabil yaanna nääŋka Piŋo mäbaan lepen cüülleeda giti muure, an mäŋkalan daa jaayee kä lemmä yeene yaanna, an iken piirji giti woo Piŋo ŋommaŋ wiŋe ti muure.

Kaaynä Caam ke Abram ti

¹⁰ A perrä yen kaaynä Caam ikki. Wääna Caam yuunge anŋene kä 100 ye, an wääna tääl baawkenee kä yuungu kä yewwe ye, ike gittä Arpiceet.

¹¹ An wääna Arpiceet giidene daa me ye, Caam cääynä yuungu 500, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

¹² An Arpiceet cääynä yuungu 35, an gittä Caale.

¹³ An wääna Caale giidene daa me ye, Arpiceet cääynä yuungu 403, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

¹⁴ An Caale cääynä yuungu 30, an gittä Aabir.

¹⁵ An wääna Aabir giidene daa me ye, Caale cääynä yuungu 403, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

¹⁶ An Aabir cääynä yuungu 34, an gittä Paalic.

¹⁷ An wääna Paalic giidene daa me ye, Aabir cääynä yuungu 430, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

¹⁸ An Paalic cääynä yuungu 30, an gittä Raaw.

¹⁹ An wääna Raaw giidene daa me ye, Paalic cääynä yuungu 209, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

²⁰ An Raaw cääynä yuungu 32, an gittä Cürü.

²¹ An wääna Cürü giidene daa me ye, Raaw cääynä yuungu 207, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

²² An Cürü cääynä yuungu 30, an gittä Nahüür.

²³ An wääna Nahüür giidene daa me ye, Cürü cääynä yuungu 200, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

²⁴ An Nahüür cääynä yuungu 29, an gittä Taare.

²⁵ An wääna Taare giidene daa me ye, Nahüür cääynä yuungu 119, an gittä merkä oogen ke tüürin yakkalañ.

²⁶ An Taare cääynä yuungu 70, an gittä Abram ke Nahüür ke Araan.

Kaaynä Taare

²⁷ A perrä yen kaaynä Taare ikki. Taare gittä Abram ke Nahüür ke Araan. An Araan gittä Luut.

²⁸ An Araan İijjin wäyen Taare yütte wic kâ tüwnü baan battä me ogo Üür a yen mä Kaldaan nântä yaana giidene daa me ye ti.

²⁹ An Abram ke Nahüür dîññä muuñuk. An in Abram battä me ogo Caarraay, an in Nahüür battä me ogo Maalka. An Maalka iken ke Icka a tüürin Araan yaana a Nahüür määden ina.

³⁰ An Caarraay a burnu batta a giidon merkä.

³¹ An Taare minneni yeene Abram koowne ke Luut minneni minneni yeene Araan ke Caarraay in minneni yeene Abram, an kaaccene kâ woo kâ nânt'a battä me ogo Üür a yen mä Kaldaan ye ti, atı ñommañ mä Kanaan ti. An wääna ñäägene ti

baan yaana battä me ogo Araan ye, i cääjjin inñi wica.

³² An Taare cääynä yuungu 205, an tüwnü baan Araan jı.

12

Piño Bäärä Abram

¹ An Abram kiini Piño ogo, “Atä, baan yüünü mañjä inñi ke mä yüükü ke an wääc, an atä nântä yaana bi nüütkenii kâ ye.

² An iki bi nanjeni wäätcı agä ñon yawke, an iki bi tutkeni cäwdä ñerconde, an yäntonñü bi nanñä täl, an me bi kânñi nüülkin ika ti kâ päy yüünü.

³ An m'aka iki nüülkinı ye, bi nüülkü an m'aka iki tuumgi ye, bi tuumu, an iki bi wäätcı agä nüülkin yek äärgä tüggen ñommañ wic muure.”

⁴ An Abram banñä bata yaana kiinene daa Piño ye, an attä ke minneni määden Luut. An Abram wääna kääjenee woo baan yaana battä me ogo Araan ye jı, yuunge caykâ kâ nüütkel witken kâ duuc.

⁵ An Abram inñe Caarraay koowne ke Luut, ke wakkä yeeke yaaka bilti ye muure, iken ke Luut, ke kiinkä yaaka ñooje ke ike Araan ye. An iken kaaccä woo muure üñjidi ñommañ mä Kanaan ti.

An wääna ñakkene ti Kanaan ye,

⁶ Abramñä ättä ke ñakene ti jaan mooye yaana battä me ogo Muura ye ti, cokulañ ti baan yaana battä me ogo Caküim ye ti. I nüünkâ yaacka ti mä Kanaan bilti ñommañ yaanja jı.

⁷ An Piño üükün woo Abram ti, an kiinne ogo, “A kaaynä yüükü ken bi inñä ñommañ yaanni.” An Abram Piño bätkene tambal nântä üükene kâ woo Piño ye.

⁸ An wäättana iken banñä, an cääjjin waadgä pämkä waan Betali ke Aay, an Betali dîmñidi kâ ñajäk an Aay ken kâ ñomuk, an keeñ yeene teljene inñi wica. An Abram Piño bätkene tambal an maanñe wica.

⁹ An Abram bakkä woo üñjin inñi teettälan yaana battä me ogo Najip ye.

Banñä Abramñä Macır

¹⁰ An baan yaanja ti nântä anñä kân kâ yaac, an Abram banñä Macır atı cääjjidi wica a boorgon nääñka kân yaaññee kâ wica ye.

¹¹ An wääna iken ñakkene ti tooy tük Macır ye, inñe Caarraay kiinne ogo, “Ñajjâ iki agä inñi ñerconde.

¹² Naana iki bi yoorgi mä Macır ye, iken bi jaajji ogo, ‘A inñe inni.’ An ika bi nâka ñok an iki bi mañjini agä üdon.

¹³ Jaajjâ ogo iki agjeı kâwo, an kâ jıık yüükü ika batta bi nanña nääñkalañ, an ika bi üüdjâ ñok.”

¹⁴ An wääna kaaccene ti Macır ye, ike yoori mä Macır ñerañ kâ yaac.

¹⁵ An wääna yoorene daa kä duunjen yek Parahuun ye, riingi Parahuun an wäättana iji an mooye yeene ji.

¹⁶ An kä ike Parahuun jone ñappä kä Abram, an Abram iññi diik ke dāk ke tüürüññi oogen ke määngen ke kiinkä oogen ke määngen ke kälängä.

¹⁷ An Piṭo Parahuun ke mä yeeke tuckene yokin rackitin yaajgonde kä jiik Caarraay in Abram.

¹⁸ An Parahuun Abram bärkene an taaññe ogo, “A nääñkä ṇaaka ika nānganaa kä yaakka? Ika batta nüütkaadaa ogo iññi ina?”

¹⁹ An ika kiindaa ogo käwic ina, ke koowu daa kä a iñ yeeni? Iññi ina, koowu an ate!”

²⁰ An Parahuun mä yeeke iingene ogo Abram ñoolci woo baannen ke iñe ke waak yeeke muure.

13

Piirtin Abram ke Luut

¹ An Abram juwu Macir, an üñjin ñaalok nāñt'a battä me ogo Najip ye, ke iñe ke Luut ke wakkä yeeke muure.

² An Abram anṇa ceeggon kä yaac kä digärgä ke tiilgä gälkä ke tiilgä.

³ An ike juwu Najip, an attä nāñt'a ke nāñt'a ati Betali an dakkä ti nāñt'a yaana waan Betali ke Aay ye ti, nāñt'a yaana agee kä ṭilcini kä iñi keñ yeene kä on ye.

⁴ An a nāñt'a iñjenee ti bättee kä tambal ye. An Abram Piṭo maanṇe ṇuca wica.

⁵ An cääna Luut yaana layok ke Abram ye, cääygene digärgä ke keeññi.

⁶ An nāñt'a cäwdä yeenen deettä iñi, an batta liññit cäwdä nāñt'a keellä kä diirin digärgä yeeke.

⁷ An kaaydoni digärgä yek Abram ke yek Luut äämä yāññāni. An mä Kanaan ke mä Peeric niinkä yaakca ti cäyok nāñt'a yaanja ti cääna.

⁸ An Abram Luut kiinne ogo, “ṇana ikii äämi yāññā, an ṇana kaaydoni digärgä yooko äämä yāññā, ikii agi mä keelkä.

⁹ ṇommañ muure ina ñomü ti yaanna ikii piirti. Naana iki üññü kä buñ birrä ye, i ika üññü kä buñ aam an naana iki üññü kä buñ aam ye, i ika üññü kä buñ birrä.”

¹⁰ An Luut wiñe äarene ñaalok an cäälgä yek wii mä Üürdün yooṭte taanṇä Coogaar garaj bata nāñt'a garra yen Piṭo, an ṇerañ beel bata ṇommañ mä Macir. I batta mor Piṭo Caduum ke Amuura düume giti.

¹¹ An Luut wakkä cäälgä yek wii mä Üürdün doṇe, an iken piirtin. An ike banṇä kä ñomuk.

¹² An Abram cääjgin ṇommañ mä Kanaan ti, an Luut cääjgin bānkä mäyken yek cäälgä giti, an keeññi yeeke baakke ti baan yaana battä me ogo Caduum ye gunne ti.

¹³ An niinkä yaakca ti mä Caduum nääñä nääñkä yaacken kä yaac yaaka batta ṭäkkänä Piṭo ye.

¹⁴ An Abram wääna piirtene ke Luut ye, kini Piṭo ogo, “Wiñü äärä ñaalok nāñt'a cääyji kä yaanna ti, an däämjä ñomuk ke ṇjāk an ñaalok ke iñi.

¹⁵ An ṇommañ yaanni bi iñe kä muure ke kaaynä yüükü ke cüle.

¹⁶ An kaaynä yüükü bi nanä dirä bata ṇomgu yek ṇommañ wiñe, an batta bi liilgä me kä panṇä.

¹⁷ Juwu, ṇommañ iñdenii kä, atä baadä bāyṭe ke gāpte.”

¹⁸ An Abram keeññi yeeke baanṇe, an attä cääjgin jengä mäyken yek Mamar ṇoyin, baan yaana battä me ogo Hiburoon ye ti, an cääjgin iñi wica. An Piṭo bātkenē tambal ṇuca.

14

Abram Luut Mägedede Woo

¹ An niinkä yaakca ti yāññā juwin baan ji. An Amrapiil yātkä mä Cinnar, ke Ariyok yātkä mä Alicaar, ke Kadarlomaar yātkä mä Ilaam, ke Tidaal yātkä mä Jüwüim

² ircin yāññāk Beera ti yātkä mä Caduum, ke Bircā yātkä mä Amuura, ke Cannaap yātkä mä Adama, ke Camibaar yātkä mä Jobiim, ke yātkä mä Beela. An a Beela ken battä me ogo Coogaar.

³ An iken yaaka kä duuc yaakka kääygyä yeeke düli yokin dääñgon yaana battä me ogo Cadüim ye ti, Koon Mooye yen Äyyä ti.

⁴ An iken yuungu yaaka kä caay witken kä yewwe ye, müktü kä yātkä Kadarlomaar, an yun yaana yoku wāātceṭe kä caay witken kä dāk ye, i tuuci yokin woo.

⁵ An wääna nääkene yun ṇuca ye, Kadarlomaar ke yātkāni yaaka ñāakene ye däägin ti, an mä Rapiin booji nāñt'a battä me ogo Actarüüt Karniim ye ti, an mä Jüüc booji nāñt'a battä me ogo Haam ye ti, an mä Iim booji nāñt'a battä ogo Coobi Kiriteem ye ti,

⁶ an mä Hüür booji pämkä yaaka battä me ogo Cür ye ti, ke daakene daa ti El Paraan nāñt'a teenṇä ti kä cokal.

⁷ An iken duukin ṇjāk an attä nāñt'a battä me ogo En Micpeet ye ti. An nāñt'a cääna äkki me ogo Gaadic. An iken bānkä mä Amüliik müügü muure ke mä Amoor yaaka cäyok Hajojon Taamar ye.

⁸ An yātkāni mä Caduum, ke Amuura, ke Adama, ke Jobiim, ke Beela yoken tooti yāññā ti dääñgon mä Cadüim ji. An Beela a nāñt'a cääna äkki me ogo Coogaar ye.

⁹ An däägin ke Kadarlomaar yātkä mä Ilaam, ke Tidaal yātkä mä Jüwüim, ke Amrapiil yātkä mä Cinnar, ke Ariyok yātkä mä Alicaar. An iken yātkāni kä ṇan pärjidi ke yātkāni kä duuc.

¹⁰ An dääñgon yen mä Caduim cäygene giti kälkä mäyken küüñgin yek kälkä ñownä iilin kä ñiräk, an wäana yatkä yen mä Caduum ke yen mä Amuura ñoolene daa meken ye, yakkalan lüüti kälkä an meken yakkalan lüügin aajjin ñaalok pämkä witin.

¹¹ An yatkäni yaaka kä ñan ye, waak muure yek mä Caduum ke Amuura peeji ke wakkä äämkä muure, an iken ñukcin ñajak.

¹² An Luut yaana cäy Caduum a minneni Abram määden ina mügi iji, an waak yeeke koowi muure.

¹³ An män Luut yañkalan battä, an attä Abram nüütken nääñkä yaaka nanñä ñuuggen ye muure. An a Abram yen mä Iburu yaana cäy cokulan ti jengä mäyken yek m'ana battä me ogo Mamar a män Amoor ye, Mamar ke mädgen Ickool ke Aneer a m'aka ñääki ke Abram ye.

¹⁴ An wäana Abram jiik tiinñeeda kä ogo minneni määden müññi me ye, i ike ñüttü 318 m'aka a giitin paa baanne, an a ñeelgin ye. An ädängi baati ñatin, ke ñakene ti baan battä me ogo Daan.

¹⁵ An wäana nantä üllee kä ye, Abram mä yeeke päññe giti, an gutcin yääññäk an meken booji. An kääyga Kadarlomaar buurcin woo, an ñooli ke baan yaana battä me ogo Hoba ye, Damac ti kä ñaalok.

¹⁶ An Abram waak muure müññe, an Luut minneni määden ke waak yeeke ke määngä ke ook yaaka a müükün ye ñuugene ñajak.

Malikcadiik Abram Nüülkene

¹⁷ An wäana Abram ñuukenee kä nantä buuccee kä yatkä Kadarlomaar ke yatkäni yaaka ñääkene kä ye, yatkä yen mä Caduum kääjin woo päakcidi ike dääñgon yen mä Coobi ji, a dääñgon yen yatkä.

¹⁸ An Malikcadiik yatkä yen mä Caalim a män daan yen Joon yaana Küulan kä Yaac ye, Abram äckene woo biñnan ke määk.

¹⁹ Yatkä Malikcadiik Abram nüülkene an jaajjin ogo,

“Abram nüülkünü Joon yaana Küulan kä Yaac,

nanñä pollon ke ñommañ ye.

²⁰ An nüülkün ñükci Joon yaana Küulan kä Yaac ye ti,

kä yaana iññey kä teynä an ädängi yүүkü boofñee da kä ye.”

An Malikcadiik kingi Abram waak muure yaaka piijene ye ti, kä caycayni.

²¹ An yatkä yen mä Caduum Abram kiinne ogo, “Mä yeeki yaaka müügi me ye ken ñuukkaa kä, an waak muure koowu yaaka piijini ye.”

²² An Abram yatkä yen mä Caduum kiinne ogo, “Iñti lajjänä ñaalok an ika liittä kä Piṭo Joon yaana Küulan kä Yaac nanñä pollon ke ñommañ ye ti,

²³ ogo ika batta kujjo ginkalan waak yүүkü ti, naana a tol an naana a waynä undonde ye, nuñko ñana jaayii kä ogo, ‘Abram nanñä kä ika a ceeggon.’

²⁴ Waak'a ami mä yeeki yaaka ääton kä yääññäk ye, ken bi gimgä päaken, an Aneer ke Ickool ke Mamar; dale küji yeeken.”

15

Jiik Doozin yek Piṭo ke Abram

¹ An nüñkä yakkalan ti Piṭo Abram umgene kä yooddin an kiinne ogo, “Abram, ñana iki booji. Ika agä kuurñu yүүnü, an gin'a bi iñenii kä ye, bi yawan.”

² An Abram jaajjin ogo, “Ay Piṭo Joon yeeni, gin'a iñdaa kä ye, ika bi nanñä ñaaka? I ika batta agä giidon anñi, an m'ana bi yäti an yeeni iññe ye, a Liyaajir yen mä Damac!”

³ An Abram jaajjin ñuca ogo, “Ika batta agä kä iñgon merkä, an a kiington yaana baanni ye, ken bi wääti a yäto yeeni.”

⁴ An kiini Piṭo ogo, “Men yaanni batta bi wääti a yäto yүүnü, a minneni yaana bi giidä woo jiñu ti ye, ken bi wääti a yäto yүүnü.”

⁵ An Piṭo Abram koowne iññe woo wica, an kiinne ogo, “Däämjä ñaalok pollon ji, an kirkä pagä naana bi liiljeeda kä panñä ye, kaaynä yүүkü bi ñirä anan.”

⁶ An wina Abram luggin kä jiik Piṭo, an kä luggin yeene doocce a men wotconde.

⁷ An ike kiini ogo, “Ika agä Piṭo yaana iki äbeney woo baan yaana battä me ogo Üür a yen mä Kaldaan ye, ika tākä nantä yaanni iñdenii kä wääti a yүүnü.”

⁸ An Abram jaajjin ogo, “Ay Piṭo Joon yeeni, bi ñajjā ogo ogo bi wääto ogo yeeni?”

⁹ An ike kiini Piṭo ogo, “Ickaa naañ, ke ñeel iije, ke kabal yaane, yaaka yuungen a wäätin kä ñäk ye, an bäämle ke gulkütele.”

¹⁰ An Abram waak yaakka muure äbene, an ñigärgä ken bääññe giti an ban yañkalan daa biirjene ti menen ti, an ñiirgä ken batta agee kä bääkin giti.

¹¹ An wäana weñgä kuuyene iñi ogo yoku iken ämo waak tüwin ye, i maki woo Abram.

¹² An wäana an ütcedee kä ye, Abram oodi kä yaac, an müllä mooye yaana yawan ye ike ääti wic.

¹³ An Abram kiini Piṭo ogo, “Ñijä teñan! Kaaynä yүүkü bi wääti a boorgu baan yaana batta a yeenen ye ti, an bi nanñä a kiinkä an bi joocu yuungu 400.

¹⁴ An toñ yaaka iken nanñi a kiinkä yaakka bi jooju, an iken wäättana bi käjā woo i iñken pegan kä wakkä.

¹⁵ An iki bi tüwü kä ñiibbin, an iki bi jiki me i yүүngü a ñiirini.

¹⁶ An kilkä kä ñan kaaynä yүүkü bi ñuku ñajak winni, kä yaana nääñkä yaackä

yek mä Amoor batta mor dakene kä waan jooñnu ti ye.”

¹⁷ An wääna an üttee kä an nantä müldenene kä ye, Abram yuñtu jiinä düüñidi woo pül ji ke diktänje düikidi woo tenel ti kaajit waak bääkin waadgen giti.

¹⁸ An an jiñe yaanja ti, Piñto duccin jiik doocin ke Abram, an jaajin ogo, “Nommañ yaana jüwidi wii mä Macir an ati ke wii mooye yaana yawan battä me ogo Puraat ye, bi inä kaaynä yüükü,

¹⁹ baan mä Kinaan, ke mä Ginaac, ke mä Gadmoon,

²⁰ ke mä Haat, ke mä Peeric, ke mä Rapün,

²¹ ke mä Amoor, ke mä Kanaan, ke mä Jarjiic, ke mä Yaabüüc.”

16

Giitkä Icämayiil

¹ An Caarraay in Abram, a burñu. An cääyge tuul mä Macir battä me ogo Haajir ñuugal baanne a kiingon.

² An Abram kiini Caarraay ogo, “Piñto ika tiñña kä giidä merkä. Atä niñe ke kiingon yeeni, an kä päy yeene ika bi nanä merkä.” An Abram gümmin jiik iñje.

³ An wääna Abram nääkenee yuungu kä caay nommañ mä Kanaan ji ye, Caarraay kiingon yeene Haajir yen mä Macir koowne iññe oore Abram wäättä a iñje.

⁴ An Abram nünñin ke Haajir, an Haajir laaccä. An wääna doñe yoorreedä kä laaccee ye, men mooye yeene wäättana kääckene kä illä yok.

⁵ An Caarraay Abram kiinne ogo, “Ika agä piikon an näänkä yaakka a wiñu ti. Kiingon yeeni iññenii kä a iññu, an wääna doñe yoorreedä kä laaccee kä ye, i ika wäättana illä yok. An Piñto iññi bi nüütiki a ñaani ken äätä kärgit.”

⁶ An Caarraay luuki Abram ogo, “Ike a kiingon yüünü an mor cääy iññu ti, nanñä näänkä yaaka daa yooddu päjidi ke iki ye.” An Caarraay Haajir kääckene kä jooñnu ke buurce woo ike ti.

⁷ An Haajir kañi malak yen Piñto jiin wic kä cokal woo teettälän, kä päy yaana ati Cüür ye ti.

⁸ An taaji malak ogo, “Haajir, kiingon Caarraay, iki äätä wa? An iki atä wa?”

An luukki ogo, “Ika buurcu woo men mooye yeeni Caarraay ti.”

⁹ An kiini malak yen Piñto ogo, “Dukcu njäk men mooye yüünü iñte ti, an jiik yeeke ken tiñdä.”

¹⁰ An cääna kiini malak yen Piñto ogo, “Kaaynä yüükü bi nanä ñirä an batta bi lülgä me kä panñä kä ñiirinenen.”

¹¹ An cääna kiini malak yen Piñto ogo, “Iki agä laacon, an iki bi giidä minneni oone. An bi äkkä ogo Icämayiil, näänkä Piñto pillä yüünü tiññeedä kä ye.

¹² An Icämayiil bi beel bata gin luum jiñe, iñte bi iccede me ti, an me daa bi inken iccätä ike ti, an ike bi cääy kä yiñ ke mädgen muure.”

¹³ An Piñto yaana ike kiini ye, äkkene yäñtäñ ogo, “Iki agä Joon yaana ika yoodda ye” An ike nuccin jaajin ogo, “Tiññan M'ana ika yoodda ye, yoorru.”

¹⁴ An ina ken jiin äkkene daa kä me ogo Biir Lahaayi Rooy, an anjan ogo, Jiin M'ana a Üdon Ika Yoodda ye. An mor bilti ke tiññan wica waadgä nantä battä me ogo, Gaadic ke Beerit.

¹⁵ An Haajir Abram gitkene minneni oone, an äkki Abram ogo Icämayiil.

¹⁶ An Abram wääna gitkene daa Haajir Icämayiil ye, yuunge a caykä kä cunuuk witken kä düügük.

17

Abram Äkki Joon ogo Abrayiim

¹ An wääna Abram yuunge anñene caykä kä wanäñen witken kä wanäñen ye, nüütiki woo Piñto yore, an kiinne ogo, “Ika agä Joon yaana Lüüt ye. An päy yeeni ken baaddä, an dalä iki doñu ladan.

² An ika bi duccu jiik doocin waan yoono ti ika ke iki, an kaaynä yüükü bi nanä ñirä kä yaac.”

³ An Abram wanje kümjene iñi Joon ñomi ti, an kiini Joon ogo,

⁴ “A jiik doocin yooko ke iki ikki, iki bi wäätc agä wäy yen toñ ñiirken.

⁵ An iki batta bi ñuca batti me ogo Abram, iki bi batti me ogo Abrayiim, näänka iki nanñeni wäätti kä a wäy yen toñ ñiirken ye.

⁶ An merkä yüükü bi nanä ñirä kä yaac, an kaaynä yüükü bi wääti a toñ ñiirken, an yätkäni bi käjä woo iken ti.

⁷ “An ika bi duccu jiik doocin yeeki ke iki ke kaaynä yaaka nänñu ti ye, kil ke kil ti. Yaakki a jiik doocin ke cüle, ika bi kamat agä Joon yüünü, an agä Joon yen kaaynä yaaka nänñu ti ye.

⁸ An nommañ yen mä Kanaan nant'a cääyii agii kä boorgon yaanna, bi iñenii kä muureen, iki ke kaaynä yüükü. An bi wääti a nantä yeenen ke cüle, an ika bi wääti agä Joon yeenen.”

Bilgon yen Jiik Doocin

⁹ An Joon Abrayiim kiinne ogo, “Jiik doocin yeeki tücce, iki ke kaaynä yüükü yaaka bäätiñ nänñu ti ye.

¹⁰ An a jiik doocin yeeki yaaka täkkä tiñje ye ikki, iki ke kaaynä yüükü, m'aka a ook waadgic ti ye dale iirgä me.

¹¹ Dale purpurri yeekic iirñänä me woo, an iirrä yeenic ken bi wääti a baachbaac jiik doocin waadgo ti.

¹² An kilkä yaaka äätä ye ti, merkä oogen waadgic ti yaaka niinken kä cunuuk ye, dale

iirgä me, naana a giitin baannü halla batta a kaaynä yüükü a kiyyigin kä tiil boorgu ti ye.

¹³ An naana a giiton baannü halla a kiyyigin kä tiil ye, i dale ergä me. Nunko jiik doocin yeeki wäatee kä yokic ti ke cüle.

¹⁴ An m'ana yaakkä kä errä ye, bi angänä me yok mä yeeki giti, jiik doocin yeeki tuuñne yok."

Caarraay Äkki me ogo Caarra

¹⁵ An Joon Abrayiim kiinne ogo, "Caarraay iñü nana naca baddä ogo Caarraay, yätonde bi wääti ogo Caarra.

¹⁶ Ike bi nüülkü, an iki bi gitkey minneni oone. Ike bi nüülkü, an bi wääti a miy yen toñ diirken. An yätkäni yek toñ bi käjä woo kaaynä yeeke ti."

¹⁷ An Abrayiim wange kümjene iñi an yircin woo, an jaajjin jone ti ogo, "Ika bi giidä minneni i yuungi wäättä caykä kä caay anji? An Caarra bi giit minneni i yuunge wäättä anji caykä kä wanädeñ anji?"

¹⁸ An Abrayiim Joon kiinne ogo, "Dalä İcämäyiil ken pır ñomü ti!"

¹⁹ An luugi Joon ogo, "Ba'ay! İñü Caarra iki bi gitkey minneni oone, an bi äkkä ogo İcaak. An ika bi duccu jiik doocin yeeki ke ike, an ke kaaynä yeeke yaaka nāñe ti ye. An bi wääti a jiik doocin yaaka batta düüñdi ye.

²⁰ An İcämäyiil ti, jiik yüükü tiingenenii kä, nājā ike bi nüülkü, ike bi nanā giit, an bi diirä kä yaac. An bi wääti a wāy yen yätini yaaka kä caay witken kä yewwe ye, an bi dalä wääti a toñ yāwke.

²¹ An ika bi duccu jiik doocin yeeki ke İcaak yaana bi gitkini kä Caarra ye, waan bata yaanni, yun yaana äätä yaanja ti."

²² An wāna Joon ñanñee kä jiik ke Abrayiim ye, Abrayiim daljene iñi.

²³ An an jīñe yaanna ti, Abrayiim minneni yeene İcämäyiil koowne ke ook yaaka a giitin baanne ye, ke yaaka agee kä kiyyigin kä tiil yeeke ye, an iirre bata yaana kiinene daa kä Joon ye.

²⁴ An Abrayiim eri me i yuunge caykä kä wanädeñ witken kä wanädeñ.

²⁵ An minneni yeene İcämäyiil yuunge kä caay witken kä ñāk, wāna erene daa kä me ye.

²⁶ An an jīñe yaanja ti, Abrayiim mā iiri me muutuk me minneni yeene İcämäyiil.

²⁷ An ook muure yaaka baanne ye, ke merkä oogen yaaka a giitin baanne ye, ke yaaka agee kä kiyyigin kä tiil boorgu ti ye, iirene daa kä me muure.

18

Ukcodoni kä Ğāk

¹ An Piṭo yore nüütkenē woo Abrayiim jengä māyken yek Mamar ti kä cokal i ike cāāy keñ yeene tük, an giti anji.

² An Abrayiim dāāmjin ñaalok, an yircin ook kä ñāk yudit kä cokal. An wāna yoorreeda kä ye, ike bāñjin woo keñ yeene tük atı paakcede, an ñungene iñi.

³ An ike jaajjin ogo, "Mügdo, naana ika kāññā nerrä iki ti ye, i nana kiingon yūünü kaajdii kä wic.

⁴ Yokic yūkke tiibbok jaan yaanni nōy, dale ikee äkene me piik kä ñeewan lukke kä woo kügic.

⁵ "Inni kiingon yeenic cickene ti yaanni, dale ikee äkene me amma tāñje ñaalok juuggic, an wāattana daa ikee wūkke." An ike luuki ogo, "Nerāñ, Nanā daa bata yaana jaajjinii kä ye."

⁶ An Abrayiim bülcin nājāk kä bīran keñ yeene ji Caarra ti, an kiinne ogo, "Kā bīran! Kūñtä woo ñon gitke kä ñāk kakin yūükü yaaka nerāñ ye ti, an wacci nanā a biğgi."

⁷ An Abrayiim lūññü ñāk yeeke ti, an wākkā naañ yaana a caagon ye, an iññe kiingon yeene ogo nanje ko bīran.

⁸ An wāna amma eenñee kä ye, Abrayiim kuññu mūññü ke aak ke yāññā peelgon an ñuckene wilgā ñongon ti. An wāna juijene kä amma ye, i Abrayiim yuuttu gurken ti jaan nōy keeye.

⁹ An wilgā tāaccin ogo, "İñü Caarra wali?"

An luugi Abrayiim ogo, "Bilti ärāk keñ ji."

¹⁰ An yanñalan jaajjin ogo, "Yun yaanja ti ika bi duuku iki ti bata waan yaanni ti, i iñü Caarra bi miigā a giidon minneni!"

I Caarra jiik yaakka tiinjede, i cāāy keñ tük oon ñac kä cokal.

¹¹ Abrayiim ke Caarra muutuk duñdin, an Caarra yuungu yek giidä agee kä aaygin.

¹² An Caarra yircin woo, an jaajjin jone ti ogo, "İka tiindānā an oori daandin, tiññani ika bi kāññā jon ñamme yaanni?"

¹³ An Piṭo Abrayiim taaññe ogo, "Caarra yiti ina an jaay ogo, 'A gitken ika bi kāññā minneni i ika tiindānā anji?"

¹⁴ Ginkalan bilti yaana Piṭo yoje ye? Yun yaanja ti ika bi duuku bata waan yaanni ti, an Caarra bi kāññā minneni."

¹⁵ An Caarra booccu ti, an riccin woo an jaajjin ogo, "İka batta agā yircidini woo."

An kiini Piṭo ogo, "İna, iki yircini woo."

Abrayiim Māñi Piṭo ogo Caduum

¹⁶ An wāna ook ñanñene kä amma ye, juwin ñaalok an dāāmjin kä taanñā Caduum. An wāna atene kä ye Abrayiim attä ke iken iiccede päy ji.

¹⁷ An Piṭo jaajjin ogo, "Abrayiim yoku mūngü kä gin'a ñākkā nanā ye?"

¹⁸ An Abrayiim bi wääti a toñ yāwken an teyken, an ike bi wääti a nüülkinni yek toñ diirken ñommañ wic muure.

¹⁹ Ike wāgānā woo, a m'ana bi iñi merkä yeeke ke mā äntüke yeene kä tiññā päy yen Piṭo kä nanñin nāññā nerkä, ke nāññā

wotku ye. An wäattan näänkä yaaka kiinnä kä Abrayiim ye bi nängä daa kä muure.”

²⁰ An Piṭo Abrayiim kiinne ogo, “İka tiinṇä yäaw yen mä Caduum ke Amuura, kä yaana näänkä yaackä yeeken diirene kä yaac ye.

²¹ İka atä iñi yuṭu näänkä yaackä yeeken bata yaana tiinṇä ciñtäñ ye. Naana batta a giṭken ye, ika ṭäkä ooku giṭi.”

²² An ook ñomgen ṭuki woo üñjidi Caduum, an Abrayiim ken buccin yudit Piṭo ñome ti.

²³ An Abrayiim wükcın ti ike ti, an taafiñe ogo, “Mä wotku ke mä yaackä bi nägä ḍugin muure?”

²⁴ An naana mäkalan bilti wodañ caykä kä duuc baan mooye ji ye, nantä yoku üülü wic? Batta nantä kura bi daljä kä mä wotku yaaka caykä kä duuc jiñe ti ye?

²⁵ İki batta liiṭä nänjä gin bata yaana, kä nänjä ḍugin mä ñerkä kä mä yaackä muure. İki mä ñerkä ke mä yaackä nanjä kä näänkä keellä ina! A giṭken iki batta liiṭä nänjä anan! Batta yoku juco yen ñommañ wiñe muure nanji gin'a wodañ ye?”

²⁶ An Piṭo jaajjin ogo, “Naana ika käññä mä wotku caykä kä duuc Caduum ji ye, baan mooye jiñe muure bi daljä ogo iken.”

²⁷ An Abrayiim jaajjin ogo, “İka uccunu kä jiik ke Mügdo, i ika inni agä ñomgu ke ṭaṭaṇ käpet yaanni.

²⁸ An bi beel ogo naana mä wotku yaaka caykä kä duuc yaakka buunjin kä duuc ye? Baan mooye muure bi ḍüümü giṭi kä buunjin yen me kä duuc?”

An Piṭo jaajjin ogo, “Naana ika käññä caykä kä ñan witken kä duuc ye, i baan mooye batta ḍüümü giṭi.”

²⁹ An ñoci taaji Abrayiim ogo, “An naana iki käññi mä ñerkä caykä kä ñan wica ye?”

An luugi Piṭo ogo, “Batta bi ḍüümü giṭi kä yaaka caykä kä ñan yaakka.”

³⁰ An Abrayiim jaajjin ogo, “Mügdo, ñana iki pendä, dalä ika jaayä. An naana iki käññi mä ñerkä caykä kä ḍäk wica ye?”

An luugi Piṭo ogo, “Batta bi ḍüümü giṭi naana ika käññä caykä kä ḍäk wica ye.”

³¹ An Abrayiim jaajjin ogo, “İka uccunu jiik ke Mügdo, an dalä ika iñjadä. An naana iki käññi mä ñerkä caykä kä yewwe wica ye?”

An luugi Piṭo ogo, “Batta bi ḍüümü giṭi kä yaaka caykä kä yewwe yaakka.”

³² An düüñin ti Abrayiim jaajjin ogo, “Mügdo, ñana ika pingadaa, naana iki ñoceni taajini ääñi kä keelok ye. An naana iki käññi mä ñerkä kä caay wica ye?”

An luugi Piṭo ogo, “Batta bi ḍüümü giṭi kä yaaka kä caay yaakka.”

³³ An wäana Piṭo ḍañṇee kä jiik ke Abrayiim ye, ike ḍakkä an Abrayiim ḍukcin baanne.

19

Düümün Caduum ke Amuura

¹ An malanji kä yewwe äatin baan mooye yen mä Caduum biigin ti anji, i Luut cäay äntüke yen baan mooye ti. An wäana malanji yooṭṭeeda kä ye, ike juwin ñaaloک paakke an ḍünjin iñi, an wanṇe kümjene iñi ñomgu giṭi.

² An ike jaajjin ogo, “Mügdoni yeeki, ääte paa ba' kiingon yeenic. An kügic looke woo, an ikiin niñin tiññan an ikee murje woo kä tiññanä.” An iken luukcin ogo, “Ba'ay, ikoon bi niñon woo käpet.”

³ An iñi Luut ke giimmene, an wooyne ti baanne. An tutkene waak äämkä diirken ke biggi yaaka batta cäayge ti ñimin ye, an iken ämmä.

⁴ İken batta mor ootunu, ook muure yek baan mooye yen mä Caduum dñrji ke dänkä duurin an yeenen küüri ti.

⁵ An Luut yaawgä ogo, “Wali ook yaaka äatin baannü biigin ti tiññan ye? İckoon kä woo dalä niñon.”

⁶ An Luut kaacä woo iken ti, an äntüke üüljene ñaṇe ti.

⁷ An jaajjin ogo, “Ba'ay, müggü yeeki, yiñ yaana ñana nanḍe.

⁸ Däämme, ika cäayga ṭulgu kä yewwe yaaka küci ook ye. Dale ken äcke kä woo, an nanje näänkä daa ṭäkke nanje daa kä ye. Ñana ook yaakki nanḍe näänkalan, iken a wilgä yeeki an tiñji kä ika.”

⁹ An luugi ogo, “Wükcü woo päy yoono wan,” An iken jaajjin ogo, “Men yaanni äatin winni a boorgon, an ṭäki ikiin nüütikiñ näänka nanṭin ye! İki bi nängini yiñ käärçi woo kä iken.” İken wüükidi ti Luut ti atä ṭäki äntüke liktä giṭi.

¹⁰ An malanji inken lajji woo, an Luut guunji ti äräk an äntüke üülji.

¹¹ An ook muure yaaka yudok äntüke tük dñrji ke dänkä ye, uuyi wanṇin nuñko ñana äntüke kañte daa.

¹² An malanji Luut taaji ogo, “İki cäaygi ñaannä winni? İki cäaygi mārāngünü, ke ooglen yüükü, ke tiñin yüükü, ke mä yüükü yakkalan baan mooye ji winni? Äcci woo nantä yaanni ti.

¹³ İkoon ṭakon nantä yaanni ḍüümon giṭi. Ciñtäñ yen yiñ mä baan yaanni ḍakkä ti Piṭo ti, an ikoon tuujonon ogo ḍüümjon giṭi.”

¹⁴ An Luut attä nüütikiñ mārāngene yaaka a ḍüccini jiik ṭäki ḍjiṭi tulge ye, an kiinne ogo, “Kä birañ juwe kaace woo nantä yaanni ti! Piṭo baan mooye ṭäkke ḍüüme giṭi.” An iken ḍüüci ogo ike ñäayo ogo ñäayon.

¹⁵ An wäana buur kaājenee kä ye, malanji Luut jüümü yok ogo, “Kä birañ, iñü koowu ke tiñin yüükü yaaka kä yewwe winni yaakki. An kaace woo tiññanji, nuñko ikee cüccete woo ke baan naana joññu atä ye.”

16 An wāana Luut juugge riijjene kā ye, mügi malanji kā inte an iije mügi kā inte an cāanna tīrin yeeke yaaka kā yewwe ye, müügi kā inken an ici woo baan ji ʔetan, nānka āngene daa ʔiŋgin Piṭo ye.

17 An wāana ābene daa kā woo ye, kiini malak yaŋkalan ogo, “Buurce woo ūde, an ʔana ikee dāāmmēde ʔājāk, an ʔana ikee yuutcede iŋi nāntā yaŋkalan ti dāāŋgon ji. Lüüde nāntā pāmka nuŋko ikee cūccete me wool!”

18 An kiini Luut ogo, “Ba’ay, kura Mügdoni yeeki.

19 Kiingon yeenic kāññā ʔerrā ikee ti an ika nüütkana biilin yaana batta düüñidi ye, kā daljin ūññu yeeni. An ika batta bi lüüta lüüdü nāntā pāmka, nuŋko ika wāatta ʔac jooññu an ika tüwdü.

20 Yooru, baan yaanni ike cokulan ti, an dalā ika lüüdü ike ti, an ike cāanna deeran, tiingaa dalā ika lüüdü nāntā yaana deeran yaanja ti, nuŋko ūdü kā.”

21 An kiini malak ogo, “Jiik yüükü yaaka kiinnaa kā yaakka gimgānā, an baan yaanna batta bi düümü giti.

22 Kā biraŋ, lüüdü nāntā yaanja ti, ika batta bi lüüta nāŋā ginkalan i iki batta mor ʔakci ti.” An ina ken baan yaanna ākkene daa me ogo Coogaar yaanna ogo deēdoḍeet.

23 An Luut ʔakkā ti Coogaar i āŋ kāājiidi.

24 An Piṭo puukin iŋi cāgārey kā pollon jina Caduum ti ke Amuura.

25 An bānkā yaakca düümme giti ke dāāŋgon ke m’aka cāyok bānkā giti ye, ke waak garkā yaaka a yūlin ye muure.

26 An in Luut dāāmjin ʔājāk, an wāatta a taŋkuulu yen āyyā.

27 An Abrayiim cuuyin kā tinnāñānā an ʔukcin nāntā yaana yuuttee kā Piṭo ʔome ti ye.

28 An ike dāāmjin iŋi taanṇā Caduum ke Amuura, ke taanṇā dāāŋgon ti, an jiinā yooṭte düüñidi ŋaalok kā yaac ʔommañ ji, bata jiinā yek kāälmaaŋ.

29 An Joon wāana bānkā māyken yaaka cāyok dāāŋgon ji ye düümmeeda kā giti ye, Abrayiim pajjene an Luut māāgene woo jooññu yaana nāṇṇā ʔoŋe bānkā yaaka cāāynee kā giti ye ti.

Luut ke Tīrin Yeeke

30 An Luut booññu kā cāwdā Coogaar an bañṇā ke tīrin yeeke yaaka kā yew ye, an attā cāājin ʔuum pāmka giti.

31 An nūinnā yaŋkalan ti tīron yaana a kaygon ye, kāwen deerconḍe kiinne ogo, “Wāyo ʔuunḍin, an baati oon yaŋkalan winni yaana iki koowi ye, bata poñ yen me muure ʔommañ wic ye.

32 Āatā wāyo nāākkī māk, an wāattana iki nūini ke ike an wina iki bi āāci woo kaaynā wāyo ti.”

33 An wūrin jiŋe yaanja ti wāyen nāākki māk, an tīron yaana a kaygon ye kaaccā an nīngin ke wāyen. An nūinjin yaana nūinjenee kā ke juwin yaana juwenee kā ye kucu wāyen.

34 An tūñāk anji tīron yaana a kaygon ye, kāwen deerconḍe kiinne ogo, “Wūrin tiinuk ikoon nūinnon ke wāyo, ʔoci nāākkī māk wūrin, an iki kaacci nūine ke ike nuŋko āāci kā woo kaaynā wāyo ti.”

35 An wūrin jiŋe yaanja ti wāyen ʔoci mātki māk, an tīron yeene deerconḍe attā kaaccā nūinnene. An nūinjin yaana nūinjenee kā ke juwin yaana juwenee kā ye kucu wāyen.

36 An Luut tūrin yeeke muuṭuk laacce.

37 An kaygon giñṇā minneni oone an ākkene ogo Muwaab. An ike ken a wāy yen mā Muwaab ke tiññan.

38 An tīron deerconḍe yeene giñṇā minneni oone cāanna, an ākkene ogo Benaammi, an ike ken a wāy yen mā Amūin ke tiññan.

20

Abrayiim ke Abimaliik

1 An Abrayiim nāntā yaanja bākkene wic attā nāntā battā me ogo Najip ye, an cāājin waan Gaadic ke Cūir, an wāattan ike bañṇā Jaraar. An cāāy wica bata boorgon,

2 an wica Abrayiim jaajjin kā iije Caarra ogo, “Ike a kāwo.” An Abimaliik yātkā yen mā Jaraar Caarra tuckene an koowne.

3 An wūrin jiŋe yaanja ti Joon āatin Abimaliik ti kā lāāggī an kiinne ogo, “Īki bi tüwü kā iin yaanna, iin yaana koowni yaanna a in māŋkalan.”

4 An Abimaliik batta mor ninok ke Caarra, i ike jaajjin ogo, “Mügdo, ʔon yaaka ʔuuggen ladan ye bi düümü giti?”

5 Batta a Abrayiim ken ika kiinna ogo, “Ike a kāwo halla?” An ike kā ʔoŋe gīmmīn an jaajjin ogo, “Ee, ike a māādo.” Nāāŋkā yaakka nanṇā kā jon lañne, an kā ʔon lañne.”

6 An cāanna kiini Joon lāāggī ti ogo, “Ee, ʔājā iki jonü ladan. Ina ken tūñneni kā nāŋgin ika nāāŋkā yaackā yaanna, an batta bāāggeneni kā tabjeeda kā yok yaanna.

7 Tiññaanji juwu iin ʔuukku oore, oore a bāto, ike bi mālcī ŋaalok kā iki an Īki bi üdü. An naana batta ʔuukkedeeda kā ye, ookci giti iki ke mā yūükü ikee bi tüwe muurijaan.”

8 An kā tinnāñānā Abimaliik kiinkā yeeke muure bārkenē ti, an wāana nüütkenēda kā gin’a nāṇṇā ʔoŋe muure ye, i iken bojgin kā yaac.

9 An Abrayiim bārki Abimaliik an taaññe ogo, “A ʔaaka inni nāŋgonoon kā yaanni? I iki yālkeneni jiik ʔaaka yaana ickaa kā ʔok nāāŋkā yaackā ke yātkītin yeeni yaanni? Īki ika nāŋganāa nāāŋkā yaaka batta pajjiidi nanṇā me ye.”

¹⁰ An Abrayiim taaji Abimaliik ogo, “A ŋaaka ken yoorri ina ke nāñii kā nāñjka yaakka yaanna?”

¹¹ An luugi Abrayiim ogo, “İka duucu ogo me winni batta bojgo ko Joon, an iken bi ŋako iin yeeni an ika bi nāğjada dok an koowji.

¹² An a gitken a kawa tul wāyo, an batta a tul miyo ken koownu a iin yeeni.

¹³ An wāana kiinana kā Joon ogo an wāyo mañjoo iñi, an ika atco nāñta ke nāñta ti ye, ike kiinnā ogo, ‘Nāğga nerrā. Nāñta yaana ati kā ye, iki jaajja ogo ika agjo mādādic.’ ”

¹⁴ An Abimaliik kuññu diik ke dāk ti, an kuññu kiinkā oogen ke määngen yeeke ti, an iññe Abrayiim. An ike cāanna in Abrayiim Caarra duukkeneeda kā.

¹⁵ An Abimaliik jaajjin ogo, “Nommañ yeeni daamja muure an wāka nāñta yaana ŋakkā cāyji kā ye.”

¹⁶ An Caarra kiinne ogo, “Mādādic iñdā ti- ilgā galkā wangen 1,000. Yaanni nüütī m’aka ke iki ye ti, ogo iki donju lado lat. An dalā me muure nājja ogo iki batta agjey nājon ginkalan yaana yaajoyaac ye.”

¹⁷ An Abrayiim mālcin ñaalo Joon ti, an Joon in Abimaliik ke kiinkā yeeke yaaka a määngen ye teeññe, an wāattan iken kāññā merkā ŋuca.

¹⁸ Kā yaana Piŋo määngā yaaka ba’ Abimaliik ye kurku yeeke yek giidā üüljeneeda kā gin’a nāñjā donje Caarra in Abrayiim ti ye.

21

Giññā Icaak

¹ An Piŋo Caarra nāngene nerrā bata yaana kiinneeda kā ye, an gin’a irkeneeda kā jiik ye nāngeneeda kā.

² An Caarra laaccā an Abrayiim gitkene oonle i a daan anjan, kā waan yaana kiinene daa kā Joon ye.

³ An Abrayiim oonle yaana gitkene daa kā Caarra ye, äkkene ogo Icaak.

⁴ An wāana Icaak nüinke anñene cunuuk ye, eri Abrayiim bata yaana iingene daa kā Joon ye.

⁵ An Icaak wāana giidene daa kā me ye i Abrayiim yuunge 100.

⁶ An Caarra jaajjin ogo, “Joon ika iñña tüggin yaalgā, an m’ana bi tiñji ye bi yiŋon kā.”

⁷ An ike cāanna jaajjin ogo, “A ŋaani ken yoku Abrayiim kiine ogo Caarra bi niito merkā? Inni gitkānā oonle i ike anñi daan yaanni.”

Ñoolcin Woo İcāmāyiil ke Haajir

⁸ An Icaak kaarrā an tääki me kā aak, an nüñnā yaanja ti Abrayiim tuttu poñ waak ämmā.

⁹ An Caarra İcāmāyiil yaana a giiton kā Abrayiim Haajir yen mā Macir ti ye, yoorre minneni Icaak kääje yok.

¹⁰ An ike Abrayiim kiinne ogo, “Kiingon iñje yaanni ñoolci woo ke minneni yeene, kiingon iñje yaanni minneni yeene batta bi ñääki yāññā ke minneni yeeni Icaak.”

¹¹ An Abrayiim jone yaaññā kā jiik yaakka kā yaana İcāmāyiil agee kā minneni yeene ye.

¹² An Abrayiim kiini Joon ogo, “Nana jonü yaajan kā oonle ke kiingon iñje yüünü. Jiik yaaka kiingi kā Caarra ye ken tiñjā, an kā Icaak kaaynā yüükü bi kāja woo.

¹³ An ika cāanna bi nāñjā ŋon yek kaaynā İcāmāyiil minneni Haajir, kā yaana agee kā minneni yüünü cāanna ye.”

¹⁴ An kā tiññāğānā anñi Abrayiim juwin ñaalo, an kuññu amma ke kucam piik an iññe Haajir. An nääpkeneeda kā büyke ti. An tucce woo ke oonle, an ike attā päy ji an yāaynā woo teettalan nāñt’a battā me ogo Biirciba ye, an anjan ogo Jiin Liittāñ.

¹⁵ An wāana piik baawkene kucam ji ye, minneni maattē iñi jaan ŋoy.

¹⁶ An attā cāajjin iñi woo pare kā meec, i ñome agee kā ŋukon woo, an ike jaajjin ogo, “İka batta ŋākā minneni tüw i yooddu.” An ike cāy iñi wica i wange dürok kā İwok.

¹⁷ An Joon İwok minneni tiñjene iñi, an Haajir bārki malak yen Joon kā ñaalo pollon jina ogo, “Haajir, a ŋaaka ken yaajan? Nana iki booju! İwok minneni tiñji iñi Joon nāñt’a nüñee kā ye.

¹⁸ Atā minneni koowu ñaalo İntü ti, ike bi nanjā wāātī a ŋon yāwke.”

¹⁹ An ike kupki wangin Joon an yurcin jiin a küümon kā piik. An ike attā kā birañ kucam yeene küümgene kā piik an äkkene minneni mātcin.

²⁰ An Joon daa ke minneni ke tale woo teettalan luummuk. An wāattā a m’ana yaacānā yok kā diññā cāwgā ye.

²¹ An wāana cāaynee kā woo teettalan nāñt’a battā me ogo Paaraan ye, diñji meen iin nommañ mā Macir ti.

Jiik Doocin yek Abrayiim ke Abimaliik

²² An waan yaanja ti Abimaliik äatin ke Paykool duungon kääygā yeeke ükcidi Abrayiim an kiinne ogo, “Joon ke iki nāñjka yaaka nanjā muure ye ti.

²³ Liitkaa kā yāñtāñ Joon ogo ika batta bi maljada ngingin ke merkā yeeke ke kaaynā yeeke. İki nāngenenen nāñjka nerkā, an liitā ogo ika bi nāğgāda nāñjka nerkā ke baan yaana cāyji kā ji agji kā boorgon yaanni.”

²⁴ An Abrayiim jaajjin ogo, “İka liitā.”

²⁵ An Abrayiim ciññā Abimaliik ti kā yaana jiin piik koojjene daa kā woo kiinkā Abimaliik kā ookitiin kiinkā yeeke ti ye.

²⁶ An luugi Abimaliik ogo, “Kuju a ŋaani ken nāŋŋā nāāŋkā yaakka. İki ika batta agja kā nüütkidini, inni mor daa tiŋŋdā tiŋŋaŋŋi yaanni.”

²⁷ An Abrayiim Abimaliik äckene woo ðiik ke dāk, an iken muutuk nāŋŋā jiik ðoocin.

²⁸ An Abrayiim ŋuccin wāākin woo kābālgā māāngen kā ŋaŋŋel an ðoocce woo pāāken.

²⁹ An Abimaliik Abrayiim taaŋŋe ogo, “Kābālgā māāngen yaaka wāāgini woo kā ŋaŋŋel an ðoocci woo pāāken yaakki a yek ŋaaka?”

³⁰ An luugi Abrayiim ogo, “Kābālgā māāngen yaaka kā ŋaŋŋel yaakki gīmgā iŋti ti, dalā nüüti ogo jiin yaanni küüŋŋoo ko ika.”

³¹ An nāntā yaanja äkki me ogo Bīrcība, nüüti ogo nānt’a lūttii ko Abrayiim ke Abimaliik ye.

³² An wāāna nāŋŋene jiik ðoocin Bīrcība ye, Abimaliik ke Paykool ðuŋŋon kāāygā yeene ðukcin baan yen mā Palactiin ti.

³³ An Abrayiim pūttā jaan battā me ogo tamaric ye Bīrcība ti, an ike māŋjin ŋaalok Piŋo Joon yaana ke cūle ye ti.

³⁴ An Abrayiim cāāynā bata boorgon baan mā Palactiin ti nūnkā kā ðirāk.

22

Abrayiim Puuccutu Joon

¹ An wāāna nāāŋkā yaakki baakkene ye, Abrayiim puuci Joon, an kiinne ogo, “Ay Abrayiim!”

An Abrayiim luukcin ogo, “Haa, ika inni.”

² An Joon jaajjin ogo, “Minneni yūūnū yaana a dune bilgā battā me ogo Icaak yaanna koowu, an atā baan battā me ogo Müüriya. An aajjii kā pāām yaana bi nüūtenii kā ye wic, an erāpok dalā iil a yen wāāmmā yok.”

³ An Abrayiim juwin kā tiŋŋāŋānā, an tüürūŋ yeene kooŋŋe. An bāāgin jengā yek iillā wāāmmā yok. An kuŋŋu kiinkā yeeke ti kā yewwe, ke minneni yeene Icaak. An attā kā pāy nānt’a nüütene daa Joon ye.

⁴ An nūnnā ðāk ti Abrayiim wiŋe äārene ŋaalok, an nāntā yooŋŋe kā utar.

⁵ An Abrayiim kiinkā yeeke kiinne ogo, “Cāāye winni ke tüürūŋ, dale ikoon aton māton Joon ke minneni, an ikoon ðuukon ikee ti.”

⁶ An Abrayiim kuŋŋu jengā iillā wāāmmā yok, an äcce minneni yeene Icaak ŋāŋe ti, i ädit maaŋ kā pāŋākay ke cīcam iŋte ti, an attā muutuk.

⁷ An Icaak wāyen Abrayiim bārkeno ogo, “Abba!”

An luugi wāyen ogo, “Haa, minneni yeeni.”

An taaji Icaak ogo, “Jengā ke maaŋ ikki, an wali kabal yaana erī puuggin iili a yen wāāmmā yok ye?”

⁸ An luugi Abrayiim ogo, “Minneni yeeni, Joon kā ðorje bi ūcki kabal yaana erī puuggin iili a yen wāāmmā yok ye.” An iken attā muutuk nāntā keellā.

⁹ An wāāna ðakkene ti nānt’a nüütene daa Joon ye, Abrayiim battā tambal wica, an jengā tooŋŋe, an minneni yeene Icaak ðiŋŋe, an maaŋŋe ŋaalok jengā witin tambal wic.

¹⁰ An Abrayiim iŋte lajjene, an cīcam koowne irtee kā pok minneni yeene.

¹¹ An malak yen Piŋo ike yāāwi kā pollon jina ogo, “Abrayiim, Abrayiim!”

An luukke ogo, “Haa, ika inni.”

¹² An malak jaajjin ogo, “İntū ŋana iiccīdi woo minneni ti, an ŋana nanjdā nāāŋkalan. İki ŋiŋŋeni tiŋŋaŋ iki booju kā Joon, ika batta agja kā ŋiŋon kā minneni yūūnū yaana kā keelok yaanna.”

¹³ An Abrayiim wiŋe äārene ŋaalok dāāmjin, an yurcin kabal yaane mooye ŋāŋe ti a mūkon kā jengā kā ŋunke waadgen giti. An attā kabal mūŋŋe erre pok a yen iillā wāāmmā yok rāttee kā yok minneni yeene.

¹⁴ An Abrayiim nāntā yaanja äkkene ogo Piŋo bi icci. An ke tiŋŋaŋ battā me ogo, “Piŋo bi icci pāām yeene wic.”

¹⁵ An Abrayiim ŋoci yāāwi malak yen Piŋo kā pollon jina.

¹⁶ An jaajjin ogo, “Piŋo jāāyidi ogo, ‘İka lūttā kā ðorji kā yaana nāŋŋii kā nāāŋkā yaakka, an ika batta agjei kā ŋiŋon kā minneni yūūnū yaana a dune yaanna,’

¹⁷ İki bi nüülkeni, an kaaynā yūükü bi ðirā kā yaac, bata kirkā pollon jiŋe ke ŋiŋal yek wii jiŋe. An kaaynā yūükü bi bānkā ādāŋŋi mükü.

¹⁸ An kā pāy kaaynā yūükü ŋon muureen bi a nüülkini ŋommaŋ wic nāāŋka tiŋŋanaa kā jiik ye.’”

¹⁹ An wāāttan Abrayiimmā ðukcin kiinkā yeeken ti, an juwin attā ke iken jiin yaana battā me ogo Bīrcība* ye ti, an Abrayiimmā cāygin wica.

Merkā Nahüür

²⁰ An wāāna yaakka ti muure ye, Abrayiim nüütüki me ogo, “Māādic Nahüür gitki Maalka merkā.

²¹ Kaygon battā me ogo Üüc, an määden a Büüc, ke Gamuweel Aaraam wāyen,

²² ke Kaacit, ke Hajju, ke Pildaac, ke Yal-daap, ke Batüwīl.”

²³ An Batüwīl gittā Ripga. An Maalka merkā yaaka kā cunuuk yaakka gitkene Nahüür Abrayiim määden.

* **22:19** Bīrcība an aŋan ogo Jiin Lūttāŋ kā lemmā mā İburu.

²⁴ An kiingon iine yeene yaana battä me ogo Ruhuma ye, cääna ike gitki merkä oogen, an yäntärogenen ogo, Taabaa ke Jaam ke Taac ke Maakkaa.

23

Tüwnü yen Caarra

¹ An Caarra cääynä yuunge 127.

² An tüwnü nantä battä me ogo Gariya Arba, an tiññan battä me ogo Hiburoon, ñommañ yen mä Kanaan ji, an Abrayiim attä nüñji kä Caarra an week ogo ike.

³ An Abrayiim juwin ñaalok iine tüwon gunne ti, an ike duunju yek mä Haat kiinne ogo,

⁴ “Ika winni agä boorgon, an agä willä waadgic ti. Kura yääjga ñommañ taanñje dale jikkä iñi män tüwon yeeni.”

⁵ An mä Haat Abrayiim luugi ogo,

⁶ “Mügdo tiñä por, iki agä yätin yen Joon waadgo ti. Wäkä kälkä witken yooko ti yaana liikidi ye, an jikkä iñi wica. Ikoon ti baati m'ana iki bi tiñgey kä käl yeene yaana jikkä kä män tüwon yüünü ye.”

⁷ An Abrayiim juwin ñaalok an düñjin iñi mä Haat ñomgen ti.

⁸ An ike jaajjin iken ti ogo, “Naana ika gimgana kä jingä män tüwon yeeni ye, por tiñje ika ti, Aproon täacka kä minneni yen Cuwaar,

⁹ dale ika yääjga tuum yaana Makapeela ji a yeene ina, an bilti nant'a düñfete yiil yeene ye. Taaje dale yääjga kä, kä weel yaana bilti ye muure, wääti a nantä yeeni yaana jikkä kä mä yeeki ye waadgic ti.”

¹⁰ An Aproon daa bilti cäay mä yeeke waadgen giti, an Abrayiim luunñje i tiñtä mä Haat muure yaaka äätin äntüke yen baan mooye yeene ti ye.

¹¹ An ike jaajjin ogo, “Ba'ay, mügdo, por tiñä ika ti, yiil yeeni ke tuum yaana jiñe ti ye iñenii kä. Iñenii kä mä yeeki ñomgen ti. Män tüwon yüünü jiggä.”

¹² An Abrayiim ñuca düñjin iñi mä baan ñomgen ti,

¹³ an ike Aproon luunñje i tiñtä me muure ogo, “Ba'ay, tiñä ika ti, dalä ika äccä weel yeene muure. Äccin yeeni gimgä an män tüwon yeeni bi jikkä iñi wica.”

¹⁴ An Aproon Abrayiim luunñje ogo,

¹⁵ “Tiñä ika ti mügdo, ñommañ kä tiilgä gälkä wangen 400, an yaanni a ñaaka waadgo ti ika ke iki? Män tüwon yüünü jiggä.”

¹⁶ An Abrayiim gimmun kä weel yen Aproon, an küllkene tiilgä gälkä wangen 400 bata weel yaana jaajjenee kä mä Haat ñomgen ti ye. An küllä bata küllä yaana küllene kä yääjoni ye.

¹⁷ An yiil yen Aproon yaana Makapeela ji cokulan ti Mamar ina, kiya Abrayiim,

muutuk ke yiil ke tuum yaana jiñe ti ye, ke jengä muure yaaka yiil täñje ti ye.

¹⁸ Yääjgi me Abrayiim wäättä anña nantä yeene, mä Haat muure yaaka äätin äntüke yen baan mooye ti ye ñomgen ti.

¹⁹ An wäättan Abrayiim iine Caarra jingne, tuum yaana yiil ji Makapeela, cokulan ti Mamar ye, an cääna battä me ogo Hiburoon, ñommañ mä Kanaan ji.

²⁰ An yiil ke tuum yaana jiñe ti ye, yääjgi mä Haat Abrayiim wäättä anña nantä yeene yen jingä.

24

Icaak ke Rippa

¹ An Abrayiim duunjin kä yaac, an nüülkü Piṭo kä päygyä muure.

² An Abrayiim kiingon yeene yaana talan agee kä mükkini waak an yeene jiñe muureen ye kiinne ogo, “Nänä liittäñ kä dooccin intü iñi ämgi ti.

³ Liittä kä Piṭo, Joon yen pollon jiñe ke ñommañ wiñe, ogo minneni yeeni batta bi kujgeey iñ tiirin yek mä Kanaan yaaka ikki ika cäayä waadgen ti yaakki.

⁴ Atä baan yeeni ti, an minneni yeeni Icaak kujgu iñ mä yeeki ti.”

⁵ An ike taaji kiingon ogo, “An naana tuul batta täki äätin ke ika ñommañ yaanni ti ye? Icaak bi koowu duuku cäyok ke mä yүүkü ñommañ yaana ätiti kä yaanja ti?”

⁶ An Abrayiim kulcin ogo, “Ba'ay, minneni yeeni ñana duukcudu njäjk wica.

⁷ Piṭo Joon yen pollon jiñe yaana ika äbana woo an yen wäyo ti ke ñommañ yaana gidana me ye ji, yaana ika kiinna, an ika irkana jiik liittä ogo, ‘Ñommañ yaanni bi iñje kaaynä yeeki ye.’ Ike bi tücci malak ñomü ti, an iki bi kängey iñ yaana kujgu minneni yeeni ye wica.

⁸ An naana tuul batta täki duukin ke iki ye, i donü äbini woo liittäñ yeeni yaanni ti. Gin'a bilti ye minneni yeeni ñana duukcudu njäjk wica.”

⁹ An kiingon iñte doocce iñi mügdo yeene Abrayiim ämge ti, an liittä kä jiik yaakka.

¹⁰ An kiingon kuññu kälämgä Abrayiim ti kä caay, ke wakkä muure ñerken yek dey, an kooce kälämgä jätin, an juwin ünjin nant'a battä me ogo Araam Naareen ye. An wica ike attä baan mooye yaana cäayge kä Abrayiim mäaden yaana battä me ogo Nahüür ye ti.

¹¹ An ike kälämgä düññje jün wic kä cokal woo baan mooye taan biigin ti anñi. I a wuun yaana atcete määngä tipene piik ye.

¹² An kiingon mälcin ñaalok ogo, “Ay Piṭo, Joon yen mügdo yeeni Abrayiim, gin'a täkkä ye, dääkkaa kä tiññan, an mügdo yeeni Abrayiim nüütü woo bilin yaana batta düññidi ye.

13 Yuuru, ika inni yuddu jiin taanŋe ti yaanni, an tiirin yek mā baan mooye kääjidi woo aatidi ti piik.

14 A gin'a ɬakkä iki ti ye inni. Yanjalan bi ŋuɟu yok ogo, 'Kura immä wäl yüünü iŋja kâ mätcä kâ piik.' An naana ike gîmmä ogo, 'Ee, mätcä, an kälämgä yüükü bi määtkä cääna ye!' I dalä wääti a yaana wäägini woo a in kiingon yüünü Icaak ye. Anan ken bi nájja daa kâ ogo iki nüuteneey woo biilin mügdo yeeni ti."

15 An i ike batta mor dak kâ mallä, oja Rîpga kääjin woo ke wäl yeene büüye ti. Ike a ɬul Batüwîl yaana a minneni yen Maalka yaana a in Abrayim määden yaana batta me ogo Nahüür ina.

16 An Rîpga a ɬul ŋerconde kuckon, an a päjjidini koownu ti, an ike mor küci oon. Ike kaaccä iŋi wäl yeene küümgede kâ piik, an ɬuukin woo ŋuca.

17 An kiingon bänjin ti ike ti kâ biran, an kiinne ogo, "Kura iŋja ika mätcä piik kâ ɬeewan wäl yüünü ti."

18 An ike jaajjin ogo, "Mätcä, mügdo yeeni." An oja wäl immene iŋi kâ biran, an iŋi mätcin.

19 An wääna iŋneeda kâ mätcenee piik ye, jaajjin ogo, "Kälämgä yüükü bi määtkä piik cääna ke yääjene."

20 An kâ biran piik wäl yeeke ɬuljene kuun ji, an bülcin nájak jiidük nüücidä piik, an kälämgä muure puukkene piik.

21 I daamgä kiingon a daamgon i batta jääyidi woo jiiikkalan, ukcedee kâ giti naana wään yeene dääkkene daa Piŋo ye.

22 An wääna kälämgä ɬanŋene kâ maanŋä piik ye, ike äacin woo juma yen tiilgä ke tiikinni mäyken yek tiilgä kâ yewwe yek inke ɬuuggen an iŋneeda kâ.

23 An taaŋne ogo, "İki agä ɬul ŋaani?" "Kura nüütkaa, wääc cääyge nantä yaana nünon kâ wüŋin jiŋe yaanni ti ye?"

24 An ike luugi Rîpga ogo, "İka agä ɬul Batüwîl yaana giitä kâ Maalka ke Nahüür ina."

25 An ŋuccin jaajjin ogo, "İkoon cäygon kâ püroni ke beelgä iŋin yaaka amgä kälämgä ye ɬiräk, ke nantä yen wilgä yaana nüŋe kâ wüŋin tiŋŋan ye."

26 An kiingon ɬüŋŋü, an mälcin ŋaalok Piŋo ti,

27 an jaajjin ogo, "Nüülkin ɬükcä Piŋo ti, Joon yen mügdo yeeni Abrayim. Piŋo nüütin woo biilin yaana batta düüñidi ye, ke luggin mügdo yeeni ti. An ike ika üüŋjana ti kâ ba' mügdo yeeni mā yeeke ti."

28 An Rîpga lüŋŋü paa ba' meen, an me nüütkene kâ waak'a nanŋä ɬuuggen ye muureen.

29 An Rîpga cääyge määden batta me ogo Laabaan, buurcin woo jiin wic pärjidi ke oon.

30 Kâ yaana yuttee kâ juma käwen umdonde ti ke tiikinni inke ɬuuggen ti, an tiŋŋee kâ Rîpga päkee kâ jii'k'a kiinene daa kâ oon ye. An ike kaaccä woo oon ookcede, an kaŋne yudit ke kälämgä jiin ti kâ cokal.

31 An kiini Laabaan ogo, "Äätä, iki yaana agä nüülkini kâ Piŋo ye. İki yuddu woo winni ina? İki tutkeneni an ke nantä yen kälämgä."

32 An oon attä ti an ti, an waak duudi me iŋi kälämgä natin, an kälämgä iŋi me püroni ke beelgä iŋin, an oon icki me piik ke m'aka ike kiitkätä kälämgä ye, lukene kiigen.

33 An amma äbi me woo yuuti me ŋomgen ti. An kiingon yen Abrayim jaajjin ogo, "İka batta ämjädä amma ke jii'k yaaka äätänä kâ ye nüütke kâ woo."

An kiini Laabaan ogo, "Ee ŋeran, nüüttoon."

34 An nüütkene ogo, "İka agä kiingon Abrayim.

35 An Piŋo mügdo yeeni nüülkene kâ yäw, an ike wäättä anŋa ceeggon. İŋi Piŋo ɬiik ke dak ke tiilgä gälkâ ke tiilgä, ke kiinkä oogen ke määngen ke kälämgä ke tüürüŋji.

36 An Caarra in mügdo yeeni, ike mügdo yeeni gitkene woo oonle i ike a tiin, an mügdo yeeni waak yeeke iŋneeda kâ muure yaaka mügde ye.

37 An mügdo yeeni ika daljana liittä. Ike jaajjin ogo, 'Nana minneni yeeni kujgudu tiirin yek mā Kanaan ti, yaaka ikki ika cääyā waadgen ti yaakki.

38 Atä an yen wäyo ti an äntüke yeeni ti, an minneni yeeni kujgu iŋ wica.'

39 An mügdo yeeni taaŋä ogo, 'An naana ɬul batta ɬäki äatin ke ika ŋommaŋ yaanni ti ye?'

40 An ika luuŋŋa ogo, 'Piŋo yaana ika äätä ŋome ti ye, bi tücci malak yeene ke iki, an wään yüünü bi ɬaage, an nuŋko bi minneni yeeni kângeeda kâ iŋ mā yeeki ti, äntüke wäyo ti ye.

41 An naana iki atä mā yeeki ti ye, ɬonü bi lati woo kâ liittäŋ yeeni, naana daa cääna iki tiŋini kâ iŋŋä iŋ ye, ɬonü bi lati woo kâ liittäŋ yeeni.'

42 "An tiŋŋan wääna äätänä kâ jiin ti ye, ika mälcanä ŋaalok ogo, 'Ay, Piŋo, Joon yen mügdo yeeni, Abrayim, kura wään yeeni yaanni dääkkaa kâ.

43 Yuuru, ika inni yuddu jiin taan yaanni. An gin'a ɬakkä ye inni. Naana ɬul yanjalan kääjin woo ti piik ye, bi kiinä ogo, "Kura iŋja woo piik kâ ɬeewan wäl yüünü ti mätcä kâ."

44 An naana ika kiinna ogo, "Mätcä, an kälämgä yüükü bi puukku cääna ye," dalä

ken wääti a yaana wagi Piṭo a in minneni yen mūdgo yeeni ye.’

⁴⁵ “An i ika batta mor ḡagä kă mallä joni ti, oja Rîpğa kääjin woo ke wäl piik yeene büüye ti. An ike kaaccä iñi wäl yeene küüngede kă piik, an ike kiinnä ogo, ‘Kura iñja piik mätcä kă.’

⁴⁶ An kă bîran anjji, wäl yeene immene iñi an jaajjin ogo, ‘Uñgo mätcä, an kälämğä yüükü bi puukku cääna.’ An wääna mätcänä kă ye, kälämğä puukkene cääna.

⁴⁷ “An ike taaññä ogo, ‘İki agä ṭul ṇaani?’ An ika luuñja ogo, ‘İka agä ṭul Batüwîl yaana giitâ kă Nahûür ke Maalka ina.’ An iñkânâ juma umdonḡe ti, ke tiikinni inke ḡuuggen ti.

⁴⁸ An ika ḡünjünü iñi an ika mälcanä ñaalok Piṭo ti. An Piṭo maanñä, Joon yen mūdgo yeeni Abrayiim, yaana ika nüüdana päy yaana wodañ ye ti, ke kânğa kă ṭuul yen ṭul mūdgo yeeni määden, yaana bi a in minneni mūdgo yeeni ye.

⁴⁹ An nüütka naana ikee mūdgo yeeni bi nüütke woo biilin yaana batta düüññi ye ke luggin, an naana a ba’ay ye, i nüütka dale ika atâ nânṭa yañkalan ti.”

⁵⁰ An luugi Laabaan ke Batüwîl ogo, “Nääñkâ yaakki atâ Piṭo ti, baati jiik’a jāāyon woo ye.

⁵¹ Rîpğa inana, koowu an ate kă, an dalâ ike wääti a in minneni mūdgo yünü, bata yaana jaajjene kă Piṭo ye.”

⁵² An wääna kiingon yen Abrayiim tiññee kă jiik yeeken ye, ike ḡünjin iñi ṇomgu giiti, an mälcin ñaalok Piṭo ti.

⁵³ An kiingon äacin woo waak wilkitin a nanjin kă tiilgä gälkâ ke tiilgä, ke burunğu, an iññe Rîpğa. An cääna määden ke meen iññe wakkâ yaaka weel yeenen caran ye.

⁵⁴ An ike ke ook yaaka äatene ye, ämmâ an mättâ an ñingîn wîca.

An wääna juwene ñaalok kă tiññäñänâ ye, kiingon yen Abrayiim jaajjin ogo, “Tiingga, dale ika ḡukcu mūdgo yeeni ti.”

⁵⁵ An määden ke meen jaajjin ogo, “Dalâ por Rîpğa cääjji niñkâ kă caay ke ikoon, an wäättan ike atî.”

⁵⁶ An kiinne ogo, “Ṇana ika koorâ kă, Piṭo wään yeeni ḡaanñje. Tiingga dale ika ḡukcu mūdgo yeeni ti.”

⁵⁷ An iken jaajjin ogo, “Dale ṭuul bärkin, an taacîn.”

⁵⁸ An Rîpğa bärki, an taaji ogo, “İki gîmmädâ ikee ate ke oon yaanni?”

An luuñje ogo, “Ee, ika bi atâ.”

⁵⁹ An kâwen Rîpğa tuci ke kiingon yaana ike pîri ye, ke kiingon yen Abrayiim, ke m’aka äatene kă ye.

⁶⁰ An Rîpğa ṇüülkî, an kiini ogo,

“Kâwo, iki wääti agä

miy yen me ḡiirken caykâ mâyken kă caykâcaayni!

An dalâ kaaynâ yüükü

bänkâ yek äḡanñi yeeken peecâ.”

⁶¹ An Rîpğa ke kiinkâ yeeke määngen taappâ kälämğä, an oon baati ṇâc. An kiingon yen Abrayiim Rîpğa koowne an attene kă.

⁶² An Icaak yaana cääy Najîp ina, ḡuku Bîir Lahaayi Rooy, an anjan ogo, Jîin M’ana a Üdon İka Yoodda ye ti.

⁶³ An äänkalan ti biigin ti anñji, Icaak attâ yiil jî, an laay i jone jaay jiikkalan, an wääna wiñe ääreneeda kă ñaalok ye, ike yurcin kälämğä äätidi.

⁶⁴ An Rîpğa cääna wääna wiñe ääreneeda kă ñaalok ye, Icaak yooṭṭe, an ike kuuyin iñi kalman yeene ṇâc kă bîran.

⁶⁵ An kiingon taaññe ogo, “A oon yaana wali ye iya yiil jî äätidi iñiin päägḡḡin yaanja?”

An luugi kiingon ogo, “A mūdgo yeeni.” An ike burnu yeene koowne an wanje kümme.

⁶⁶ An kiingon Icaak päkkene waak’a nanñje ye muure.

⁶⁷ An Icaak Rîpğa äbene keeñ yen meen Caarra jî, an wäättâ anja iñje. An bilgene, an Icaak jone lüynü kă ike kă tüwnü meen.

25

Tüwnü yen Abrayiim

¹ An Abrayiim ḡiññâ iñi yañkalan ṇuca battâ me ogo Katuura.

² An ike gitki Jumraan ke Yakcaan ke Miḡaan ke Miḡiyaan ke İcbaak an Cüwa.

³ Yakcaan ken a wäy yen Cîba ke Diidaan. An kaaynâ yek Diidaan a mâ Acüür ke mâ Litüüc ke mâ Liim.

⁴ An merkâ ogen yek Miḡiyaan a İpa ke Eper ke Anook ke Abida an Elda. İken yaakca muureen a kaaynâ yek Katuura.

⁵ Abrayiim waak yeeke muure yädi minneni yeene Icaak.

⁶ I ike batta mor tüw, merkâ yeeke yaaka giide kiinkâ yeeke määngen ti ye, päägene iñdinni. An piirre giiti ke Icaak, an iken tucce woo baan ti kă ṇomuk.

⁷ An Abrayiim yuunge muure yaaka cääynee kă ṇommañ wic ye a 175.

⁸ An ike wääkin woo wääktäj tüwnü an tüwnü, i yuunge a ḡiirni a yäaṇon kă cäwdâ ṇommañ wic, an ike cooṭi me ti dänkâ yurge ti.

⁹ An merkâ yeeke Icaak ke İcämäyiil ike jîḡi ṭuum yaana Makapeela jî ye, cokulan ti Mamar, yiil yen Aproon minneni Cuwaar yen mâ Haat.

¹⁰ An yiil yaana kiyi Abrayiim mâ Haat ti ina, ken jîgene daa kă me iken ke iñje Caarra.

¹¹ An wääna Abrayiim tüwnee kä ye, minneni yeene Icaak njuülki Joon. An Icaak cääynä kä cokal Bïr Lahaayi Rooy, an anjan ogo, Jïin M'ana a Üdon Ika Yoodda ye ti.

Merkälen yek Icamayiil

¹² A perrä kaaynä yek Icamayiil minneni Abrayiim, yaana giide Haajir kiingon yen Caarra yaana a yen mä Macir ina ti.

¹³ A merkä oogen yek Icamayiil yäntängenen ikki, an a pergin a iijgini kä kaygon ti ke m'ana düüñidi ye ti. Nabiyüüt ken a kaygon an bäätcete Kedar ke Adbeel ke Mibcaam

¹⁴ ke Micma ke Düüma ke Maaca

¹⁵ ke Haddaat ke Tiima ke Yatuur ke Naapic an Kedeema.

¹⁶ A merkä oogen yek Icamayiil ikki, an a yäntängi yek yätini yaaka äärgä tüggen kä caay witken kä yewwe ye, ke nänk'a cääyene kä ye, ke keeñni yeeken.

¹⁷ An Icamayiil cääynä nommañ wic yuunge 137. An ike wääkcın woo wääktän tüwnü an tüwnü, an ike cooti me ti dänkä yurge ti.

¹⁸ An kaaynä yeeke cääjin Hawela attä ke Cüür kä cokal Macir ñome ti, bata gin'a iki ünjudü Acüür ye. An iken cäygin muure kä puudin giti ke mä yeeken.

Yaagüüp ke İicü

¹⁹ Wakkä yaakki a yaaka nängä duuggen Icaak ti minneni Abrayiim ti ye.

An Abrayiim gittä Icaak.

²⁰ An Icaak yuunge caykä kä ñan wääna kuñnee kä Rïpğa tul Batüwi yaana a män Araam ina, an ike baanne battä me ogo Padaan Araam an ike a Laabaan mä Araam käwen.

²¹ An Icaak mälcın ñaalok Pïto ti kä yaana iine agee kä burñu ye. An mallä yen Icaak luugi Pïto an iine Rïpğa laaccä yuunku.

²² An merkälen yaaka kä yewwe jïñe ti ye yoken yuuku, an attä tääccidi Pïto ti kä yuunñu merkä yoken. An tääccin ogo, “Nääñkä yaakki nänit duuggen ika ti ina?”

²³ An kiini Pïto ogo, “Merkä yaaka jïñü ti yaakka bi wääti a toñ kä yew. An me yüükü yaaka kä yew jïñü ti yaakka bi piirtit, an toñ yanjalan bi meken borgu kä teynä, an kaygon yünü määdenle bi ñugele.”

²⁴ An wääna nünna yen giidä yeene däägenee kä ye, yore kaññe cäyge yuunku oogen jïñe ti.

²⁵ An yaana iijgene giidene woo ye, tidan an yore a jïik bata gaan, an äkki me ogo İicü.

²⁶ An yuungan yanjalan giidi me i määden İicü agee kä mükon kä ñubdonde. An äkki me ogo Yaagüüp. An wääna yuunku giidene daa kä me ye i Icaak yuunge caykä kä düügük.

²⁷ An wääna merkä pürene ñaalok ye, İicü wäättä anji män keñ laay woo luummuk,

i määden Yaagüüp a män njuibbin cääy paa keeñni giti.

²⁸ An Icaak a İicü ken bilge nääñka ämee kä yängä waak luum jïñe yaaka äbätä İicü ye, an Rïpğa a Yaagüüp ken daa bilge.

²⁹ An ääñkalan ti wina Yaagüüp cääpi yüückü, an käägi ti İicü ätä woo luummuk a bagon kuckon an nänkä kañ.

³⁰ An İicü Yaagüüp kiinne ogo, “İka tüwü kä kañ! Kura iñja yüückü titkä kä ñeewanj!” A yaana İicü äkkene daa me yäntän yanjalan ogo, İdoom ye, nüüti ogo “tidda.”

³¹ An luugi Yaagüüp ogo, “Ee, por kaykitin yünü yääjga kä.”

³² An İicü jaajjin ogo, “Yuuru, ika tüwü kä kañ. An ñerrä kaykitin yeeni a ñaaka ika ti?”

³³ An kiini Yaagüüp ogo, “Por iijä lïtkaa.” An İicü lïttä, ogo kaykitin yeene yääjedee Yaagüüp.

³⁴ An Yaagüüp İicü iññe biggi ke yüückü piiken. An ike ämmä an mättä, an wäättana juwin attä. An anjan İicü ñääynä kä kaykitin yeene.

26

Icaak ke Abimaliik

¹ An kañ yanjalan ñuca äätin baan jï bata yaana nängä done nünkä Abrayiim ti ina. An Icaak attä yätkä Abimaliik yen mä Palactiin yaana cääy Jaraar ina ti.

² An Pïto üükün woo Icaak ti an kiinne ogo, “Ñana iki atä iñi Macir. Cääyā baan yaana bi kiinenii kä ogo cääjey ko ye.

³ Cääyā baan yaanni ti iki agä boorgon, an ika bi ke iki an iki bi njuülkeni. An bänkä yaakki bi iñenii kä muure iki ke kaaynä yüükü, an ika lïttängi bi ñaagä yaana lïtkänä wääc Abrayiim ye.

⁴ An kaaynä yüükü bi nanä ñirä kä yaac bata kiññani yek pollon jïñe, an bänkä yaakki muure bi iñä daa kä. An kä päy kaaynä yüükü toñ muure bi a njuülkini nommañ wic.

⁵ Kä yaana Abrayiim tiingana kä jïik yaaka ñakkä ike ti ye an tiñee kä iininni yeeki, ke nüünñuni yeeki ye.”

⁶ An Icaak cääjin baan battä me ogo Jaraar.

⁷ An wääna taajene daa kä ook yek baan yaanja kä iine ye, i ike jaajjin ogo, “A käwo.” I booc kä jaajjin ogo, “A iñ yeeni.” Ike düüci ogo, “ike bi nägi dok mä baan yaanna, ogo iine Rïpğa, kä yaana ñeree kä ñer kä yaac ye.”

⁸ An wääna Icaak cääynee kä wica nünkä kä ñiräk ye, Abimaliik yätkä yen mä Palactiin däämjın iñi kä kääle yen an gunne an Icaak yootte iine Rïpğa ñääjgede.

⁹ An Abimaliik Icaak bärkene an kiinne ogo, “Ay, Rïpğa ina a iijü yaanna! İki jaayä ogo käwic ina?”

An luugi Icaak ogo, “Ika boojju, ika duucu ogo manjalaran ika bi nagiada dok an koowje.”

¹⁰ An Abimaliik jaajjin ogo, “A njaaka ina nangonoon ka anjan yaanna? An naana yoku por manjalaran iijji nünne ye, ikoon yoku ickonoon duuggin naanjka yaackä.”

¹¹ An Abimaliik me muure kolle ogo, “M’ana bi täpi yok men yaanni ke iije ye tüwnü bi yooore ti.”

¹² An baan yaanja ti Icaak piittä käwkä, an yun yaanna ti ike iittä cuukulli pak 100 dirak kä käwkä yaaka piinne ye, naanjka ike njüülkene daa kä Piṭo ye.

¹³ An ike wäätä anja ceeggon mooye kä yaac, an waak yeeke üüttin kä diirin.

¹⁴ An ike cäygene diik ke dak ke kiinkä kä dirak an mämgi ji mä Palactiin.

¹⁵ An jiidgä piik muure yaaka küünü kiinkä wäyen nünkä yek wäyen Abrayyim ti ye, ciki mä Palactiin kä njomgu.

¹⁶ An Icaak kiini Abimaliik ogo, “Anjā yorü ikoon ti. Ikoon borroon kä teynä.”

¹⁷ An Icaak anjan yore wica, an attä keeññi yeeke teljene iñi Dääñgon Jaraar ji, an cääjjin iñi wica.

¹⁸ An Icaak jiidgä duukke gomme yaaka küünü me nünkä yek wäyen Abrayyim ti ye. Kä yaana cikene daa mä Palactiin wäana wäyen tüwnee kä ye. An äkkene kä yantängenen yaaka äkkene daa kä wäyen njomuk ye.

¹⁹ An kiinkä Icaak küññü jün Dääñgon Jaraar ji, an jün waje yaana yinjä kä piik njerkä ye kañi wica.

²⁰ An kaaydoni yek mä Jaraar äatin an büültin ke kaaydoni yek Icaak, an jayok ogo, “Piik a yookol!” An Icaak jün äkkene ogo Ick naanjka iken büültene kä ke ike ye.

²¹ An kaaydoni Icaak njuccin küññü jün yanjalaran, an iken njuccin büültin wica jün yaanja ti. An äkki Icaak ogo Cittina nüütü ogo ätkitin.

²² Ike nantä yaanja bäkkene wic an njuccin küññü jün yanjalaran wica, an baati m’ana njuca agene kä büültini kä ye. An äkki Icaak ogo Rabuut, an jaajjin ogo, “Piṭo ikoon iññon nantä, an ikoon bi diiron njommañ wic.”

²³ An Icaak wina daljene iñi an banja Birciba.

²⁴ An wiirün jiñe yaanja ti Piṭo üükün woo ike ti, an ike kiini ogo, “Ika agä Joön yen wäac Abrayyim. Nana iki boojju, ika ke iki, iki bi njüülkeni an kaaynä yüükü bi nanjä diirä kä waan yen kiingon yeeni Abrayyim.”

²⁵ An Icaak battä tambal wica, an Piṭo maanje. An keeñ yeene teljene iñi wica, an kiinkä yeeke küñjin iñi jün wica.

Jiik Doocin yek Icaak ke Abimaliik

²⁶ An aarjalaran ti wina yätkä Abimaliik äatin ike ti ke Ahüjaat yaana ike nüütü kä

naanjka yaaka bilti ye, ke Paykool duunjon kääygä yeene ätä Jaraar.

²⁷ An tääkiti Icaak ogo, “Ikee äatede ika ti ina? I ina ika putka ji, an ika ñooṭṭa woo yaanna.”

²⁸ An iken luukcin ogo, “Yoorron kä njer Piṭo ke iki. An ikoon jaajjonon ogo yoku lüüttan bilto ti waadgo ti, ke iki. Ikkün düccin jiik doocin.

²⁹ Lüütä ogo ikoon batta bi nangonda naanjka yaackä, bata yaana batta agini nangini kä naanjka yaackä ina, a naanjka njerkä ken nanjiti kä kamat. An iki tucini woo kä njübbin. An yooru yaana njüülkini kä Piṭo ye.”

³⁰ An iken tutki Icaak ammani jon ñamme, an ämmä an mättä.

³¹ An kä tinñanä iken murjin iñi manjalaran daa menen lüütke, an iici Icaak an iken attä kä njübbin.

³² An an jün yaanja ti kiinkä yek Icaak äatin ike nüütü kä jün yaana küünü a kicconde ye, an kiini ogo, “Ikoon kähñon piik!”

³³ An Icaak jün äkkene ogo Ciba. An ke tinñan baan yaanja wäattana battä me ogo Birciba, an anjan ogo, “Jün Lüüttan.”

³⁴ An iicü wäana yuunge anjene caykä kä nan ye, diññä määngä kä yew tüürin mä Haat ti, määnge a Yahudiit tul Beer, an Bacamaat tul Eylüün.

³⁵ An a iken ken äacin jon yiñe Icaak ke Ripga ti.

27

Icaak Yaagüüp Njüülkene

¹ Icaak daandin an wanje bunnu batta njuca yüti, an minneni yeene mooye iicü bärkene ti, an kiinne ogo, “Minneni yeeni!”

An ike luugi ogo, “Ika inni.”

² An Icaak jaajjin ogo, “Ika duunjdunu, an nünna yeeni yen tüwnü kaju.

³ Kaay yünü koowu ke cawgälen, an atä woo kiñuk an näkkaa gin luum jiñe.

⁴ An tutkaa ginäämkä yaana ñaban bilgä ye, an ickaa kä dalä amä nunjo njüülkenii i batta mor ika tüwü.”

⁵ An wäana Icaak jaaynee ke minneni yeene iicü ye, i tinjä Ripga. An wäana iicü attee kä woo luummuk kiñee kä waak luum jiñe an äbedeeda ti ye,

⁶ i Ripga minneni yeene Yaagüüp kiinne ogo, “Wäac tinñä määdic iicü kiñde ogo,

⁷ Ickaa gin luum jiñe, an nangaa kä ginäämkä yaana ñaban ye amä nunjo njüülkenii Piṭo ñome ti, i ika batta mor tüwü.”

⁸ Minneni yeeni juk yeeki tinjä bata yaana kiindenii kä ye.

⁹ Atä kaacci diik giti an ickaa woo jüülönilen kä yew yaaka a caagin ye, dalä

näŋgä wääc, a ginäämkä yaana ñaban bilge ye.

¹⁰ An ickä wääc dalä ame nunjo bi njuülkey kä, i ike batta mor tüw.”

¹¹ An Yaagüüp meen Ripga luunŋe ogo, “Määdo İicü yore jüülan, an ika yori yılan.

¹² An naana por ika tapa yok wäyo ye? Ika bi yoorä ogo ike maldonŋinŋin. An ike ika batta bi njuülka, bi tääkci ika tuuma.”

¹³ An kiini meen ogo, “Dalä tuummu ñimji ika ti, minneni yeeni! Nänjä bata yaana kiinnenii ye. Atä an jüülönilen ickäa kä.”

¹⁴ An ike attä an jüülönilen koowne an ickene meen. An meen tuttu ginäämkä yaana ñaban ye, bata yaana bilgänä wäyen ye.

¹⁵ An Ripga kuñnu burunŋu ŋerkä yek minneni yeene mooye İicü, yaaka äräk baanne ye, an iinŋene minneni yeene deerconde Yaagüüp.

¹⁶ An kümme inke ti ke bugge ti, ke nänjä donŋe yaana yidälan ye kä gäykä jüülönilen.

¹⁷ An ike ginäämkä yaana ñaban ke biŋgi yaaka toonŋe ye iññe Yaagüüp İnte ti.

¹⁸ An Yaagüüp attä äräk wäyen ti, an jaajjin ogo, “Wäyo.”

An wäyen luukcin ogo, “Haa, minneni yeeni. İki agä İicü halla iki agä Yaagüüp?”

¹⁹ An Yaagüüp luukcin wäyen ti ogo, “İka agä İicü kaygon yüünü. İka nänjä bata yaana kiinnaa kä ye. Juwu ñaalok an yänŋä gin luum jiñe yeeni amä, nunjo njuülkaa kä ye.”

²⁰ An taaji Icaak ogo, “Kaññi ogo kä bīran anŋi minneni yeeni?”

An luunŋe ogo, “Piŋo yüünü Joon ika yüükkana ti.”

²¹ An Icaak Yaagüüp kiinne ogo, “Wüükü ti kä cokal dalä iki tabeni yok, an ooku giti naana a iki İicü minneni yeeni ye.”

²² An Yaagüüp wükcın ti wäyen ti, an tabi yok Icaak. An ike jaajjin ogo, “Por a por Yaagüüp, an inkä ke buggu a yek İicü.”

²³ An batta agee kä ookon giti nääŋka inke ke bugge jüüle kä jüül bata mäaden İicü ye. An Icaak yore tootte täki Yaagüüp njuülkede.

²⁴ An taaññe ogo, “A gitken iki agä minneni yeeni İicü?” An luunŋe ogo, “Ee a ika.”

²⁵ An Icaak jaajjin ogo, “Yänŋä gin luum jiñe yüünü äckaa kä dalä amä, minneni yeeni. Nunjo iki bi iñneni kä njuülkin yeeni ye.” An äckene daa Yaagüüp an amme. An äckene määk an maanŋe.

²⁶ An kiini wäyen Icaak ogo, “Äätä ti kä cokal minneni yeeni, an muckaa gimŋin.”

²⁷ An ike wüükün ti kä cokal an muckene. An Icaak nääccä pin burŋu yeene, an ike njuülki, an jaajjin ogo, “Pin minneni yeeni beel bata pin yiil yaana a njuülkini kä Piŋo ye.

²⁸ Dalä Joon iki iñey tuñ yen pollon

ke cekkitin ŋommañ wiñe

ke päk ñirken

ke määk ñirken.

²⁹ Dalä toñ iki ñuugilini,

an iken iki ñünkiti iñi,

an wäatci agä mügdo yen mädŋic

an kaaynä miic dalä cääna iki ñünkiti iñi.

An tuummu wäatı m'aka iki tuumgi ye ti, an njuülkin wäatı m'aka iki njuülkiti ye ti.”

Njuülkin İicü

³⁰ An kä deeran anŋi wääna Icaak ñanŋee kä njuülkin Yaagüüp, an Yaagüüp kaaccee kä woo wäyen ti ye, i mäaden İicü kääjin äräk ätä kiñuk.

³¹ An ike cääna nänjä ginäämkä yaana ñaban ye, an äckene wäyen, an jaajjin ogo, “Juwu ñaalok wäyo amä yänŋä gin luum jiñe yeeni, nunjo iñja kä njuülkin yüünü.”

³² An taaji wäyen Icaak ogo, “İki agä ŋaani?”

An luunŋe ogo, “İka agä minneni yüünü İicü kaygon yüünü.”

³³ An Icaak yore tiicin kä yaac, an jaajjin ogo, “A ŋaani ken ina attä kiññä waak luum jiñe, an ickana kä ammä muure i batta mor iki däägä an njuülkünü yaanna! Ee, an ike bi a njuülkini a gitken.”

³⁴ An wääna İicü tiinŋee jiik yaakka wäyen ti ye, i ike weekcin kä yaac kä jon pille, an wäyen kiinne ogo, “Njuülkaa cääna ay wäyo!”

³⁵ An kiini Icaak ogo, “Määdic äatin, an ika mallanŋin, an njuülkin yüünü koowne.”

³⁶ An İicü jaajjin ogo, “İke battä me ogo Yaagüüp* a gitken. İke anŋi ika mallanŋin äänke kä yew, kaykitin yeeni koowne, an tiññan njuülkin yeeni koowe cääna.” An taaññe ogo, “İki batta agä büüccini njuülkin yaana a yeeni ye?”

³⁷ An Icaak İicü luunŋe ogo, “İke ñanŋa nänjä a mügdo yüünü, an mädŋen muure nänjä a kiinkä yeeke, an iññä päk ke määk. An iki bi nanŋeni ogo tiññani minneni yeeni?”

³⁸ An İicü wäyen taaññe ogo, “Wäyo, iki cääyi njuülkin a keelok? Wäyo njuülkaa cääna!” An İicü weekcin kä yaac.

³⁹ An wäyen Icaak ike luugi ogo,

“İki bi cääyā woo kaakic cekkitin yen ŋommañ wiñe ti,

an woo kaakic tuñ yen pollon ji ti.

⁴⁰ An iki bi cääyā kä gaadal yüünü,

an iki bi ñuugulu määdic ti,

an naana iki täkä ñünj teetcadä woo ye, i wiñan yeene bi erci woo donju ti.”

* 27:36 Yaagüüp ogo maldonŋinŋin kä lemmä mä İburu.

Yaagüüp Lüüt Laabaan ti

⁴¹ An waan yaanja ti, İicü Yaagüüp putkene ji kâ yaana wäyen Yaagüüp inñeeda kâ nüülkin ye. An İicü jaay joni ti ogo, “Waan nüüjdün tüwnü wäyo cokilin, an wäattan mäado Yaagüüp bi nägä dok.”

⁴² An wäana Rîpga nüütkeni daa me kâ jiik minneni yeene mooye İicü ye, i ike tuccin Yaagüüp ti, an kiinne ogo, “Mäadic İicü diigä jiik ogo, iki nägäda dok.”

⁴³ Jiik yeeki tiñä tetañ minneni yeeni. Juwu an lüüdü mäado Laabaan ti Araan.

⁴⁴ An cäaye ke ike kâ deeran ke mäadic jone lüye.

⁴⁵ An naana ike jone lüynü, an gin'a nängeneeda kâ wiitte woo ye, i iki bi tuckeni iki duuku. Ina kura ikee yäaye muuric kâ nünna keellä?”

⁴⁶ An Rîpga jaajjin Icaak ti ogo, “Ünnü yeeni putku ji kâ määngä mä Haat. Naana Yaagüüp küji iñ ħulgu yek baan yaanni ti määngä mä Haat ti ye, bata määngä yek İicü ye, päjidi iñfca yoku ika tüwü.”

28

Yaagüüp Ati Nääyen ti

¹ An Icaak Yaagüüp bärkene ti, an nüülkene an kolle ogo, “İki ħana dijä ħulgu yek mä Kanaan yaakki ti.

² Juwu atä Padaan Araam paa ba daan wäac Batüwül, an dijä iñ wica ħulgu nääyic Laabaan.

³ Joon yaana Lüüt ye iki nüülkey, an iki iney merkalen kâ diräk, an kaaynä yüükü dirä an wäati a toñ diirken!

⁴ An iki iney nüülkin yaana inñe Abraiim ina, ke kaaynä yüükü nuñko bi mükü ħommañ yaana cäayii kâ batta a yüünü yaanni ye, a ħommañ yaana inñi Joon Abraiim ye!”

⁵ An Icaak Yaagüüp tucce woo, an attä Padaan Araam cäyok ke nääyen Laabaan, a Rîpga mäaden minneni Batüwül a mä Araam, an Rîpga a Yaagüüp ke İicü meen.

⁶ An İicü ukcin ħiti ogo wäyen Icaak Yaagüüp nüülkenee an tucce Padaan Araam ogo dijo iñ wica, an kollee ogo ħana dijo ħulgu yek mä Kanaan ti.

⁷ An Yaagüüp wäyen ke meen tiñgene, an ħakkä Padaan Araam.

⁸ An wäattan ooki ħiti İicü ogo wäyen Icaak batta ħako ħulgu yek mä Kanaan nantä yeenen ti.

⁹ An İicü ħiipcin wäyen taanñe İcamayiil ti, an diññä ħulgu yek İcamayiil ti kâ keelok ħocce ti määnge ti an iñe kiiconde battä me ogo Maalat, an ike a Nabitüüt käwen an a ħul İcamayiil minneni Abraiim.

Läaggä yek Yaagüüp Nant'a Battä me ogo Betali ye

¹⁰ An Yaagüüp kääjin woo baan mooye Birciba ji, an üñjin Araan.

¹¹ An kâ lütcin an ike ħakkä ti nantä ba ħerrä an yuuttu inñi wica nünñidi inñi, an kuññu päam nääkcenee kâ wiñe an oodi.

¹² An wäana ike odene daa ye, i ike umgi läaggä cäayge tiittä yudit ħommañ wic an wiñe ħakcidi pollon ji an malanji yek Joon aajjidi an düüküdi inñi kâ ike.

¹³ An Pito yuuttu tiittä ti ñaalok, an jaajjin ogo, “İka agä Piño, Joon yen daan wäac Abraiim an Joon yen wäac Icaak. Nommañ yaana nünñi kâ yaanna a yüünü an bi inñeni iki ke kaaynä yüükü.

¹⁴ An kaaynä yüükü bi dirä batta lüiltä me kâ panñä bata tüüpon yek ħommañ. An iken bi piirji woo tanğä ti muure ñomuk ke nñjak ke ñaalok ke inñi, an äargä tüggen yek ħommañ wiñe muure bi kani nüülkin kâ waan yüünü ikee ke kaaynä yüükü.

¹⁵ An ika ke iki an ika iki bi tiñjeni ke nant'a atii kâ ye, an äanğalan iki bi duugeni ke ħommañ yaanni ti. An iki batta bi cakeni ke wakkä yaaka kiinnenii ye dääkkenii kâ muure.”

¹⁶ An Yaagüüp juwin ñaalok nünkâ ti, an jaajjin ogo, “A ħitken Piño a nantä yaanni ti! An batta agä ħicon!”

¹⁷ An ike booññu an jaajjin ogo, “Nantä yaanni me yämde! A an Joon inni an a äntuke pollon jiñe.”

¹⁸ An tiññanä anñi Yaagüüp päam yaana nääkkee kâ wiñe ye, koowne an yuutte a kolcan paydin an puukkene wic ñownä.

¹⁹ An nantä yaanja äkkene ogo Betali. An anan nüüt ogo, “An yen Joon.” An kâ on battä me ogo Lüü.

²⁰ An Yaagüüp lüittä an jaajjin ogo, “Naana Joon ke ika an ika tiññä wäan yaanni ti an naana ika inñä waak äamkâ ke burunğu ye,

²¹ an naana ika ħukcunu paa ba wäyo kâ ħiibbin ye, i wäattan Piño bi wäati a Joon yeeni.

²² An kolcan paydin yaana yuuttu ñaalok yaanni bi wäati a An Joon. An wakkä muure yaaka bi inñä kâ ye, ike bi inñä kâ caycayni.”

29

Yaagüüp Dakkä ti Paa ba Laabaan

¹ An Yaagüüp wäan yeene ceeññe ke ħake ti ħommañ mä ħommuñju ti.

² An ike yurcin jiñ kâ uttar ke kurku kâ ħak yek ħiik ninok inñi jiñ taanñe ti kiji puukkin piik. An jiñ tüke a üüljini kâ päam mooye penñä.

³ An naana kurku ħiik yoken düülünü ti muure ye, i kaaydoni päam düljünü woo jiñ tük, an ħiik puukkunu piik, an wäattan päam duukunu üüljünü jiñ tük.

⁴ An kaaydoni taaji Yaagüüp ogo, “İkee age mä wa mädog?”

An iken luukcin ogo, “Ikoon agon mä Araan.”

⁵ An iken taaññe ogo, “Laabaan yaana daan wäyen a Nahüür ina njäje?”

An iken luukcin ogo, “Ee, njäjon.”

⁶ An iken taaji Yaagüüp ogo, “Ike yore njeran?”

An iken luukcin ogo, “Ee, ike yore njeran. Daamjä a tuulle yeene Rahiil ina äätä kidit kun diik yaanja.”

⁷ An ike luukcin ogo, “Wuun mor a äñ giti, batta mor a wuun yen düülin ti kurku diik nantä keellä. Diik puukke piik, an ðuuke äämdük.”

⁸ An iken luukcin ogo, “Ikoon batta liiton, ke kurku diik muure däägene ti, an wäattan pääm düljon woo jün tük, an diik puukkon piik.”

⁹ An Yaagüüp por daa iññidi jayok ke iken ke Rahiil dääge ti i kidit kun diik yek wäyen an ike ken a kaaydo.

¹⁰ An wäana Yaagüüp Rahiil yoorreeda kä ke kun diik yek nääyen Laabaan ye, ike attä jün ti an pääm düljene woo, an diik nääyen puukkene piik.

¹¹ An wäattan Yaagüüp Rahiil muckene gimgin, an weekcin kä yaac.

¹² An Yaagüüp Rahiil nüütkenene ogo ike agje niiddēn ko wäyen ti, minneni yen woowen Riğa. An Rahiil buurcin woo kä birañ attä wäyen Laabaan nüütkenene.

¹³ An kä birañ anji wäana Laabaan tiññee kä ogo ñaakonde Yaagüüp däägono ye, ike lüüññü pärcete kä, an kääññe yok an muckene gimgin, an äbene ti paa. An Laabaan nüütki Yaagüüp waak’a nänñä ðuuggen muure ye.

¹⁴ An Laabaan jaajjin ogo, “İki agä gaani ke yimgä yeeki a gitken.” An Yaagüüp cääynä wica ke näje paan.

Yaagüüp Diji Leya ke Rahiil

¹⁵ An Laabaan Yaagüüp kiinne ogo, “İki batta ñuugulu ika ti käpet ogo iki cokuleey ti kokal ika ti. An nüütkaa iñdin yüünü bi a njätä?”

¹⁶ An Laabaan cääygene fulge kä yewwe. Mooye battä me ogo Leya an deerconde battä me ogo Rahiil.

¹⁷ An Leya wanje a bunin, an Rahiil njeran biilke ti ke üükine woo ti.

¹⁸ An Yaagüüp Rahiil bilgene an nääyen kiinne ogo, “İki bi ñuugeleni yuungu kä ñatükel naana ika iñdaa tüülü deerconde Rahiil, wääti a iñ yeeni ye.”

¹⁹ An Laabaan jaajjin ogo, “İiñca njeran iñenii kä iki, kä yaana iñä daa kä oon yanjalan yaana a pare ye. Cääyä ke ika winni.”

²⁰ An Yaagüüp ñuugilin yuungu kä ñatükel ogo Rahiil, an yuungu yaakka yoorre bek lok bata nünkä ðeewken kä yaana billee kä Rahiil ye.

²¹ An wäattan Yaagüüp Laabaan kiinne ogo, “İñ yeeni iñjakä dalä koowu nünon kä. Nünkä yeeki yek ñuugula yeeni ðaanñä.”

²² An Laabaan nänñä ñäänkä, an mäbaan barre muure ammani jonñamme ti.

²³ An wäana nantä cüculenee kä ye, i ike tuultule yeene Leya ken koowne an ickene Yaagüüp, an nünñin ke Yaagüüp.

²⁴ An Laabaan kiingon yeene iñje jilpa iññe Leya ogo wäato ogo kiingon yeene.

²⁵ An wäana Yaagüüp cuuyenee kä tiññak anji ye, i kaññe a Leya! An Yaagüüp Laabaan taaññe ogo, “A ñaaka inni nänganaa kä yaanni? İki ñuugeleneni ogo Rahiil! An ika maldaa nünñin ina?”

²⁶ An Laabaan luukcin ogo, “Koowdin tuul deerconde mooye ñome ti batta a nänjon ðone poñku bänkä yooko ti.

²⁷ Nünkä ñatükel yek yaanni por ðaagä, an ikoon menen bi nuckini kä cääna naana iki ðukcini ika ñuugalanaa yuungu kä ñatükel ñuca ye.”

²⁸ An Yaagüüp nänñin anjan. An nünkä ñatükel yaakka ðaagi Yaagüüp Leya ti, an wäattan Laabaan tuule Rahiil iññe Yaagüüp ogo wäato ogo iñje.

²⁹ An Laabaan kiingon yeene iñje Bila iññe tuulle Rahiil ogo wäato ogo kiingon yeene.

³⁰ An Yaagüüp nünñin ke Rahiil cääna, an ike Rahiil bilge kä yaac kä Leya. An nääyen ñuugeleni yuungu kä ñatükel ñuca.

Merkälen yek Yaagüüp

³¹ An wäana Piṭo yuttee Leya batta bilgene daa kä oore ye, nanñe giit an Rahiil ken a burnu.

³² An Leya laaccä an giññä minneni a oon an äkkene yantän ogo Robiñ,* a yaana jaajjenee kä ogo, “Piṭo yuttu pillä yeeni, an wäattan tiññan ika bi bilgana oon yeeni.”

³³ An ike nuccin laaccä ñuca, an giññä minneni a oon. An jaajjin ogo, “Kä yaana Piṭo tiññee kä ogo ika batta bilgada oori ye, ken inni iñä kä minneni yaanni ñuca.” An äkkene yantän ogo Camoon.†

³⁴ An ike nuccin laaccä ñuca, an giññä minneni a oon. An jaajjin ogo, “Tiññan waan yaanni ti oon yeeni bi yore määre ti ika ti, kä yaana gitkänä daa merkälen oogen kä ðäk ye.” An ina ken äkkeeda kä yantän ogo Laawi‡ yaanna.

³⁵ An ike laaccä ñuca, an giññä minneni a oon. An jaajjin ogo, “Waan yaanni ti, ika bi mäjä Piṭo.” An ina ken äkkeeda kä yantän ogo

* 29:32 Robiñ ogo yoorru, minneni kä lemmä mä Iburu.

‡ 29:34 Laawi ogo, marcin ti yor kä lemmä mä Iburu.

† 29:33 Camoon ogo, m'ana tiñit ye kä lemmä mä Iburu.

§ 29:35 Yahüija ogo, maanñä kä lemmä mä Iburu.

Yahüüja^S yaanna. An wäättan ike yuuttu iini kä giidä.

30

¹ An wääna Rahiil yuttee kä ike Yaagüüp batta agee kä gitkini kä merkä ye, i ike käwen mämgene ji. An ike Yaagüüp kiinno ogo, “Iñja merkä, naana ye ika bi tüwü.”

² An Yaagüüp pennä kä yaac kä Rahiil, an taañne ogo, “Ika agä Joon, yaana iki tiñney kä merkä ye?”

³ An kiini Rahiil ogo, “Kiingon yeeni Bila koowu an niine kä, ike bi ika gitka merkälen, an kä ike, ika bi cääygana kä merkälen cääna.”

⁴ An Rahiil kiingon yeene Bila ickene oore Yaagüüp bata iñje, an niinnene kä.

⁵ An Bila laaccä, an Yaagüüp gitkene minneni a oon.

⁶ An Rahiil jaajjin ogo, “Joon ika jooñña kä ñer, an cääna jiik yeeki tiññe, an ika iñña minneni a oon.” An ina ken äkkeeda kä yäntäj ogo Daan^{*} yaanna.

⁷ An kiingon yen Rahiil Bila ñuccin laaccä ñuca, an Yaagüüp gitkene minneni a oon ñuca.

⁸ An Rahiil jaajjin ogo, “Kä yääññä teyconde ikoon näägonon ke käwo an yooññu.” An äkkene yäntäj ogo Naptaali.[†]

⁹ An wääna Leya yuttee kä ike yuuttee kä iini kä giidä ye, ike kiingon yeene Jilpa koowne, an ickene Yaagüüp bata iñje.

¹⁰ An Jilpa kiingon yen Leya Yaagüüp gitkene minneni a oon.

¹¹ An Leya jaajjin ogo, “A ñaaynä ñerconde ken äätin.” An äkkene yäntäj ogo Gaat.[‡]

¹² An Jilpa kiingon yen Leya Yaagüüp gitkene minneni a oon ñuca.

¹³ An Leya jaajjin ogo, “Ika joni ñaban, an määngä ika bi bäärga ogo jon ñammä.” An äkkene yäntäj ogo Acür.[§]

¹⁴ An niinkä errä päk ti Robiin attä yiil ji, an kääññä jaan läñ beel bata tääkäräj yiil ji, an ickene meen. An Rahiil Leya kiinno ogo, “Kura iñja jaan yen minneni yüünü.”

¹⁵ An Leya jaajjin ogo, “Dañña iki oon yeeni koowni, an cääna takkä jaan minneni yeeni koowdu?” An Rahiil jaajjin ogo, “Ike bi niin wiirñ tiññan iki ti räta jaan minneni yüünü.”

¹⁶ An wääna Yaagüüp duuke kä yiil ji biigin ti anñi ye, Leya attä pääkcin ike ti an jaajjin ogo, “Iki niinä ika ti tiññan iki rättenii kä jaan yen minneni yeeni.” An niinnene kä wiirñ yaanja ti.

¹⁷ An Joon Leya tiingene an laaccä, an Yaagüüp gitkene minneni a oon wäätcete kä duuce.

¹⁸ An Leya jaajjin ogo, “Joon ika iñña a yaana kiingon yeeni iññadaa kä oon yeeni ye.” An äkkene yäntäj ogo Yacakiir.^{*}

¹⁹ An Leya ñuccin laaccä ñuca, an Yaagüüp gitkene minneni a oon yaana wäätcete kä düügük ye.

²⁰ An Leya jaajjin ogo, “Joon ika iñña iñña ñerconde. An tiññan oon yeeni ika bi eemda kä yaana gitkanä daa minneni yaana wäätcete kä düügük ye.” An äkkene yäntäj ogo Jabuloon.[†]

²¹ An wäättana ike giññä minneni a iñ an äkkene yäntäj ogo Diina.

²² An Joon Rahiil payne, an tiingene an nanñe giit.

²³ An laaccä an giññä minneni a oon. An jaajjin ogo, “Joon loon yeeni angene yok.”

²⁴ An äkkene yäntäj ogo Yuucip.[‡] An jaajjin ogo, “Piṭo yoku ika ñucka ti minneni a oon ñuca.”

Diik Yaagüüp Dürüdi

²⁵ An wääna Rahiil gitee kä Yuucip ye. YaagüüpLaabaan kiinno ogo, “Kura äkkaa dalä ika atä paa baan yeeni ti.

²⁶ Dalä määngä yeeki koowu ke merkä yeeki yaaka ñuugelenenii kä ye, an ika atä, kä yaana ñajjii kä ñuugulani yaaka nanñegenii kä ye.”

²⁷ An kiini Laabaan ogo, “Naana iki giimmädä ye kura cääyā winni kä yaana ñajjānā daa kä tirkitin ti ogo, Piṭo ika ñüülkanada ko nääñkä yüükü yaaka nanñeey ika ti ye.

²⁸ Nüütkaa ñuugula carrä yüünü, an bi iñenii.”

²⁹ An luugi Yaagüüp ogo, “Ñajjä ñuugulin yaana ñuugelenenii kä ye, an diik yüükü tiññä ogo.

³⁰ Iki cääygi kä deewan, an wääna äatānā kä ye i diirin kä yaac. Piṭo iki ñüülkeney kä ika kä waak'a nanñä ye muure. An tiññan a tooku ken bi mä äntuke yeeki äärä daa kä ñaalok?”

³¹ An Laabaan tääccin ogo, “A ñaaka ken iñenii kä?” An Yaagüüp luukcin ogo, “Iki ñana ika iñdaa ginkalan, gin kä keelok ken nängaa kä, an ika bi ceeñä kääjä ke tiicä diik yüükü.

³² Dalä ika kaacä kurku diik yüükü giiti tiññan, an ika wääkä woo iken ti käälgä ke diik yaaka müüculan ke yaaka pergan muure ye, ke käälgä yaaka ulan ye muure. An iken bi wääti a ñuugula carrä yeeni.

^{*} 30:6 Daan ogo, jooññu kä ñer kä lemmä mä Iburu. [†] 30:8 Naptaali ogo, yääññä kä lemmä mä Iburu. [‡] 30:11 Gaat ogo, ñaaynä kä lemmä mä Iburu. [§] 30:13 Acür ogo, jon ñammä kä lemmä mä Iburu. ^{*} 30:18 Yacakiir ogo, iñdin kä lemmä mä Iburu. [†] 30:20 Jabuloon ogo, eemdin kä lemmä mä Iburu. [‡] 30:24 Yuucip ogo, yoku ika ñucka menen kä lemmä mä Iburu.

³³ Eemdin yeeni ken bi nütü woo kä ika ñomuk, naana iki äätä ukcudu ñuugula carrä yeeni yaana iñdaa kä ye. Diik muure yaaka batta müüculan ke yaaka batta pergan ke kăbălgă yaaka batta ulan diik giti ke kăbălgă giti ye, naana kañgă me ye bi pakă me ogo yek kalgin.”

³⁴ An Laabaan jaajjin ogo, “Neran! Dalä wääti bata yaana jaajjinii ye.”

³⁵ An nünna yaanja ti Laabaan diik oogen muure äbene woo yaaka cäygene äalgă ke yaaka pergan ye, an ke diik määngen muure yaaka müüculan ke yaaka pergan ye, ke diik määngen muure yaaka cäygene kă bowken yoken ti ye, ke kăbălgălen muure yaaka ulan ye. An müükki Laabaan merkă oogen yeeke.

³⁶ An kuññu nünkă kă dăk pây ji waadgen ti ike ke Yaagüüp, an Yaagüüp ceefjin kăänñă diik Laabaan yakkalan.

³⁷ An Yaagüüp kuññu jengă kimken yek garkă ti, jaan bumbay ke jaan battă me ogo, lüüc ke yanjalan ogo dülüb, an beeyne kă äalgă wotku bowken, nüüti bownu lăcângă.

³⁸ An ike lăcângă yaaka beeyne ye, doocce kă diik ñomgen ti kuun maanñă pii ti nant'a äätete mätene kă diik ye, an diik yuugu naana äätidi mätı ye.

³⁹ An diik yuugu kimkă ñomgen ti, an diik gütidi woo tulgen yaaka yoken a äalgă ke müüculan ke pergan ye.

⁴⁰ An Yaagüüp kăbălgălen yaakka kibbene woo păaken, an diik ñomgen tukke diik yaaka yoken a äalgă ye ke ulken yaaka a yek Laabaan ye ti. An ike ñone kipkene woo kurku, an batta agee doocin ke diik Laabaan.

⁴¹ An naana diik määngen teyken iinjin ye, i Yaagüüp düccidi lăcângă diik ñomgen ti kuun ji, ogo yuugu ko cokal lăcângă ti.

⁴² An yaaka baman ye batta duckede lăcângă. An bämken a yek Laabaan, an teyken ken a yek Yaagüüp.

⁴³ Ken ina Yaagüüp wăatee agee kă ceegon kă yaac yaanna, an cäyge diik diirken, ke kiinkă määngen ke oogen, ke kălămgă ke tüürünjji.

31

Yaagüüp Anjin Yore Laabaan ti

¹ An Yaagüüp tiinñă ogo merkălen Laabaan jaygo ogo, “Yaagüüp waak yaaka a yek wăyo ye koowne muure, an a waak wăyo ken kăññee cekkitin yaanna muure.”

² An yoori Yaagüüp ike batta bilgănă Laabaan bata wăana ina.

³ An Piŋo Yaagüüp kiinne ogo, “Dukcu baan yen wăygic ti, ke yen mă yüükü ti, an ika bi ke iki.”

⁴ An Yaagüüp tuccin an Rahiil ke Leya bărkene woo nant'a kăäjee kă diik yeeke ye.

⁵ An iken kiinne ogo, “Yoorru wăac ŋuca ika batta bilga jone ti bata wăana ina. An Joon yen wăyo ke ika kamat.

⁶ Năjje wăac ñuugulunu kă teynă yeeni muure.

⁷ An wăac tăăkcın ika mallanjin an ñuugula carrä yeeni aakdene yok äănke caaydin, an Joon ike batta gimkătă kă năngin ika năănğă yaackă.

⁸ An naana ike jaajji ogo, ‘Diik müüculgü ken bi a ñuugala carrä yüünü ye,’ i muure gită woo tulgen müüculan. An naana jaajji ogo, ‘Ñuugula carrä yüünü bi wăati a diik yaaka cäygene äalgă ye,’ i diik muure gită woo tulgen yaaka cäygene äalgă ye.

⁹ An Joon digărgă yek wăac koojjene woo, an iñña kă ika.

¹⁰ “An waan yaana yuugene kă diik ye ika lăkkă an dăämjänă ñaalok, an ika yurcunu ñukku yaaka yoken a äalgă an müüculan an pergan ye, yuugu ke diik määngen.

¹¹ An malak yen Joon ika kiinna kă lăaggı ogo, ‘Yaagüüp!’ An luunju ogo, ‘Haa ika inni!’

¹² An ike jaajjin ogo, ‘Dăämjä ñaalok an yoorci ñukku yaaka yoken a äalgă an müüculan an pergan yaakca ti, yuugu ke diik määngen, kă yaana năănğă yaaka nănkiti kă Laabaan yaakka yooddu daa kă muure ye.

¹³ Ika agă Joon yaana üükın woo Betali ina, yaana cükini yok kolcan paydin an liitkanaa kă ina. An juwu angă yorü baan yaanni ji an dukcu baan yen mă yüükü ti.”

¹⁴ An Rahiil ke Leya luukcin ogo, “Baati gin’a a büccini yădon paa ba wăyo ye.

¹⁵ An ikoon nanjon bata boorgu, an ikoon yăäjjonon woo an tiil yooko amme.

¹⁶ Cekkitin muure yaaka kooji woo Joon wăyo ti ye a yooko ke merkălen yooko. An wakkă muure yaaka kiinini Joon ye nanğă.”

¹⁷ An Yaagüüp juwin ñaalok, an merkălen yeeke ke määnge taappe kălămgă.

¹⁸ An digărgă yeeke muure kiitte ñome ti, ke wakkă yeeke muure yaaka kaññee Padaan Araam ye, an attă wăyen Icaak ti ñommañ mă Kanaan ti.

¹⁹ An wăana Laabaan attee kă ŋitee kă yok diik yeeke ye, i Rahiil junku yek wăyen kalle.

²⁰ An Yaagüüp Laabaan mă Araam mallanjin batta nüütke ogo ike bagje.

²¹ An ike likcin woo ke wakkă yeeke muure, an ircin woo wi mă Puraat an ünjin baan pămkă mă jilaat ti.

Laabaan Nüüti Năc Yaagüüp

²² An nünna dăk ti Laabaan nüütki me ogo Yaagüüp likcono woo.

²³ An ike mă yeeke yaaka a ook ye koowne ke ike, an Yaagüüp baatte năc waan yen nünkă kă nătukeł, an wăanne năc pămkă mă jilaat ti.

²⁴ An Joon äätin Laabaan mä Araam ti kä läaggi kä müllä an kolle ogo, “Wangü tüccä, Yaagüüp nana kiindä jiikkalan nana yaacken an nana nergen.”

²⁵ An Laabaan Yaagüüp wäänne nääc, i keen yeene agee kä teljini iñi baan pämkä mä jilaat witiin, an Laabaan ke mä yeeke keeni yeeken telji iñi wica cääna.

²⁶ An Laabaan Yaagüüp taañne ogo, “Iki näñji naka? Ika mallaanjin an tulgu yeeki koojjini woo bata yaaka müügünü me yäänñak ye.”

²⁷ An iki pooljudu woo liidit an ika maldaa ngingin ina? Ika batta nüütkaadaa, yoku iki tucceni woo kä jon namme ke oollu uulgu yek gerger ke kuuku?

²⁸ An ika daljadaa cääna merkä tulgu yeeki ke tulgu yeeki batta nñbdä an kuundu dugin ina? Anan iki näñji amkitin.

²⁹ An kä teynä yeeni iki yoku nängida nääñkä yaackä, an Joon yen wääc ika kiinna wüirin tiññan ogo, ‘Wanjü tüccä, Yaagüüp nana kiindä jiikkalan nana yaacken an nana nergen.’

³⁰ An tiññan iki kaacci woo kä yaana wangü kurrene kä an wääc ye, an junku yeeki kalä ina?”

³¹ An Laabaan luugi Yaagüüp ogo, “Ika booññu kä iki, ika duucu ogo tulgu yüükü bi koowjey ika ti ko teynä.

³² An junku yüükü naana kaññi mññkalan ti ye, men yaana batta bi üt. Maawä mä yooko ñomgen ti parü, naana waak yaaka a yüükü yaakka bilti ika ti ye i koowu.” I kucu Yaagüüp ogo kalgin ko Rahiil.

³³ An Laabaan kaaccä keen ji ba Yaagüüp, ke keen ji ba Leya, ke keeni giti ba kiinkä mäangene yaaka kä yewwe ye, an batta agee kä kañgon. An wääna kääjenee woo keen ji ba Leya ye, ike kaaccä keen ji ba Rahiil.

³⁴ An Rahiil junku koowne, an paanne yokin kaackä kalman ji an cääjgene giti, an Laabaan keen maawne jiñe muure an batta agee kä kañgin.

³⁵ An wäyen kiinne ogo, “Nana iki pendä. Ika batta liitä juwin ñaalok ñomü ti, paan yeeni a däägini.” An maawne an junku batta agee kä kañgin.

³⁶ An Yaagüüp pennä an Laabaan lilgene ogo, “A yiñ yaana wali ye ken nanñä ina ken keñja kä yaanna?”

³⁷ Wakkä yeeki muure maawni giti an a naka ken kaññi a yüünü? Doocci iñi winni mä yeeki ke mä yüükü ñomgen ti, an dalä iken jüccä waadgo ti a naani ken wodañ.”

³⁸ “An ika cääynä ke iki yuungu caykä kä yewwe, käbälgä ke diik yüükü batta a guutin, an ika batta agä ämon diik yätken yüükü.

³⁹ Diik yaaka jiji giti wakkä kurkuñgu ye, batta äbädä iki ti, an yaaka a yääyin ye i

waajä pari. An kamat iki ñuju ika ti duukkin gin'a kali me kä an jiñe ke müllä ye.

⁴⁰ Ika nägana carrä kä an jiñe, ke lüüy kä müllä jiñe, an nünkä yäygin wangti ti.

⁴¹ An cäwdä yeeni muure paa baannü a yuungu caykä kä yew. Ika ñuugulunu yuungu caay witken kä nan ogo tiirin yüükü yaaka kä yew ye, an yuungu kä düügük ogo diik yüükü. An iki ñuugula carrä yeeni aakki woo äänke kä caay.

⁴² Naana yoku Joon yen wäyo Abrayim ke yaana boojene kä Icaak ye, batta ke ika ye, iki yoku ika tuccaa woo inki kä lat. An Joon yuñtu pillä yeeni ke ñuugula yen iñti, an iki gerrey wüirin tiinuk.”

Jiik Doocin yek Yaagüüp ke Laabaan

⁴³ An Laabaan Yaagüüp luunñe ogo, “Tulgu a tulgu yeeki, ke merkä yeeken, an diik a diik yeeki. An waak'a yooddu yaakka muure a yeeki. An a naka ken bi tiññan nängä tulgu yeeki yaakki ke merkälen yeeken yaaka gidi ye?”

⁴⁴ Äätä tiññan näñji jiik doocin iki ke ika an wääti a nüütin woo waan yüünü ke ika.”

⁴⁵ An Yaagüüp kuññu pääm, an yuutte ñaalok a kolcan paydin.

⁴⁶ An Yaagüüp mä yeeke kiinne ogo, “Düüte ti pämkä.” An pämkä koowi an nanji a koota, an iken ämmä koota ti.

⁴⁷ An äkki Laabaan ogo Yajar Cahadüuta, an äkki Yaagüüp ogo Galit.

⁴⁸ An Laabaan jaajjin ogo, “Koota yaanni tiññan ken bi a yuñto waan yüünü ke ika.” An ina ken batte daa me ogo Galit yaanna.

⁴⁹ An cääna äkki me ogo Micipaa, an Laabaan jaajjin ogo, “Dalä Piñto däämi waadgo ti, naana ikü piirtini ye.

⁵⁰ An naana tulgu yeeki nanñä kärgit kujudu ti meken i batta näjjä ye, i cääna daa yoottu Joon.”

⁵¹ An Laabaan jaajjin ogo, “Koota ke kolcan paydin yaana dooccu waan yüünü ti ke ika ye inni.

⁵² Koota yaanni ken a yuñto an kolcan paydin ken a yuñto, ika batta bi koota pämkä yaanni cüüpü woo ogo iki irkida, an päjjidi nana iki cüüpüdü woo koota pämkä yaanni ti ogo ika irkada.

⁵³ Dalä Joon yen Abrayim ke Nahüür ke dänkä yurgen jüci waadgo ti.”

An Yaagüüp liitä kä Joon yaana boojene kä wäyen Icaak ye.

⁵⁴ An Yaagüüp iccin wäämmä yok pääm wic, an mä yeeke bärkene ammä ti, an wääna ämmene ye, nñgin pääm wic.

⁵⁵ An kä tiññanänä Laabaan merkä tulge ke tulgu yeeke kuunne dugin an nüülkene. An dukcin baannen.

¹ An Yaagüüp jujjin woo attä kä päy an malanji yek Joon pärjene kä.

² An wäana yoorene daa kä Yaagüüp ye, ike jaajjin ogo, "A nantä kääyga Joon inni." An ina ken nantä yaanna äkkeeda ogo Man-aayim yaanna.

³ An Yaagüüp tuccin tüüjgi ñome ti attä pärjidi ke määden İicü ñommañi mä Cïir ti baan mooye mä İdooom ti.

⁴ An eenjene an kiinne ogo, "Ikee ate an mügdö yeeni İicü kiine ogo, 'Kiingon yüünü Yaagüüp jääyidi ogo, 'İka attä Laabaan ti, an ikoon cäayon ke ike ke tiññan.

⁵ İka cäayga däk, ke tüürünji ke diik ke kiinkä oogen ke määngen. İka tuucunu täkä nüütüküdü mügdö yeeni ogo ika kãñjo nerrä İki ti." "

⁶ An tüüjgi ñuukin Yaagüüp ti, an jaajjin ogo, "İkoon atton määdic İicü ti. An ike äätidi ike pärjede an ike ädit ook caykä mäyken kä ñan."

⁷ An Yaagüüp booññu kä yaac an yore rüütte, an m'aka ke ike ye kiimme giti kurku kä yew, ke diik ke däk ke kälängä.

⁸ An Yaagüüp jaajjin ogo, "Naana İicü ätä an kun keelok irke ye, yakkalan İiñi İikci woo."

⁹ An Yaagüüp jaajjin ogo, "Ay Joon yen daan wäyo Abrayim ke wäyo İcaak, ay Pito ika kiinnaa ogo, 'Dukcu baan yüünü ti ke mä yüükü ti, nuñko bi nãngenii kä nerrä ye."

¹⁰ İka batta päjjädä kä biilin yaana batta düüñidi ye ke wonnu yaana nüütkana kä ika kiingon yüünü ye. An wäana İrcanä woo wii mä Üürdün ye a lacan pare ken äddä. An tiññan ika wäättä kurku kä yewwe.

¹¹ Kura magja kä määdo İicü. İka booju kä ike, nuñko äätidi an ika İrkada, ke määngä ke merkä.

¹² An İki jaajjini ogo, 'A gitken ika İki bi nãngeni nerrä, an kilkä yüükü bi nanä bata tiñal yek wii İiñe yaaka batta İiñtã me kä panñä ye."

¹³ An ike İiñnã wica wüññi İiñe yaanja ti, an waak yeeke ti ike määden İicü wäkkene woo İiñdin.

¹⁴ An wäkkene woo diik määngen 200, ke ñukku caykä kä yew, ke kãbãlgã määngen 200, ke kãbãlgã yãtken caykä kä yew,

¹⁵ ke kälãngã määngen caykä kä däk ke tulgen, ke däk caykä kä ñan ke yãtkã kä caay, ke tüürünji määngen caykä kä yew an oogen kä caay.

¹⁶ An yaakka İiñne kiinkä yeeke an ike jaajjin ogo, "Ate ñomi ti an waan yanñalan dale kun yanñalan atı ñomuk an yanñalan kä ñãñak."

¹⁷ An kiingon yaana İijjidi ye iingene ogo, "Naana määdo İicü purjene kä an İki tajdey

ogo, 'İki agã män ñaani? An İki atã wa? An a diik ñaani ika ye?"

¹⁸ İ luugu ogo, 'A yek kiingon yüünü Yaagüüp, yaakki a İiñdin tuckudu mügdö yeeni İicü. An Yaagüüp kä ñenje bilti äätä ñãtko ti."

¹⁹ An yewwe yeene ke dãke eenjene kä İiik keelkä ke yaaka muure baadit dıgãrgã ye, ogo, "İkee jaajje İiik keelkä İicü ti naana ike kãññe ye.

²⁰ An ikee jaajje ogo, 'Kiingon yüünü Yaagüüp bilti äätä ñãtko ti.'" İke payit ogo, "Bi lããgã juuggin İiñi kä İiñdin yaaka atı ñomi ti yaakki. An wäätan naana yooru ye, naana täki ye ika bi gimga."

²¹ An ike a tüccini İiñdin ñomuk an ike İiñnã nantä keeññi.

Yaagüüp Mügjin ke Joon

²² An İiñlã İiñe keellã yaanja ti ike İuwin ñaalok an määngã yeeke yaaka kä yewwe ye koowne ke kiinkä yeeke määngen, ke merkã yeeke yaaka caay wiñen kä keelok ye, an İrcin woo wii mä Yabüük.

²³ An İken koowne an İucce İrcin woo wii, ke wakkã yeeke muure yaaka bilti ye,

²⁴ an Yaagüüp dalji me İiñi pare. An mügjin ke oon ke buur kããje.

²⁵ An wäana yoorene daa kä oon yuccee kä ye. İ Yaagüüp İemme İiñne ti, an İiñne kooyu wäana İiñkcete kä ye.

²⁶ An İiñni oon ogo, "Dalã ika atã buur kããjin." An İiñni Yaagüüp ogo, "İki batta äkkedeni atã ke İüülkaa kä."

²⁷ An İaaji oon ogo, "İki batti me ogo ñaani?"

An İiñne ogo, "İka batta me ogo, Yaagüüp."

²⁸ An İiñni oon ogo, "Yãntondü İuca batta bi battã me ogo Yaagüüp, İki bi batti me ogo İcãrayil. A nãñka mügjene ke Joon ke me, an yonñeeda kä ye."

²⁹ An Yaagüüp jaajjin ogo, "Nüütkaa yãntondü." An İaaji oon ogo, "İka İajdaa kä yãntondü İna?" An wäätan İüülkene wica.

³⁰ An Yaagüüp nantã äkkene ogo İiñiyel. An naana anan ye İ ogo, "İkoon İuurtanon wonjin ke Joon, an İka İor daa agã üdon."

³¹ An wäana İiñiyel İaljedeeda kä İiñi ye İ kããcki an wica an İke İoldidi kä yaana İiñne agee kä kooyon kä ye.

³² İna ke tiññan mä İcãrayil batta ämene kä İuuc mäyken waadgã İiñnã yaanna kä yaana Yaagüüp İemmeda kä İiñne ti ye.

33

Yaagüüp Pãrjin ke İicü

¹ An Yaagüüp däämjın an İicü yooñte äätä ke ook 400. An İke merkã İiibgene İiti İeya ke İahiil ke kiinkä määngen yaaka kä yewwe ye.

² An ike kiinkä määngen doocce ke merkälen yeeken ñomuk, an Leya ke merkälen yeeke ñaŋe ti, an Rahiil ke Yuucip ken a düüñin meken muure.

³ An ike kä ñeje Īijjīn attä ñomgen ti, an ike düñjīn ĩñi an ñome düücce ĩñi ñommañ ji äänke kä ñaŋukel ke dääge ti mäaden ti kä cokal.

⁴ An ĩcū yīŋŋä pärjin ke mäaden an yoken käägi an ñūbbīn kä ñuuggen, an muckene yok, an weggin muuŋuk.

⁵ An wääna ĩcū yuŋŋee kä määngä ke merkälen ye, ike tääccin ogo, “A ñaannä ika ke ĩki yaakka?”

An luugi Yaagüüp ogo, “A merkä yeeki yaaka ĩñi Joon kiingon yūñü kä ñerrä ye.”

⁶ An kiinkä määngen wūūkin ti ke merkä yeeken an düñjīn ĩñi.

⁷ An Leya cääna daa wūūkin ti ke merkä yeeke an düñjīn ĩñi. An düüñin meken Yuucip ke Rahiil wūūkin ti an düñjīn ĩñi.

⁸ An ĩcū jaajjin ogo, “Yaakka muure nüüti ñaaka digärgä yaaka pärjonon kä yaakka?”

An luugi Yaagüüp ogo, “Ogo ika kääñä ñerrä mügdo yeeni ti.”

⁹ An ĩcū jaajjin ogo, “Ika cääyana kä ñiräk mäado, yaaka biliti yaakka tīcīti kä ñonü.”

¹⁰ An Yaagüüp jaajjin ogo, “Ba’ay, naana ika kääñä ñerrä ĩki ti ye, i ĩñdin yeeni gīmḡ. Waḡḡü yaaka yoorru ye beeljīn bata gin’a ika yuŋŋu Joon ye, kä yaana gīmḡanaa kä, kä ñerrä ye.

¹¹ Kura ĩñdin yeeni gīmḡ yaana äbi me ĩki ti yaanja, Joon ñerräñer ke ika an ika ĩñña wakkä kä ñiräk.” An wina ĩcū ĩñi Yaagüüp ke gīmme.

¹² An ĩcū jaajjin ogo, “Juwe atīn, an ika bi ĩijä atä ñomü ti.”

¹³ An Yaagüüp ike kiini ogo, “Mügdo yeeni ñäjjä merkä ĩjjan an ñiik ke dāk yaaka nüüti ye ŋulgen ĩjjan. Naana äddi me kä yaac äñ jīñe kä keelok ye, i digärgä muure bi tüwok.

¹⁴ Mügdo yeeni kura ĩijä kiingon yūñü ñome ti, an ikoon bi bääton kä deedañ, waan yaana a yūkon digärgä ti ke merkälen ti ye, ke müikenii Cīr.”

¹⁵ An ĩcū jaajjin ogo, “Dalä ook yakkalan māñgenii kä ĩñi yaaka ke ika ye.”

An Yaagüüp luukcin ogo, “Ina? Ika ñuynu yeeni muure ogo ika kääñjo ñerrä mügdo yeeni ti.”

¹⁶ An nüñnā yaanja ti ĩcū ñukcin attä Cīr.

¹⁷ An Yaagüüp baññä Caküüt, an kuŋŋu äñ, an digärgä yeeke nāngene dāñkä. Ina ken nāñtä yaanna batte daa me ogo Caküüt yaanna.

¹⁸ An Yaagüüp wääna äatee kä Padaan Araam ye, däägin ti kä ñer baan mooye yen mä Caküüm ti ñommañ yen mä Kanaan ti, an keeññi yeeke ŋejene ĩñi baan mooye ñome ti.

¹⁹ An kiññä ñommañ yaana kurcenee kä keeñ yeeke ye, minneni Hamuur Caküüm wäyen ti tiilgä gälkä wañgen 100.

²⁰ An nāññä tambal wica an äkkene ogo Joon yen mä Icārayiil ogo Joon.

34

Müüññü Dīna

¹ An Dīna ŋul Leya yaana giide Yaagüüp ti ye, kaaccä woo atī ükcīdi ŋulgu yek baan.

² An wääna Caküüm minneni Hamuur mä Haaw, yätin yen baan yaanja Dīna yoorre daa kä ye, i müüññe.

³ An jone tākcin Dīna ŋul Yaagüüp. An ŋuulle deerconde bilgene an jääjgene kä ñer kuckon.

⁴ An Caküüm jaajjin wäyen Hamuur ti ogo, “ŋuulle yaanna kujgaa kä wääti a iñ yeeni.”

⁵ An wääna Yaagüüp tiññee kä ogo ŋuulle yeeke Dīna müüññi Caküüm ye, i merkälen yeeke a woo ke digärgä yeeke, an ike tiñjīn ĩñi ke iken duukene ti.

⁶ An Hamuur Caküüm wäyen attä jayok ke Yaagüüp.

⁷ An wääna merkälen Yaagüüp äatene kä ti äatene woo an tiññene kä gin’a nāññä ñeje ye, i iken mütcin ñaalok an piñdin kä yaac, kä yaana Caküüm nāññee kä loon mä Icārayiil ti kä müüññü ŋuulle Yaagüüp ye, an a gin’a yoku batta päjjidi nanŋtä me ye.

⁸ An kiini Hamuur ogo, “Minneni yeeni Caküüm jone kaaccä ŋuulle yūñü ti, kura ĩñjeeda dalä wääti a iñe.

⁹ Dīkin jīik dale kuuwin wääti waadgä mä yooko ke mä yeekic ti.

¹⁰ An cääye ke ikoon waan a kupon ñommañ yaanni ti, cääye nanŋ’a tākke ye, an laaye kä tettä an ikee kääne wakkä yeekic jīñe ti.”

¹¹ An Caküüm jaajjin Dīna wäyen ti ke mädgen ti an kiinne ogo, “Dale ika kääñ ñerrä ikee ti, an ikee bi iñe wakkä muure yaaka taaja kä ye.

¹² An naana daa yelgä caran bata ña’ ke ĩñdin ye, ika äccädä waak’a ñuye ye muure. An ŋuul ĩña kä a iñ yeeni.”

¹³ An merkälen Yaagüüp Caküüm ke wäyen Hamuur luugi kä mallāññin kä yaana Caküüm kāwen müüññee da ye.

¹⁴ An kiini ogo, “Ikoon batta ĩiñton nāññkä yaakka nanŋon, käwo ĩñon m’ana batta a ergon ye, yaanna bi wääti a loon mooye ikoon ti.

¹⁵ Ikoon bi kaacon deññä jīik ti ke ikee kä gin kä keelok, dale ikee beelje bata ikoon kä iñrā ook yeekic muure.

¹⁶ An wäättan ikee bi iñge ŋulgo an ikoon bi kujon ŋulgie daa a yooko, an ikoon bi cāyon ke ikee an ĩkiñ wäättin agīn mä keelkä.

¹⁷ An ikee naana batta gīmmede kä jīik yooko an ikee batta iire ye, i käwo bi koowon an ikoon bi aton.”

¹⁸ An jiik yaakka Hamuur ñaappe jok ke minneni yeene Cakiim.

¹⁹ An Cakiim batta a kooron ka nanja naajka yaakka, ka yaana jone ñappee ka tuul Yaagüüp ye. An Cakiim ken tiilcidi eemta me ka yaac antüke yen wäyen ti,

²⁰ an Hamuur ke minneni yeene Cakiim äatin antüke baan mooye yeenen ti, an iken jaajjin ma baan mooye yeenen ti ogo,

²¹ "Me yaakki nanja ñiibbin ke ikin. Dale iken cayok baan yoono ji an layok, ñommañ gaaban pajjidi iken ti, dale ikin dicin tulgu yeeken, an iken iinin tulgo a maängen."

²² An iken bi gimma ka cawda ke ikin bata ma keelka ke ikin, naana ook yooko iirga me bata iken ye.

²³ An naana yaakki nanjin ye, i digarga yeeken muure ke wakkä yeeken bi waati a yooko, äate gimmin ka jiik yeeken, an dale iken cayok winni ke ikin."

²⁴ An me muure yaaka attä baan mooye tük ye gimmin ka jiik yaaka nani Hamuur ke Cakiim yaanna, an ook muure iiri me.

²⁵ An nüinka ka dak wäana ook mor wäcene kuggu iirra ye, merkälen Yaagüüp ka yewwe Camoon ke Laawi yaaka a Diina madgen ye, iken gaadali yeeken koowi an ircin baan mooye ji i kucu me, an ook muure nägi dugin.

²⁶ An iken Hamuur nägi dok ke minneni yeene Cakiim ka gaadali, an Diina äbi woo arak ba' Cakiim an iken attä.

²⁷ An merkä Yaagüüp äatin an naakin me an baan mooye gaani ji ka yaana käwen müügene daa me ye.

²⁸ An diik yeeken ke dak ke tüürünji yeeken koowi ke waak muure yaaka baan mooye ji ye ke yirka.

²⁹ Wakkä yeeken muure ke aargä gitken muure gaani. Iken caänna merkälen licken yeeken koowi ke maängen an küdi bata ma müün.

³⁰ An Yaagüüp jaajjin Camoon ti ke Laawi ti ogo, "Ikee ika äkana dok tiinidin tiññan ma Kanaan ke ma Peeric ke me muure yek baan ika bi putkana ji. An ika batta caaygana ook ka dirak, an naana iken muure yoken dulgü an ika irkana ye, i ma antüke yeeki bi düümgü giti."

³¹ An iken luukcin ogo, "Ikoon käwo daljon nanje bata iin yaana a baal ye?"

35

Yaagüüp Dukcin Najak Nantä Battä me ogo Betali ye

¹ An Joon Yaagüüp kiinne ogo, "Atä Betali ñuca an caäy wica. An batkaa tambal wica, Ika Joon yaana üün woo iki ti wäana bu-urcinii ka woo maadic ficu ti ina."

² An Yaagüüp jaajjin ma antüke yeene ti ke m'aka muure ke ike ye ti ogo, "Junku yaaka

a paaen ye anje yokin ikee ti, an yokic laate woo an äake burungu latka.

³ Juwe atin Betali an ika takä, Joon batkädä tambal wica yaana ika yüükkana ti waan tiinidin ti an ike ke ika nantä muure yaana atä ka ye ti."

⁴ An iken junku muure yaaka ke iken ye, iini Yaagüüp ke jaljalli yaaka entä gitken ti ye. An jikke iini jaan mooye ñoy, yaana cokulan ti Cakiim ye.

⁵ An wäana Yaagüüp ke merkä yeeke bagene ka ye, ma bankä yaaka cokulan ti nant'a kaajdene ka ye, naakki Joon liin mooye, an batta agene ka ñoolgin jatin.

⁶ An Yaagüüp äatin ke ma yeeke muure Lüuc yaana tiññan battä me ogo Betali ye, ñommañ yen ma Kanaan ti.

⁷ An ike battä tambal wica an äkkene yantän ogo, El Betali, an anan ogo Joon yen Betali ka yaana Joon üükenee woo ike ti ka läaggä wäana ike lüüdee ka woo maaden ti ye.

⁸ Ripga niito yeene Diibora tüwnü an jigi me iini jaan mooye ñoy Betali ti ka iini, an äkki me ogo, Aluun Baküüt, an anan ogo "Jaan İwok."

⁹ An wäana Yaagüüp duukee ka Padaan Araam ye, i Joon üün woo ike ti ñuca Betali an ike njuulki.

¹⁰ An ike kiini Joon ogo, "Yantondu ogo Yaagüüp, an yantondu batta ñuca bi battä me ogo Yaagüüp ke on. Yantondu bi battä me ogo İcärayiil." An ike äkki Joon ogo İcärayiil.

¹¹ An ike kiini Joon ogo, "Ika agä Joon yaana Lüüt ye, giidä an diirä an waatci age ton an ton dirken bi kajä woo iki ti an iki bi waatci agä daan yuur yen yatkani.

¹² An ñommañ yaana iini Abrayiim ke Icaak ye bi iñenii ka caänna ke kilka yaaka äatä nänü ti ye."

¹³ An Joon ike dalji iini nant'a jaaynene ka ye.

¹⁴ An Yaagüüp ducchin kolcan paydin nant'a jaaynene ke Joon ye, an puukkene wic määk ke ñownä an yaanna nüüti a kolcan paydin yaana tiilcidi ye.

¹⁵ An Yaagüüp nantä yaana jaaynene ke Joon ye äkkene ogo Betali.

Tüwnü yen Rahiil

¹⁶ An Yaagüüp ke ma antüke yeeke Betali mañji iini an wäana mor uterene ka utar İpiraat ye, i wuun yaana giidene Rahiil ye daagin an baän yeene pegan ka yaac.

¹⁷ An wäana baän yeene pekkee ka iini ka yaac ye, i iin yaana giti ye ike kiini ogo, "Nana iki booju iki caaygi minnenile oone menen."

¹⁸ An ike tüw an wäana wääktän yeene kääjedee ka woo ye i minneni äkkene ogo Benaaawni an anan ogo "Minneni baän yeeni." An äkki wäyen ogo Benyamün an anan ogo "Minneni yen inti birrä."

¹⁹ Anj Rahiil tūwnü anj jiki me iñi päy mä İpiraata taan. Anj cääna İpiraata battä me ogo Beetlaam.

²⁰ Anj Yaagüüp kolcan paydin döoocce wica kääł Rahiil wic anj daa yoottu me wica ke tiññan.

²¹ Anj Yaagüüp banja anj keeñ yeene teljene iñi Mekdaal Adaar taanjanja.

Merkälen yek Yaagüüp

²² Anj wääna Yaagüüp cääye kä baan yaanja ti ye, i Robiın Bila niinne, kiingon iije yen wäyen, anj jiik yaakka tiini Yaagüüp.

Anj yaakki a yäntäñji yek merkälen Yaagüüp yaaka kä caay witken kä yewwe ye.

²³ Anj merkälen Leya a Robiın kaygon yen Yaagüüp ke Camoon ke Laawi ke Yahüüja ke Yacakiir anj Jabuloon.

²⁴ Anj merkälen Rahiil a Yuucip ke Benyamün.

²⁵ Anj merkälen Bila kiingon yen Rahiil a Daan ke Naptaali.

²⁶ Anj merkälen Jilpa kiingon yen Leya a Gaat ke Acüir.

Anj a merkälen Yaagüüp yaaka gitkene daa me Padaan Araam ye ikki.

Tüwnü yen İcaak

²⁷ Anj Yaagüüp attä wäyen İcaak ti nant'a battä me ogo Mamar ye cokulan ti Gariya Arba, yaana tiññan battä me ogo Hiburoon ye, nant'a cääynene Abrayiim ke İcaak bata boorgu ye.

²⁸ Anj İcaak cääynä ke yuunge ðake 180.

²⁹ Anj ike wääkcın woo wääktän tüwnü anj tüwnü anj ike cooti me ti dänkä yurge ti, i yuunge a päjini, anj merkä yeeke İcü ke Yaagüüp ken ike jigi.

36

Kaaynä İcü

¹ A perrä yen kaaynä İcü ikki anj İcü cääna battä me ogo İdoo.

² Anj İcü kuññu määngä yek mä Kanaan ti Adda tul Eylüün a mä Haat anj Oolibaama tul Anna yen Jabüün a mä Haaw,

³ ke Bacamaat tul İcamayiil a Nabiyüüt kuwen.

⁴ Anj Adda İcü gitkene Alıpaac anj Bacamaat giññä Rowiil.

⁵ Anj Oolibaama giññä Yahüüc ke Yalaam, anj Goora. Anj merkälen yaakki muure gitki me İcü ñommañ mä Kanaan ti.

⁶ Anj İcü määnge koowne ke merkälen yeeke ke tulgu yeeke ke m'aka cäyok ke ike ye muure nant'a keellä ke ðigärgä anj wakkä muure yaaka kaññe ñommañ mä Kanaan ji ye, anj ike kaacca woo mäaden Yaagüüp ti anj attä baan yanjalan ti.

⁷ Anj ñommañ boonji woo iken ke ðigärgä ke wakkä yeeken muure.

⁸ Anj İcü yaana battä me ogo İdoo ye, cääjini kä tüümo wic baan mä Cüir ti.

⁹ A perrä yen kaaynä İcü ikki a wäy yen mä İdoo tüümo mä Cüir ti.

¹⁰ A yäntäñji merkä İcü ikki, Alıpaac minneni Adda anj İcü anj Rowiil minneni Bacamaat anj İcü.

¹¹ Merkä yek Alıpaac a Tüimaan, ke Umar, ke Jappo, ke Jataam anj Gannaac.

¹² Anj Tımna a kiingon iije yen minneni İcü Alıpaac, ike gittä Amaliik Alıpaac ti. A merkä yek Adda ikki anj İcü.

¹³ Anj a merkä Rowiil ikki, Nahaat ke Jura ke Camma anj Mijja. Merkä yek Bacamaat ikki anj İcü.

¹⁴ Anj a merkä yek Oolibaama tul Anna minneni Jabüün yaana gitkene İcü ye, iken a Yahüüc ke Yalaam anj Goora.

¹⁵ Kaaynä yaakki a yek İcü yaaka wäättä a woydoni yek kaaynä ðiirken ye, merkä yek minneni İcü mooye Alıpaac wäättä a woydoni anj yäntäñjenen ogo Tüimaan ke Umar ke Jappo ke Gannaac

¹⁶ ke Goora ke Jataam anj Amaliik. Anj yaakki a woydoni yek kaaynä yek ñommañ mä İdoo ti. Merkä Alıpaac yaakki muure a kaaynä yek Adda anj İcü.

¹⁷ A merkä yek Rowiil ikki minneni İcü, woydoni a Nahaat ke Jura ke Camma anj Mijja. Anj yaakki a woydoni yek kaaynä yek ñommañ mä İdoo, iken a kaaynä Bacamaat anj İcü.

¹⁸ Anj a merkä yek Oolibaama ikki anj İcü, woydoni a Yahüüc ke Yalaam anj Goora. Anj a woydoni yaaka giidi anj İcü Oolibaama türonle Anna ye.

¹⁹ Yaakki muure a kaaynä İcü anj cääna battä me ogo mä İdoo, anj a woydoni yeeken ikki.

Kaaynä Cüir

²⁰ Anj a merkä oogen yek Cüir ikki mä Hüür iken cäyok ñommañ mä İdoo ti, a Luutaan ke Cubaal ke Jabüün ke Anna

²¹ ke Diiicüün ke İjaar anj Diiicaan. Anj merkä oogen yek Cüir yaaka cäyok ñommañ mä İdoo ti ye a woydoni yek mä Hüür.

²² Anj merkälen oogen Luutaan a Hüür ke Hamaam. Anj Luutaan käwen a Tımna.

²³ Anj a merkä oogen yek Cubaal ikki Albaan ke Manaar ke İbaal ke Cabbo anj Unaam.

²⁴ Anj merkä oogen yek Jabüün a Ayya ke Anna, anj ike a Anna yaana kaññä ceere piike caran woo teettalan ina wääna ike

kääjee kä tüürünji yek wäyen Jabüün ina.

²⁵ An merkä yek Anna a Diicüün ke tuule Oolibaama.

²⁶ An merkä yek Diicüün a İmdaan ke İjbaan ke İtiraan an Kİiraan.

²⁷ An merkä yek İjaar a Bilaan ke Jabaan an Agaan.

²⁸ An merkä Diicaan a Üüc ke Araan.

²⁹ An woydoni yek kaaynä mä Hüür a Luutaan ke Cubaal ke Jabüün ke Anna

³⁰ ke Diicüün ke İjaar an Diicaan. Iken a woydoni yek äärgä tüggen yek mä Hüür yaaka cäyok ñommañ mä Cİir ye ti.

Yätkäni mä İdoom

³¹ A yätkäni yaaka mügdin ñommañ mä İdoom ye ikki, i mor baati yätkä yaana a mükön mä İcärayil ye.

³² Beela minneni Bahüür wäättä a yätkä yen İdoom. Yäntän baan yeene mooye battä me ogo Dİnaaba.

³³ An Beela tüwnü an Jübaab minneni Jüra män nant'a battä ogo Bİcūra ye ken mükü nantä yeene.

³⁴ An wäana Jübaab tüwnee kä ye, Ucaam yaana cäy ñommañ mä Tİmaam ti ye nantä yeene münye.

³⁵ An wäana Ucaam tüwnee ye, Haddaat minneni Baadaat yaana buuccu mä Mİdīyaan ñommañ mä Muwaab ye ti, mükü nantä yeene, an yäntän baan yeene mooye ogo Awīt.

³⁶ An wäana Haddaat tüwnee ye, Camla yen mä Macareega mükü nantä yeene.

³⁷ An wäana Camla tüwnee kä ye, Caawüül yen mä Rabuut yaana cäy wii dok kä cokal ye mükü nantä yeene.

³⁸ An wäana Caawüül tüwnee kä ye, Baalhanaan minneni Akabüür mükü nantä yeene.

³⁹ An wäana Baalhanaan minneni Akabüür tüwnee kä ye, Haddaat mükü nantä yeene an yäntän baan mooye yeene ogo Paaw. An İiñe battä me ogo Matabiil tiironle Matareet an İiñ meen a Madahaab.

⁴⁰ A yäntänji yek woydoni yek äärgä tüggen İcū ikki ke nänkä yaaka cäyene kä ye, yäntängen a Tİma ke Alwa ke Yätīt

⁴¹ ke Oolibaama ke İla ke Peynüün

⁴² ke Ganaac ke Tİmaam ke Mİpcaar

⁴³ ke Majdiil an Iraam. Yaakki a woydoni yek mä İdoom kä İcū ti wäy yen İdoommi daa kä nänk'a cäyene kä ye ke ñommañ yaana küümgi ye.

37

Lääggi Yuucip

¹ An wİca Yaagüüp ñuccin cäaynä ñommañ mä Kanaan ti nant'a cäayene kä wäyen bata boorgon ye.

² A perrä yen kaaynä Yaagüüp ikki. Yuucip a minneni oone cäygene yuungu kä caay witken kä ñatükel, i kääji diik ke merkä yek määngä wäyen Bila ke Jİlpa. An Yuucip wäyen äckene jiik yaackä kä nänjk'a nantä mädgen yejgan ye.

³ An Yaagüüp Yuucip ken bilge kä yaac kä mädgen, nänjka ike agee minneni yen düñkitin yeene ye, an nängene burñu ñerrä.

⁴ An wäana mädgen muure yuttene ike bilgene daa wäyen kä yaac kä iken ye, putki jİ kä yaac, an batta jääckätä kä jon ñammä.

⁵ An Yuucip cäyge läaggi an wäana päkkenee daa mädgen ye, i iken ike putki jİ kä yaac.

⁶ An kiinne ogo, "Tiñe läaggi yaaka läkkä kä yaakki.

⁷ İkiin müürİnaan cäayin yiil jİ diikin päk witken an wäana deggon yeeni yuutte ñaalok ye, yeekic muure witken düüli ti yeeni ti, an düñjin İñi yeeni ti."

⁸ An taaji mädgen ogo, "İki duucu ogo İki bi wäatcey ogo yätkä yoono an ikoon mügdonda?" An putki jİ mädgen kä yaac kä läaggi ke jiik yeke.

⁹ An Yuucip läkkä läaggi yakkalan an nüütkenene mädgen an jaajjin ogo, "Tiñe İka läkkä läaggi yakkalan. An ke paan ke kİttāni kä caay wiñen kä keelok düñjin İñi İka ti."

¹⁰ An wäana nüütkeneeda wäyen ke mädgen ye, ike geri wäyen an kiinne ogo, "A läaggi yaaka wali ye İka läkkii kä yaakka? İki paydä ogo İka ke miic ke mädgic äatoon an düñjoon İñi İki ti?"

¹¹ An mämgi jİ mädgen an wäyen jiik yaakka tiññe jone ti.

Yuucip Yääji Woo Mädgen

¹² An mädgen attä kääji diik wäyen Cakİim kä cokal.

¹³ An Yaagüüp Yuucip kiinne ogo, "İka tākä İki atā Cakİim nantä yaana kääjene mädgic diik ye."

An luugi Yuucip ogo, "Ñerañ wäyo."

¹⁴ An kiini wäyen ogo, "Atā tiññaanji naana İken ke diik cäyok tetan ye, i duuku an nüütkaa jiik." An tucce woo dääñgon yen mä Hiburoon jİ nant'a cäyene kä ye, an İke attä Cakİim.

¹⁵ An kañi oon yanjalan wiñe a diiktini woo käpet, an taaji oon ogo, "İki määjä ñaaka?"

¹⁶ An luunje ogo, "İka määjä mädgö. Kura nüütkaa nantä yaana kääjene kä diik ye."

¹⁷ An oon jaajjin ogo, "İken banñä, İken tiññä jayok ogo, 'Juwe atin Duutaan.'" An Yuucip bäätcin mädgen ti, an kaññe Duutaan.

Yääjjin Woo Yuucip

¹⁸ An yooti kä utar, an i batta mor dägä ti iken ti kä cokal, iken lääljin pugin ogo nägji dok.

¹⁹ An iken luugin pääken ogo, “Yootē män lääggī iya äätä.

²⁰ Juwe näkin dok an yeepin iñi jün kalan ji, an ikin jaaccin ogo, ‘Ammü gin kurkunju yanjalan.’ An ikin bi yutin a njaaka ken bi äbänä lääggī yeeke.”

²¹ An wäana Robiün tiinjee kä anjan ye, ike puccin ogo Yuucip määgee woo an jaajjin ogo, “Nana näkin dok.”

²² An Robiün jaajjin ogo, “Nana yimge püükitin woo, ääte yeepin jiidük woo teettalan winni, nana inko äccitin ike ti.” An Robiün jaajjin kä wan yaana täkee määgeedeä woo iken ti, an tuce njäk wäyen ti ye.

²³ An wäana Yuucip däagenee kä ti mädgen ti ye, i güti yokin woo kä burnu yaana neran enje yaanna.

²⁴ An koowi an yeepi jiidük. An jün jiñe a iwön kä piik.

²⁵ An wäana cääjjene iñi ämene kä ye, iken däämjın woo an yurcin yääjoni a yek mä İcämäyil ätä njommañ mä jilaat ti, ke kälängä yeekeñ dürit duk yaaka a päkkiñi ye ke yek pilkä äcä Macir.

²⁶ An Yahüüja mädgen taañne ogo, “A njaaka ken bi kañin naana mäado näñjin dok ye, an yimge paannin yokin ye?”

²⁷ Juwe yääckin mä İcämäyil, an inko nana äccitin ike ti, ike a mäado an a yimgä yooko.” An Yahüüja tiñji mädgen.

²⁸ An wäana yääjoni yek mä İcämäyil* kaa-jdene kä ye, i Yuucip äbi woo mädgen jiidük, an yääjgi mä İcämäyil tiilgä galkä wangen caykä kä yew. An Yuucip iñi Macir.

²⁹ An wäana Robiün dukcenee kä jiidük, an Yuucip batta agee kä kañon kä ye, ike burunju yeeke jiiñne giti kä nüüjdün.

³⁰ An dukcin mädgen ti, an kiinne ogo, “Yuucip baati jiidük, an ika bi näñjä ogo?”

³¹ An iken burnu Yuucip koowi an ittä ñoon, an burnu büüci ti yimgä giti.

³² An iken burnu njerrä äcki wäyen an kiini ogo, “Yooru gin'a kañon ye. Yaanni batta a burnu yen minneni yüünü?”

³³ An nji Yaagüüp, an jaajjin ogo, “A burnu minneni yeeni. A amgon kä gin kurkunju yaajgonde yanjalan. Minneni yeeni jiiñin giti anña pilkä.”

³⁴ An Yaagüüp burunju yeeke jiiñne giti an iñcin cuukul teye ti nüüti nüüjdün yeene, an nüññü kä minneni yeene nüñkä kä diräk.

³⁵ An merkä yeeke oogen ke ñulgu yeeke äatin ike lüüytü jok, an ike yaakkä kä lüüynü jok, an jaajjin ogo, “Uu ika bi ceeñä kä

nüüjdün ke dakä ti minneni yeeni ti käälok.” An wäyen weenjä kä ike kä yaac.

³⁶ An wina mä İcämäyil Yuucip yääjgi Potipaar Macir. Ike a ñuñgon kääygä yen yatkä Parahuun yaana a ñuñgon tiñcon ye.

38*Yahüüja ke Taamaar*

¹ An waan yaanja ti Yahüüja mädgen dal-jene iñi, an attä cääynä ke oon mä Adalaam yanjalan battä me ogo İira.

² An wica Yahüüja yuñtu ñuul mä Kanaan wäyen battä me ogo Cüwa an ñeyne. An wäana nüñnene kä ye,

³ i ike laaccä an giññä minneni oone, an äkkene yäntän ogo Eer.

⁴ An njucin laaccä an giññä minneni oone, an äkkene yäntän ogo Unaan.

⁵ An giññä minneni oone menen njaça, an äkkene yäntän ogo Cila. An waan yaana gittene me Cila ye, i iken cäyok Kaajjip.

⁶ An Yahüüja kaygon yeene Eer ñijene iñj battä me ogo Taamaar.

⁷ An Eer kaygon Yahüüja yaajan Piño ñome ti, an nägi dok Piño.

⁸ An Yahüüja Unaan kiinne ogo, “Atä an iñ määdic yädä, an dääkä ñuugula yüünü ike ti bata oore keelle, äckii kä woo määdic merkä.”

⁹ An njäñänä Unaan minneni yaanna batta bi wääti a yeene. Naana daa ninok ke iñ määden ye, i daa yimgä pooke iñ njomgu giti nuñko nana määden kändee ko kilkä.

¹⁰ An yaaka nanñe yaakka a yiñ Piño ñome ti, an nanñe dok cääna.

¹¹ An Yahüüja iñ minneni yeene Taamaar kiinne ogo, “Cääyä agä boro paa ba' wääc ke minneni yeeni Cila täle.” Ike düüci ogo, “Ike bi tüwje cääna bata mädgen.” An Taamaar attä cääynä paa ba' wäyen.

¹² An yuungu yakkalan ti Yahüüja iñe tüwnü, an wäana ñanñee kä waan nüüjdün ye i ike ke muukonde İira yen Adalaam at-tene Timna nantä yaana njitene me käälgä yeeke ye.

¹³ An mäjkalan Taamaar nüütkeno ogo daan wäyen ato Timna njito käälgä.

¹⁴ An wina burunju borkitin yaaka enje ye gütte woo an wanje kümme kä burnu yaana kümdene me wangen ye, an cääjjin päy tük Anaayim baan mooye yaana päy İ Timna ye. An njaje tetan Yahüüja minneni yeene Cila tällä an batta por kujgeeda.

¹⁵ An wäana yoorene daa Yahüüja ye ike düüci ogo ñuul yaana ogo baal ye näñjka wanje agee kä kümgın ye.

¹⁶ An umgi ti Yahüüja kä päy taanñe ti an kiinne ogo, “Äätä nñini.” An kuje ogo iñ minneni yeene.

* 37:28 mä İcämäyil ke mä Midiyaan a mä keelkä ken battä me anjan.

An taaji iin ogo, "Ika bi iñja ñaaka naana ikü nünni ye?"

¹⁷ An luugi Yahüüja ogo, "İki bi tuckeni jüülöle ðiik yeeki ti."

An kiini iin ogo, "Naana ye iñja ginkalan dalä tñjã bata luggin ke tuucii deel."

¹⁸ An taaji Yahüüja ogo, "A luggin yaana wali ye ken iñeni?"

An luugi iin ogo, "Iñja baachbaac ke dira yeene ke lacaan yaana iñti ti yaanna." An iñene daa Yahüüja an nünne ka an laaccã.

¹⁹ An Taamaar juwin kaaccã woo an burñu yaana ende wange ti ye gütte woo, an iinjin burñgu borkiñ.

²⁰ An Yahüüja tuccin müükonde İira ogo jüülöle iije iin ti, an waak'a koownü iin ogo yek luggin ye äbee. An batta a kañgon ka İira.

²¹ An ike täaccin ook yakkalan ti yek mä Anaayim ogo, "Wali iin yaana a baal cäy pay taan winni ye?"

An luugi ogo, "Baati iin yaana a wäätan a baal winni ye."

²² An ike ðukcin Yahüüja ti an kiinne ogo, "Iin batta agã kañgon. An ook yaaka nantã yaanja ti ye, jayok ogo iken batta cäygidã ko iin yaana ogo baal wica ye."

²³ An kiini Yahüüja ogo, "Dalã waak yaaka iññã daa ka ye tñje. Ikon batta ðakon mä baan ikon yirkoton, ika tuccunu ogo iin iñjo jüülöle, an batta agii ka kañgon."

²⁴ An pankã ka ðak mǎñkalan äätin Yahüüja ti an ike kiini ogo, "Taamaar in minneni yüünü nǎñjã nǎñjã batta päjjidi ye, ike a laacon ka balkiñ."

An Yahüüja iinjin ogo, "Äbe woo, an nǎkke maafi dale tüw."

²⁵ An wǎana ike äbene daa me woo ye, i ike tuccin jiik daan wäyen ti jaay ogo, "Ika laacana ka oon yaana a män waak yaakki ye. Yooru waak yaakki a yek ñaani, baachbaac ke dira yeene ke lacaan?"

²⁶ An njji Yahüüja an jaajjin ogo, "Ike ðone ladan, a ika ken nǎñjã yǎllã, nǎñjã ike batta agã ka iñgon minneni yeeni Cila ye." An Yahüüja batta a nünin ke ike ñuca.

²⁷ An wǎana waan yen giidã yeene dǎägenee ka ye, i njji a yuunku jñne ti.

²⁸ An wǎana giidee ka ye, i minneni yañkalan iñte äbene woo, an gito kuññu winñanle tññã an ðekke iñte ti an jaajjin ogo, "Yaanni kǎäjidi woo ñomuk."

²⁹ An wina iñte ðuukke ti, an mǎäden İijjin kǎäjin woo! An gito jaajjin ogo, "İki İijini kǎäjini woo ogo?" An äkki me yǎntǎñ ogo Paaric.

³⁰ An mǎäden giidi me ke winñanle tññã iñte ti, an äkki me yǎntǎñ ogo Jura.

39

Yuucip ke Iin Poñpaar

¹ An Yuucip koowi mä İcǎmayiil an iji Macir, an kiyi män Macir yañkalan battã me ogo Poñpaar a ðuunjon kǎäygã yen yǎtkã Parahuun yaana a ðuunjon yen tñiconi ye.

² An Piño ke Yuucip an nanñe a oon yaana woodit ye, an cǎäy ǎñ yen mügdo yeene ti, yaana a män Macir ye.

³ An yoori mügdo yeene Piño ke ike, an waak'a nanñe ye ti muure, i iñtã Piño woodin.

⁴ An Yuucip kǎññã ñerrã mügdo yeene ti, an nanñe a ñuugulo yeene yaana tñicidi ye, an ðooce a m'ana tñici wakkã ǎñ yeene jñne muure ye.

⁵ An waan yaana ðooceeda kã a tñico ǎñ yeene jñne muure ye, i Piño män Macir jñüülkene kã Yuucip. An jñüülkin Piño äätin ke wakkã yeeki ti muure ǎrak ke yiil ji.

⁶ An wakkã yeeki muure müükene Yuucip tñje. An kã mügdin Yuucip, ike batta payit gin kalan, daa a ammani yaaka ame ye pǎaken. An Yuucip a men ñerconde biilke ti ke üükinene woo ti.

⁷ An waan kalan ti in mügdo yen Yuucip wane nünjin Yuucip ti, an jaajjin ogo, "Äätã nünni."

⁸ An Yuucip yaakkã an in mügdo yeene kiinne ogo, "Yooru, mügdo yeeni ika müükkana waak muure yaaka ǎñ ji ye, an batta payit gin kalan.

⁹ Baati mǎñkalan yaana cǎäyge mügdin winni bata ika ye, an baati gin'a agee kã paangon yokin ika ti ye, a iki parü, nǎñjã agii kã iñne ye. An ika nǎñjã yñ mooye yaanna Joon ñome ti ogo?"

¹⁰ An iin daa Yuucip tajde kamat kamat, an ike yaakkã an batta a nünon ke iin an batta cǎäy kã cokal ike ti ñuca.

¹¹ An nünñã yañkalan ti wǎana Yuucip kaaccee kã ǎrak ñuugulee ye, i ñuuguloni yakkalan yek ǎñ baati.

¹² An Yuucip mügi iin kã burñu yeene, an kiini iin ogo, "Äätã nünni!" An Yuucip buutiñ woo ǎrak an burñu yeene daljene ti iin iñte ti.

¹³ An wǎana yoorene daa iin burñu daljeneeda ti iñte ti an buutiñee woo ǎrak ye,

¹⁴ i iin ñuuguloni yek ǎñ bǎrkene ti, an kiinne ogo, "Yooro män İburu yaana äbi oon yeeni ǎñ ti ye, İkiñ nǎäyin kã yokin. Ike äätin ǎñ yeeni ji ogo ika nünjada, an ika yaajjãñã kã yaac.

¹⁵ An wǎana tññjã kã yaajjãñã kã yaac ye, i ike buutiñ woo ǎrak, an burñu yeene cakke ti iñti ti."

¹⁶ An iin burñu tñññe ke men mooye yen Yuucip dǎäge paa.

¹⁷ An nüütkeni jiik keelkã, an kiinne ogo, "Män İburu yaana a kiingon yüünü ickoonon kã winni yaanni äätin ika ti ogo ika nǎäyjada ko yok,

¹⁸ an wääna yaajjänä kä ye, i buutin woo äräk an burnj yeene daljene ti inti ti.”

Yuucip Äci me Gangar ji

¹⁹ An wääna Yuucip mügdo yeene tiinnee kä jiik iije yaaka jaayee kä ogo, “A yaaka nangana kiingon yüünü ye ikki ye,” i ike pennä kä yaac.

²⁰ An Yuucip mügge an icce gangar nanta ducene yatkä m'aka üüle ye, an Yuucip caynä wica.

²¹ An Piŋo ke Yuucip an nüütkenene woo bilin yaana batta düüñidi ye, an iñne njerrä duungon yen gangar ti.

²² An Yuucip doocce a tiico yen m'aka gangar ji ye muure, an nanje a tiico yen wakkä yaaka nanjit duuggen gangar ji ye.

²³ An duungon yen gangar batta nja tiici wakkä yaaka tiica Yuucip ye, kä yaana Piŋo ke Yuucip ye. An nanje woodit waak'a nanje ye ti muure.

40

Yuucip Nüülü Giti Lääggi yek M'aka Cäyok Gangar ji ye

¹ An äänkalan ti wääna näänkä yaakki baakkene kä ye, i wiñ yen lijoni määk yen yatkä mä Macir ke wiñ yen pamdoni biggi yeene näänkä yili mügdo yeenen yatkä yen mä Macir ti.

² An Parahuun pennä duunju yeeke yaaka kä yewwe yaakka ti, wiñ yen lijo määk ke wiñ yen pamdo biggi,

³ an iken icce gangar ji an duungon yen tiiconi nant'a tiicene Yuucip ye.

⁴ An duungon yen tiiconi Yuucip doocce a m'ana tiici iken ye.

An caygin gangar ji nüünkä kä deewan.

⁵ An wiñin jiñe kalan ti gangar ji, lijo määk ke pamdo biggi yek yatkä yen mä Macir läkkä muutuk, an lääggä cäyge nüüllen giti päkket.

⁶ An wääna Yuucip äatene iken ti kä tiñnänänä ye, yoorre juuggin yejgan.

⁷ An duunju yek Parahuun yaaka ke ike gangar ji ye, tääckene ti ogo, “Ikee nüñje ina anji tiññan?”

⁸ An iken luukcin ogo, “Ikoon läkkon lääggä an baati m'ana ikoon nüülgon giti ye.”

An luugi Yuucip ogo, “Nüülü giti lääggä batta äätidi Joon ti halla? Päkka kä.”

⁹ An wiñ yen lijoni määk lääggä yeeke päkkene Yuucip ogo, “Lääggä yeeki ti, ika yuñtu jaan beel bata lüütken meen ñomi ti,

¹⁰ an jaan meen cäyge kimke kä däk. An kä deeran anji njiimmin an päwnä giti, an ðulge eggin.

¹¹ An donñule Parahuun cäy iñti ti, an ðulge koownu an taañjänä donñule Parahuun ji, an donñule dooccu Parahuun iñte ti.”

¹² An Yuucip jaajjin ogo, “Lääggä yaakki nüüti ogo anji, kimkä kä däk a nüünkä kä däk.

¹³ An nüünkä kä däk Parahuun wiñu bi ääre ñaalok, an iki bi duukee nantä ñuugula yüünü ti, an donñule Parahuun bi iñjeeda kä iñte ti, bata wääna agii kä lijo määk ina.

¹⁴ An kura paydaa naana wakkä attä teñan ke iki ye, an kura nerci iñi kä pägin njingin Parahuun kä ika. An yüükkaa ti dalä ika kääjä woo gangar ji.

¹⁵ Ika müügana me kä tiññä ñommañ mä Iburu ti, an cääna Macir winni ika batta agä nanjon ginkalan yaana päjidi dooca me gangar ji ye.”

¹⁶ An wääna wiñ yen pamdoni biggi yuñtee kä nüüllü giti njan ye, ike Yuucip kiinne ogo, “Ika cääna daa cäyge lääggä, ika äddä arwalli wiñ ti kä däk yek biggi.

¹⁷ An arwal yaana meken witken ti yaanna cäyge ji biilkä biggi jerken yaaka a pämgini Parahuun ye, an amgä diirgä arwal ji wiñ ti.”

¹⁸ An luugi Yuucip ogo, “Lääggä yaakki nüüti ogo anji, arwalli kä däk a nüünkä kä däk.

¹⁹ An nüünkä kä däk Parahuun wiñu bi njulje woo, an iki bi ñaapee kä jaan an yängü bi amgä diirgä.”

²⁰ An wääna nüünkä kä däk ðakkene ye, i an jiñe jon ñamme yen giidä Parahuun ti, ike nanjja ammani jon ñamme nangene duunkulen yeeke muure, an ike wiñ yen lijoni määk bärkene ke wiñ yen pamdoni biggi an äbene duunkulen yeeke ñomgen ti.

²¹ An ike wiñ yen lijoni määk duukke nantä yeene ti, an ike nja ðolle doocce Parahuun iñte ti.

²² An wiñ yen pamdoni biggi an ñaappe ñaalok kä jaan bata yaana daa kiinene daa kä Yuucip ye.

²³ An wiñ yen lijoni määk Yuucip batta payde an wiirre.

41

Lääggä Parahuun

¹ An wääna yuungu kä yew ðakkene kä ye yatkä Parahuun läkkä ogo ike yuddee wii yen mä Nül dok.

² An wica däk kä ñañukel kääjin woo wii mä Nül ji biilken njan an a caagin an amä biirun giti.

³ An nja däk kä ñañukel kääjin woo wii mä Nül ji biilken yejgan an tomgan, an yuuttu meken yaaka wii dok gurken ti yaakca.

⁴ An däk yaaka biilken yejgan an tomgan yaakka, däk yaaka biilken njan, an a caagin kä ñañukel yaakka ami. An Parahuun cuuyin nüünkä ti.

⁵ An ñuccin oodi, an ñuccin läkkä ogo päk witken kä ñañukel donjan an njan yülü woo meen keellä ti.

⁶ An nja päk witken kä ñañukel puurin woo liwan an iwi jommu woo teettalan.

⁷ An pak witken yaaka liwgan yaakka, meken yaaka neraan ka natukel dongan yaakka ladi. An Parahuun cuuyin nuinka ti, an njinne laaggi.

⁸ An ka tinnganana anji ike cuuyin wihe a diiktini. An ike waadin barkene muure yek ma Macir ke njajoni, an paki Parahuun laaggi yeeke. An baati m'ana liiti ike njulikutu giti ye.

⁹ An wihi yen lijoni maak Parahuun kiinne ogo, "Yihi yeeni payna tinnan."

¹⁰ An waana pennii ka wihi yen pamdoni biggi ti ke ika ina, ikoon accoon gangar an yen duungon tiiconi ji.

¹¹ An wiirin keella ti ikoon ti daa mangalan caayge laaggi, an laaggi yankalan caayge njullen giti a pare.

¹² An wica durhu yen ma Iburu kalan ke ikoon gangar ji, ike a nuugulo yen duungon tiiconi. An waana nuutkonon daa ka laaggi yooko ye, i njulgonon ka giti. An mangalan daa laaggi yeeke njulgeneeda ka giti.

¹³ An daa waatta bata yaana daa njulgonon ka giti ye, iki ika duukkaa nanta yeeni ti, an wihi yen pamdoni biggi nappi naalok."

¹⁴ An Parahuun Yuucip barkene an abi me woo gangar ji ka biran. An jiike nette woo, an aakcin burungu, an aatin Parahuun nome ti.

¹⁵ An kiini Parahuun ogo, "Ika caayga laaggi, an baati m'ana ika njulga giti ye. Tiinnga me jayoki ka iki ogo naana iki tiinjeey laaggi ye, i liikey njulkey giti."

¹⁶ An Yuucip Parahuun luunje ogo, "Batta a ika a Joon ken iki bi iney luunje njibbin jonu ti."

¹⁷ An Parahuun Yuucip kiinne ogo, "Laaggi yeeki ti ika yuddu wii yen ma Niil dok,

¹⁸ an wica dak ka natukel kaajin woo wii ma Niil ji a caagin an biilken neraan an ami biirun giti.

¹⁹ An nua dak ka natukel kaajin woo baman an biilken wejgan ka yaac an tomgan. An dak yaacken bata yaakka anan batta aga yoorgin nommañ ma Macir ji.

²⁰ An dak toomken yaacken, dak caakken yaaka ka natukel iijin woo yaakka ami.

²¹ An waana meken amene daa ye, batta njicta me ogo amin meken, ka yaana iken iincete biilken wejgene yekok bata waana ina, an ika cuuyinu.

²² "An ika caanna yuttu laaggi yeeki ti pak witken ka natukel yulu woo meen keella ti, dongan an neraan."

²³ An nua pak witken ka natukel puurin woo liwgan an iwi jommu woo teettalan.

²⁴ An pak witken yaaka liwgan yaakka, meken yaaka ka natukel neraan ye ladi. An pakkana waadin an baati yaana ika njulgada giti ye."

²⁵ An Yuucip Parahuun kiinne ogo, "Laaggi yuuku a keelok. An Joon iki nuutkeney gin'a bi nane ye.

²⁶ Dak njeka yaaka ka natukel yaakka a yuungu ka natukel, an pak witken yaaka ka natukel ye a yuungu ka natukel. An laaggi a yek keelka.

²⁷ An dak toomken yaaka biilken wejgan ka natukel yaaka kaajin woo meken natin yaakka, a yuungu ka natukel. An pak witken yaaka ka natukel wangan baati yaaka iwi jommu ma teettalan yaakka, caanna a yuungu ka natukel yek kan.

²⁸ Bata yaana nuutkeneyi ka ye, Joon iki nuutkeney gin'a bi nane ye.

²⁹ An yuungu ka natukel burru mooye bi ata nommañ ma Macir ji muure.

³⁰ An waattan yuungu ka natukel kan bi ata, an burru mooye yaana bi wiirga me Macir ji, an kan baan bi duume giti.

³¹ An burru mooye bi wiirga me baan ji ka yaana kan yaana aatidi ye bi yaajee ka yaac ye.

³² Noccin giti laaggi yuuku yaakka a yuutin ka Joon, an bi nane ka biran.

³³ "An tinnan dalä iki waka oon yaana a yuto an a njajo ye, an doocci a tiico yen nommañ ma Macir.

³⁴ An caanna waka dutoni kujit ka keelok duuc ti yek giida nommañ ma Macir yuungu yaaka ka natukel a yek burru mooye yaakka ti.

³⁵ An dalä iken pak muure dulgü yuungu njerken yaaka aata yaakka ti, an doocunu mugdin yuunu ti, an doocunu me banka mayken giti an tiica me waati a ammani.

³⁶ An pak yaakka bi doocunu me a yek baan, ka yuungu yaaka aata ka natukel a yek kan Macir ji ye, nunjo nana baan duumte daa giti kan ye."

Yuucip Nani me a Mugo Macir

³⁷ An wan yaana Parahuun ke duungulen yeeke muure naappe juuggin.

³⁸ An Parahuun duungulen yeeke taanhe ogo, "Ikin bi kadin oon bata yaanni anji, yaana caayge waaktan Joon ye?"

³⁹ An Parahuun Yuucip kiinne ogo, "Baati m'ana a yuto an a njajo bata iki anji ye, ka yaana Joon nuutkeney ka waak yaakka muure ye.

⁴⁰ An iki bi dooceni tiica nanta yeeni, an ma yeeki muure iki bi tiinkiti eenna yuunu. An a ika pari ken bi talatal iki ti ka yaana aga yaktä ye.

⁴¹ Tinnan iki wanjani aga men mooye nommañ ma Macir ji muure."

⁴² An Parahuun baachbaac yen tiikonle yeene abene woo inte ti an iinkene Yuucip inte ti, an iinkene burru njeronde yeene an dira tiilga iinkene Yuucip donje ti.

⁴³ An taappe teebalan bagal yeene ti yaana baatcidi mügdin yeene ti ye, an me yaajjin ogo, “Dünje inil!” An doocce a mügdo Macir ji muure.

⁴⁴ An Parahuun Yuucip kiinne ogo, “Ika agä Parahuun, baati m'ana bi inte ke kiye ääre ñaaloq ñommañi mä Macir ji muure ye, naana iki batta agä jaajjini ye.”

⁴⁵ An Parahuun Yuucip inñe yäntän mä Macir ogo Capanaatpaniya, an inñe iij battä me ogo Acanaat tuulle Patipeera män daan yen mä Uun. An Yuucip ñommañi mä Macir müñje muure.

⁴⁶ An Yuucip yuunge caykä kä däk wäana kaacce kä ñuugula yen yätkä Parahuun yen mä Macir ti ye. An Yuucip anjin yore Parahuun ñome ti, an attä laaynä ñommañi mä Macir ji muure.

⁴⁷ An yuungu kä ñaṭukel yek burru yaakka ti ñommañi giinñä kä yaac.

⁴⁸ An Yuucip päk düülene ti muure yek yuungu kä ñaṭukel yaaka käajin woo ñommañi mä Macir ji ye. An päk doocce bänkä mäyken gitä. An baan mooye kalan daa duckene ji päk yirkä yaaka gurke ti ye.

⁴⁹ An Yuucip kuuttu päk kä diräk bata tinjal yek wii jiñe, ke yuutee inñi kä paññä, kä yaana batta liilte daa me kä paññä ye.

⁵⁰ I yuungu käñ batta mor dägä, Yuucip gitki Acanaat merkä oogen kä yew tuulle yen Patipeera män daan yen mä Uun ti.

⁵¹ An Yuucip kaygon yeene äkkene ogo Manacca. An ike jaajjin ogo, “A yaana Joon nanña kä pillä yeeni muure wiirrä daa kä ke äntuke wäyo muure ye.”

⁵² An Yuucip minneni yaana baatcidi ye, äkkene ogo Ipiraayim. An jaajjin ogo, “A yaana Joon ika nanña giidä kä yaac baan yaana wäaccä kä ji pillä ye.”

⁵³ An yuungu kä ñaṭukel yek burru yaaka äatin ñommañi mä Macir ji ye düüñin,

⁵⁴ an yuungu kä ñaṭukel yek käñ mooye uccin kä äatin bata yaana jaaynene daa Yuucip ye. An käñ wäattä bänkä gitä muure, an a ñommañi mä Macir pare ken cääyge päk.

⁵⁵ An wäana mä Macir näkkene daa käñ ye, iken yaajjin Parahuun ti ogo päk. An Parahuun mä Macir muure kiinne ogo, “Ate Yuucip ti an gin'a kiine kä ye i naje.”

⁵⁶ An käñ tällä baan ji muure, an Yuucip tuucku muure kupkene, an yäajgede mä Macir. An käñ yaaññä Macir ji muure.

⁵⁷ An mä bänkä muure äatin Macir Yuucip ti kiji päk kä yaana käñ yaaññee ñommañi wic muure ye.

42

Yuucip Mädgen Ati Macir

¹ An wäana Yaagüüp tiinñee kä ogo päk bilto ti Macir ye, i merkä yeeke kiinne ogo, “Ikee däamme ina?

² Ika tiinñä ogo päk bilto ti Macir. Ate inñi wica an kiije päk yaaka ütün kä ye nunjo ñana tüwtin kä.”

³ An Yuucip mädgen yaaka kä caay ye attä Macir kiiñdi päk,

⁴ an Yaagüüp Benyamün, Yuucip määden batta agee kä tucon ke meken, booc nunjo ginkalan nanit done ike ti.

⁵ An merkälen Yaagüüp dakkä ti ke meken Macir kiji päk, kä yaana käñ biltee kä ti ñommañi mä Kanaan ye.

⁶ An a Yuucip ken a mügdo yen mä Macir. An ike yäajgidi mä baan muure päk. An Yuucip mädgen äatin, an düñjin inñi ike ti ñommañi ji.

⁷ An Yuucip mädgen yoorre an inñiñe, an täkkene bata m'ana a pare ye, an rütkenene inñin tajde ogo, “Ikee äate wa?”

An iken jaajjin ogo, “Ikoon äaton ñommañi mä Kanaan ti kijon päk.”

⁸ An Yuucip mädgen inñiñe, an ike batta agene kä injon.

⁹ An Yuucip päjjin läaggä yeeke yaaka läkkee kä ogo iken ye. An iken kiini Yuucip ogo, “Ikee age mä jommu! An ikee äatene däame ellä baan yoono!”

¹⁰ An iken luukcin ike ti ogo, “U'u mügdo, kiinkä yüükü äatin kiji päk.

¹¹ Ikoon muuronaan agon merkä män keellä. Ikoon agon me wotken. Kiinkä yüükü batta a mä jommu.”

¹² An kiinne ogo, “U'u a ellä yen baan yoono ken umgene daame.”

¹³ An iken jaajjin ogo, “Ikoon kiinkä yüükü agon mädin caay witken kä yew merkä män keellä ñommañi yen mä Kanaan ti, an tiññan määdo deerconde bilti cäay ke wäyo an yanjalan a yäayon.”

¹⁴ An iken kiini Yuucip ogo, “Bata yaana kiinne kä ye ikee age mä jommu.

¹⁵ An kä yaanni ikee puuce, ikee liitke kä yäntän Parahuun, ikee batta bi kaace woo nantä yaanni ti ke määdic deerconde äate winni.

¹⁶ Tucce men kä keelok ikee ti an dale ike atı määdic äbe i ikee kalan age gangar ji winni, nunjo ukcon kä gitä jiik yeekic naana ikee jaaye a gitken ye. Naana batta gitken ye, ikee liitke kä yäntän Parahuun, ikee age mä jommu.”

¹⁷ An doocce muure gangar ji, an nääkin nünkä kä däc.

¹⁸ An nünñä däc iken kiini Yuucip ogo, “Yaanni naje an ikee bi üde, kä yaana booju kä Joon ye.

¹⁹ An naana ikee age mä wotku ye, dale määdic yanjalan cäay gangar ji winni, an ikee yakkalan ate paa äce päk äargä yeekic tüggen yaaka näkä käñ ye ti.

²⁰ An määdic deerconde äcäkä nunjo jiik yeekic nje daa me agene gitken, nunjo ñana tüwde kä.” An iken yaakka gimgi.

²¹ An iken luugjin ogo, “A gütken jooññu yaanni kaññin ka gin’a nänginän määdo Yuucip ina. İkiin yütñin pillä yäwconde yeene wääna ñujee ikiin ti yüükkün ti, an batta agin yüükkün ti. Ina ken pillä yaanni wäätee ka ikiin ti yaanna.”

²² An Robiñ luukcin ogo, “İkee batta kolle ogo ñana minneni nängede yiñ? An ikee batta tiñde. Tiññan yimgä yeeke ken ikki joocin ka me yaakki.”

²³ An batta näjjanä ogo jiiken ookcidii giti Yuucip, naññka ike jaay ka an jiik yeeke ñүүлge daa giti ka mąñkalan ye.

²⁴ An ike ñome tukke woo iken ti an juujin ka iwok, an wääna ñanñee ka iwok ye, i ñome tuugene ti iken ti an jaaynene ñuca, an Camoon koowne an ñiññe ñomgen ti.

²⁵ An Yuucip kiinkä yeeke iingene ogo kücümgu ook yaakka küümgi ko pak, an oon yañkalan daa tiil yeeke düükci kücam yeene ji, an iñji wakkä äamkä yek päy jiñe. An yaakka nąngene daa ka me.

²⁶ An wäätan iken tüürüñji yeeken kuucki ñatkin pak yeeken an attä.

²⁷ An nąntä yaana yuuttene iñi ñünene ka ye, yañkalan kücam yeene kupkene ogo tüürüñ yeene äamgee, an tiil yeeke kaññe kücam tük.

²⁸ An mądgen kiinne ogo, “Yuure tiil yeeki a ñuukin ti, ikki kücam ji.” An iken juuggen yejin an yokan tiicin an luugjin ogo, “A ñaaka ken nanji Joon ikiin ti anñi?”

²⁹ An wääna iken ñakkene ti wäyen Yaagüüp ti ñommañ mä Kanaan ti ye, wäyen nüütki waak’a nąññä ñuuggen iken ti ye muure ogo,

³⁰ “Oon yaana a men mooye yen mä baan yaanja ye, ikoon rüññon ññgin, an ikoon kakkonon witin ogo ikoon agjon mä jommu yek baan yeenen.

³¹ An kiinnon ogo, ‘İkoon agon me wotken, ikoon batta agon mä jommu.

³² İkoon mądin agon caay witken ka yew, an wäyo a keelok, an keelok a yäayon, an ñeerconde a pa a ke wäyo ñommañ mä Kanaan ti.’

³³ An men mooye yen mä ñommañ yaanja ikoon kiinnon ogo, ‘Anñi ken bi ñąjje ka ogo ikee agje me wotken. Määdic keelok dalje iñi ika ti winni, an kuje pak ije äcke äąrgä tüggen yeekic yaaka nąkä kån ye ti.

³⁴ An määdicle äcka ka, nuñko ñąjje ka ogo ikee batta agje mä jommu, an ogo mä wotken. An wäätan määdic ñuukke ka, an ikee bi kije an yäaje wakkä baan ji ka tettä.”

³⁵ An wääna kücümgu yeeken pukte daa ka ye, iken muure yañkalan daa ñeggon yeene yen tiil bilti kücam yeene ji. An wääna iken ke wäyen ñüggı tiil yoozene daa ye, i iken bojgin.

³⁶ An iken kiini wäyen Yaagüüp ogo, “İkee ñake merkä yeeki yäaye muure? Yuucip baati, an Camoon baati, an tiññan ikee ñake Benyamini koowde. An yaakki muure äätidi a ika ti!”

³⁷ An Robiñ wäyen kiinne ogo, “Merkälen yeeki yaaka ka yewwe ye nągä ñugin, naana batta agä düügini iki ti ye, müükkaa ka iñti ti, an bi ñuukkenii ka.”

³⁸ An Yaagüüp jaajjin ogo, “Minnenı yeeni batta ati ke ikee wica, määden tüwnü an ike anñja keelok yaana buccin ye. İka agä daan an naana ginkalan nąñi ñone ike ti päy ji ye, ika bi äcka ñok nüüjdün, an ika bi nąga ñok.”

43

Yuucip Mądgen Dükcidi Macir

¹ An kån üüttin ñommañ mä Kanaan ji.

² An wääna iken pak yaaka äbänä Macir ye baakkene ye, wäyen iken kiini ogo, “Ate ñuca kijjon waak äamkä ka ñeewan.”

³ An Yahüüja ike kiini ogo, “Men ikoon kollon ka car ogo wange batta bi yoorjon ñuca, a naana mäado äñjon ye.

⁴ An naana mäado tuccudu ke ikoon ye ikoon bi aton iñi an iki kijgini waak äamkä.

⁵ An naana ike batta tuccudu ye, ikoon batta aton ka yaana kiinonon ka men ogo naana mäado batta äñjon ye, i wange batta bi yoorjon ñuca ye.”

⁶ An Yaagüüp jaajjin ogo, “İka äckada ñok yiñ ka nüütkin men ogo ikee cäygeda ko määdic yañkalan ina?”

⁷ An iken luukcin ogo, “Men ikoon taaññon ka wan teyne, ka ñuuggo ke mä äntüke yooko ogo wäyo mor ogo üdon? An ikoon cäygonoda ko mäado yañkalan? An tääctąñji yeeke luunñon. An ñąjjon ogo ogo bi jaajjo ogo, ‘Määdic äbe winni.’”

⁸ An Yahüüja wäyen Yaagüüp kiinne ogo, “Minnenı müükkaa ka dalä aton ka, nuñko ütın, an ñana tüwtin ka ikiin ke merkä yooko.

⁹ İka ñoni bi rätä üññi yeene, müükkaa ka iñti ti, an naana ike batta agä düügini iki ti winni, an ñooccu ñomü ti ye, wäätan dalä leññä yeeni waajä ke on.

¹⁰ Naana yoku ikoon batta koorron ye ikoon yoku ñuukonon äąñko ka yew.”

¹¹ An wäätan wäyen Yaagüüp iken kiini ogo, “Naana wäätcidı anñi ye, i kuje waak’a ñeranj äbi woo ñommañ ka ñeewan ye kücümgu yeekic giti, an äcke men a iñdin käpet, kiñ ka ñeewan ke ñuk yaaka a pakkiñi ye ke yek pilkä, ke ümbaküm, ke yüückü niit.

¹² An kuje tiil äąñken ka yewwe yaaka ñuukkene ka me kücümgu yeekic giti ina. Päñjidi büñje, bi a yälgon.

¹³ An cäänna määdic koowe an ate ñuca men ti.

¹⁴ Dale Joon yaana Lüütı ye, ikee iñe ñerrä men ñome ti, dale määdic Camoon ñuukke ka

ke Benyamīn. An̄ bata ika naana merkā yeeki yāygin ye, i ika bi nūjū kā iken.”

¹⁵ An̄ ook kuññu iñdinni ke tiil āānken kā yewwe ke Benyamīn. An̄ iken juwin an̄ attā iñi Macir. An̄ yuuttu Yuucip ñome ti.

¹⁶ An̄ wāna Yuucip Benyamīn yoorreeda kā ke iken ye, i jaajjin m'ana mūgīt ān yeene ye ti ogo, “Ook yaakka ija ān yeeni ti, an̄ itā deela an̄ toodu. Iken atī āmi ke ika ān giti.”

¹⁷ An̄ oon nānjin bata yaana kiinene daa kā Yuucip ye, an̄ ook iññe ārāk ba' Yuucip.

¹⁸ An̄ ook bojok kā yaana iken ijene daa me ārāk ba' Yuucip ye, an̄ iken jayok ogo, “Bi kā tiil yaaka dooci me kūcūngū giti waan yaana iijjin ti ina. Ken inni ābīnin kā me kūlok winni yaanni, an̄ ikin bi kākkīn witin, an̄ ikin bi mūgīn, an̄ ikin bi ācin agin kininkā, an̄ tūūrūñji yooko bi koowgu.”

¹⁹ An̄ iken attā m'ana mūgīt ān Yuucip ye ti, an̄ jaaynene kā āntūke ti,

²⁰ An̄ kiini ogo, “Ay men mooye ikoon āatonon winni waan yaana ḡakkā ina, an̄ ikoon kiññon pāk.

²¹ An̄ wāna ḡukcodon kā paa ye, ikoon yuuttōn iñi nāntā ba' nūnkā, an̄ kūcūngū yooko kupkonon, an̄ wina muuronaan mānkalān daa tiil yeeke kaññe kūcam yeene tūk, i tiil yooko daa pāyī. An̄ ikki ḡuugonon yaakki.

²² An̄ ikoon āaconon tiil yakkalañ ḡuca kion kā pāk, an̄ ikoon batta ḡājjon a ḡaani ken inni tiil yooko ḡoocce kūcūngū yooko giti.”

²³ An̄ ike luukcin ogo, “Nūbbin ikee ti, ḡana ikee booje. Bi a Joon yeenic yen wāac ken ḡuccin waak ḡerkā kūcūngū yeekic giti. Nājjā tiil yeekic koownu.” An̄ wāattan Camoon āckeneeda kā woo.

²⁴ An̄ wāna men ook iññeeda kā ārāk ba' Yuucip ye, i iññe piik, an̄ kūgen looki woo, an̄ tūūrūñji yeeken iññe beelgā.

²⁵ An̄ iken iccinni tooti yokin kā yaana Yuucip āatedee ān giti ye, kā nāānka iken tiñjene kā ogo iken bi āmo wīca ye.

²⁶ An̄ wāna Yuucip āatenee paa ye, i iñdinni yaaka ābi inken ti ye, āckene daa kā ārāk, an̄ iken ḡūñjin iñi ñome ti ḡomgu giti.

²⁷ An̄ tajdene kā cāwda yeenen, an̄ taaññe ogo, “Wāac yore ḡerañ? Daan yaana kiinē ina. An̄ ike mor a ūdon?”

²⁸ An̄ iken luukcin ogo, “Kiingon yūūnū wāyo yore ḡerañ an̄ mor a ūdon.” An̄ iken ḡūñjin iñi ḡuca kā eemdin.

²⁹ An̄ Yuucip wānje āārene ḡaalok, an̄ mādēn Benyamīn yaana a minneni meen ye yoorre, an̄ tāāckene ti ogo, “A mādācle inni yaana kiinda kā ye?” An̄ ike jaajjin ogo, “Joon iki iñey ḡerrā minneni yeeni!”

³⁰ An̄ Yuucip kaaccā woo kā birañ kā yaana jone kūmmee kā mādēn ye, an̄ attā ārāk baanne an̄ weenḡā wīca.

³¹ An̄ wāattan ike wānje pūūjjene woo an̄ kāājin woo, an̄ jone yukkene an̄ jaajjin ogo, “Ammā ābā.”

³² An̄ Yuucip iñi me woo pare kā dārñañ yeene, an̄ mādgen daa woo pāāken. An̄ mā Macir yaaka āmmene kā ye daa woo pāāken kā yaana mā Macir batta āmene ke mā Iburu ye, ogo yaanna ogo ḡāllā mā Macir ti.

³³ An̄ Yuucip mādgen ḡoocce ñome ti ḡoofñe daa kā yuungen juwu mooye ti ke ḡeerconde ti, an̄ dāāmmā wāgin i witken a ḡiiktini.

³⁴ An̄ iken kujgi me ammani dārñañ Yuucip ti an̄ āckene daa kā me, an̄ Benyamīn ācki me āānke kā duuc kāālcidi woo yek meken yaakka ti muure. An̄ iken mātā ke Yuucip, an̄ juuggen ḡāppā.

44

Ḋoñtule Āāygon kā Tiilgā Gālkā yen Yuucip

¹ An̄ Yuucip m'ana mūgīt ān yeene iññe ye iingene jiik ogo, “Kūcūngū ook yaakka kūūngū kā pāk kā ḡirāk bata yaaka liiltā kā āddin ye, an̄ yañkalañ daa tiil yeeke ḡuucki ti kūcam yeene tūk.

² An̄ ḡoñtule āāygon kā tiilgā gālkā ḡoocci kūcam yen mādēn ḡeerconde tūk, nāntā keellā ke tiil yaaka pāk giti yaakka.” An̄ ike nānjin bata yaana kiinene daa Yuucip ye.

³ An̄ tinnāk an̄ji ook tuci me woo pāy ji ke tūūrūñji yeeken.

⁴ An̄ wāna kaaccene kā woo baan mooye ji ye, Yuucip m'ana mūgīt ān yeene ye kiinne ogo, “Kā birañ ook yaakka ḡoolu ḡātin. An̄ naana wāāñni ḡātin ye, i taajā ogo, ‘Ḋerrā rāddi yok ko yiñ ina?’

⁵ Ḋoñtule yen men mooye yeeni kale ina? A yaana mātēe kā ye, an̄ a yaana cāānna paḡdee kā merkāḡāckā ye. An̄ ikee nāñḡe mātkitin mooye!”

⁶ An̄ wāna wāāñnee daa ḡātin ye, i kiinne bata yaana daa kiinene daa Yuucip ye.

⁷ An̄ luugi ogo, “Men mooye yoono bi jaay ina an̄ji? Ikoon kiinkā yūūkū, batta liiton nāñon nāāñkā yaakka.

⁸ Yooru, tiil yaaka kaññon kūcūngū yooko tūgin ye, ḡuukkini kā ḡājāk ḡuugon ḡommañ mā Kanaan ti, an̄ tiilgā gālkā ke tiilgā yek ān men mooye yūūnū kalon ina?

⁹ An̄ naana ḡoñtule yeene kañi me mānkalañ ti ikoon ti ye, i men yaanna dalā tūw. An̄ ikoon wāāton agon kiinkā yeeke.”

¹⁰ An̄ ike luukcin ogo, “Ika ḡimmāḡā kā jiik yeekic, an̄ a m'ana kaññā ḡoñtule ye pare ken bi wāāti a kiingon yeeni, an̄ ikee yaakka bi ate kā tettā.”

¹¹ An̄ iken muure kūcūngū yeeken ābi iñi tūūrūñji yeeken ḡātin kā birañ, an̄ kupki.

¹² An̄ m'ana mūgīt ān Yuucip ye, juwin kā maawnā giti kūcūngū, iijjin ti kā kūcam men mooye ti, an̄ yuuttu iñi kūcam men

deerconde ti, an ɗonɗule kaññe kucam Benyamün jì.

¹³ An mädgen burunɗu yeeken jiiɗi giti woo kä nüüjdün, an tüürünɗi yeeken kooji an ɗukcin baan mooye jì.

¹⁴ An wääna Yahüüja ke mädgen äätene ti an yen Yuucip ti ye, i ike mor irä äräk, an iken ɗünjün iñi ñome ti ñommañ jì.

¹⁵ An iken taaji Yuucip ogo, “A ñaaka inni nanɗe yaanni? Batta ñajje ogo oon yaana bata ika anɗi ye yuɗo ko paɗdin merkämäckä?”

¹⁶ An Yahüüja luukcin ogo, “Ay, men mooye, iki kiingi ogo ñaaka an ikoon bi jaayon ogo ñaaka an ɗuuggo bi teeton woo ogo? I Joon yiñ yoono nüüdene woo anɗi. An tiññan ikoon anɗon kiinkä yüükü, ikoon ke m'ana kãññene me ɗonɗule ye.”

¹⁷ An Yuucip jaajjin ogo, “Ay u'u yaakka batta nanɗä! A m'ana kãññene me ɗonɗule ye ken wääti a kiingon yeeni, an ikee ate kä ñübbin paa wääc ti.”

Yahüüja Jaaynä kä Mädgen

¹⁸ An Yahüüja wükcin ti Yuucip ti, an kiinne ogo, “Men mooye, kura dalä kiingon yüünü jaajji jiik men mooye yeene ti. An ñana iki penɗä kiingon yüünü ti, naana cääna iki beelä bata Parahuun ye.

¹⁹ Men mooye ikoon taaññoon ogo, ‘Ikee cääygene kä wääc halla määdic?’

²⁰ An iki luugini ogo, ‘Ee, ikoon cääygonon kä wäyo a daandini ke määdole, an a minneni yeene yen düüñin yuunge. Määden tüwnü an a ike pare ken buccin merkä meen ti, an ike bilgänä wäyen.’

²¹ “An iki ikoon kiinnoon ogo, ‘Äbe winni, dale yooru kä wanɗi.’

²² An iki luugini ogo, ‘Minneni wäyen batta cakcede iñi, an naana cake iñi ye, i wäyen bi tüw.’

²³ An ikoon kiinnoon ogo, ‘Naana määdicle batta äätidi ke ikee winni ye, wanɗi batta bi yore ñuca.’

²⁴ An wääna ɗukconon kiingon yüünü wäyo ti ye, i kiinnon kä jiik'a jaajjini kä ye.

²⁵ An ikoon kiinnonon wäyo ogo, ‘ɗukce kiije päk kä ɗeewan ñuca.’

²⁶ An luunɗon ogo, ‘Ikoon batta aton. A naana määdole bilti ke ikoon ye, ken bi aton kä, an oon wanɗe batta bi yooron a naana määdole bilti ke ikoon ye.’

²⁷ An kiingon yüünü wäyo ikoon kiinnon ogo, ‘Ñajje iin yeeni Rahiil ika gitkana merkälen oogen kä yewwe.

²⁸ An yanɗalan kaaccä woo ika ti, an ika jaajjänä ogo, “A gitken jiiɗi giti gin kurkunɗu.” An batta agä yoorgon ke tiññan.

²⁹ An naana yaanni koowe ika ti cääna an ginkalan nanɗi ɗone ike ti ye, ika agä daan ika bi äcka ɗok yiñ, an ika bi näga ɗok.’

³⁰ “Ken anɗi naana ika ɗukcu kiingon yüünü wäyo ti, i minneni baati ke ikoon ye, wäyo üññü yeene a ɗekon ti üññü yen minneni ti,

³¹ an wäyo bi tüw naana minneni yore baati ke ikoon ye. Ike a daandini, an nüüjdün yaana bi nanɗon daa kä ye ike bi näkä ɗok.

³² An kiingon yüünü minneni müökkene daa wäyen, an kiinnä ogo, ‘Naana minneni batta agä düügini ñajäk iki ti ye, ika bi wääcä leññä ñomü ti yuungi muure.’

³³ “An anɗi kura men mooye, dalä kiingon yüünü minneni räde yok, an ken wääti a kiingon yüünü, an dalä minneni ɗukci ke mädgen.

³⁴ An ika bi ɗukcu wäyo ti ogo naana minneni batta ke ika ye? Ika batta ɗäkä yurtu yiñ yaana ätä wäyo ti ye.”

45

Yuucip Iken Nüütü Woo Yore

¹ An Yuucip batta a liiton kä yukkin jone m'aka yudok ñome ti yaakka ti muure, an ike yaajjin ogo, “Kaace woo muurijaan winni.” An baati mɗɗalan wääna yore nüütkeneeda kä woo mädgen ye.

² An ike weekcin kä yääw mooye ke tiijene daa mä Macir, ke äntike yen Parahuun.

³ An Yuucip mädgen kiinne ogo, “Ika agä Yuucip! Wäyo mor üdon?” An mädgen batta a liitin kä luunɗu ike! An iken bojgin kä yaana yoken kañene daa däämmene wanɗin ke Yuucip ye.

⁴ An Yuucip mädgen kiinne ogo, “Ääte ti ika ti kä cokal kura.” An iken äatin ti kä cokal. An kiinne ogo, “Ika agä määdic Yuucip yaana yääjjene woo Macir ina.

⁵ An ñana ikee boojje, an ñana ɗuuggic pingede ogo ika yääjjanada woo winni, Joon ika tuujana ñomɗic ti ogo ika mäkco üññü me.

⁶ An kãñ cääyge yuungu kä yewwe baan jì, an mor irä yuungu kä duuc yaaka piññä ke errä bi baawgee kä ti ye.

⁷ An Joon ika tuujana ñomɗic ti nunɗo buccce ko ñommañ wic, an määkoo ko woo üññü yeenic nunɗo mä üdin ɗiirriiko.

⁸ An batta a ikee ken ika tuujana winni, a Joon. An ika nanɗa bata wäy Parahuun ti, men mooye yen an yeene muure, an ika nanɗa agä mügdo yen ñommañ mä Macir muure.

⁹ An ɗukce ñajäk kä biran ñaalok wäyo ti, an nüütke ogo, ‘A jiik'a jääyete minneni yüünü Yuucip ye ikki, Joon ika nanɗa agä men mooye ñommañ yen mä Macir ti muure, ääte kä biran an ñana iki kuuru.

¹⁰ İki bi cääyā baan mā Jiicaan ti, an iki bi cokulu cokal ti ika ti, iki ke merkä yüükü ke

merkä merkä yүүүkü, ke ñiik ke ñäk yүүүkü ke wakkä yүүүkü muure.

¹¹ Anj iiki bi tiijeni wica, nunjo ñana iiki ke äntüke yүүünü ke wakkä yүүүkü muure boc-cete iñi. Yuungu mor irä kä duuc yaaka äätidi a yek kafi ye.

¹² Anj tiññan wangic yuttu ke määdo Benyamün wange yuttu ogo ika agjo Yuucip, anj ika inni jaayä ke ikee yaanni.

¹³ Anj wäyo nüütke kä eemdin yeeni yaana kaññä Macir winni ye, ke wakkä muure yaaka yoorre winni ye. Ate anj wäyo äbe iñi winni kä biran.

¹⁴ Anj Yuucip määden Benyamün kunjene ti jone ti, anj ike jujjin kä iwok, anj Benyamün weenja ñeje ti cääna.

¹⁵ Anj Yuucip mädgen muure kuunne ñugin, anj weggin, anj wäättana mädgen jaaynene kä.

Parahuun Yaagüüp Bärkene Macir

¹⁶ Anj wääna jiik ñakkee an ti ba Parahuun ogo Yuucip mädgen äätono ye, i Parahuun ke ñuunkulen yeeke juuggen ñappa.

¹⁷ Anj Parahuun Yuucip kiinne ogo, “Mädgic nüütkü ogo ñanjo ogo anj, tüürüñji yeeke koojji, anj ñukko ñajäk ñommañ mä Kanaan ti

¹⁸ anj wäyen äbi ke mä äntüke yeeke ika ti. Anj ikee bi iñe ñommañ ñerconde yen mä Macir, anj ikee bi äme wakkä ñerkä yaaka äpätä woo ñommañ ye.

¹⁹ “Anj iiki cääna kiinneni ogo iken nüütkeey, ogo kuju teebälänji yek bægälgä yek mä Macir ääci ko merkä yeeke ke määngen, anj wäyen äbi anj ääto.

²⁰ Anj ñana juuggic lüüji wakkä yeeke, waak ñerkä yek mä Macir muure bi wääti a yeeke.”

²¹ Anj merkälen yek Yaagüüp yaanna nanji. Anj iken iñi Yuucip teebälänji yek bægälgä bata yaana Parahuun iinjenee kä ye, anj iñne wakkä äämkä yek päy jiñe.

²² Anj iken ti muure yanjalan daa iñne burunju, anj Benyamün iñne tiilgä gälkä wangen 300 ke burunju kä duuc.

²³ Anj a waak yaaka tuckene wäyen ye ikki, tüürüñji oogen kä caay a koozin kä wakkä ñerkä yek mä Macir, anj tüürüñji määngen kä caay a koozin kä päk ke biigi ke waak äämkä yakkalan a yek wäyen päy ji.

²⁴ Anj wäättan ike mädgen tucce woo, anj wääna kaaccene kä woo ye, i kiinne ogo, “Ñana ikee ääme yääññä päy ji.”

²⁵ Anj iken Macir dalji iñi anj attä wäyen Yaagüüp ti ñommañ yen mä Kanaan ti.

²⁶ Anj kiini ogo, “Yuucip mor a üdon! Anj ike ken mügit ñommañ mä Macir jiñe muure.” Anj Yaagüüp wiñe ñiiktin kä jiik kiccängenen, anj iken batta agee kä giñgini.

²⁷ Anj wääna wäyen nüütkeene daa kä jiik'a kiinene daa Yuucip muure, anj wääna ike

yuttee teebälänji yek bægälgä yaaka tuuji Yuucip ike äcä ye, i wäyen Yaagüüp jone ñuukin iñi.

²⁸ Anj Yaagüüp jaajjin ogo, “Ñanña, min-neni yeeni Yuucip mor a üdon, ika bi attä yooru i batta mor ika tüwü.”

46

Yaagüüp Ati Macir

¹ Anj Yaagüüp wakkä yeeke kooññe muure bak Macir. Anj wääna ike ñakkee ti Biirciba ye, ike iccin wäämmäni yok Joon yen wäyen Icaak ti.

² Anj wääna wüürin anj ye, ike kiini Joon kä yooddin anj bärkene ogo, “Yaagüüp! Yaagüüp!”

Anj Yaagüüp luukcin ogo, “Haa, ika inni.”

³ Anj ike jaajjin ogo, “Ika agä Joon, Joon yen wäac. İki ñana booju kä wään iñi Macir, İki bi nanjeni wäatci agä toñ yäwke wica.

⁴ Anj ika kä ñonji bi attä ke İki iñi Macir, anj ñuca İki bi ñuugini ñajäk. Anj wangü bi kumgü kä Yuucip kä iñte.”

⁵ Anj Yaagüüp Biirciba daljene iñi, anj koowi merkä yeeke ke merkälen yeeke ke määngä yeeke kä teebälänji yek bægälgä yaaka tuuji Parahuun ogo taapce ko ye.

⁶ Anj iken cääna ñigärgä yeeke koowi ke wakkä yeeke yaaka nanji ñommañ mä Kanaan ti ye. Anj Yaagüüp ke kaaynä yeeke muure attä Macir.

⁷ Merkä yeeke ke merkä merkä yeeke, ke kaaynä yeeke muure koowne attene Macir.

⁸ Anj yaakki a yäntänji yek kaaynä İcärayiil yaaka a merkä Yaagüüp attä Macir ye,

Robiın a minneni Yaagüüp yaana a kay-gon ye.

⁹ Anj merkä yek Robiın a Anook ke Pallü ke Hijiroon anj Karmi.

¹⁰ Anj merkä yek Camoon a Yamaweel ke Yamün ke Uhaat ke Yakün ke Cuwaar anj Caawüül. Caawüül meen a iinj mä Kanaan.

¹¹ Anj merkä yek Laawı a Jeercüün ke Kuhaat anj Miraari.

¹² Anj merkä yek Yahüüja a Eer ke Unaan ke Cıla ke Paaric anj Jura. Anj Eer ke Unaan iken tüwgin ñommañ mä Kanaan ti. Anj merkälen Paaric a Hijiroon ke Hamüül.

¹³ Anj merkä yek Yacakiir a Tolla ke Püwa ke Yoop anj Cimarüün.

¹⁴ Anj merkä yek Jabuloon a Cereet ke İloon anj Jalaal.

¹⁵ Anj a merkä yek Leya ke Yaagüüp yaaka giidi Padaan Araam ye ikki, anj yanjalan a iinj battä me ogo Diına. Anj merkä yeeke oogen ke tulgu muure a caykä kä ñäk witken kä ñäk.

¹⁶ An merkä yek Gaat a Japhuun ke Hajji ke Cünni ke İjboon ke Eeri ke Aaroodi an Aareli.

¹⁷ An merkä yek Acir a İmna ke İcba ke İcbi an Birriya ke käwen battä me ogo Ceera. An Birriya merkä yeeke a Hebir an Malakeel.

¹⁸ An a merkä yek İlpa kiingon yen Leya yaana ifene daa kä wäyen Laabaan ye ikki. An kaaynä yek Yaagüüp yaaka İlpa ti ye, a caay witken kä düügük.

¹⁹ An merkä yek Yaagüüp iine Rahiil ti a Yuucip ke Benyamün.

²⁰ Yuucip merkä yeeke yaaka giinne nomañ mä Macir ti ye, a Manacca ke İpirayim. An meen a Acanaat tuulle yen Patipeera män daan yen mä Uun.

²¹ An merkä yek Benyamün a Beela ke Baakir ke Ajbeel ke İlra ke Naaman ke Eey ke Rooc ke Mupim ke Hüpm an Aaret.

²² An a merkä yek Rahiil ke Yaagüüp yaaka giidi ye ikki. An kaaynä muure yek Yaagüüp yaaka Rahiil ti ye, a caay witken kä njan.

²³ An minneni Daan a Hoocim.

²⁴ An merkä yek Naptaali a Yaaceel ke Jooni ke Yaacir an Calim.

²⁵ An a merkä yek Bila kiingon yen Rahiil yaana ifene daa kä wäyen Laabaan ye ikki. An kaaynä muure yek Yaagüüp yaaka Bila ti ye, a njetükel.

²⁶ An merkä muure yek Yaagüüp yaaka tülçidi a kaaynä yeeke yaaka attä Macir ye, a caykä kä düügük witken kä düügük, i määngä merkä yeeke batta a pakin ti.

²⁷ An nuci ti merkä Yuucip yaaka kä yewwe giidi me Macir ye. An äntüke Yaagüüp muure anja caykä kä njetükel nomañ mä Macir ti.

Yaagüüp Dakä ti Macir

²⁸ An Yaagüüp Yahüüja tucce nome ti ogo pärjo ke Yuucip, an iken nüütci päy yen mä Jiicaan ti. An wäana iken dakkene kä ti Jiicaan ye,

²⁹ i Yuucip teebälan bagal yeene toonne, an attä pärjin ke wäyen Yaagüüp baan mä Jiicaan ji. An wäana pärjene kä ye, i Yuucip wäyen kunne dok an weggin kä yaac.

³⁰ An Yaagüüp Yuucip kiinne ogo, "Tiññan dalä ika tüwü iki yoorreni, an iki inni yoorreni mor agä üdon yaanni."

³¹ An Yuucip jaajjin mädgen ti ke äntüke yen wäyen ti muure ogo, "İka bi atä Parahuun ti, an nüütü ogo mädgo ke äntüke yen wäyo däagono ti ika ti, ääto nomañ mä Kanaan ti.

³² An ikee agje kaaydoni yek diik an agje tiiconi yek digärgä, an ikee diik yeekic ke däk

ke wakkä yeekic muure yaaka bilto ti ye äbenee ke ikee.

³³ "An naana Parahuun ikee bärkene, an ikee taañne ogo, nuugula yeenic ogo njaaka ye,

³⁴ i kiine ogo, 'Nuuguloni yüükü a tiiconi yek digärgä kä dinen tinä, bata dänkä yurgen.' Nunjo bi dalje kä cäaye kä baan mä Jiicaan ye ti, an näänja kaaydoni muure yek mä Macir ti agene mä dälkä ye."

47

Yaagüüp Parahuun Nüülkene

¹ An Yuucip attä Parahuun ti, an nüütkene ogo, "Wäyo ke mädgo ke diik ke däk ke wakkä yeeken muure ätä nomañ mä Kanaan ti, an iken tiññan a baan mä Jiicaan ti."

² An kuñnu mädgen kä duuc, an iñne Parahuun nome ti.

³ An Parahuun Yuucip mädgen taañne ogo, "Nuugula yeenic a njaaka?"

An Parahuun luugi ogo, "Nuuguloni yüükü a kaaydoni diik bata dänkä yurgen.

⁴ İkoon äätonon cääjjodon Macir winni bata boorgu, kä yaana wica baati nanta kääjene nuuguloni yüükü diik ye, kä yaana kan tallee nomañ mä Kanaan ti ye. An dalä kura nuuguloni yüükü cääji baan mä Jiicaan ti."

⁵ An Parahuun Yuucip kiinne ogo, "Wäac ke mädgic äatin iki ti.

⁶ An wäkä nanta yaana takkä nomañ mä Macir ti njan ye, an ducii kä wäac ke mädgic. An dalä iken cääji baan mä Jiicaan ti. An naana iki naja ook yakkalan iken ti liitit tiici digärgä ye, i müükü digärgä yeeki dalä tiica."

⁷ An Yuucip wäyen Yaagüüp äbene yuutte Parahuun nome ti. An Yaagüüp Parahuun nüülkene.

⁸ An Parahuun Yaagüüp taañne ogo, "Yüüngü kä njetä?"

⁹ An Yaagüüp Parahuun luunje ogo, "Yuungu yeeki a 130, an yuungu yeeki dewgan an yeigan, an batta a dakin yuungu dänkä yurgo ti yaaka cäaynene kä ye."

¹⁰ An Yaagüüp Parahuun nüülkene, an kaaccä woo untük anjin yore Parahuun ti.

¹¹ An Yuucip wäyen ke mädgen dooce nomañ mä Macir ji, an iñne nomañ yaana kääti kä nerrä baan mä Ramciic ti ye, bata yaana eenjene daa Parahuun ye.

¹² An Yuucip wäyen ke mädgen ke äntüke yen wäyen muure iñne wakkä äamkä daa kä yoken.

Yuucip ke Kan

¹³ An kan yaanña kä yaac an ammani baati nänkä muure an mabaan yek mä Macir ke yek mä Kanaan anja puudgu kä kan.

¹⁴ An Yuucip tiil muure yek nomañ mä Macir ke yek mä Kanaan dülle yokin, yaaka

kijene me pāk ye, an Yuucip tiil ābene doocce ān Parahuun jī.

¹⁵ An wāāna tiil muure baakkene ņommañ mā Macīr ti ke ņommañ mā Kanaan ti ye, i mā Macīr muure āatin Yuucip ti an kiini ogo, “İñjon pāk. İkoon bāāggodoon tüwon ina? Tiil yooko baakkın.”

¹⁶ An luugi Yuucip ogo, “Digārgā yeekic ābe an ikee bi iñe pāk rātke kā digārgā yeekic naana tiil yeekic baakkın ye.”

¹⁷ An iken digārgā yeeken icki Yuucip an iñi Yuucip pāk rātkeneeda kā bāālgā ke diik ke dāk ke tüürüñgi. An iken iici Yuucip rātke de pāk kā digārgā yeeken yun yaanna ti.

¹⁸ An wāāna yun yaanna düüñenee kā ye, iken duukın yun kalañ ti, an ike kiini ogo, “Men mooye yoono, iki batta pāānkiti ņiñgin ginkalañ ogo tiil yooko baakkono. An digārgā yooko muure anña yüükü, baati gin’a a büccini iñgi kā ye, a gāyko ke yirkā yooko pāāken.

¹⁹ An ikoon bāāggodoon tüwon ņomü ti ikoon ke yirkā yooko ina? Kiyjon ke yirkā yooko kā pāk an ikoon ke yirkā yooko ikoon wāāton a kiinkā yek Parahuun. An iñjon kākwa nuñko ņana tüwdon kā, an yirkā ņana wāātci di a mardī.”

²⁰ An Yuucip ņommañ mā Macīr muure kigene Parahuun. An mā Macīr muure yirkā yeeken yāāji woo, kā yaana kāñ yaaññee kā iken ti ye, an ņommañ anña yen Parahuun.

²¹ An Yuucip mā Macīr nanñe a kiinkā muure.

²² An a ņommañ mā dāñkā pare ken batta agee kā kiygon a nāāñka Parahuun agee kā düccini jik ke iken an iñdeeda kā pāk yek űuugula yeenen ye. An ken amgā, ina ken ņommañ yeenen batta yāāyge daa kā yaanna.

²³ An Yuucip me kiinne ogo, “Tiine, ikee ke ņommañ yeenic ikee kigene Parahuun, an kākwa yaakki koowe ije piide yirkā giiti.

²⁴ An naana pāk erre ye, i Parahuun iñe kā keelok duuc ti, an ņan ken dooce a kākwa an a ammani yek duuggic ke mā āntükeni yeekic ke merkālen yeekic.”

²⁵ An iken jaajjin ogo, “Üññu yoono manñi, an men mooye, dalā ikoon kāñon ñerrā iki ti, an ikoon bi wāāton agon kiinkā yek Parahuun.”

²⁶ An nanñi Yuucip a jik doocin ņommañ mā Macīr jī, ogo keelok duuc ti yen errā ogo yen Parahuun, an jik doocin yaakka bilti ke tiññan. An büccidi a ņommañ mā dāñkā pare ken batta a wāāton a yen Parahuun.

²⁷ An mā İcārayiil cāygin ņommañ mā Macīr jī, baan mā Jiicaan jī. An iken ņommañ anña yeenen, an iken gidgin an ñiirin kā yaac.

²⁸ An Yaagüüp cāāynā ņommañ mā Macīr ti yuungu kā caay witken kā ñatükel. An yuungu yek Yaagüüp muure yek üññü yeene a 147.

²⁹ An wāāna tüwnü Yaagüüp cokulenee ye, i minneni yeene Yuucip bārkene ti, an kiinne ogo, “Kura dalā ika kāñā ñerrā iki ti. An iñtū ācci āāmi ti an lütkaa ogo ika bi nüütkada biilin yaana batta düüñidi ye ke wonñu. An ika ņana jīgja ņommañ mā Macīr jī.

³⁰ An naana ika baakkānā ye, ābaa woo ņommañ mā Macīr jī, an jīgja kākā wāygo ti.”

An luugi Yuucip ogo, “Bi nanñi bata yaana kiinnaa kā ye.”

³¹ An Yaagüüp jaajjin ogo, “Lütkaa.” An lütki Yuucip, an Yaagüüp düñjin iñi bür yeene wic.

48

Yaagüüp Merkā Yuucip Nüülkede

¹ An āāñkalañ ti Yuucip nüütki me ogo, “Wāāc yore cāārin woo.” An merkā yeeke yaaka kā yewwe yaakka koowne, Manacca ke İpirayim.

² An Yaagüüp nüütki me ogo, “Minneni yüünü Yuucip dāāgin.” An Yaagüüp yore riijene ñaalok an cāājin bür wic.

³ An Yaagüüp Yuucip kiinne ogo, “Joon yaana Lütit ye üükün woo ika ti Lüüc ņommañ mā Kanaan ti, an ika nüülkana,

⁴ an ika kiinna ogo, “İki bi iñeni merkā kā ñirāk. An kilkā yüükü bi wāāti a toñ ñiiriken, an ņommañ yaanni bi iñā kilkā yüükü an bi wāāti a yeenen ke cüle.”

⁵ “An tiññan merkā yüükü yaaka giññi ņommañ mā Macīr ti i batta mor ika āātā iki ti Macīr ye, a yeeki, İpirayim ke Manacca bi wāāti a yeeki bata Robiñ ke Camoon.

⁶ An merkā yaaka bi ñocci giidā ñatken ti ye ken bi a yüükü, an yāññani yeeken bi kañgā kā waan yen İpirayim ke Manacca.

⁷ “Wāāna āātā kā Padaan Araam ye Rahiil tüwnü pāy jī ņommañ mā Kanaan ti, an ika anjānā iñi kā yaac, i ikoon aton ti İpiraat. An jikkā iñi pāy jī İpiraat,” an cāāna İpiraat battā me ogo Beetlaam.

⁸ An wāāna Yaagüüp merkā Yuucip yoorreeda kā ye, i ike jaajjin ogo, “A ņaannā ikki?”

⁹ An Yuucip wāyen luunñe ogo, “A merkālen oogen yeeki yaaka iñana kā Joon Macīr winni ye.”

An Yaagüüp jaajjin ogo, “Äbā ika ti winni dalā nüülkü.”

¹⁰ An Yaagüüp wange tüñiilin kā dāñkitene, an batta űuca yuñi teñan. An Yuucip merkālen ickeneeda ti kā cokal an kuunene ti jone ti, an muckene yokin.

¹¹ An Yaagüüp Yuucip kiinne ogo, “İka ñuucu ogo iki batta bi yoorjida űuca, an Joon

tiññan ika daljana ke cääna kaaynä yüükü yoorru.”

¹² An merkälen äbi woo Yuucip daan wäyen unge ti, an ike ñome teekke iñi ñommañ ji.

¹³ An Yuucip iken koowi muuṭuk an Ipiraayim kâ ñte birrä ti üñjene buñ aam yen Yaagüüp ti an Manacca kâ ñte aam ti an üñjene buñ birrä yen Yaagüüp ti, an äbene ti kâ cokal.

¹⁴ An Yaagüüp bugge büülle giti an inke lajjene woo, an ḡoocce merkälen witken ti, an ñte birrä ḡoocce Ipiraayim yaana ḡeerañ ye wiñe ti, an ñte aam ḡoocce Manacca yaana a kaygon ye wiñe ti.

¹⁵ An Yuucip nüülkene an jaajjin ogo,

“Joon yaana baaddi wäygo Abrayiim ke Icaak ye,

a Joon yaana ika kaayna üññu yeeni ti muure ke ninnä yaanni ti ye.

¹⁶ An malak yaana ika manña kâ pillä muure ye,

dalä merkälen nüülke.

An dale yäñtonḡi paytä me kâ merkälen yaakka ke wäygo Abrayiim ke Icaak, an iken daljäñä ḡirä ñommañ wic kâ yaac.”

¹⁷ An wäana Yuucip wäyen yoorreeḡa ñte birrä äcceeḡa Ipiraayim wiñe ti ye, yoorre yaajan ike ti, an Yuucip wäyen ñte müñje an ṭäkke anḡede yok Ipiraayim wiñe ti an ḡooccede Manacca wiñe ti.

¹⁸ An Yuucip wäyen kiinne ogo, “Batta anan wäyo, yaanni ken a kaygon yeeni, ñntü birrä ḡoocci wiñe ti.”

¹⁹ An wäyen yaakkä an jaajjin ogo, “Ñäjjä minneni yeeni, ñäjjä. Ike cääna bi mä yeeke ḡirä an ike cääna bi yäwan, an mäaden deerconḡe ken bi yäwan kâ ike an killä yeeke bi ḡiirä kâ yaac an wäätü a ṭon ḡiirken.”

²⁰ An nüülkene ninnä yaanja ti an jaajjin ogo, “Mä Icärayiil yäñtänginic bi battä yokin naana iken nüülkidi manñalan ye, an iken bi jayok ogo, ‘Dalä Joon iki nañey bata Ipiraayim ke Manacca.’” An ike Ipiraayim ḡoocce Manacca ñome ti.

²¹ An Yaagüüp Yuucip kiinne ogo, “Ika ḡañña tüwü, an Joon bi ke ikee an ikee bi ḡuuke ñommañ ḡänkä yurgic ti.

²² An baan yaana iñḡä mäḡdic ye ti, iki iñdene baan taanñe mooye yen mä Cakñim kâ mäḡdic, a yaana ärrä mä Amoor ti kâ gaaḡal yeeni ke kaay yeeni ye.”

¹ An Yaagüüp merkä yeeke bärkene ti, an kiinne ogo, “Wüüke ti ika ti, an ikee nüütke a ñaaka ken bi nañi ḡonje ikee ti nüünkä yaaka äätidi ye ti.

² “Ääte ti an tiñje, ikee merkälen yeeki, tiñje wäac Yaagüüp ti.

³ “Robñin, iki agä kaygon yeeni, an teynä yeeni

ke iki agä minneni iññi woo yen ḡürkitini,

an iki agä kültü yen eemdin ke kültü yen teynä.

⁴ İki beelä bata piik tääl wiñe yaaka iññidi ti ye,

an iki batta bi küülüküül ñuca,

nääñka attii kâ bür yen wäac ti

an ḡäälleeda kâ yok ye.

⁵ “Camoon ke Laawü a mäḡdin gaaḡalli yeeken a yek iññä teynä.

⁶ Dale ñana ika kaaccäḡä ti nañṭa ḡülte yoken ye,

an dale ñana yori coorcudu ti jiik yeeken yaaka ḡiikä ye ti.

Kä piinkä yeeken iken nääkin me,

an iken yätkä nañe a ñolku kâ ñääy.

⁷ Tuuumu wäätü piinkä yeeken ti kâ yaana yejgene yejok ye,

an piinkä yeeken yejgañ kâ yaac,

an iken bi piirjä woo kaaynä yeeki giti,

an iken bi gääjä giti mä Icärayiil ti.

⁸ “Yahüüja, mäḡdic iki bi maanḡi.

İñtü bi wäätü äḡañji yüükü ḡuuggen ti.

An merkä yek wäac muure bi ḡünñidi iñi ñomü ti.

⁹ Yahüüja a geel ṭuule yaana ḡaññä kâ ammä waak'a näge ye.

An yore meece woo an baati m'ana ike rükü yok ye.

¹⁰ Yätkitiñ batta bi kaaci woo paa ba Yahüüja, an killä yeeke kamati ken bi müḡit

an ṭon ike bi äckätä iñḡinni

an ike bi tiññkätä.

¹¹ An tüürñle yeene bi weene kâ jaan beel bata lüütken meen,

erele yeene bi weene kâ jaan beel bata lüütken meen yaana ñeerañ ye,

an burunḡu yeeke bi pure kâ määk,*

jiñbani yeeke bi pure kâ piik yek jaan yaana beel bata lüütken ye ṭulge.

¹² An wange bi tiḡañ kâ maanñä määk kâ yaac,

an leke bi bowañ kâ maanñä aak.

¹³ “An Jabuloon bi cääy tiñal wii mooye ji, an ike bi wäätü a nañṭa yuutcete iñi kuudḡu mäyken ye,

49

Yaagüüp Merkä Yeeke Nüülkede

* 49:11 pure kâ määk. Purru kâ määk yaanna, a yaana jengä yaakka ṭulgen ḡiirene kâ yaac baanne ye.

an tūge bi dākidi Cidoon.

14 “Yacakiir a tüürün teyconde yaana nün waadgä baliñni ye.

15 An naana nantä yitkätj yoorre ɲerañ, an ɲommañ ɲerañ ye, i büyke gäagne iñi dūrdee kä waak pekkä an bi engä me ɲuugal bata kiingon.

16 “Daan bi mä yeeke müge an iken bi belok bata kurku mä İcärayiil anjan.

17 An Daan bi beel bata kaan yaana cäy päy mooye taan ye, an a pääññä yaana cäy päy taan ye, a yaana kääjä bagal ɲubduɲgene ti ye, an taapdo dīmji tarkic.”

18 An Yaagüüp jaajin ogo, “İka kiijä maññä yüünü, ay Piṭo.

19 “Gaat bi irkatä maddoññi, an bi ɲoole an baadde.

20 “Acür ɲommañ yeene bi giit waak äämkä ɲapken. An ike bi düccidi waak äämkä yek yatkä.

21 “Naptaali a päy yaana kälit kä tetta yaana giit päykälen ɲerken ye.

22 “Yuucip a jaan yaana giit kä yaac ye, a jaan yaana giit kä ceere yen piik ye, kimke muulu kaal wic.

23 An ädäññi yeeke ike irki kä yaacken, an ike dīñi kä cāwgä an ike baaydi kä yaac.

24 An kaay yeene agee kä yiicon, an bugge biṭarañ,

kä teynä Joon yen Yaagüüp yaana Liitit ye, an kä kaaydo yaana danit, a yen mä İcärayiil ye,

25 a Joon yen wääc ken iki yüükkedey ti, an a Joon yaana Liitit ye, ken iki ɲüülkedey kä ɲüülkinni yek ɲaal yaaka ɲaalok pollon ji ye, ke ɲüülkinni yek piik yaaka lürgan iñi ɲommañ ji ye, ke ɲüülkinni yek tingä ke kun.

26 ɲüülkinni yek wääc yāwan käälcidi woo ɲüülkinni yek pämkä dānken ke waak ɲerkä yek tüümoni yaaka ke cüle ye ti.

An dale ɲüülkinni yaakka muure wääti a Yuucip wiñe ti, yaana a woydo waadgä mädgen ye.

27 “Benyamün a bāw yaajgonde yaana meken jiije giti ye, kä tiññāñān anñi āmi yāngä yaaka näge ye, an biigin ti anñi waak'a näge ye pääge giti.”

28 Yaakki muure a kurku kä caay witken kä yew yek İcärayiil, an a waak'a kiinene daa wāyen ye ikki, wāāna ɲüülkedeeda kä ye, yañkalan daa ɲüülkene kä ɲüülkin yaana päjjidi ke ike ye.

Tüwnü Yaagüüp

29 An iken iingene kiinne ogo, “İka bi yori cootu ti dānkä yurgo ti kä birañ. An İka jiga ke wāygo tuum yaana yiil yen Aproon ti män Haat ye.

30 A tuum yaana yiil ji Makapeela ji coku-lan ti Mamar ɲommañ mä Kanaan ti ye, yaana kiyi Abrayiim Aproon män Haat ti, ogo wääto ogo yen jügün ye.

31 An a nantä yaana jikkene me Abrayiim ke iñe Caarra ye ke nantä yaana jikkene me İcaak ke iñe Riṭga ye. An Leya jīgñä wica.

32 An yiil ke tuum yaana jiñe ti yaanna kiygä me mä Haat ti.”

33 Wāāna Yaagüüp danjee kä iingin merkä yeeke ye, kiige nuulene ɲaalok bür wic, an İke wääkcın woo wääktāñ tüwnü an tüwnü, an cooti me ti dānkä yurge ti.

50

Jiññä yen Yaagüüp

1 An Yuucip wāyen dīmgene giti, an weekcin an kunne yok.

2 An Yuucip ɲuuguloni yeeke iingene ogo wāyen tükkii yokin waak pilkä ke ɲownä nuñko ɲana rotjeko, an tükki yokin.

3 An İke nääkin nünkä caykä kä ɲan, i tükü yokin kä waak pilkä ke ɲownä, an a nünkä yaaka a doocin tutene me m'ana a tüwon ye. An mä Macir nüññü nünkä caykä kä ɲaṭükel.

4 An wāāna nünkä nüüjdün baakkenee kä ye, i Yuucip duuñkulen yek Parahuun kiinne ogo, “Naana İka kääñ ɲerrä İkee ti ye, i kura jiik yaakki icke Parahuun.

5 Wāyo İka daljana liitā, an İka kiinna ogo, ‘İka cokulunu tüwnü, an jiga tuum yaana tutkunu donji ɲommañ mä Kanaan ye ti wica.’ An anñi dalā İka kura atā wāyo jikā iñi an İka bi duuku.”

6 An Parahuun luukcin ogo, “Ee, atā wääc jīgä bata yaana daljeneñ kä liitii kä ye.”

7 An Yuucip attā wāyen jige. An duuñkulen muure yek Parahuun attā İken ke me mäyken muure yek ɲommañ mä Macir,

8 an cāāna ke mä äntüke yek Yuucip muure ke mädgen ke mä äntüke yen wāyen. Büccidi a merkālen ke dīik ke dāk yeeken ken dalji iñi pääken baan mä Jiicaan ji.

9 An attā kä teebālaññi yek bāgālgä kääygä ke m'aka taabit bāgālgä ye, an a toñ dīirken.

10 An wāāna dāāgene ti nantä keennä päk Adaat wii mä Üürdün taanñañja kä ɲomuk ye, İken nüüjün kä yaac kä nüüjdün mooye, an İken nüññü nünkä kä ɲaṭükel kä wāyen.

¹¹ An wääna mä Kanaan yuttene nüüjdüj nāntā keennā pāk Adaat ye, iken jaajjin ogo, “A nüüjdüj mooye mä Macir ti.” Ina ken nāntā yaana Üürdün taanṇaṇja kā ṇomuk batte daa me ogo Abil Macir yaanna.

¹² An merkā Yaagüüp nāṇjin bata yaana daa kiinneeda kā ye.

¹³ An gaane koowi an iji ṇommaṇ mā Kanaan ji, an jigi ṭuum yaana yiil Makapeela ji ye, cokulan ti Mamar, nāntā a kiyi Abrayiim Aproon yen mā Haat ti ye, ogo nāntā jiiḡin.

¹⁴ An wääna Yuucip wāyen jikkeeda iṇi ye, ike ḡukcin Macir ke mādgen ke m'aka āātene jiiṇṇā wāyen ti ye muure.

Yuucip Mādgen Lüüye Jugin

¹⁵ An wääna Yuucip mādgen wāyen yoorene daa kā tüwnee ye, iken jaajjin ogo, “Yuucip iḡiṇ bi pütḡin ḡiti kā yiṇ yaana nāṇḡiṇin daa ina.”

¹⁶ An iken tuccin jiik Yuucip ti ogo, “Wää ikoon iingonon i batta mor tüw,

¹⁷ an jaay ogo, ‘Kura mādḡic kulku kā nāāṇkā yaackā ke yiṇ yeenen yaana nāṇḡini kā ye.’ An tiṇṇanṇ kura kulkuon kā nāāṇkā yaackā yooko, ikoon agon kiinkā Joon yen wāāc.” An Yuucip weekcin wāāna kiinene daa mādgen anan ye.

¹⁸ An mādgen muure āātin ti ike ti an ḡiimdin iṇi ṇome ti, an jaajjin ogo, “Ikoon agon kiinkā yüükü.”

¹⁹ An Yuucip jaajjin iken ti ogo, “ṇana ikee booje kā ika. Halla ika cāāyā nāntā Joon?

²⁰ Ikee ika nāṇḡana yiṇ, an ṭaaki Joon nanṇe a ṇerrā, ogo tiḡcco ko üṇṇü yen me ḡiirken yaaka a üdin tiṇṇanṇ yaakki.

²¹ ṇana ikee booje, ikee bi tiṇje ke merkā yeekic.” An lüüyne juuggin kā jiik ṇerkā yaaka tāpcin ti juuggen ti ye.

Tüwnü yen Yuucip

²² An Yuucip mor daa cāāy Macir ke mā āntüke yen wāyen. An yuunge anṇa 110.

²³ An ike cāāynā ke yuṭe merkā yek Ipi-raayim ke merkā yeeken. An ike cāāynā ke yuṭe merkā yek Makūr minneni Manacca an ken nanṇe a yeeke.

²⁴ An Yuucip mādgen kiinne ogo, “Ika cokulunu tüwnü, Joon bi ātā ikee ooke a ḡitken, an ikee bi koowe baan yaanni ti, an ikee bi ije baan yaana liṭkenee Abrayiim ke Icaak ke Yaagüüp ye ti.”

²⁵ An Yuucip mā Icārayiil kiinne ogo ike liṭḡi, an kiinne ogo, “Joon bi ātā ikee ooke a ḡitken, an āwgi koowe winni an ije.”

²⁶ An Yuucip tüwnü i yuunge a 110. An gaane tükkī me yok waak pilkā ke ṇownā nuṇko ṇana rotjeko, an ḡooci me kuun jiiṇṇā yeene ji Macir.

Meenka Īñjīl Matta Nūūtīn Woo Īñjīl yen Matta

Īñjīl yen Matta a meenkanī yaaka kā ŋan ika ti yaŋkalan, an a Jiik Doocin Kiccāngenē yaaka nūūtī ūññū yen Yeecūwa Macii ye. An iken yaakka ti yaŋkalan daa battā me ogo, “Īñjīl,” an anan ogo “jiik ŋerkā.” An kā tūññā yen wāaktāŋ laŋñā, tūūjgi yaaka kā ŋan ye, piŋtā āl yen Yeecūwa. An iken a Matta, ke Maarkoc, ke Lūka ke Yuhanna.

An m'ana piŋtā meenka yaanni ye, a Matta yaana a dūto yen tiilgā ina, i batta mor ki-ingā Yeecūwa ogo wuuto ogo baaddo yeene. An ike cāanna ŋājānā me yāntonde yaŋkalan ogo Laawī. An Matta a tūūjgi yaaka kā caay witken kā yew ye ti. An ike piŋtā meenka yaanni nūūtī ogo Yeecūwa ogo Macii, magdo yen wakon kā Joon yaana bāttene bātoni yek Joon yaaka kā on ye. An Matta meenka yaanni perre kā lemmā Yūnaanni, an ken yeli me yok kā lemmā Mābaan ogo Mābaan ŋājjo wakkā yaakki cāanna.

Matta uccin kā pāŋŋā Īñjīl kā giidā yen Yeecūwa Macii ke Īñjīn ti yen ŋuugala yeene. An ŋuca Matta pākī kā waak yāwkā diirken yaaka nanđi Yeecūwa ye, ogo mābaan ukco giti teynā yaana iññūda ko Joon ye. An Yeecūwa tūññā rackā an boonjīni ŋooŋte woo. An Matta cāanna ŋāki ogo mābaan ŋājjo nūññū Yeecūwa. An Yeecūwa nūūtū kā mūdīn yen Joon pare. An Matta cāanna piŋtā kā yaac kā Yātkitīn yen Joon. An Yūhūññi dūūci ogo Yeecūwa bi wāato ogo yātkā yeenen yen ŋommañ wiñe. An Matta wāne tūice kā yaac erdee kā paydin yen yātkitīn mānbaan kā nūūtīn woo Yātkitīn Joon ogo yātkitīn yen wāaktāŋ. An dūūñin wiñ yen Matta a tūwnū yen Yeecūwa Macii ke juwin yeene tūwnū ti kā teynā yen Joon.

An yaakki ikīn yūūkkidīn ti ŋājjin Yeecūwa a ŋaani. An ŋājjin meenka yaanni jī ikīn yūūkkidīn ti cāayin kā ŋājjin ŋommañ wic, an ikīn tūtkidīn ūññū naana ikīn tūūñin ye. An dale Joon ikīn iññi ŋājjin yaanni! Aamiin!

Yeecūwa Macii Dānkā Yurge

¹ Perrā yaanni a yen Yeecūwa Macii dānkā yurge, a kaaynā Daawūūt ke Abrayim,

² Abrayim a Icaak wāyen,

An Icaak a Yaagūūp wāyen,

an Yaagūūp a Yahūūja wāyen ke mādge,

³ an Yahūūja a Paaric wāyen ke Jūra meen a Taamaar,

an Paaric a Hijīroon wāyen,

an Hijīroon a Aaraam wāyen,

⁴ an Aaraam a Aminadaap wāyen,

an Aminadaap a Naac wāyen,

an Naac a Caalim wāyen,

⁵ an Caalim a Buwaac wāyen meen a Raahaap,

an Buwaac a Ubeet wāyen meen a Rawūūc,

an Ubeet a Yecce wāyen,

⁶ an Yecce a Yātkā Daawūūt wāyen.

An Daawūūt a Cilīmaan wāyen kā in Īñjīya ti,

⁷ an Cilīmaan a Raabaam wāyen,

an Raabaam a Abīīya wāyen,

an Abīīya a Acaap wāyen,

⁸ an Acaap a Yucapaat wāyen,

an Yucapaat a Yūraam wāyen,

an Yūraam a Ūūjīya wāyen,

⁹ an Ūūjīya a Yūtaam wāyen,

an Yūtaam a Ahaac wāyen,

an Ahaac a Hijakīya wāyen,

¹⁰ an Hijakīya a Manacca wāyen,

an Manacca a Amūūn wāyen,

an Amūūn a Yūūciya wāyen,

¹¹ an Yūūciya a Yūkūniya wāyen ke mādgen waan yen nāpkitīn ti Baabīl.

¹² An wāana nāpkitīn ti Baabīl ye,

Yūkūniya a Caaltīl wāyen,

an Caaltīl a Jarabaabīl wāyen,

¹³ an Jarabaabīl a Abiyūūt wāyen,

an Abiyūūt a Īliyakīm wāyen,

an Īliyakīm a Ajūūr wāyen,

¹⁴ an Ajūūr a Caadik wāyen,

an Caadik a Akkīm wāyen,

an Akkīm a Aliyūūt wāyen,

¹⁵ an Aliyūūt a Īliyaajar wāyen,

an Īliyaajar a Mattaan wāyen,

an Mattaan a Yaagūūp wāyen,

¹⁶ an Yaagūūp a Yuucip wāyen or Māriyam, yaana gittā Yeecūwa, yaana battā me ogo Macii ye.

¹⁷ An kilkā muure yaaka juwu Abrayim ti atee ke Daawūūt ti ye kilkā kā caay witken kā ŋan, an yaaka juwu Daawūūt ti atee ke nāpkitīn ti Baabīl ye kilkā kā caay witken kā ŋan, an yaaka juwu nāpkitīn ti Baabīl atee ke Macii ti ye kilkā kā caay witken kā ŋan.

Giidā yen Yeecūwa Macii

¹⁸ An giidā yen Yeecūwa Macii nāŋŋā doŋe kā waan yaanni ogo anŋi. Wāana meen Māriyam wuuke daa Yuucip ye, i mor iken yoken batta coorgu, kañi me cāyge minneni kā Wāaktāŋ Laŋñā yen Joon.

¹⁹ An oore Yuucip, ike a mān wonŋu, an batta ŋāki iccede loon giti an ike jaajjin jone ti ogo daljebu liidid.

²⁰ An wāana ike paydee kā anan ye, i malak yen Piŋo ūūkin woo ike ti kā lāaggī, an ike kiini ogo, “Yuucip, minneni Daawūūt, ŋana

ikí booju ká koownu Máriyam ogo iinjü, a Wääktān Lannā ken ina laaccee ká yaanna.

²¹ An ike bi giit minneni, an bi ákká yántān ogo Yeecüwa a yaana bi määkee ká woo má yeeke ká nääjken yaacken ye.”

²² An yaakki muure nānjā duuggen dääkit jiik’a jaayi Piṭo ká bāto ye ogo,

²³ “Yooore, ṭuul yaana küci oon ye, bi laaci an bi giit minneni,

an bi battā me ogo

Īmaanuwel,”

an naana anan ye, i ogo, “Joon ke ikīn.”

²⁴ An wāana Yuucip cuuyenee ká niinkā ti ye, ike nānjān bata yaana daa kiinene daa malak yen Piṭo ye, an iije koowne,

²⁵ an yoken batta agene ká coorgin ke iije giide minneni. An ákki Yuucip ogo Yeecüwa.

2

Ukcodoni Ätä Ñomuk

¹ An wāana Yeecüwa giidene daa me Beetlaam baan Yühüdiya ye, a niinkā Yätkā Īrūüdüc ti. An ook yakkalan a nājoni ätä ñomuk äatin Oorcaliim,

² an tääccin ogo, “Wali m’ana a giiton a yätkā yen Yühüññi ye? Kiṭṭā yeene yoorron wāana kääjenee ká ñaalok ye an ikoon äatodon ike maanjon.”

³ An wāana yätkā Īrūüdüc tiññee ká anan ye, i ike ṭeenñā, ke mā Oorcaliim muure.

⁴ An ike duunju dāñkā ke nüütōni jiik ḍocin yek Joon bārkene ti muure an tääckene ti ogo, “Macii bi giitā me a wa?”

⁵ An luugi me ogo, “A Beetlaam baan Yühüdiya ji, a pergon ká bāto ogo,

⁶ “‘An ikí, Beetlaam, ñommañ yen mā Yühüdiya ti,

ikí batta deedādeet bānkā māyken yek mā Yühüdiya ti,

an ikí ti māñkalan bi ätä a mügdo

yaana bi kääji mā yeeki yek mā Icārayiil ye.’”

⁷ An Īrūüdüc nājoni bārkene ti ká ätkiṭin ukcenee giṭi a tooku ken üükene woo kiṭṭā.

⁸ An tucce Beetlaam an kiinene ogo, “Ate an minneni maawe ṭeṭan. An naana kaññe ye, i ika icka jiik, an cāanna ika bi atā maanñā.”

⁹ An wāana tiññene jiik yätkā ye, i iken ättā ká päy yeenen. An, kiṭṭā yaana yoori ina üükün woo an iken wooyi ke yuutee iñi nāntā minneni.

¹⁰ An wāana kiṭṭā yootene daa ye, iken juuggen ñappā ká jon ñammā mooye!

¹¹ An iken kaaccā ärāk an minneni yoori ke meen Máriyam, an ḍuñgi iñi an maanji. An iken kücūngü yeeken kupki an äacin woo iccin a tiilgā ke ḍupkiikā ke pandeyni.

¹² An iken koli Joon ká lāaggī ogo ñana ḍukcodo Īrūüdüc ti, an iken ḍucin baannen ká päy yanjalan.

Yūññā Minneni Macir

¹³ An wāana nājoni ḍakkene ká ye, i malak yen Piṭo üükün woo Yuucip ti ká lāaggī an kiinne ogo, “Juwu, minneni koowu ke meen, an yūññā Macir, an cāaye wica ke nüütke ká, winni Īrūüdüc minneni maawe, ṭække nāge ḍok.”

¹⁴ An ike juwin minneni koowne ke meen ká müllā an yūññe Macir.

¹⁵ An cāygin wica ke Īrūüdüc tüwe. Yaakki dääkit yaaka jaayi Piṭo ká bāto ye ogo, “Ika bāātānā woo minneni yeeni Macir ji.”

Nāññā Merkalen

¹⁶ An Īrūüdüc, wāana yoorreedā ike malene daa ññgin nājoni ye, ike pennā ká yaac an ike tuccin kääygā an merkalen oogen nāñgi ḍugin muure, yaaka Beetlaam ye ke bānkā yaaka cokulan ti ye, yaaka yuungen ká yewweni ke iñi ye, ká waan yaana ookke giṭi nājoni ti ká üükün woo kiṭṭā ye.

¹⁷ An ken dääkit yaaka jaayi bāto Īrmiya ye ogo,

¹⁸ “Yāaw tiññin Raama

iwok ke nüüjdūñ mooye.

An Rahiil week ogo merkā yeeke,

ike yaakkā ká lüüynü jok

ogok iken baawkono.”

Ḍucin Naacira

¹⁹ An wāana Īrūüdüc tüwnee ye, i malak yen Piṭo üükün woo Yuucip ti ká lāaggī Macir.

²⁰ An kiinene ogo, “Juwu, minneni koowu ke meen an ate ñommañ yen mā Icārayiil, m’aka ṭāki nāākā minneni ye tüwgin.”

²¹ An ike juwin an minneni koowne ke meen an attā ñommañ yen mā Icārayiil ti.

²² An wāana Yuucip tiññee ogo Aarkalayüüc mükko yātkiṭin Yühüdiya nāntā wāyen Īrūüdüc ye, i ike booññu ká ḍucin wica, an koli lāaggī, an ike attā baan mā Jalīl.

²³ An ike attā an cāaynā baan yaana battā me ogo Naacira ye. An a yaaka jaayi bātoni ye ken dääkit duuggen ogo, “Ike bi battā me ogo mān Naacira.”

3

Büüto Yaaya Tüti Päy

¹ Niinkā yaakca ti Büüto Yaaya äatin nüüti me ká jiik Joon woo teettalan baan mā Yühüdiya ji.

² An ike me päkkede ogo, “Ḍage, ká nāāñkā yaackā yeeick an ḍuuke Joon ti, Yātkiṭin Polon jiñe a cokilini.”

³ An a Yaaya ken jaaynene ká bāto Īcaaya ogo,

“Māñkalan yaaw woo teettalan wica ogo,

'Päy toote yok yen Piṭo
an dale woti woo.' "

⁴ An Yaaya a jiik takin yek kälämgä ken enḁe, an ḁekcede ti kâ bonnan teye ti, an a täängä ke kickä ken a waak äämkä yeeke.

⁵ An umkutu m'aka cäyok wii mä Üürdün ḁoḁe ti ye, ke mä Yühüdiya muure ke mä Oorcaliim.

⁶ Ike umkutu päkkätä näänkä yaackä yeeken, an büüle wii mä Üürdün ji.

⁷ An wäana Yaaya mä Piriṭiṭinni ke mä Cüddüginni yoorreeda äätete ike ti kâ diräk ogo iken büülji ye, kiinne ogo, "Ikee merkä kaggä! A ḁaani ken ikee kolle ogo ikee burcee woo ko piinkä Joon yaaka ääto ye?"

⁸ Näne käwkä yaaka nüüti ogo näänkä yaackä dallee buw an ikee ḁuukenee Joon ti ye.

⁹ An ikee ḁana ḁuuggic ḁooje ogo wäac ogo Abrayiim. Ikee kiine Joon liiti nanji pämkä yaacka ti a merkä yek Abrayiim.

¹⁰ An tiññan len a nüuton ti jengä biḁingenen ti, an jaan yaana giit tulge yejgan ye, tääyänä me woo an yeepänä me maccük.

¹¹ "M'aka näänkä yaackä yeeken dali buwin an ḁuukin njäk Joon ti ye, ken büülü kâ piik. An m'ana bi ätä nñäni ti ye, ike ika bora kâ teynä, an ika yoku batta päjjädä agä kiingon yeene yaana yoku päjjidi ädit waygä yeeke ye. Ike ikee bi büüle kâ Wäaktän Lanḁa yen Joon ke maañ.

¹² An kuun yeene a iñte ti kuujedee kâ woo küiki päk giiti, an taga yeene wiñe bi laate woo, an päk yeeke bi ḁülje tuññu ji an küiki bi tuñge maañ yaana batta tüwit ye."

Büüllü Yeecüwa

¹³ An wäattana Yeecüwa äatin kâ ḁoḁe ätä Jalil ati wii yen mä Üürdün büülgü Yaaya.

¹⁴ An Yaaya yaaki an kiinne ogo, "Ika takä büülja kâ iki, an iki ken äätä ika ti ogo?"

¹⁵ An luugi Yeecüwa ogo, "Dalä jiik yaacka wäati anan, nunko näänkä yaaka täkkänä Joon ye, näjene ḁuuggen." An Yaaya giimmin.

¹⁶ An Yeecüwa büüttü an kääjin woo piitti. An wina pollon yore kupkene, an Wäaktän Joon yooṭte küüyidi iñi ike ti kâ biilkä gülküte an koojin ike ti.

¹⁷ An jiik jāayin ḁaalok pollon ji ogo, "A Minneni yeeni, yaana bilgä ḁapeḁap joni ye, inni."

4

Yeecüwa Puuccutu Boonjin

¹ An Yeecüwa koowi Wäaktän Joon iññe woo teettalan ogo püücci boonjin.

² An büüttü nüünkä caykä kâ ḁan anjka gitken ke milkä gitken, an näägi kähn.

³ An boonjin äatin ike ti an ike kiini ogo, "Naana iki agä Minneni Joon ye, pämkä yaacka kiinä dalä wäati a biggi."

⁴ An luugi Yeecüwa ogo, "A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo,

'Batta a gin äämkä pare ken mänbaan ḁooje, a jiik'a jaaygä Joon ye, ken mänbaan ḁooje.' "

⁵ An koowi boonjin iññe baan lanḁa yen mä Oorcaliim ti, an yuutte anlanḁa yen Joon lenḁe ti ḁaalok.

⁶ An kiinne ogo, "Naana iki agä Minneni Joon ye, ḁonḁ yeepci iñi, a pergon Meenka Jiik Joon ji ogo,

'Malanji yeeke bi iingee jiik ogo iki, an iki bi tiñjida,

an iki bi ḁürdida ḁaalok inken ti, nunko ḁana tojdida ko päam küyü ti.' "

⁷ An luugi Yeecüwa ogo, "Cääna a pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, 'ḁana Piṭo Joon yüünü puuccudu.' "

⁸ An iji boonjin ḁaalok päam bäaynä tiṭte ti, an nüütkene waak yek yätkitiñni yek ḁommañ wiñe muure ke waak'a yäwan ye.

⁹ An kiinne ogo, "Wakkä yaacka muure bi iñeni kâ, naana ika ḁügganaa iñi an ika maanḁaa ye."

¹⁰ An luugi Yeecüwa ogo, "Wükcü woo ika ti wiñ yen menkeeken! A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo,

'Piṭo Joon yüünü ken ḁüggüdi iñi, an ike pare ken maanä.' "

¹¹ An mañji iñi boonjin, an malanji äatin ike yüükki ti.

Ṭijjin ti Nuugula Yeecüwa

¹² An wäana Yeecüwa tiñḁee kâ ogo Yaaya müññi me an üüljinii me ye, ike ḁukcin ḁommañ mä Jalil ti.

¹³ An Naacira daljene iñi, ike attä cääynä Kaparnahuum kâ koon mooye taan, ḁommañ mä Jaabiloon ke Naptaali ti.

¹⁴ An yaakki däakit yaaka jaayi baṭo İcaaya ye ogo,

¹⁵ "Nommañ mä Jaabiloon ke Naptaali, koon mooye taan wii mä Üürdün taanḁanja,

Jalil yaana cäyene boorgu ye.

¹⁶ M'aka cäyok müllä giiti ye, yuṭtu bownu mooye.

An m'aka cäyok tiibbä tüwnü ti ye,*
bownu diikin iñi iken ti."

¹⁷ Waan yaanja ti Yeecüwa juwin kâ panḁa ogo, "ḁage kâ näänkä yaackä yeekic an ḁuuke Joon ti, Yätkitiñ Pollon jiñe cokilin."

Yeecüwa Bäärä Baaddoni Yaaka Ṭijjidi ti ye

¹⁸ An wäana Yeecüwa äatee kâ koon mooye yen mä Jalil taanḁe ti ye, ike yurcin mädin

* 4:16 m'aka cäyok tiibbä tüwnü ti ye, A m'aka Joon kucu an a yäayin cäyok müllä giiti ye.

kä yewwe, Camaan yaana battä me ogo Bütürüc ye ke määden Añdaraawuc. An yīpćidī āāñ piitti, iken a m'aka müügü yak ye.

¹⁹ An kiinne ogo, “Ääte, bääte ika ti, an ikee bi nüüte müüñgü me bata yaana müüge kä yak ye.”

²⁰ An wina āñkä yeeken dalji iñi an bäätcin ike ti.

²¹ An wääna atene kä ye, ike yurcin mädin yakkalañ kä yewwe ñuca. Yaagüüp män Jabadi ke määden Yuhanna, cäyok kuun ji ke wäyen Jabadi, tüti āñkä yeeken. An bārki Yeecüwa.

²² An wina kuun yeenen dalji iñi ke wäyen an bäätcin ike ti.

Yeecüwa Tiiññä Me Ďiirken

²³ An Yeecüwa attä laaynä Jalīl ji muure, an nüüti daañmallä yen Yühüññi ji, an päki kä Jiik Nerkä yen Yätkitīn Pollon jiñe. An tiiñi yor carre ke rackitīn muure waadgä mäbaan.

²⁴ An ñäji me an yāñtonde ñakkä ke Cüüräji ji muure, an m'aka a rackä ye, äbi me ike ti yaaka cäyge rackitīnni a päkkitñi ke pillä yoken ti ye, ke yaaka cäygene menkeekeni ye, ke yaaka tüwdidi ye, ke yaaka ämgen ke buggen a tüwīn ye, an teeññe muure.

²⁵ An ñon ñiirken bäätcin ñäñe ti mä Jalīl ke Bānkä Caay, ke Oorcalīm ke Yühüdiya, ke wii mä Üürdün taanñañja.

5

Paññä Pääm Wic

¹ An wääna Yeecüwa yuttee kä ñon ñiirken ye, ike attä pääm wic, an cääjīn iñi. An baaddoni yeeke äatin ike ti,

² an ike uccin kä paññä an kiinne ogo,

³ “Naaynä m'aka a aangi kä wääktāñ ye ti, Yätkitīn Pollon jiñe a yeenen.

⁴ Naaynä m'aka nüüji ye ti, iken bi lüüygü me jugin.

⁵ Naaynä m'aka ñuuggen ñuukcutu iñi ye ti, iken bi yäti ñommañ wiñe muure.

⁶ Naaynä m'aka näkä kññ ke yeen kä woññu ye ti, iken bi bur.

⁷ Naaynä m'aka āngidi ññgīn ye ti, iken bi āngāñ me ññgīn.

⁸ Naaynä m'aka juuggen lañan ye ti, iken bi Joon yoorgu.

⁹ Naaynä m'aka ñāñi ññbbīn ye ti, iken bi battä me ogo merkä yek Joon.

¹⁰ Naaynä m'aka putkunu me giti kä woññu yeenen ye, Yätkitīn Pollon jiñe a yeenen.

¹¹ Naaynä ikee ti naana ikee kirge me, an ikee putkene me giti, an ikee kakkete me witin kä yīñ ogo ika ye.

¹² Juuggic ñapi kä yaac, nāāñka iñdin yeenic yāwconde agee kä pollon ji ye, an cāāna bātoni yaaka ñomgic ti ye putki giti anjan.

Äyyä ke Diktāñ

¹³ “Ikee age äyyä yek ñommañ wiñe. An naana äyyä lämmē yāāynä ye, bi läpi iñi ogo ñuca? Batta ñuca päjidi ginkalañ ti, päjidi yeepänä me woo an määñjāñ me iñi kä me kiigen.

¹⁴ “Ikee age diktāñ yen ñommañ wiñe. Baan mooye yaana pääm wic ye batta līlgä me kä paannä yok.

¹⁵ An baati m'ana diko paññe an kume wic kä arwal ye. Ike tääkci diko ñooce nāñ'a yuddee kä ye, an äacidi diktāñ me ti muure yaaka ārak ye.

¹⁶ Cāāna dalä diktāñ yūñüñ diki me ñomgen ti, nuñko nāāñkä ñerkä yūükü yoorge daa me an māgene me Wāac yaana ñaaloñ pollon ji ye.

Maci Äätin Dääkit Jiik Ďoocin yek Joon

¹⁷ Naana ikee ñuuce ogo ika äatonoo angodoo yokin jiik ñoocin yek Müuca ke yaaka peri bātoni ye, ika batta angädä yokin, ika äatāñ dääkä.

¹⁸ Ikee kiine a gitken anña pollon ke ñommañ baakke, baati ñicole ke tomtom yaana bi käjä woo jiik ñoocin yek Joon ti ye, ke wakkä muure ñagene.

¹⁹ M'ana jiik iñiñile kä keelok liiññe giti an me nüññe kä päy yeene ye, bi battä me ogo men ñeerconde Yätkitīn Pollon ji ti, an m'ana nāāñkä kä jiik iñiñi yek Joon an nüüte ye, bi battä me ogo men mooye Yätkitīn Pollon ji ti.

²⁰ Ikee kiine naana nāāñkä ñerkä yee-kic batta käälcidi woo yek Pirićiññi ti ke nüütōni jiik ñoocin yek Joon ye, ikee batta bi kaace ti Yätkitīn Pollon ji ti.

Piinkä

²¹ “Tiiññe kiinnene me dāñkä yurgo yaaka kä on ye ogo, ‘Naana iki nääkä me, an m'ana nääkä me ye päjidi joocu me.’

²² An ikee kiine m'ana a penon kä määden ke kāwen ye, päjidi joocu me, an m'ana määden kirre ogo, ‘Waanji’ ye päjidi ñoocunu me iñi nāñtä ba' küüllü’*. An m'ana määden kirre ogo, ‘Booñ’ ye i päjidi ati maccük.

²³ “An naana iki äccädä iccin tambal daañ laññä ji, an iki päjini määdic ke kāwic yañkalañ ikee age büültini ye,

²⁴ gin yūñüñ daljä tambal ñome ti an atä por cuure ke määdic, an wäättan ñuuka iccin yūñüñ iñä Joon.

* 5:22 ba' küüllü a nāñ'a ñuucete me iñi m'ana nāāñkä yältä ye.

25 “Jiik toođe kä biran ke cıŋdo yüünü yaana iki ijeŋe nantä ba’ jooññu ye, nanje i mor ikee ääte päŋ ji, i mor batta iki daakeŋ ti juco ti, an juco iki iñey tiico, an tiico iki yeepey ganŋar ji.

26 İki kiineni a gütken, iki batta bi kääjä woo ganŋar ji ke gin yüünü yaana buccin ye, icceeda muure.

Balkitın

27 “İkee tiinŋe jaaye me ogo, ‘Nana iki nandä balkitın.’

28 An ikee kiine, m’ana daamjin iin ti kä pon kääcinene ye, i danŋa nanŋä balkitın jone ti.

29 Naana a wanü birrä ken iki pugey dok kä yiñ ye, i luulu woo an yeeŋci woo. Neran iinca naana ginü kalan yääŋ ye, kä yaana gaanü muure yeeŋene daa me maccük ye.

30 An naana a iñtü birrä ken iki pugey dok kä yiñ ye, tocci woo an yeeŋci woo. Neran iinca naana ginü kalan yääŋ ye, kä yaana gaanü muure atee kä maccük ye.

Äkkin İin

31 “Cääna jaayi me ogo, ‘M’ana iinje äkkene ye dale pirke meenŋa yen äkkin.’

32 An ikee kiine, m’ana iinje äkkene i batta kä balkitın ye, i anan icce balkitın giti. An m’ana kuññu iin yaana a äkkin ye, i anan nanjit balkitın.

Lüttätŋ

33 “Nuca tiinŋe kiinnene me dänkä yurgo yaaka kä on ye ogo, ‘Nana lüttätŋji yüükü liigä giti tääkcä lüttätŋji yüükü daage ke Piŋo.’

34 An ikee kiine nana ikee liite! Nana kä pollon a nantä ba’ nook yen Joon,

35 an nana kä nommañ a nantä yaana ducee kä küge ye, an nana kä Oorcaliim a baan mooye yen yätkä yaana yawan ye.

36 An nana iki liitä kä wiñü iki batta liitä nanjä jiikan bownu ke yen üllü.

37 Jiik’a jaayä ye dalä wodaŋ naana daa a ‘Ee,’ ye, i daa a, ‘Ee,’ an naana daa a ‘U’u,’ ye, i daa a ‘U’u,’ an yaaka nuccin ti yaakka ti ye, i ätä yiñ ti.

Nana İkee Wäne

38 “Tiinŋe jaayi me ogo, ‘Wan ke wan an lenŋä ke lenŋä.’

39 An ikee kiine, män yiñ nana danŋe kä yiñ. An m’ana iki paccy taanŋü birrä ti ye, i menen tukkeeda kä nuca.

40 An m’ana täki iki ciñey ogo ike iñŋey burŋu jone ye, i iñjeeda ke burŋu mooye cääna.

41 An naana iki iirgi kääygon ogo ike icceŋ wuun ko keelok ye, i ate ke ike wuuggu kä yew.

42 An m’ana ñujin iki ti ye, i iñä. An m’ana täki kujit miingä iki ti ye, nana tiigä.

Ädäŋ Yüünü Bilgä

43 “Tiinŋe jaayi me ogo, ‘M’ana yiire kä ye bilgä an ädäŋ yüünü putku ji.’

44 An ikee kiine ogo, ädäŋji yeeŋic bilge, an mäte kä m’aka ikee putkene giti ye,

45 nunŋo bi wäate kä age merkalen yek Wäac yaana ñaalok pollon ji ye. An an yeene nanŋe kääjidi ogo mä yaackä ke mä ñerkä, an ñaal yeene tuujede ogo mä wotku ke m’aka batta wodaŋ ye.

46 An naana ikee bilte m’aka ikee bilgene ye, a iññä yaana wali ye ken bi kañe? An yaakka batta a yaaka nantä dütoni yaacken cääna ika?

47 An naana a mädŋic ke käwŋic pääken ken ñiibde ye, wali nääŋkä yeeŋic yaaka nanŋe buŋe kä me ye? An yaakka batta a yaaka nantä waanŋini cääna ika?

48 İkee dale age küümün bata Wäac yaana ñaalok pollon ji, agee kä küümün kä ye.

6

İñdin M’aka Täki ye ti

1 “Wangic tiice nana ñerrä yeenic nanŋe me ñomgen ti, ogo yoorji me. Naana ikee nääŋe anan ye, ikee batta bi cäygene kä iñdin Wäac yaana ñaalok pollon ji ye ti.

2 An naana iki iñdä m’aka täki ye, nana nüddü kä yäaw gülteteni me ñomgen ti bata yaana nantä läañoni daanmallä yen Yühüünji ti, ke pääygä giti ogo iken maanji me yokin ye. İkee kiine a gütken, a iññä yeenen dune ina.

3 Naana iki iñdä aagon ye, iñtü aam nana bääggädä näjä gin’a nantä iñtü birrä ye,

4 nunŋo iccin yüünü wätee kä a paan-gon yok, an Wäac yaana yuŋit waak muure yaaka a paangin yokin ye, ken iki bi iñey.

Mallä

5 “An naana ikee mäte ye, nana ikee beele bata läañoni. İken billä mäti i yudok ñaalok daanmallä yen Yühüünji ti, ke yoggonni yek pääygä ti ogo iken yoorji me. İkee kiine a gütken, a iñdin yeenen dune ina.

6 Naana iki mäta ye kaacci äräk baannü an äntüke üllü, an mäta Wäac yaana batta yoottu me ye ti. An Wäac yaana yuŋit waak muure yaaka a paangin yokin ye, ken iki bi iñey.

7 “An naana ikee mäte ye, jiik’a a waanji ye nana ñoccede giti bata waanŋini. İken düüci ogo iken bi tiingü Joon ko jiik diirken yeeŋen yaakka.

8 Nana ikee beeljede bata iken, Wäac näjä waak’a täkke ye, i batta mor taaje.

9 “Mäte bata mallä yaanni ogo, Wäyo yaana ñaalok pollon ji ye,

dalä Yäntondü wäati a lanŋä.

10 An Yätkitın yüünü dalä dägä, an täktäŋ yüünü dalä wäati nommañ wic bata yaana daa ñaalok pollon ji ye.

11 İñjon biiggi yooko yek an yaanni jiñe.

¹² Kulkoon duuggen nääŋkā yaackā yooko bata yaana daa kulkodon kā m'aka ikoon nāŋkoton nääŋkā yaackā ye.

¹³ Naana ikoon üñjodoon puuccinni giti, tääkä mäagoon woo yiñ giti.

¹⁴ “An naana me kulkudu kā nääŋkā yaackā yaaka nāŋkiti ye, Wääc yaana űaalok pollon ji ye, iki bi kulkey cääna.

¹⁵ An naana me batta kulkudu kā nääŋkā yaackā yeeken ye, Wääc iki batta bi kulkey kā nääŋkā yaackā yüükü.

Büültün

¹⁶ “An naana ikee büüte ye, naana űomgic űirde bata lääñoni, iken űomgen ääkkätä, nüütüküti me ogo iken büüte. Ikee kiine a giten, a iñdin yeenen dune ina.

¹⁷ An naana iki büüte ye, jiikü püüjgü an wangü püüjü woo,

¹⁸ nuñko büültün yüünü naana yootte daa me, dalä a Wääc yaana batta yoottu me yok ye ken yuñti. An Wääc yaana yuñti waak muure yaaka a paangin yokin ye, ken iki bi iñey.

Büüññü Waak Nerkä Pollon Ji

¹⁹ “Naana ikee büüke waak nerkä duckede duuggic űommañ wic nāñtä yaana cüülge daa giti diidini ke duy ye, ke nāñtä yaana liikā giti kätöni kätene kā ye.

²⁰ Tääkce büüke waak nerkä ducke duuggic űaalok pollon ji, nāñtä yaana diidini ke duy batta cüüti giti ye, ke nāñtä yaana batta liikā giti kätöni kätene kā ye.

²¹ Nāñtä yaana duce kā waak nerkä yeekic ye, i juuggic daa a wica cääna.

²² “Wañ a diko yen yor. Naana wangü njeran ye, i yorü muure a küümon kā diktāñ.

²³ An naana wangü yejgar ye, i yorü a küümon kā müllä. An naana diktāñ yaana iki ti yaanna a müllä ye, i müllä yaanna bi yāwan kā yaac!

²⁴ “Baati m'ana wääti a űuugulo yen me māyken kā yew ye, naana ye, i yañkalan bi putke ji an yañkalan bi bilge, an naana ye, i yañkalan bi tiñgede an yañkalan bi gääle giti. Ikee batta liiñte age űuuguloni yek Joon ke tiil.

Ikee Naana Payde Jiik Giti

²⁵ “Ikee kiine a giten naana ikee payde jiik gitiñ üññu yeenic ti ogo, naaka ken bi amje, an naaka ken bi maadje an cääna yokic ti ogo naaka ken bi endee. Üññu batta büti witkin gin äämka, an gaan batta büti witkin buruñgu?

²⁶ Yoore por diirgä pollon jiñe iken batta piñti an batta iñti, an batta kuutit yokin tuucku giti, an Wääc yaana űaalok pollon ji ye ken ääm iken. An ikee batta büta kääñte kā yaac kā iken?

²⁷ A naani ken ikee ti kā paydin jiik jiñe yoku liñti nüccü ti wuun kā keelok üññu yeene ti?

²⁸ “An ikee päje jiik gitiñ ogo buruñgu ina? Yoore deykä yaaka yül woo ye iken batta űuugal an batta wiñi untalli.

²⁹ An ikee kiine yätkä Cilimaan cekkitin yeene ti muure batta a enñini bata iken.

³⁰ An naana Joon deykä yaaka yül woo yaakka iñkede ye, yaaka a winni tiññan an tiññak yibjanä me maccük ye, ike batta bi kääñti kā iñkin ikee? An ikee luggin yeenic deeran ina?

³¹ “Naana ikee payde jiik gitiñ an ikee jaaye ogo, ‘A naaka ken bi amñ?’ an ‘A naaka ken bi maatin?’ an ‘A naaka ken bi enñin?’

³² A wääkeni ken kälit waak yaakka natin muure, an Wääc yaana űaalok pollon ji ye, nñjā ogo ikee tākce waak yaakka muure.

³³ Por iñje kälde Yätkitin yen Joon ke wonñu yeene, an waak yaakka muure bi nuckene kā me ti.

³⁴ “An anan ikee naana payde jiik gitiñ ogo tiññak, tiññak daa payit ñeñe. Äñkä giten muure yañkalan daa kā yiñ yeene yaana ike päaccätä ye.

7

Jooññu me

¹ “Naana me jooje, nuñko naana kññde kā jooññu.

² Kā waan yaana juce kā me ye ken daa bi jooce kā me an kā pääññä yaana pääje kā me ye ken daa bi pääjene kā me.

³ “Iki däämä luum yaana määdic ke käwic wañe ti ye, an jaan mooye yaana wanü ti yaanna batta daamä ina?

⁴ An määdic kiññä ogo, ‘Dalä luum yaana wanü ti yaanna äbä woo,’ i jaan mooye a wanü ti anan ogo?

⁵ Iki lääñño, paran jaan mooye äbä woo wanü ti nuñko däämiñ teñan, an nuñko luum määdic äbee daa woo wañe ti ye.

⁶ “Wakkä latkä naana iññe gukku, an naana waak yeekic yaaka tiññidi ye yipgede kutungu. Naana yibgene daa ye, bi määññänä iñi kā kiñge, an bi ñuku ikee näke.

Ñuje An Bi Iñgi Me

⁷ “Ñujje, an ikee bi iñge me. Määje, an ikee bi kññe. Tume, an äñtuke bi kupkene kā me.

⁸ M'ana tääñi ye, bi iñgä me. An m'ana määji ye, bi kññi. An m'ana tñmi ye äñtuke bi kupkene daa me.

⁹ “A naani ken naana minneni yeene tääccü ogo biññan ye, i iñe pääm?

¹⁰ An naana tääccü ogo yakcan ye, i iñe kaan?

¹¹ An ikee mä yaackä, äccin wakkä nerkä merkä yeekic ti nñaje, an Wääc yaana űaalok pollon ji ye, bi äccidi ogo büta waak nerkä m'aka tääccü ike ti ye!

¹² Me nāngede nāānkā yaaka tākke ogo nāngede daa ko me ye, an yaakki a jiik ðoocin yek Müüca ke meenka bātoni.

Pāy Dūwconde ke Gāābconde

¹³ “Kaace kā āntūke dūwconde. Āntūke yaana atī dūūmtin ti ye, gāāban an pāy yeene wāāne paṭalan, an kaaccete kā me ḍiirken.

¹⁴ An āntūke yaana atī ūnṇū ti ye, dūīwan an pāy yeene wāāne pegan, an a me ḍeewen ken kāñit.

Jaan ke Ṭulge

¹⁵ Wanḡic tiice kā bātoni yaaka a yelonṇi ye. Iken āātā kā biilkā kābālgā an kūlok a bāwni yaaka uudu ye.

¹⁶ An bi nḡe kā nāānken. Yoku jaan yaana beel bata lūūtkon ye urgu me kūūgū ti, ke ṇoommu yoku urgu me tiim ti?

¹⁷ An jaan ṇerconde daa giit ṭulge ṇerken an jaan yaajgonde daa giit ṭulge yaacken.

¹⁸ Jaan ṇerconde batta giit ṭulge yaacken, an jaan yaajgonde batta giit ṭulge ṇerken.

¹⁹ Jaan yaana batta giit ṭulge ṇerken ye tāāyānā me iñi an yeepānā me maccūk

²⁰ An bata yaana jengā ṇijde daa kā ṭulgen ye, cāānna bātoni yaaka a yelonṇi ye bi nḡe kā nāānken.

Ikee Kuje

²¹ “Batta a me muure yaaka ika bāārga ogo, ‘Pīto, Pīto,’ ye, ken bi kaaci ti Yātkitin Pollon jī ti. A m’aka nāānā kā tāktān Wāyo yaana pollon jī ye ken bi kaaci ti pāāken.

²² An nūinnā yaanja ti me ḍiirken ika bi kiinta ogo, ‘Pīto, Pīto, ikoon batta bāṭton kā yāntondū an ikoon batta ṇuūṭton menḡeekenī kā yāntondū, an ikoon batta nānḡon wakkā yāwkā ḍiirken kā yāntondū?’

²³ An bi kiinā ogo, ‘Ikee kuje ogo wec. Anḡe yokic ika ti ikee yaaka liige giti jiik ðoocin ye.’

Ān Yūūnū Koru Nāntā Karkar

²⁴ “An m’ana tiinṇā jiik yeeki yaakki, an ṇuugulene kā ye, bi beelji bata ṇāḡjo yaana ān yeene korre karkar giti ye.

²⁵ An ṇaal māādin an tāāl āātin an jommu kūūtīn an ān olle an batta a ḍimminī a yaana agee kā koṭon kā karkar wic ye.

²⁶ An m’ana tiinṇā jiik yeeki yaakki an batta agee kā ṇūūḡilīnī kā ye, bi beelji bata oon amgonde yaana ān yeene korre ṭināl giti ye.

²⁷ An ṇaal māādin an tāāl āātin an jommu kūūtīn an ān olle an ḍimmin iñi an ḍimminene yāwanḡ.”

²⁸ An wāāna Yeecūwa ḍanḡee kā jiik ye, ṭon witken ḍiiktin kā nūūnṇū yeene.

²⁹ Nāānka ike nūūtee kā bata m’ana cāāyge mūḡdin ye, an batta bata nūūtoni jiik ðoocin yek Joon yeeken.

8

Yeecūwa Ṭiīnī Men Nākā Jaan

¹ An wāāna Yeecūwa kāājeeke kā iñi pāām wic ye, i ṭon ḍiirken bāātin ike ti.

² An oon yanḡalan āātin ike ti nākā jaan, an ḍūnḡin iñi ṇome ti, an kiinne ogo, “Mūḡdo, naana iḡi ḡimmādā ye, laatca yokin woo.”

³ An Yeecūwa iñte lajjene an tamme yok an jaajjin ogo, “Ika ḡimmādā. Latci woo!” An kā ḍeeran anṇi yore lattā woo kā jaan.

⁴ An kiini Yeecūwa ogo, “Yooru, māḡalan ṇana nūūtkūdū, atā an yorū nūūtkū mān daan an āccā ḡin’a iini Müüca ye, dalā wāātī a ṇāḡjin iken ti ogo iḡi latteey woo.”

Luggin yen Duunḡon Kāāyḡā

⁵ An wāāna Yeecūwa kaaccee ti Kaparnahuum ye, i ḍuunḡon kāāyḡā yen mā Ruumaan yanḡalan āātin ike ti, an ike ṇuḡgi yok ogo,

⁶ “Mūḡdo, kiingon yeeni bilti nūin iñi paa būr wic a pūūdinī, wāāci kā yaac.”

⁷ An kiini Yeecūwa ogo, “Ika bi āātā an ike teeñā.”

⁸ An luugi kāāygon ogo, “Mūḡdo, batta pāḡiḍi iḡi kāāḡā ārāk baanni, jaajḡā jiik kā winninā an kiingon yeeni bi ṭeñ.

⁹ Ika cāānna agā oon iñi mūḡdin ti, ke kāāyḡalen iñi ika ti, an yaana kiinā ogo, ‘Atā,’ ye, i daa atī, an yaana kiinā ogo, ‘Āātā,’ ye, i daa ātā, an naana kiingon yeeni kiinā ogo, ‘Yaanni nanḡ,’ ye, i daa nanḡ.”

¹⁰ Wāāna Yeecūwa tiinḡee kā anan ye, wiñe ḍiiktin an m’aka ike baattā ye, kiine ogo, “Ikee kiini a ḡitken, Ika batta agā kāān mā Icārayiil ti m’ana luggin yeene tālan anṇi ye.

¹¹ Ikee kiine me ḍiirken bi ūṇū kā ṇomuk ke ṇāḡāk an cāāḡi ḍārṇāñ āāmkā ti ke Abrayiim, ke Icaak an Yaagūūp Yātkitin Pollon jī ti.

¹² An merkā mā Icārayiil ḍiirken, yaaka yoku Yātkitin a yeenen ye, bi yibḡanā me mūlllā giti nāntā ba’ iwok ke ṇeeynā me leken.”

¹³ An Yeecūwa duunḡon kāāyḡā kiinne ogo, “Atā! An bi nāḡi ḍone iḡi ti bata yaana lugginī kā ye.” An waan yaanna ti kiingon yeene ṭeñā.

Yeecūwa Ṭiīnā Me ḍiirken

¹⁴ An wāāna Yeecūwa ḍakkee kā ti paa ba’ Būtūrūc ye, i Būtūrūc mareyḍe kaññe nūin iñi a raac yore āāti.

¹⁵ An tamme iñkin, an yor āārtāḡene baakkin an juwin ṇaalok an ike nāḡi ḡin āāmkā.

¹⁶ An biḡin yaanja ti ike icki me m’aka cāygene menḡeekenī ye, an wāāktāḡni yaacken yaakka ṇooṭte woo kā jiik, an m’aka a rackā ye ṭeeññe muure.

¹⁷ Yaakki ḍāakit yaaka jaayi bāto Īcaaya ye ogo, “Ike yor carreni yooko koowne

an rackitinni yooko waaññe.”

Baaddin Yeecüwa Pilañ

¹⁸ An wäana Yeecüwa ñon yoorreeda kä ike ti ye, i baaddoni yeeke iññe jiik ogo iken irco woo koon mooye ti taanñañja.

¹⁹ An nüüto yen jiik ñocin yek Joon yañkalan äätin an ike kiini ogo, “Nüüto, nant’a atii kä ye, i İki baaddeni.”

²⁰ An kiini Yeecüwa ogo, “Wiiwkä cääyge kälken, an ñiirgä pollon jiñe cääyge kurken, an Minneni Mänbaan batta cääyge nant’a nääkcedee kä wiñe ye.”

²¹ An baaddo yeene yañkalan ike kiini ogo, “Mügdo, dalä por ika atä wäyo jīgä, an wäättan ika ñuuku İki baaddeni.”

²² An kiini Yeecüwa ogo, “Bäätä ika ti, an dalä mä tüwin jiki mä tüwin yeeken.”

Yeecüwa Jommu Wiingä Yuutte iñi

²³ An wäana Yeecüwa kaaccee kä kuun ji ye, i baaddoni yeeke bäätcin ike ti.

²⁴ An kä ñeeran anñi jommuwiingä küütin koon mooye ji, kuun wigde yok a yaana müññe ye, i Yeecüwa a ooton.

²⁵ An baaddoni attä ike cuujgi an kiintä ogo, “Mügdo, määkoon ikoon ñanña müññon!”

²⁶ An iken luugi ogo, “İkee booye ina? İkee yaaka luggin yeenic ñeeran ye!” An juwin ñaalok an jommuwiingä ke koon mooye gerre, an yuuttu iñi.

²⁷ An baaddoni witken ñiiktin an tääjä päänke ogo, “A ñaani inni? Jiike tñtā jommuwiingä ke koon mooye yaanni!”

Yeecüwa Tiiññä Ook kä Yew Cäygene Menkeekeni

²⁸ An wäana Yeecüwa ircenee kä woo baan mä Jadarayin koon mooye taanñañja ye, päägi ook kä yew käjä woo kälkä witin cäygene menkeekeni. An wica baati m’ana kaajit kä päy yaanja ti ye, iken a mä yäänñä.

²⁹ An iken jaajjin kä yääw mooye ogo, “İki tākä ikoon nanñoon ogoo, İki Minneni Joon? İki äätini winni ikoon joojjon, i waan batta mor ñägä anñi?”

³⁰ An kutuñgu ñiirken yakkalan bilti kääji kä cokal iken ti.

³¹ An menkeekeni Yeecüwa malgä yok an kiintä ogo, “Naana ikoon ñoolcodoon woo ye, ñoolcon kutuñgu giti.”

³² An kiini Yeecüwa ogo, “Ate!” An kääjin woo an attä kaaccä kutuñgu giti, an kutuñgu düññin iñi koon mooye ji, an bügjin piitti an müññü.

³³ An m’aka kääji kutuñgu ye buurcin woo, attä baan ji, an me nüütki kä wakkä yaaka nanñä ñuuggen ye muure, ke yaaka nanñä ñuuggen m’aka cäygene menkeekeni ye ti.

³⁴ An mä baan mooye muure kääjin woo Yeecüwa ti. An wäana yorene daa ye, i malgä ogo baannen daljee iñi.

9

Yeecüwa Tiiññä M’ana Yore a Tüwon Ye

¹ An ike kaaccä kuun ji ircin woo koon mooye taanñañja, an äätin baan yeene ji.

² An wina määkalan ike icki men yore a tüwon, nün gaan nüñkä ji. An wäana luggin yeenen yorene daa Yeecüwa ye, m’ana yore a tüwon yaanna kiinni ogo, “Minneni yeeni, jonü tiijgä! Näänkä yaacken yüükü kulkini me.”

³ An nüütöni yakkalan yek jiik ñocin yek Joon luugin päänke ogo, “Oon yaanni jaay ina anñi, düüci ogo, ike agje Joon?”

⁴ I daa paydin yeenen ñajjñä Yeecüwa, an taaññe ogo, “İkee payde yin juuggic ti ina?”

⁵ A yaana wali ye ken potulan jaajjä kä, ‘Näänkä yaackä yüükü a kulkini,’ halla jiik, ‘Juwu ñaalok an atä?’

⁶ An ika tākä ikee ñäje ogo Minneni Mänbaan cääygiida ko mügdin ñommañ wic yen kulkin näänkä yaackä.” An m’ana yore a tüwon ye kiinne ogo, “Juwu ñaalok an gaan nüñkä yünü koowu an atä paa.”

⁷ An ike juwin an attä paa.

⁸ An wäana ñon yuttene ye, iken bojgin an Joon maani yok yaana iccidi mügdin mänbaan ti ye.

Yeecüwa Bäärä Matta

⁹ An wäana Yeecüwa kaajdee kä wica ye, ike yuttu men yañkalan battä me ogo Matta cääy nantä ba’ düllü tiil, an kiinne ogo, “Bäätä ika ti.” An juwin an bäätcin ike ti.

¹⁰ An wäana Yeecüwa attene ke Matta paa baanne ammä ti ye, i dütoni yaacken ke mä yaackä äätin, an cääjjin iñi Yeecüwa ti ke baaddoni yeeke.

¹¹ An wäana Piriiciniñi yuttene anan ye, iken baaddoni yek Yeecüwa taaji ogo, “Nüüto yeenic ämi ke mä yaackä ke dütoni tiil ina?”

¹² An wäana Yeecüwa tiññee kä anan ye, i ike jaajjin ogo, “M’aka yoken ñeran ye batta tākä tiiño, a m’aka a rackä ye.

¹³ Ate an jiik bāto yaakki ooke giti, ‘İka tākä me ängede ñingin, batta a iirrä wäämmä yok ika ti.’ İka batta äätänä bäärä mä wotku, a mä yaackä.”

Tääctāñ yen Büültiñ

¹⁴ An äänkalan baaddoni yek Yaaya äätin Yeecüwa ti, an täaccin ogo, “İkoon ke Piriiciniñi büütön, an baaddoni yüükü batta büütü ina?”

¹⁵ An luugi Yeecüwa ogo, “Yoku wilgä yek or ñäänñä nüüji i mor or ñäänñä cäyok ke iken anñi? Nüñkä bi ätä yaana or ñäänñä koowge daa me iken ti ye, an wäättan iken bi büütü.

¹⁶ “An baati m’ana burñu kicconde küüpe ti menen daane ti ye, burñu piile kicconde bi käjä woo daane ti, an kääle bi täl.

17 An baati m'ana määk cotku pooke kücam määk daane ji ye. An naana nanje ye, i kücam määk daane bi pür; an määk bi puku woo, an kücam määk bi yaac. An määk cotku pookcutu me kücam määk kicconde ji, nunjo cäyene teṭan muutuk ye.”

Yeecüwa Tüñi Kä Luggin Yen Me

18 An wäana Yeecüwa jaayee jiik yaakka me ti ye, i yäti yanjalan äätin ike ti, an düñjin iñi an jaajjin ogo, “Tuulle yeeni tüwnü tiññaanji. An äätä iñtü ḑoocci ike ti dalä cuyu.”

19 An Yeecüwa juwin an ättä ke ike an baaddoni yeeke cääna.

20 An iinj yanjalan äätin ike ti a nääkinä yuungu kä caay witken kä yew i iñä, an äätin kä Yeecüwa nñä ti, an burñu yeene tüke tamme yok.

21 An iinj jaajjin jone ti ogo, “Naana cääna a burñu yeene ken tabä yok ye, i ika bi teñä.”

22 An Yeecüwa yore yelle an iinj yoorre, an kiine ogo, “Tuul yeeni jonü tiijgä. Luggin yüünü iki teññey.” An wina iinj teññä.

23 An wäana Yeecüwa kaaccee kä äräk ba' yäti, an yutṭee ṭon lelene an oolene uulgu nüñdüñ ye,

24 ike jaajjin ogo, “Kaace woo üntük, ṭuulle batta a tüwon a ooton.” An ike yirkätä me.

25 An wäana ṭon kaaccene üntük ye, i ike kaaccä äräk an ṭuulle müñje kä iñte, an ṭuulle juwin ñaalok.

26 An jiik yaakka piirjin woo baan ji muure.

Yeecüwa Tüññä Uykuni kä Yew

27 An wäana Yeecüwa kaajdee kä wica ye, i ook yakkalan kä yewwe a uykuni ike baattä, an yawdidi ogo, “Ängoon nñgin, Minneni Daawüü!”

28 An wäana ike kaaccee kä äräk ye, uykuni äätin ike ti, an taaññe ogo, “Ikee luggede ogo ika liiltoo ko pännä wañgin ikee?”

An iken luukcin ogo, “Ee, Mügdo.”

29 An täämme wañgen ti, an kiinne ogo, “Dale wääti ikee ti kä luggin yeenic.”

30 An wañgen pättä. An koli Yeecüwa kä car ogo, “Māñkalan ṇana nüütkede kä gin yaanni.”

31 An iken tääkcin ättä jiik piirji woo baan ji muure.

Yeecüwa Tüññä Oon Batta Jaay

32 An wäana iken kaaccene kä woo ye, i oon yanjalan äbi me ike ti batta jaay cäygene menkeeke.

33 An wäana Yeecüwa menkeeke ṇootṭee daa kä woo ye, i wäätan oon jāāyin woo. An ṭon witken diiktin, an jayok ogo, “Baati gin'a a wääton bata yaanni Icārayiil ji ye.”

34 An Pürricüññi tääkcin jayok ogo, “Ike a iñgon kä mügdo yen menkeeken tēynä, ina ken ṇuutṭee kä menkeeken yaanna.”

Päk Diräk an Iṭoni Dewgañ

35 An Yeecüwa ättä laaynä bänkä mäyken ke bänkälen giti, nüüti daanmallä yen Yühüññi ti, an päki kä Jiik Nerkä yen Yätkitän Pollon, an tüñi yor carre ke m'aka wääci rackitän ye.

36 An wäana yurcenee kä ṭon ye, i ängene nñgin kä yaana iken witken agene yäāyin an batta kändene yüükkän ti, bata käälgä yaaka batta cäygene kaaydo ye.

37 An baaddoni yeeke kiinne ogo, “Wakkä pütin yaaka a eegin ye ḑiräk, an iṭoni ken dewgañ.

38 An ṇujje Mügdo yen errä wakkä pütin ti, dale tucu iṭoni errä wakkä pütin.”

10

Yeecüwa Tuccin Woo Tüüjgi kä Caay Witken kä Yew

1 An Yeecüwa baaddoni yeeke yaaka kä caay witken kä yew ye, bärkene ti, an iññe mügdin ṇuutene menkeeken an tiññene rackitini ke yor carrä muure.

2 A yäntāñji yek tüüjgi yaaka kä caay witken kä yew ye ikki,

Iñjidi kä Camaan, yaana battä me ogo

Bütüruc ye,
ke määden Aṇdaraawuc,
ke Yaagüüp minneni Jabadi,
ke määden Yuhanna,

3 ke Piliṭ,
ke Bartalamawuc,
ke Yuungon,
ke Matta yaana a ḑüto ye,
ke Yaagüüp minneni Alpi,
ke Ṭaḑawuuc,

4 ke Camaan yaana näkä maam kä baan yeene ye,
ke Yahüüja Garyüüti yaana a aagdo nāc yeene ye.

5 Yeecüwa tuccin woo tüüjgi caay witken kä yew kä eenjinni yaakki ogo, “ṇana ikee ate boorgu ti, an ṇana ikee kaaccede ti baan mä Caamira yanjalan ji.

6 Tääkce ate mä Icārayiil ti käälgä yäāyin yek Joñ.

7 Ate an bāṭe ogo, “Yätkitän Pollon jiñe cokilin ti.”

8 M'aka a rackä ye teññe, an mä tüwin cuujge tüwnü ti, an mä jaan laade yokän an menkeeken ṇootṭe woo. Ikee kuññe kāpet an daa ice kāpet.

9 “ṇana ikee kujde tiilgä kumku tiilgä gälkä yeekic giti, ṇana tiil mäyken ke licken cääna.

¹⁰ Nana ikee kujde kücümgu wään yeenic ti, ke hurungu nana kügde ke waygä ke läcängä, m'ana ñuugal ye päjjidi äämgä me.

¹¹ "Anj baan yaana kääckene ti ye, määje m'ana päjjidi ye. Anj cääye än yeene ti ke kaace kä woo.

¹² Anj naana ikee kaacce ti än ti ye, njüppe.

¹³ Anj naana mä än päjjidi ye, dale njübbin yeenic wääti iken ti, anj naana mä än batta päjjidi ye, dale njübbin yeenic duku ikee ti.

¹⁴ Anj m'ana ikee tuuññe yokin kä gimgin anj batta a tiinon jiik yeekic ye, i än ke baan yaana dalje ñni anj kügic tenje woo kä tabür anj anan nüüti ogo ikee tuuññeda me yokin.

¹⁵ Ikee, kiine a gitken, jooññu mä Caduum ke Amuura bi liigidi kä nünnä jooññu yaana bi jucu baan yaanja ye.

Putkinji bi Ätä

¹⁶ Anj ikee tuccede woo bata käälgä waadgä bäwni, dale witkic bitäranj bata käägä, anj dale duugic ladanj bata gülküteni.

¹⁷ Wangic tüice kä me! Ikee bi müükkene yokin tajdoni, anj ikee bi dooyge kä bäädan daanjmallä yen Yühüünñi ti.

¹⁸ Anj ikee bi ice mügdoni ñomgen ti, ke yätkäni ñomgen ti, näänka age kä baaddoni yeeki ye. Anj yaana bi wääti a waan yeenic yaana bi päkke kä mügdoni ke m'aka batta a lüggini, kä ika ye.

¹⁹ Anj naana ikee müügene ye, nana ikee payde jiik gitkic ogo ikee bi jaayje ogo ñaaka halla jiik bi jaayje ogo. Joon ikee bi ñne jiik wuunj yaanja ti.

²⁰ Batta bi a ikee ken bi jaaye, a Wääktänj yen Joon yaana a Wääc ye ken bi jaay kä ikee.

²¹ "Men bi mäaden ääkke ñac kä tüwnü, anj wäy minneni yeene bi ääkke ñac, anj merkälen bi juwu migen ke wäygen lapä dugin anj näkä me dugin.

²² Me muure ikee bi putkene gitü näänka age kä baaddoni yeeki ye. Anj m'ana yuddin ke düüñin ti ye, bi kääñi määkin.

²³ Anj naana ikee putkene me gitü baan yanjalanj ti ye, lüüde yanjalanj ti, ikee kiine a gitken, Minneni Mänbaan bi ätä, i batta mor bänkä mä Icarayii daga kä laaynä muure.

²⁴ "Baati ñujo yaana nüüto yeene käälede ñni ye, anj baati kiingon yaana men mooye yeene käälede ñni ye.

²⁵ Päjjidi ñujo beelji bata nüüto yeene, anj kiingon beelji bata men mooye yeene. Anj naana ika men mooye yen än battä me ogo boonjin ye, i cääna mä paanä yeeke bi bäärgä me kä yäntänñi yaacken.

Nana Ikee Booje

²⁶ "Nana ikee booje kä iken, baati gin'a a kümgon wic anj batta a üükini woo ye, anj baati gin'a a paangon yok anj batta a njäñini ye.

²⁷ Jiik'a nüüde kä müllä gitü ye, i daa jääye woo bownu gitü anj jiik'a tiinje pääkic ye, i pääge woo nantä küüllü wic.

²⁸ Nana ikee booje kä m'aka nääkä gaan, anj batta nääkä yor ye. Tääke booje kä Joon yaana nääkä gaan ke yor muutuk maccük ye.

²⁹ Yerñä yaaka kä yewwe ye, batta yäaygä me kä tiilñanle? Baati yanjalanj yaana ñimmidi ñni i batta njäñänä Joon ye.

³⁰ Cääna ke jiik witkic a pakin muure.

³¹ Nana ikee booje, ikee kääte kä yaac kä yerñä.

³² "M'ana ika gimgana me ñomgen ti ye, cääna daa bi gimgä Wäyo yaana ñaalok pollonji ye ñome ti.

³³ Anj m'ana ika reecca woo me ñomgen ti ye, cääna daa bi reecä woo Wäyo yaana ñaalok pollonji ye ñome ti.

Batta a Njübbin a Gaaḍal

³⁴ "Nana ikee duuce ogo ika äätonoo ääconoo njübbin ñommañ wic. Ika batta äätänä ääcadä njübbin, a gaaḍal.

³⁵ 'Ika äätänä ducudu yiñ waan men ke wäyen, anj tuulle ke meen, anj tuulle ke tiinmeen oore.

³⁶ Anj men ädänñi yeeke a mä än yeene ti.'

³⁷ "M'ana wäyen ke meen bilgene kä yaac ke kääle woo ika ti ye, batta päjjidi ke ika, anj m'ana billä minneni yeene ke tuulle yeene kä yaac käälcidi woo ika ti ye, batta päjjidi ke ika.

³⁸ Anj m'ana kaakkon yeene batta koowde anj bäätididi ika ti ye, batta päjjidi ke ika.

³⁹ Anj m'ana üññu yeene kaññe ye, i bi yääye, anj m'ana üññu yeene yääyne ogo Ika ye, i bi kaññe.

İññä

⁴⁰ "M'ana ikee gimgene ye, i ika gimgana, anj m'ana ika gimgana ye, i M'ana ika tuujana ye gimgene.

⁴¹ Anj m'ana bāto gimgene ogo bāto yen Joon ye, i bi kääñi iññä yeene bata bāto, anj m'ana män wonñu gimgene ogo wodowot ye, bi kääñi iññä yeene bata män wonñu.

⁴² Anj m'ana minneni deerconde iññe piik lüykü kä donṭule ogo baaddo yeeni ye, ikee kiine a gitken iññä yeene batta bi yääy."

11

Yeecüwa ke Büüto Yaaya

¹ Anj wääna Yeecüwa danñee kä nüünñu baaddoni yeeke yaaka kä caay witken kä yew ye, i ike attä wäca nüüti anj päki bänkä mäyken yek mä Jaliil gitü.

² An wääna Yaaya tiinjee kä gangar ji kä ñuugilin Macii ye, i ike tuccin baaddoni yeeke.

³ An Yeecüwa taajji ogo, “İki agä Macii yaana keejjodon ye, halla ikoon kiijjon mąnkalan ńuca?”

⁴ An iken luugi Yeecüwa ogo, “Ate an Yaaya nüütke kä waak'a tiinje an yoorre ye,

⁵ uykuni yuttu an puudgu jujjin woo, an mä jaan lattä woo an mįnkani tiinją, an mä tüwin juwin ńaalok tüwnü ti, an aangı pąkki me Jiik ńerkä.

⁶ An ńaaynă m'ana batta ńükidiń ńąjăk ogo İka ye.”

⁷ An wääna baaddoni yek Yaaya kaaccene kä woo ye, Yeecüwa uccin kä pąkkın ńon jiik ogo Yaaya an kiinde ogo, “Wääna atte kä woo teettalan Yaaya ti ye a ńaaka ken ńăkke yoodde? A biirun yaaka boku jommu ye?

⁸ An a ńaaka ken umgede woo yoodde? A oon yaana enit burunġu carkă ye? U'u! M'aka enit burunġu carkă ye a ăărgă ti ba' yătkăni.

⁹ An a ńaaka ken umgede woo yoodde? A bătö? Ee, ikee kiine, ike kăăti kä bătö.

¹⁰ A ike inni yaana jaaynene Meenġa Jiik Joon ye ogo,

‘İka bi tuccu tuujgon yeeni ńomü ti, yaana bi tüti păy yüünü ńomü ti ye.’

¹¹ “İkee kiine a ġitken, baati m'ana a ġiiton kä măăngă me waadġen ti muure yaana Büüto Yaaya bore kä yawnă ye. A m'ana ńeeran Yătkitın Pollon ji ye ti, ken Yaaya bore kä yawnă.

¹² An nünkä Büüto Yaaya ti ke tińńan Yătkitın Pollon jińe wăăci kä pillă, an mă iiră teynă İrcidi ike ti.

¹³ An meenġani bătöni muure ke jiik ńoocin yek Müüca bătġă ke Yaaya ńăăge.

¹⁴ An naana ikee ńăke ġimmede kä yaaka jaayă ye, ike a İliya, yaana jaaynene bătöni ogo bi ăăto ye.

¹⁵ An m'ana căyge ġitke ye dale tiinġi an ooke ġitil

¹⁶ “An kil yaakki bi iiră ke ńaaka? Belok bata merkălen yaaka căyok năntă ba' weel, an băărġidi meken ti ye ogo,

¹⁷ ‘İkee kütken me tüürüül

an ikee batta ńeele.

An ikee uulgene me uullu nüüjdün

an ikee batta nüüje.’

¹⁸ “An Yaaya ăătin batta ămi an batta mătı, an ikee jaaye ogo, ‘Căăyġida ko meńkeke.’

¹⁹ An Minneni Mănbaan ăătin ămi an mătı, an ikee jaaye ogo, ‘Amtük ko yaac an ogo maaddomăăk,’ an ogo, ‘Muukon ńütöni yaacken ke mă yaackă.’ An ńajjin yaana a jińe ye üükidi woo kä ñuugula yeene.”

Joońnu Bănkă yaaka Batta a ńagin ye ti

²⁰ An Yeecüwa bănkă măyken yaaka năńjee kä wakkă yăwken ye, ġerde kä yaana iken batta agene kä ńagin kä năăġă yaackă yeeken an ńuukene Joon ti ye.

²¹ An ike jaajjin ogo, “Joońnu ikee ti mă Korajjin ke mă Beetġayda! Naana yoku wakkă yăwkă yaaka năńgene kä yaakki, năńġă a mă yaackă ti Cüür ke Cidoon ye, yoku mă yeeken ńanġă kä năăġă yaackă yeeken kä on, an iinġin burunġu nüüjdün an tükcın ńaatan witken ti nüüti ăăkcın yeenen.

²² An ikee kiine, joońnu yen mă Cüür ke Cidoon bi İiikidi kä joońnu yeenic nünă joońnu ti.

²³ “An ikee mă Kaparnahuum, ikee bi eemge me pollon ji? U'u! İkee bi yipiene me năntă ba' mă tüwin. An wakkă yăwkă yaaka năńgene kä yaakki naana yoku năńġă a mă yaackă ti Caduum ye, yoku mor bilti căyok ke nünă yaanni ti.

²⁴ An ikee kiine, joońnu Caduum bi İiikidi kä joońnu yeenic nünă joońnu ti.”

Ăăte İka ti an İkee bi İńe Yüiktăġ

²⁵ An waan yaanja ti Yeecüwa mălcın ogo, “Wăyo, Mġdo yen pollon ke ńommań, iki maanenı yok kä yaana waak yaaka paanni yokın ńajjoni ti ke m'aka a nüütin ye, an nüütkeneda m'aka belok bata merkălen ye.

²⁶ Ee, Wăyo, a yaaka ńăkkă ogo wăăto ye ikki.

²⁷ “Waak muure ińana kä Wăyo İnti ti. An baati m'ana ńăjă Minneni ye, a Wăy pare, an baati m'ana ńăjă Wăy ye, a Minneni pare ke m'ana wagi Minneni an nüütkenen woo ike ye.

²⁸ “Ăăte İka ti, ikee yaaka băńġe kä ńürdin wakkă pekkă ye, an ikee bi İńe Yüiktăġ.

²⁹ Kaakcă yeeni koowe, an ńăjġe İka ti, kä yaana İka ńone agă ńüügini kä İńi ye, an joni İüeelüy ye, an ikee bi kăńe Yüiktăġ yokic ti.

³⁰ Kaakcă yeeni İiikidi an waak'a İńde kä ńürde ye pońalan.”

12

Yeecüwa a Mġdo yen Ăġ Jińe Wăăktăġ

¹ An waan yaanja ti Yeecüwa attă kăăńńă yiil ji Ăġ Jińe Wăăktăġ ti, an baaddoni yeeke năkki kăń an iken uccin kä İinġă păk witken amġă.

² An wăăna yoorene daa Pırıcıınnı ye, i Yeecüwa kiini ogo, “Yooru, Baaddoni yüükü năăġă ġin'a batta ġimkătă jiik ńoocin Ăġ Jińe Wăăktăġ ti ye.”

³ An luugi Yeecüwa ogo, “İkee batta age păkın năăġk'a nańe Daawüüt wăăna năke daa kăń, ke m'aka ke İke İna?

⁴ An kaaccă ăń ji ba' Joon an ămmă İġġİ latkă yaaka batta ġimkătă jiik ńoocin ame İke, ke m'aka ke İke ye, a mă ńăġkă păăken ken ămi.

⁵ Halla ikee batta age päkin jiik doocin yek Müüca ti ogo mä dānkā yaaka űuugolo ānlanṇā jī ye, Āṇ jīñe Wāāktāṇ ḍāāldīi yok an daa ḍuuggen ladolat?

⁶ Ikee kiine, māṅkalan bilti winni yāwan kā ānlanṇā yen Joon.

⁷ Jiik Meenka bāto jayok ogo, 'Ika ṭākā me āngede ṇṅin, batta a iirrä wāāmmā yok ika ti.' An naana jiik yaakki ookke giti ogo ṇaaka ye, i ikee batta bi juce m'aka ḍuuggen ladan ye.

⁸ An Minneni Mānbaan a Mūgdo yen Āṇ jīñe Wāāktāṇ."

Yeecūwa Ṭīñi Āṇ Jīñe Wāāktāṇ ti

⁹ An Yeecūwa wīca daljene iñi an attā daanmallā yen Yūhūṇṇi ti,

¹⁰ nāṇ'a ike yuṭṭee kā oon yaṅkalan iñte agee kā tūwon ye. An Yeecūwa taaji Pīrīcīñni ogo, "Jiik doocin gīmgīdi yoku men ṭīñi Āṇ jīñe Wāāktāṇ ti?" An iken ṭākī ogo ike gīmmo ogo ee, nuṅko wāāttan cīṇjīda ko.

¹¹ An ṭāāki ti Yeecūwa ogo, "Ikee ti m'ana cāyge kabal an ḍimjin kāālok Āṇ jīñe Wāāktāṇ ti ye, batta yoku mūge an ābe woo?

¹² An ogoo būta mānbaan batta kāāṭi kā yaac kā kabal! Pājjīdi jiik doocin ti me nāṇi nāāṅkā ṇerkā Āṇ jīñe Wāāktāṇ ti ye."

¹³ An oon kiini Yeecūwa ogo, "Īntū lajjā woo." An oon iñte lajjene woo, an ḍukcin bata menen.

¹⁴ An Pīrīcīñni kaaccā woo lāālā pugin ogo, Yeecūwa bi nāḡi ḍok ogo.

Ŭuugulo Wāāḡiñi Woo kā Joon

¹⁵ An Yeecūwa, jiik yaakka ookke giti, an kaaccā woo wīca. An me ḍiirken bāātcin ike ti, an ṭeeñi muure.

¹⁶ An kolle ogo ṇana nūito ko ike.

¹⁷ An yaakki ḍāākit yaaka jaayi bāto Īcaaya ye ogo,

¹⁸ "A űuugulo yeeni yaana wanṇā ye inni, an ike a m'ana bilḡā ṇapeṇap jonī ye.

An Wāāktāṇ yeeni bi doocu ike ti,

an ike bi bāṭi kā iirjin ṭon ti muure.

¹⁹ An ike batta bi lel an batta bi yaaw, an baati m'ana bi ṭīñi yāāwe pāāyḡā giti ye.

²⁰ An beellā ḡāāṇon batta bi lige giti*, an ṭeṇṭel yaana kāl ḍūṅṅ jīinā ye batta cāāna űūljede, ke āāce iirjin kā yuctuṇ.

²¹ An ṭon muure nākā guy yāṇtonḍe."

Yeecūwa ke Boonṅin

²² An mākkalan āācin oon a uyku an batta jaay cāygene meṅkeke, an ṭeeñi Yeecūwa, an oon jāāyin woo an yuṭṭu.

²³ An me muure witken ḍiiktin, An iken jaajjin ogo, "Oon yaanni bi a Macii kaaynā yātkā Daawūit yaana keeyin ye inni?"

²⁴ An wāāna Pīrīcīñni ṭiṇṇene kā yaakki ye, i iken jaajjin ogo, "Ike batta lūṭit űoollu meṅkekeni pare anan. A yaana teynā yeene kaṇdeeda kā boonṅin ti, mūgdo yen meṅkekeni ti ye."

²⁵ An paydinni yeeken ṇāji Yeecūwa an kiinne ogo, "Yātkitin yaana ḍoṇe ṇūūle giti ye, i yaac. An baan mooye ke āntūkele yaana ḍoṇe ṇūūle giti ye, i batta bi yudit.

²⁶ An naana wiñ yen meṅkekeni ṇūūlcīdi woo wiñ yen meṅkekeni menen ye, anan ḍoṇe ṇūūle giti. An yātkitin yeene bi yudit ogo?"

²⁷ An naana ika ṇūulcudu woo meṅkekeni kā teynā boonṅin a giten ye, i anan baaddoni yeekic ṇūūlcīdi woo meṅkekeni kā ṇaani? An anan iken bi wūūti a gūtoni yeekic.

²⁸ An naana a teynā Wāāktāṇ Joon ken ṇūuṭu kā meṅkekeni ye, i anan Yātkitin Joon āātin ikee ti.

²⁹ Yoku a ṇaani ken lūṭi kaaci ārāk ba' oon yaana teyan bata boonṅin ye, an waak yeeke peeje? A naana men teyan kā ike an por ike ḍiikā ye, an wāāttan nuṅko waak yeeke peejeeda kā ye.

³⁰ M'ana batta ke ika ye, i a āḍāṇ yeeni, an m'ana batta ḍūṭon ye, i piirā giti.

³¹ An ikee kiine, nāāṅkā yaackā ke aammin yok, bi kulkunu Joon, an m'ana aammā yok Wāāktāṇ Lanṇā ye, batta bi kulkunu Joon.

³² An m'ana jaay jiik yaackā Minneni Mānbaan ti ye, bi kulkunu Joon, an m'ana jaay jiik yaackā Wāāktāṇ Lanṇā ti ye batta bi kulkunu Joon, yuungu yaakki ti ke yuungu yaaka āātā ye ti.

Jaana Nājjānā Me kā Ṭulge

³³ Jaan ṇājjānā me kā ṭulge. Naana jaan ṇeran ye, i daa ṭulge ṇeran. An naana jaan yaajan ye, i daa ṭulge yejan.

³⁴ An ikee merkā kāḡḡā! Yoku ikee jaaye jiik ṇerkā ogo, i ina ikee age mā yaackā yaanna? An lemmā jaay wakkā yaaka jon agee kā kūūḡiñi ye.

³⁵ Mān ṇerrā ṭuñṇu yeene ṇerconde jī āācīdi woo wakkā ṇerkā, an mān yaaññā ṭuñṇu yeene yaajḡonḍe jī āācīdi woo yīñ.

³⁶ Ikee kiine, nūññā jooñṇu ti māṅkalan daa bi taacā Joon kā jiik'a jaayne a waanji ye.

³⁷ Kā jiik yūūkū iki bi teetci woo, an kā jiik yūūkū iki bi jooci Joon."

Gin'a Nūūti Yāwṇā yen Yūūñic Ye

³⁸ An nūūtoni yakkalan yek jiik doocin yek Joon ke Pīrīcīñni āātin Yeecūwa ti an jaajjin

* 12:20 Beellā ḡāāṇon batta lige giti, anan nūūti ike a men wotconde batta lūṭi tun yen men lige giti.

ogo, "Nüüto, ikoon täkon yurton gin'a nüüti yáwanj iki ti ye."

³⁹ An luugi Yeecüwa ogo, "Kil yaackä ke yaana batta cäáye luggin ye, nüji gin'a nüüti yáwanj ye, an baati gin yáwnä yaana iñtedaa me ye, a gin yáwnä yen Bāto Yüünic pare.

⁴⁰ Bata yaana Yüünic näakenee kä änkä gitken ke wírdinní gitken kä dák yakcan mooye ji ye, i cääna daa Minneni Mänbaan bi nääkä änkä gitken ke wírdinní gitken kä dák ñommañ ji.

⁴¹ An mä Ninawí bi juwu ñaalok nüünnä jooñu ti ke kil yaakki an bi joocu, an wääna Yüünic päkke ye, iken danñä kä näänkä yaackä yeeke an ñuukin Joon ti. An tiññan m'ana tälän Yüünic ti ye a winni.

⁴² An yätkä iñe yen mä iññä bi juwu ñaalok nüünnä jooñu ti kä yin kil yaanni ti, an bi jooje, kä yaana ike äatee kä ñommañ ñoy, tiñdee kä ñajjin Cilimaan ye, an tiññan m'ana tälän Cilimaan ti ye a winni.

Duukin Wääktäj Yaaññä

⁴³ An naana wääktäj yaaññä kääjin woo men ti ye, i ati woo teettälän mäaji yüktäj. An naana batta a kääñon ye,

⁴⁴ i jaajji ogo, 'Ika ñukcu än yeeni yaana äätä kä ina ti.' An naana ike ñuukin an än kääñe jiñe elan an a weecon an a tooton ye,

⁴⁵ I ike ñukci an äcä meken kä ñaťukel yaaka teyanj kä yaac kä ike ye, iken kaaci an cäyok wíca. An cäwdä yen men yaanna yaaci iñi kä yaac batta bata wääna kä on ina. An cääna bi wääti kil yaaññä yaanni ti."

Yeecüwa Meen Ke Mädgen

⁴⁶ Wääna Yeecüwa jaayee kä ñon ti ye, i meen ke mädgen yudok üñtük iken täki jaa-jiñdi ike ti.

⁴⁷ An nüütüki mänkalanj ogo, "Miic ke mädgic yudok üñtük täki jayok ke iki."

⁴⁸ An men luukke ogo, "A ñaani ken a miyo? An a ñaannä ken a mädgo?"

⁴⁹ An iñte nüütte baaddoni yeeke ti, an kiinne ogo, "A miyo ke mädgo ikki.

⁵⁰ An m'aka näañä täktäj Wäyo yaana polon ji ye, ken a mädgo ke käwgo ke migo."

13

Gäärrä Yen Püto Yaana Mäpi Käwkä ye

¹ An nüünnä yaanja ti Yeecüwa än daljene iñi an attä cääjjin koon mooye taan.

² An ñon ñiirke äätin ike ti, an ike taappa kuun ji. An cääjjin iñi an ñon nüünne, i muure a yuutin koon mooye taan.

³ An pääjene wakkä ñiirke kä gäärräni, an jaajjin ogo, "Tiñe, püto attä woo mäpi käwkä yeeke.

⁴ An wääna ike mäpee ye, käwkä yakkalanj ñiimdin päy ji, an ñiirgä äätin an ami.

⁵ An käwkä yakkalanj ñiimdin ñomgu ñaranj wic. An yүүлin ñaalok kä ñaranj kä yaana ñomgu ejene ejok ye.

⁶ An wääna an kääjenee kä ye, waak garkä aarre an iwnä kä yaana biçanngen baawgene kä ti ye.

⁷ An käwkä yakkalanj ñiimdin iñi küügü giti, an küügü yүүлin ñaalok an käwkä mäji pugin.

⁸ An yakkalanj ñiimdin ñommañ ñerrä ti, an gidgin käwken, yakkalanj ääcin äänken caykä kä caay, an yakkalanj ääcin äänken caykä kä küügük, an yakkalanj caykä kä dák.

⁹ An m'ana cäáye gitke ye, dale tiñji an ooke giti."

Täktäj Yen Gäärräni

¹⁰ An baaddoni äätin an ike taaji ogo, "Iki jaaya kä gäärräni ina?

¹¹ An luunne ogo, "Ñajjin yen jiik paangin yokin yen Yätkitin Pollon jiñe äckene kä Joon ikee. An batta agee äckini makkalanj.

¹² An m'aka tiñit nüünñu yeeni ye, ucin giti mooye bi iñe daa kä Joon, an iken bi cäáye ñajjin yaana kääti ye. An m'aka batta tiñit ye, cääna ucin giti ñeerconde yaana bilti iken ti ye bi koowgu Joon iken ti.

¹³ Ken ina nüüdä daa kä gäärräni yaanna,

Iken däämi

an batta yüti,

an tiñit

an batta ookcutu giti.

¹⁴ Yaakki ñääkit yaaka bari içaaya ye ogo,

'Ikee bi tiñe,

an batta bi ooke giti,

an ikee bi dääme,

an batta bi yoodde.

¹⁵ Me yaakki juuggen üüldin,

an gitken batta tiñit,

an wangen miñi,

ken ina wangen batta yuñe yaanna,

an gitken batta tiñit,

an juuggen batta ükcidi giti,

an iken batta ñüükidi ika ti,

yaana teeñä daa kä ye.'

¹⁶ "An ñaaynä a wängic ti, kä yaana wängic yuñe kä ye, ke gitkic ti, kä yaana gitkic tiñdene kä ye.

¹⁷ Ikee kiine a gitken, bātoni ñiirke ke mä wotku iken täki ogo iken yuto waak'a yoorre ye, an batta agene yoorgin, an iken täki ogo iken tiñjo waak'a tiñne ye, an batta agene tiñgin.

Nüüllü Giti Gäärrä

¹⁸ "Tiñe nüüllü giti yen gäärrä kä püto yaana mäpi käwkä ye.

¹⁹ An m'ana tiññä jiik Yätkitin an batta agee kä ookon giti ye, i boonjin ätä an gin'a

a piiton jone ti ye oote woo. Yaakka a käwkä yaaka diimdin iñi päy ji ye.

²⁰ Käwkä yaaka diimdin ñomgu daran wic ye, nüüti m'ana tiñit jiik an koowde kä biran kä jon ñamme ye.

²¹ An ike batta cäyge biçingä, ike wääci kä deeran, an naana tiñidin ke putkin ji ätä ogo jiik ye, i kä deeran anji ike kooji woo.

²² An käwkä yaaka diimdin iñi küügü giti ye, nüüti m'ana tiñit jiik ye, an kä miillä cekkitin yen ñommañ wiñe jiik maace pugin ñaalok, an ike dalcätä batta ääci di käwkä.

²³ Käwkä yaaka diimdin ñommañ ñerrä ti ye, nüüti m'ana tiñit jiik an ookcede giti ye. An a m'ana ääci di käwkä, an giit, caykä kä caay ke caykä kä düügük ke caykä kä ñäk ye.

Gäärrä Yek Baaygä

²⁴ An iken nüütiki Yeecüwa gäärrä yanjalan, an kiinne ogo, “Yätkitin yen pollon jiñe beel bata oon yaana mäppä käwkä ñerkä yiil ji baanne ye,

²⁵ An wääna me oodene daa ye, i ädän yeene äatin an mäpcin baaygä waadgä päk an ätä.

²⁶ An wääna päk yүүлene ñaalok ye, i cääna daa baaygä üükün woo.

²⁷ An ñuuguloni yek men mooye äatin ike ti, an taaji ogo, ‘Men mooye, batta a käwkä ñerkä ken mämmi yiil ji baannu? An baaygä ätä wa?’

²⁸ An luunje ogo, ‘A ädän ken näänkä yaakka nanje.’ An taaji ñuuguloni yeeke ogo, ‘İki täkä ikoon aton an puudon woo?’

²⁹ An ike luukcin ogo, ‘Ba’ay naana ikee ate puude woo ye, nunjo päk yakkalan putcede ti.

³⁰ Dale yül nantä keellä ke nüünnä errä ti, an itoni bi kiinä nüünnä errä ti baaygä ijjänä ergä an diika yokin a diiggä, an nääkkänä maañ, an päk ken düljünü tuñu ji.’ ”

Gäärrä Yen Käwcan Noommu ke Nimin

³¹ An iken nüütiki Yeecüwa gäärrä yanjalan, an kiinne ogo, “Yätkitin Pollon jiñe beel bata oon yaana kuñu käwcan jaan beel bata Jallä, an piitte iñi yiil ji baanne ye.”

³² An a käwcan yaana deeran meken ti muure ye, ken tääkcın wääna yүүлene ñaalok ye, meken borre yokin muure yaaka yiil ji ye, an wäättä a jaan mooye, yaana äätete diirgä an nänene kurken kimke ti ye.”

³³ An nüütiki Yeecüwa gäärrä yanjalan, an kiinne ogo, “Yätkitin yen pollon jiñe beel bata nimin yaaka koowi iin kä deewar an wäcce kä ñon gitke kä ñäk yek kakin ke püüwene muure ye.

Barrä ke Gäärrä

³⁴ An waak yaakka muure kiinnene Yeecüwa ñon kä gäärrä. Baati gin'a batta agee kä jaaygon kä gäärrä ye.

³⁵ Yaakki dääkit yaaka jaayi Joon kä bätö ye ogo,

“İka ponji bi kupku kä gäärräni, an ika bi nüütü woo waak'a a paangin yokin kä iijjin ti nanja ñommañ ye ti.”

Nüüllü Giti Gäärrä Yek Baaygä

³⁶ An ike ñon daljene iñi, an ätä äräk. An baaddoni yeeke äatin ike ti, an jaajjin ogo, “Nüülgoon giti gäärrä baaygä yiil jiñe.”

³⁷ An ike luukcin ogo, “M'ana mäppä käwkä ñerkä yaanna a Minneni Mänbaan.

³⁸ Yiil a ñommañ wiñe, an käwkä ñerkä a mäbaan yek Yätkitin Pollon jiñe. An baaygä a mäbaan yek boonjin.

³⁹ Ädän yaana mäppä yaanna ken a boonjin. Errä a düüñin yuungu, an itoni a Malanji.

⁴⁰ An bata yaana baaygä dülgä daa me yokin an nääkkene daa me maañ ye, bi beelji bata düüñin yuungu.

⁴¹ Minneni Mänbaan malanji yeeke bi tuce, an iken bi angä yokin Yätkitin yeene ti m'aka läpi näänkä yaackä ke m'aka liigä giti jiik doocin ye muure.

⁴² An yibjänä käl maañ ji, nantä ba' iwok ke nantä ba' ñeeynä me leken.

⁴³ An mä wotku bi dikci woo bata an Yätkitin yen Wäyen ti. An m'ana cäyge gitke ye, dale tiñji an ooke giti.”

Gäärrä Yen Waak Nerkä yek Paangin Yokin

⁴⁴ “Yätkitin yen pollon jiñe beel bata waak ñerkä yek paangin yokin yiil ji, yaaka kañi oon an kümme wic ye. An kä jone ñamme ike ätä an waak yeeke yääjene woo muure an kiñnee yiil yaanna.

Gäärrä Yen Tiilgä

⁴⁵ “An Yätkitin Pollon jiñe ñuca beel bata oon yaana mäaji tiilgä ye.

⁴⁶ An wääna känñee kä yaana yäwan an päjjidi ye, i ike ätä an waak yeeke yääjene woo muure an kiñnee kä tiilñan yaanna.

Gäärrä Yen Ään

⁴⁷ “An Yätkitin Pollon jiñe ñuca, beel bata ään yaana yeepi me wii mooye ji, an müügün yak yakkalan daa kä biilken ye.

⁴⁸ An wääna küümee ye, wuui me woo wii taanje ti, an me cääjjin iñi yak ñerkä waki arwalli giti, an yek yaackä yibji woo.

⁴⁹ An a gin'a bi wääti düüñin yuungu ti ye inni. An malanji bi ätä an mä yaackä bi kibbanä woo mä wotku giti

⁵⁰ an yibjänä käl maañ ji. Nantä ba' iwok ke nantä ba' ñeeynä me leken.

Kicconde ke Daane

⁵¹ An Yeecüwa baaddoni yeeke taaññee ogo, “Wakkä yaakka ookke giti muure?”

An luuki ogo, “Ee.”

⁵² An kiinne ogo, “Nüüto jiik doocin yaana a baaddo yen Yätkitän Pollon jiñe ye, beel bata män än yaana ääcidi woo waak dänken ke waak kiccängenen tuññu yeene ji ye.”

Yeecüwa Tuuji me yok Naacira

⁵³ An wääna Yeecüwa gäärräni yaakka daañneeda kä ye, ike kaaccä woo wica,

⁵⁴ An ike attä baan yeene ti nüüti daañmallä yen Yühüünni ti, an me witken diiktin. An tääci ogo, “Oon yaanni njäjin ke teynä näänkä yäwkä yaakki kañe wa?”

⁵⁵ Batta a minneni ñuño ina? An batta meen ina battä me ogo Märiyam ina? An mädgen batta a Yaagüüp, ke Yuucip, ke Ca-maan, an Yahüüja?

⁵⁶ An batta a käwgen muure ikki ke iküin yaakki? An oon yaanni waak yaakka kañe wa muure anan?

⁵⁷ An iken ike tuuji yok, an batta agene gimgini.

An kiini Yeecüwa ogo, “Bäto eemtä me nänkä muure daa a baan yeene ji ke mä än yeeke ti päaken.”

⁵⁸ An ike batta a näñon wakkä yäwkä kä ñiräk wica, kä luggin yeenen bäwen ike ti.

14

Tüwnü Büüto Yaaya

¹ An waan yaanja ti Mügdo İirüüdüc tiññä ogo Yeecüwa.

² An ñuuguloni yeeke kiinne ogo, “A Büüto Yaaya. Ike ken a jüwini ñaalok tüwnü ti, ina ken wakkä yäwkä ke teynä agee kä ñte ti yaanna.”

³ An İirüüdüc Yaaya müñge an ñiñge an äcce gangar kä jiik İirüdiya, in mäaden Pilibbi.

⁴ Kä yaana kiinene daa Yaaya ogo, “Batta päjjidi ike koowu.”

⁵ An ike täki ogo nägje ñok, an booññu kä mäbaan, kä yaana Yaaya batte daa me ogo, bäto ye.

⁶ An wääna nünnä giidä yen İirüüdüc ti ye, i ñulle yen İirüdiya ñeeljın me ñomgen ti, an İirüüdüc ñaappe jok.

⁷ An ike liittä ogo bi iñge gin'a ñujjee ko ye.

⁸ An ike jaajin kä yaaka wäkkene daa meen ye, ogo, “Büüto Yaaya wiñe äckaa kä winni kä kooḁal.”

⁹ An yätkä nüüjjin, kä yaana liitte ke wilgä yeeke ñomgen ti ye, an ike iinjin ogo äbi me.

¹⁰ An ike tuccin me an Yaaya wiñe iiri me woo gangar ji.

¹¹ An wiñe äbi me kä kooḁal an iñi me ñulle, an äckene meen.

¹² An baaddoni yeeke äatin gaane koowi an jigi. An iken attä Yeecüwa nüütki.

Yeecüwa Äamı Tön 5,000

¹³ An wääna Yeecüwa tiññee kä anan ye, ike kaaccä woo wica kä kuun an attä nantä

yaana nüüjee kä woo wica pare ye. An wääna tiññene daa ñon ye, iken baatcin ike ti kiingen iñi kä bänkä mäyken giti.

¹⁴ An wääna Yeecüwa kääjenee kä iñi kuun ji ye, i ike yurcin ñon ñiriken, an ängene ñingın an teeññe kä rackitenen.

¹⁵ An wääna biigin ti anji ye, baaddoni äatin ike ti an jaajin ogo, “Winni a woo käpet, an an üttü, mäbaan tucci dalä ati bänkälen giti kiñi wakkä äämkä yeeken.”

¹⁶ An luugi Yeecüwa ogo, “Iken ñana yoku ati, iñe ikee gin'a amgä ye.”

¹⁷ An iken jaajin ogo, “Ikoon cäygonon kä biggi kä duuc winni an yak kä yewwe käpet.”

¹⁸ An ike luukcin ogo, “Äbe ika ti winni.”

¹⁹ An ike ñon kiinne ogo, “Cääje iñi luum giti.” An biggi yaaka kä duuc ke yak yaaka kä yewwe ye koowne, an däamjin ñaalok pollon ji, an mänjin ñaalok. An biggi liiñge giti, an iñne baaddoni, an päaggi mäbaan.

²⁰ An iken muure ämmä ke burene an baaddoni äatin ñaalok arwalli kä caay witken kä yew a küümın kä biggi palken yek liiktini yaaka buuccu ye.

²¹ An m'aka ämmä ye bi ñäkcidi 5,000 ook päaken, i määngä ke merkälen batta a pakin ti.

Yeecüwa Äätä Piik Witin

²² An kä ñeerañ anji Yeecüwa baaddoni yeeke kiinne ogo kaaco kuun ji wääte ñatin irco woo koon mooye taaññañja, por ñon tucce woo.

²³ An wääna Yeecüwa ñon äkkeneeda ye, ike attä päam wic pare mäti. An wääna nantä anjee kä biigin ti ye, i ike a wica pare.

²⁴ An waan yaanja ti kuun utirin woo koon taanñe ti, an piik nuuttin an jommu küüttin an kuun wigde yok.

²⁵ An kä tinnänänä anji Yeecüwa äatin baaddoni yeeke ti, i äätä piik witin.

²⁶ An wääna yootene daa baaddoni äate kä piik witin ye, i iken ñengin, an yawgin kä liin ogo, “A calli!”

²⁷ An kä birañ anji iken kiini Yeecüwa ogo, “Juuggic tiijge, a ika. Ñana ikee booje.”

²⁸ An Bütürüc luukcin ogo, “Mügdo, naana a iki ye, kiñja dalä ika äätä iki ti piik witin.”

²⁹ An kiini Yeecüwa ogo, “Ee, äätä.”

An Bütürüc kääjin iñi kuun ñac an attä piik witin üñjin Yeecüwa ti.

³⁰ An wääna yurcenee kä jommu mooye ye, i ike booññu, an täki müñit, an yaajin ogo, “Mügdo, magja!”

³¹ An Yeecüwa ñte lajjene kä birañ an müñge. An kiinne ogo, “İki yaana luggin yüünü ñeerañ ye, jüügü riija ina?”

³² An wääna iken kaaccene kuun ji ye, jommu yuuttu iñi.

³³ An m'aka kuun ji ye ike düngi iñi an kiini ogo, “A gitken iki agä Minneni yen Joon.”

Yeecüwa Tüñi Rackä Ñiriken

³⁴ An wääna iken ircene kä woo koon mooye ye, i iken äätin nāntā yaana battā me ogo Janacareet ye.

³⁵ An wääna mā nāntā yaanja ti ike njjene daa kā ye, i iken tuccin jiik bānkālen yaaka cokulan ti ye muure, an ike ācki me m'aka a rackā ye ogo ʔeeñje.

³⁶ An ʔuigi njingin ogo burŋu yeene tüke ken cāanna yoku tabji yok. An m'aka täppā yokin ye, i ʔeeñā muure.

15

Lanŋā ke Dällā

¹ An Pirriciinni ke nüütōni jiik doocin yek Joon äätin yuʔit Yeecüwa ätä Oorcaliim. An taaji ogo,

² “Baaddoni yüükü poŋku duunju liikā giti ina? Iken inken batta looku poŋ loonju inkā ti.”

³ An luugi Yeecüwa ogo, “An ikee jiik iinini yek Joon liige giti ogo poŋku yeekic ina?”

⁴ Joon jaajjin ogo, “Wāac ke miic eemdā,” an, “M'ana wāyen ke meen kirre ye, i päjjidi nākā me ʔok.”

⁵ An ikee jaaye ogo päjjodo naana men wāyen ke meen kiinje ogo, “Buucka, ikee batta yüükede ti. Äccin yaana yoku iñde kā ye, i iññā Joon.”

⁶ An iken nüüde ogo wāygen ke migen ŋana eemdii. An kā poŋku yeekic ikee nāaje bata gin'a jiik Joon batta cāaygene mügdin ye.

⁷ Ikee läāñoni! Tooti Icaaya wääna bättee kā ogo ikee ye, ogo,

⁸ “Me yaakki ika eemta kā lepen, an juuggen uturan woo ika ti.

⁹ An ika maanŋa kāpet, an nüünñu yeenen a jiik nanŋin kā mänbaan bata gin'a a iinin yen Joon ye.

¹⁰ An wāattan Yeecüwa ʔon bārkene ti ike ti an kiinne ogo, “Tiine an ooke giti.

¹¹ Batta a gin'a kaaccidi pon ji ye ken men dāāle, a gin'a kääjidi woo pon ji ye, ken men dāāle.”

¹² An baaddoni äätin ike ti an jaajjin ogo, “Nājjā ogo Pirriciinni piindono wāana tiinŋene jiik'a jaayni ika?”

¹³ An luugi Yeecüwa ogo, “Gin'a batta a piiton kā Wāyo yaana ŋaalok pollon ji ye, bi puudunu me woo.

¹⁴ Dale buwin pāāken. Iken a uykuni an a woydoni yek uykuni. An naana uyu woyit uyu ke, muutuk bi ʔimji käälok.”

¹⁵ An ike kiini Bütürüc ogo, “Gäärrā yaanna ŋüülgoon kā giti.”

¹⁶ An ike jaajjin ogo, “Ikee cāanna batta mor ukce giti ke tiññan?”

¹⁷ An ikee batta yuʔe gin'a kaaccidi pon ji ye ati kām ji an kääjidi woo gaan ti?

¹⁸ An gin'a kääjidi woo pon ji ye kääjidi woo jon ti, an ken men dāāle.

¹⁹ An jon ji kääjidi woo, paydinni yaacken, nāān, balkitin, düüjin a maam, kallā, yelkitin, ke aammin yok.

²⁰ An a waak'a men dāältā ye ikki. An ammā i inkā batta a lookon men batta dāāle.”

Luggin Iin Boorgu

²¹ An Yeecüwa kääjin woo wica, an attā baan mā Cüür ke Cidoon.

²² An wina, iin boorgu yanŋalan kääjin woo baan yaanja ti week ogo, “Ängā njingīn, ay Mügdo, Minneni Daawüüt, ʔuulle yeeni cāaygene menkeke, an yuuge yok kā yaac.”

²³ An batta agee kā luukon kā jiikkalan. An baaddoni yeeke äätin ike ti, an ike ʔuigi yok ogo, “Noolci woo, ikoon lilgon gitkin.”

²⁴ An luugi Yeecüwa ogo, “Ika tuujana Joon käälgā yāayin yek mā Icārayiil ti pāāken.”

²⁵ An iin äätin an ʔünjin iñi ike ti, an jaajjin ogo, “Mügdo, yüükkaa ti.”

²⁶ An luugi Yeecüwa ogo, “Batta päjjidi ammani merkālen kooowtu me, an yipkātā me gukku.”

²⁷ An iin jaajjin ogo, “Ee, Mügdo, an cāanna gukku āmi ammani yaaka ʔümdidi dārāngā me māyken ti ye.”

²⁸ An luugi Yeecüwa ogo, “Ay iin, luggin yüünü teyan! Dalā wāāti bata yaana ʔakii kā ye.” An kā ʔeeran anŋi ʔuulle yeene ʔeeñā.

Yeecüwa ʔiñi ʔon ʔiirken

²⁹ An Yeecüwa wica daljene iñi an attā kā koon mooye mā Jalil taan. An aajjin ŋaalok pāām wic an cääjin iñi wica.

³⁰ An ʔon ʔiirken äätin ike ti, ääcin m'aka a puudgu, ke uykuni, ke ŋolku ke m'aka batta jayok ke me ʔiirken yakkalan yaaka a rackā ye, an ʔooci iñi ñome ti, an ʔeeñne muure.

³¹ An ʔon witken ʔiiktin, kā yaana yuuttene m'aka batta jayok an jāayene kā woo ye, ke ŋolku tutcene ye, ke puudgu jujjene kā woo ye, an uykuni pättene ye, i wina iken Joon mā Icārayiil maanji yok.

Yeecüwa Äämi 4,000 Witken woo

³² An Yeecüwa baaddoni yeeke bārkene ti, an kiinne ogo, “ʔon yaakki āngā njingīn kā yaana cāynene ke ika nūinkā kā ʔāk i iken batta cāygene kā gin āāmka ye. An ika batta ʔākā iken tuccudu woo kā kām, nunŋo bāgit pāaygā giti.”

³³ An ike luugi baaddoni yeeke ogo, “İkiin bi kām ammani wa woo kāpet winni yaaka ʔon yaakki bi burene kā ye?”

³⁴ An iken taaji Yeecüwa ogo, “Ikee cāaygene kā biggi kā njittā?”

An iken jaajjin ogo, “Kā ŋatükel, an yak licken kā ʔeewaj.”

³⁵ An ʔon kiinne ogo cääjo iñi ŋomgu giti.

³⁶ An biggi yaaka kā ŋatükel ke yak ye, kooowne an ŋüülkene, an liinŋe giti, an iñne baaddoni, an iñi baaddoni ʔon.

³⁷ An iken muure ämmä an burru. An iken äätin ñaalok arwalli kä ñaṭükel a küümin kä biggi palken yek liiktini yaaka buuccu ye.

³⁸ An m'aka ämmä ye a 4,000 yaaka a ook ye, i merkälen ke määngä batta a pakin ti.

³⁹ An wääna ɬon tucceeda kä woo ye, i ike taappä kuun ji an attä baan mä Majadaan.

16

Woydoni Nüji Gin Yawnä

¹ An Pirriciinni ke Cüddügüinni äätin Yeecüwa ti, an ike puuci an ñuigi ñingin ogo iken nüütüü gin yawnä Pollon ji.

² An ike luukcin ogo, “Naana an lütcidi ye, i ikee jaaye ogo, ‘Jommu bi ɬeronɬer, kä ɬinɬä pollon jiñe.’

³ An kä ɬinɬänän anɬi, i ikee jaaye ogo, ‘Ñaal bi mäado ko pollon jiñe ɬinne ke üllü curungu.’ Ikee yaacene yokin kä nüüllü giti biilka pollon, an ikee batta liilte nüüllü giti waak'a üükidi woo waadgä yuungu ti ye.

⁴ Mä yiñ ke kil baale määji gin yawnä, an baati gin yawnä yaana bi iñge daa me ye, a gin yawnä yen Yüünic pare.” An dalji iñi Yeecüwa an ike attä.

Nimin Yek Pirriciinni ke Cüddügüinni

⁵ An wääna baaddoni ircene woo koon mooye taanɬaɬa ye, biggi wiiti iken batta a ääcini.

⁶ An kiini Yeecüwa ogo, “Däame an wangic tiice kä nimin yek Pirriciinni ke Cüddügüinni.”

⁷ An iken uccin kä jiik päaken ogo, “Ike jaay anɬi näänka batta agin ääcini kä biggi ye.”

⁸ An ooki giti Yeecüwa, an kiinne ogo, “Ikee yaaka luggin yeenic deeran ye, ikee luuge pääkic ogo ikee batta cäygeda ko biggi ina?

⁹ An batta mor ooke giti? An batta payde wääna äämmä 5,000 kä biggi kä duuc, an arwalli kä ɬittä yaaka dülle ye?

¹⁰ An biggi kä ñaṭükel äämmä 4,000, an arwalli kä ɬittä yaaka buuccu ye?

¹¹ An ikee yoññe ogo kä ookcin giti, i ika batta jaayä ogo biggi anan? Wangic tiice kä nimir Pirriciinni ke Cüddügüinni.”

¹² An wäättan ooki giti baaddoni ogo batta jaayo ogo wangen tiicci ko nimir biggi, ko nüünɬü kargit yen Pirriciinni ke Cüddügüinni.

Bütürü Yeecüwa Nüüdene woo ogo Macii

¹³ An wääna Yeecüwa äatenee kä baan mä Kaacaräya Pilibbi ye, i baaddoni yeeke taaññe ogo, “Mäbaan jayok ogo Minneni Mänbaan ogo ɬaani?”

¹⁴ An iken jaajjin ogo, “Mäkkalan jayok ogo Büüto Yaaya, an yakkalan jayok ogo İliya, an yakkalan jayok ogo İrmäya, an yakkalan jayok ogo bato yanalan.”

¹⁵ An taaji Yeecüwa ogo, “An ikee jaaye ogo lka agjo ɬaani?”

¹⁶ An Camaan yaana battä me ogo Bütürü ina luukcin ogo, “İki agä Macii, Minneni Joon yaana a üdon ye.”

¹⁷ An Yeecüwa ike luugi ogo, “Naaynä iki ti, Camaan minneni Yuhanna! Batta a mänbaan ken iki nüütkene yaakka, a Wäyo yaana ñaalok pollon ji ye.

¹⁸ An iki kiineni, iki agä Bütürü, an anan ogo karkar, äntüke yeeni bi badä karkar yaanni ti, an teynäni yek tüwnü ike batta bi liilgä.

¹⁹ An iki bi iñeni kuponi yek Yätkitin Pollon jiñe, an gin'a deññi ɬommañ wic ye, i bi a dekon ke ñaalok pollon ji, an gin'a gütkini ɬommañ wic ye, i bi a gütkini ke ñaalok pollon ji.”

²⁰ An baaddoni yeeke kolle ogo mänkalan ɬana nüütüü ogo Ike agje Macii.

Yeecüwa Bätü Tüwnü yeene ke Juwin yeene

²¹ An waan yaanja ti Yeecüwa uccin kä nüütkin baaddoni yeeke ogo Ike bääkkan daa atce Oorcalim, an ike bi wääcce wakkä diirken yätiñ ti, ke duunju dänkä ti, ke nüütöni jiik döocin yek Joon ti. An İke bi nägi me dok, an nüünä däk ti Ike bi juwee ñaalok tüwnü ti.

²² An koowi Bütürü wüükke woo an gerre, an kiinne ogo, “Yoku ɬana iccätä Joon, Mügdol! An yaanna ɬana yoku wäätcidi a iki ti!”

²³ An Bütürü tukki Yeecüwa ñome an kiinne ogo, “Wükcü woo ika ti, wiñ yen menkeekenil! İki agä wiññan ika ti, paydinni yüükü batta döoju waak Joon ti, a waak mänbaan ti.”

²⁴ An wäättan Yeecüwa baaddoni yeeke kiinne ogo, “M'ana ɬäki bäätiñ İka ti ye, dale döñe wiire an kaakkon yeene koowe an bätä İka ti.

²⁵ An m'ana üññü yeene tiije ye, i bi yäaye, an m'ana üññü yeene yäayne ogo ika ye, i bi kañe.

²⁶ An a ɬaaka ken kañtä men naana wakkä ɬommañ wiñe koowne muure an üññü yeene yäayne ye? An a ɬaaka ken äccätä men duukcedee üññü yeene?

²⁷ An Minneni Mänbaan bi ätä ke malanɬi yeeke kä maanɬa yen Wäyen, an mänkalan daa bi duukke näänkä yeeke yaaka nanɬe ye.

²⁸ İkee kiine a gitken, mäkkalan bilti winni batta bi näkkä tüwnü, ke yuñene Minneni Mänbaan äatee kä yätkitin yeene.”

17

Ääkcın

¹ An wääna nüünkä kä düügük dakkene ye Yeecüwa Bütürü koowne ke Yaagüüp ke määden Yuhanna, an attene kä päam küüllü wic päaken.

² An ike ääkcın ñomgen ti, an ñome dikcin woo bata an, an burungu bojjin iñi bata diko.

³ An wica Müüca ke İliya üükün woo iken ti, an jayok ke ike.

⁴ An Büttürüc Yeecüwa kiinne ogo, “Mügdo, ɲeraŋ kä biltinono ti winni. An naana iki tåkã ye, ika bi nãgã dãnkä kä däk winni, yaŋkalaŋ a yüünü, an yaŋkalaŋ a yen Müüca, an yaŋkalaŋ a yen İliya.”

⁵ An wãana ike mor jaayee kä ye, i curɲu tũüpũlgũ iken äädi yokin, an jiik kãäjin woo curɲu gĩti an jaay ogo, “A Minneni yeeni yaana bilgã ye inana, an joni ñabaŋ kä Ike, tiingede.”

⁶ An wãana baaddoni tiɲɲene anan ye, i iken waŋgen kümji iñi bojok.

⁷ An Yeecüwa äätin an tãämme yokin, an kiinne ogo, “Juwe ñaalok, ɲana ikee booje.”

⁸ An wãana waŋgen äarene daa ñaalok ye, i iken batta a yuŋin maŋkalaŋ a Yeecüwa pare.

⁹ An wãana iken kãäcete iñi pãam wic ye, i iken koli Yeecüwa ogo, “Maŋkalaŋ ɲana nüütke de kä gin'a yoorre yaanni, ke Minneni Mänbaan juwe ñaalok tüwnü ti.”

¹⁰ An taaji baaddoni yeeke ogo, “An nüütöni yek jiik ɖocoin yek Joon jayok ogo İliya ken bi ijo äätin ina?”

¹¹ An ike luukcin ogo, “İliya äätidi, an wakkã bi toode muure.

¹² Ikee kiine İliya äätin ɖaŋɲa an batta a ɲicon kä me, an nãŋgi gin'a tãkkãna ye. An Minneni Mänbaan cãanna bi wãäci inken ti.”

¹³ An wãattan ooki gĩti baaddoni ogo jaayo ogo Büüto Yaaya.

Yeecüwa Tüñi Minneni Cäayge Menkeeke

¹⁴ An wãana äatene ti ye, oon yaŋkalaŋ äätin ike ti, an ɖũŋjĩn iñi ñome ti.

¹⁵ An jaajjin ogo, “Mügdo, minneni yeeni ängã ɲĩŋgin, ike ɖĩĩmɖidi i wãäci pillã kä yaac. An äaŋkalaŋ ɖĩĩmɖidi maccük ke piitti.

¹⁶ An äckãna baaddoni yüükü, an batta agene lĩlgon kä teeñña.

¹⁷ An Yeecüwa luukcin ogo, “Ikee yaaka luggin yeenic ɖeeran an age kil yaañña ye! Ke tooku ika cäyã ke ikee? An ke tooku ika wãäcã ke ikee? Minneni ickakã winni.”

¹⁸ An Yeecüwa menkeeke gerre, an kãäjin woo minneni ti, an minneni teeñña kä biraŋ.

¹⁹ An baaddoni äätin Yeecüwa ti pãaken, an tãäccin ogo, “An batta ñoolcodon woo ina?”

²⁰ An iken kiini Yeecüwa ogo, “A luggin yeenic ɖine. Ikee kiine a gitken naana iki cäaygi luggin bata jaan yaana beel bata jallã käwconɖe, an pãam yaanni kiinã ogo bagã wica ye, i daa bak. An baati gin'a teyaŋ iki ti ye.

Yeecüwa Bãti Tüwnü Yeene Nuca

²² An wãana yoken ɖũlte daa Jalĩl ye, i iken kiini Yeecüwa ogo, “Minneni Mänbaan bi müökkünü me mãbaan,

²³ an bi nakã me ɖok, an ike bi juwu ñaalok nüinnã ɖak ti.” An baaddoni yeeke nüüjjin.

Äccin ɖũllü Yek Änlaŋña

²⁴ An wãana Yeecüwa ke baaddoni yeeke äatene Kaparnahuum ye, i ɖũtoni yek änlaŋña äätin Büttürüc ti an taaji ogo, “Nüütö yüünü batta äccidi ɖũllü yen änlaŋña?”

²⁵ An ike gĩmmĩn ogo, “Ee.”

An wãana ike äatene ti an ji ye, i Yeecüwa ijjĩn jaajjin ike ti ogo, “İki paydã ogo ɲaaka, Camaan? A ɲaani ken kujdene kä yãtkãni yek ɲommañ wiñe ñuugulani ke ɖũllüni? A merkã yeeken ti halla a m'aka batta a mã baan ye ti?”

²⁶ An luugi Büttürüc ogo, “A m'aka batta a mã baan ye ti.”

An Yeecüwa ike kiini ogo, “An anan merkã yeeken tetgan.

²⁷ An ikĩn batta tãkin iken peentĩn, atã cãal ji an yiipcã gora an kuju yakan yaana ijjidi ye, naana poŋe kupkini ye, i iki bi kãña tiilñan gallã waŋe. Koowu an äckeeda kä, an iñjeeda a yeeni ke yüünü.

18

A ɲaani ken Tälaŋ Yãtkĩtin Pollonji ti?

¹ An waan yaanja ti baaddoni äätin Yeecüwa ti an taaji ogo, “A ɲaani ken yãwan Yãtkĩtin Pollonji ti?”

² An ike bãäŋin ti minnenile, an yuutte ñomgen ti.

³ An ike jaajjin ogo, “Ikee kiine a gitken, naana ikee batta beeljede bata merkãlen ye, ikee batta bi kaace ti Yãtkĩtin Pollonji ti.

⁴ An m'ana ɖoŋe ɖuuge iñi bata minnenile yaanni ye, ken bi a m'ana yãwan Yãtkĩtin Pollonji ye ti.

⁵ An m'ana gĩmgin minnenile bata yaanni kä yãntoŋdi ye, i ika gĩngana.

⁶ An m'ana merkãlen licken yaakki yaaka a luggĩni kä ika ye puge ɖuuggin kä nãaŋkã yaackã ye, iĩnca pãjjidi men yaanna ɖikkãna me ɖok pãamɖeynã mooye an yeepãnã me kul wii mooye ji.

⁷ “Jooñnu ɲommañ wic kä wakkã yaaka naŋtã me a yek yiñ ye! Bãakkan daa pãjjidi waak yaakka nañi ɖuuggen, an jooññu m'ana äätete puuccin ye ti!

⁸ An naana a iñtũ ke kiyũ ken iki pugey ɖok kä yiñ ye, iirã woo an yeepci woo, iĩnca pãjjidi iki kaacci ti üññũ ti ke cũle iñtũ kä keelok ke kiyũ kä keelok, kä yaana iñkü ke kũgũ muutuk biltene ti, an yeepini me maañ yaana ke cũle ye ti.

⁹ An naana a wañũ ken iki pugey ɖok kä yiñ ye, luulu woo an yeepci woo, iĩnca pãjjidi iki kaacci ti üññũ ti wañũ kä keelok, kä yaana wañũ muutuk biltene ti, an yeepini kä me maañ yaana ke cũle ye ti.

Gãärrã yen Kabal Yãayon

¹⁰ “Waŋic tũce teŋan ɲana merkãlen licken yaakki waagde. An ikee kiine malaŋji

yeeken pollon jī Wāyo daamgā wanjin kamat pollon jī.

¹² “An ikee payde ogo, ŋaaka? Naana men yanjalan cāygene kābālgā caykā kā caay, an keelok yāāynā meken ti ye, ike batta bi yaaka caykā kā wanjaden witken kā wanjaden ye cake iñi pāām wic, an ike ati mājī yaana a yāāyon ye?

¹³ Ikee kiine a gitken, naana kaññe ye, ike jone bi ñapī kā yaac kā yaana kaññeēda kā yaanna, kā yaaka caykā kā wanjaden witken kā wanjaden batta a yāāyin ye.

¹⁴ An cāāna batta a ƣaktān yen Wāac yaana ñaalok pollon jī ye, ogo merkālen licken yaakki ti yanjalan yāāyo.

Naana Māādic ke Kāwic Nāñgā Yīñ Īki ti ye

¹⁵ “An naana māādic ke kāwic nāñgā yīñ Īki ti ye, atā an nūütü yīñ yeene waan yūūnū ke ike pare. An naana Īki tiingeney ye, i Īki kāññi māādic.

¹⁶ An naana Īki batta agā tīngīni ye kuju māñkalan kā keelok ke yew an ɖukce kā ke Īki ŋuca nuŋko jiik'a jaayne ye yuute daa, kā bilti ti m'aka a yuŋin kā yew ke ɖāk ye.

¹⁷ An naana ike yaakkā kā tīngin iken ye, i nūütü āntūke Macii, an naana ike yaakkā cāāna kā tīngin āntūke Macii ye, dalā ike wāātī Īki ti bata waanji ke ɖūtoni yaacken.

¹⁸ Ikee kiine a gitken, gin'a ɖenŋe ŋommañ wic ye, i cāāna daa bi a ɖekon pollon jī, an gin'a ɖūtkene ŋommañ wic ye, i cāāna daa bi a ɖūtkīni pollon jī.

¹⁹ “An ikee kiine a gitken ŋuca, naana mākkalan kā yewwe ikee ti ɖīmmin ŋommañ wic kā gin'a tāāccene ye, i bi nāngene daa Wāyo yaana ñaalok pollon jī ye.

²⁰ An naana mākkalan kā yewwe ke ɖāk yoken ɖūlī nāntā keellā kā yāntonɖi ye, i wīca ika agā waadgen ti.”

Gāārrā yen Ōuugulo yaana batta Āngādi Njīngin ye

²¹ An Būtūrūc āatin Yeecūwa ti an taaññe ogo, “Mūgdo, naana māādo īñjīdi ika nāngada nāānkā yaackā ye kulku āāŋki kā ŋjītā? Āāŋki kā ŋatūkel?”

²² An kiini Yeecūwa ogo, “Īki batta kiinneni ogo āāŋke ko ŋatūkel, a caykā kā ŋatūkel āāŋke kā ŋatūkel.

²³ “An anŋi ina ken Yātkitīn Pollon jīñe iircete daa me ke yātkā yaana ƣāki ɖuccīdi īñi ŋuuguloni yeeke yaaka ike cāāyge mūngā iken ti ye.

²⁴ An wāāna ījjene cājīn īñi ye, i ācki me men kā keelok yaana a kujon mūngā ike ti ye, 10,000 yek tiil.

²⁵ An batta cāyge gin'a wānee kā mūngā ye, an yātkā yeene iinjin jiik ogo ike yāājīlī me woo ke iinje ke merkālen yeeke ke wakkā yeeke yaaka bilto ti ye muure ken wānjeko mūngā.

²⁶ “An ŋuugulo yeene ɖūñjīn īñi ñome ti, an ike ŋujgi yok ogo, ‘Yuudu por an waak yūükü bi wāngeniī kā muure.’

²⁷ An ike āngi ŋjīngin yātkā yeene an kulkene kā mūngā an ākkene attā.

²⁸ “An wāāna ŋuugulo yaanna kaaccee kā woo ye i pārjin ke muukonde yaana agene kā ŋuuguloni ye, a kujon tiil ike ti caykā kā caay, an mūŋge maaññe pok an kiinde ogo, ‘Wāngaa mūngā yeeke yaaka agii kā koowgin ika.’

²⁹ “An menen yaana agene kā kiinkā ye ɖūñjīn īñi an ike ŋujgi yok ogo, ‘Yuudu por an waak yūükü bi wāngeniī.’

³⁰ An ike yaakkā an koowne an āññe ācce ganjar ke mūngā wanjeeda ko.

³¹ An wāāna ŋuuguloni yakkalan yuŋtene gin'a nāñgā ɖone ye, iken juuggen yejgin kā yaac, an iken attā yātkā yeenen nūütü kā wakkā yaaka nāñgā ɖuuggen yaakka.

³² An bārki yātkā an kiinne ogo, ‘Īki ŋuugulo yaajgonde Īki kulkeneni kā mūngā yūükü muure kā yaana ŋujganaa kā yok ye.

³³ An Īki mūükondū batta āngā ŋjīngin bata yaana āngeniī ŋjīngin ye?”

³⁴ An yātkā pennā kā yaac, an mūūkkene ɖujoni ogo ɖooyjī, ke mūngā wanjeeda ko muure.

³⁵ “An cāāna Wāyo yaana pollon jī ye, ikee bi nanɖe kā nāānkā keelkā anan naana m'ana māāden ke kāwen batta kulkede jone ti ye.

19

Dey ke Ākkin

¹ An wāāna Yeecūwa ɖanŋee kā jiik yaakki ye, ike Jalīl daljene īñi, an attā baan mā Yūhūdiya ti kā ñomuk wii mā Ūrūdin ti.

² An ɖon ɖiirken bāācin ike ti an ɖeeññe wīca.

³ An Pīrrīcīnni yakkalan āatin ike ti, an ike puuci taaji ogo, “Yoku pājīdi oon iinje ākke kā jiik'a bilti ye?”

⁴ “An luugi Yeecūwa ogo, “Ikee batta age pākin Meenka jiik Joon jī ogo Nāño ījjīn ti, iken nanŋjī ogo oon ke iin?”

⁵ An ike jaajjin ogo, “Ina ken oon wāyen ke meen daleada buwin an yore cooŋeēda ti iinje ti, an wāātene agene gaan keellā yaanna.

⁶ An iken batta ŋuca a yew anŋa men keelok, an gin'a coori yok Joon ye dale ŋana piirgā ɖiti mānbaan.”

⁷ An taaji ogo, “An Mūūca iccin jiik ogo men iinje iinje meenka ākkin an ākke ina?”

⁸ An kiini Yeecūwa ogo, “A juuggic teyenen ken ina tiingenē kā Mūūca ogo māāngic dalje buw yaanna, an wāāna ījjīn ti ye batta anan.

⁹ An ikee kiine, m'ana iinje ākkene kā jiik yakkalan batta kā balkitīn an kuññu iin yanjalan ye, i anan nāñit balkitīn.”

¹⁰ An kiini baaddoni yeeke ogo, “An naana a biilkä ika yek waadgå oon ke iin ye, iifca nana men kujit.”

¹¹ An kiinne ogo, “Yaakki batta liltä gïmkätä me muure, a m'aka a yüükkini ti kä Joon ye päaken.

¹² Mäkkalan a giitin kä migen a lucku, an mäkkalan a dïkin kä mäbaan an mäkkalan wäki cäwdä bata lucku ogo Yätkitïn Pollon jiïne. M'ana liltä gïmgidi yaakki ye, i dale gïnge.

Dale Merkälän Ätä Ika ti

¹³ An merkälän äbi me ike ti ogo inke doocce witken ti an nüülkee. An baaddoni me geri.

¹⁴ An Yeecüwa jaajjin ogo, “Dale merkälän ätä ika ti, an nana tïge, bata yaakki Yätkitïn Pollon jiïne a yeenen.”

¹⁵ An inke doocce witken ti an nüülkene an kaaccä woo.

Oon Yaana a Ceeggon ye

¹⁶ An oon yanjalan äätin ike ti an ike taaji ogo, “Nüüto, a näängkä nerkä yaaka wali ye, ken bi nanä kähnä ünnü ke cüle?”

¹⁷ An kiini Yeecüwa ogo, “Ika tajdaa kä nerrä ina? M'ana neran ye a Keelok. An naana iki tåkä kaaccin ti ünnü ti ye jiik iinini tïjä.”

¹⁸ An ike taaji ogo, “A jiik iinini yaaka wali ye?”

An Yeecüwa jaajjin ogo, “Nana iki nääkä me, nana iki nanä balkitïn, nana iki kätä, an nana iki päkä kä yelkitin.

¹⁹ Wäac ke miic eemdä, an m'ana yiire kä ye bilgä bata yorü anan.”

²⁰ An kiini oon yaanna ogo, “Jiik iinini yaakka agä nanđini muure, an a njaaka ken mor buunu ika ti?”

²¹ An kiini Yeecüwa ogo, “Naana iki tåkä wäatci agä küümon ye, atä an waak yüükü yäajjä woo muure an päaggä aangï an iki bi cäaygi waak nerkä ñaalok pollon ji, an wäattan ätä, baaddaa.”

²² An wäana oon yaanna tiinjee kä anan ye ike kaaccä woo i jone yaajan näängka ike agee kä ceeggon ye.

²³ An Yeecüwa baaddoni yeeke kiinne ogo, “Ikee kiine a gïtken, teyan kä yaac kä kaaccin ti m'ana a ceeggon ye Yätkitïn Pollon ji ti.

²⁴ An njaaka ikee kiine potulan kä kaaccin woo kalman käl tun ti kä yaana ceeggon kaacee kä ti Yätkitïn Joon ti ye.

²⁵ An wäana baaddoni tiinjene anan ye, i witken diiktin kä yaac an jaajjin ogo, “An a njaani ken bi kähnä mäkkin?”

²⁶ An Yeecüwa däamjin iken ti an kiinne ogo, “Naana mäbaan ti ye yaakki batta a päyin, an naana Joon ti ye wakkä muure a päyin.

²⁷ An kiini Bütürüc ogo, “Yooru ikoon wakkä muure daljonon an ikoon bäätonon iki ti. An a njaaka ken bi kañon?”

²⁸ An iken kiini Yeecüwa ogo, “Ikee kiine a gïtken, waan yaana wakkä muure nange daa me a kiccängenen ye, an Minneni Mämbaan cääjje nook yen maanjä yeene ti ye, i ikee yaaka ika baaddana ye, ikee cääna bi cääje noonji caay witken kä yew müge äärgä tüggen yek mä Icärayil yaaka caay witken kä yewwe ye.

²⁹ An m'ana äärgä yeeke daljene iñi ke mädgen ke käwgen ke wäyen ke meen ke merkä yeeke ke yiil yeene ogo ika ye, bi kähnä äänke caykä kä caay a küümin, an bi yäti ünnü ke cüle.

³⁰ An me ñirken yaaka dongan tiññan ye, bi wääti a m'aka batta tülciđi ye, an m'aka daamgä me batta tülciđi tiññan ye, ken bi wääti a me mäyken.

20

Gäärä yen Ñuuguloni Yiil ji

¹ “An Yätkitïn Pollon jiïne beel bata men mooye yen yiil yaana murjin woo kä tiññänänä määji ñuuguloni ije yiil ji baanne ye.

² An ike gïmmïn kä iñdin ñuuguloni, ñuugula carrä yen an jiïne yaana liikidi ye, an tucce yiil ji baanne.

³ “Ike njaaka kaaccä woo an pone mä tiññänänä ti, an yurcin mäkkalan yudok batta ñuugal ginkalan weeldük.

⁴ An kiinne ogo, ‘Ate cääna ñuugele yiil yeeni ji, an ikee bi iñe gin'a päjjidi ye.’

⁵ An iken attä yiil ji ñuugal. An ike kaaccä woo an teejüük, an njaaka kaaccä woo an a gïjjiñi woo, an nanjin kä yuudu keellä.

⁶ “An wäana wuun mä biigin ti cokelenee ye, i ike kaaccä woo, an kähnä yakkalan yudit. An taañne ogo, ‘Ikee yudde winni an yoomme ikee batta ñuugele ina?’

⁷ “An iken luukcin ike ti ogo, ‘Baati m'ana ikoon agon kä müükini ñuugula ye.’

“An kiinne ogo, ‘Ate ñuugele yiil ji baanni cääna.’

⁸ “An wäana biigin ti däagenee ye, män yiil m'ana agee kä dooccon ye, kiinne ogo, ‘Ñuuguloni bärkä iñä ñuugula carrä yeeken an iijä ti kä m'aka äätin näjäk ye, ke ñakci kä m'aka iijjin ti ye.’

⁹ An wäana m'aka müükki me ñuugula wuun biigin ti äatene muure ye yanjalan daa iñi me ñuugula carrä yen an jiïne yaana liikidi ye.

¹⁰ An wäana me yaaka a iijjini äatene ye, düüci ogo iken bi kujo ko ñiräk, an iken yanjalan daa iñi me ñuugula carrä yen an jiïne yaana liikidi ye.

¹¹ An wäana ñuugula carrä yeeken koowene daa ye, iken uccin kä nümirin men mooye yen yiil ti,

¹² an jayok ogo, ‘M'aka äätin näjäk ye ñuugulin a wuun kä keelok, an iirjini ke

ikoon yaaka ñuugulonon añ jiñe muure carrä giti ye.'

¹³ "Añ yaŋkalan luugi mǎn yiil ogo, "Muukondi iki batta agenii kä piikon, iki batta gĩmmĩn kä ñuugala carrä yen añ jiñe yaana liĩkidi ye?"

¹⁴ Yüünũ ken koowu añ atã. Ika tãkä iĩndã m'aka äätin njãk ye, bata yaana iĩñenii kä ye.

¹⁵ Ika batta teedateet kä nããŋka tãkkã nanã kä tiil yeeki ye? Jonũ gĩranj kä yaana agã men ñerconde me ti ye?

¹⁶ "Añ m'aka a njãk ye, ken bi wãäti a ñomuk añ m'aka a ñomuk ye, ken bi wãäti a njãk."

Yeecüwa Bãti kä Tüwnü Yeene Yaana Äãŋke Wãätede kä Dãk ye

¹⁷ Añ Yeecüwa wããna atee kä Oorcaliim ye, ike kuñũ baaddoni yaaka kä caay witken kä yewwe ye pãaken, añ kiinne pãy jĩ ogo,

¹⁸ "Tiĩŋe! Ikiĩn atĩn Oorcaliim. Añ Minneni Mǎnbaan bi äãkkãnä ñãc ñuũŋku dǎŋkã ke nüütõni jiik ñoocin yek Joon, añ bi joocu me ke tüwe.

¹⁹ Añ wãättana müũkkünũ boorgu, añ bi ñiyene kä yok, añ ñooygu kä bããdan añ țelããnä ti kaakkon jok. Añ nüũnkã kä ñãk bi juwu ñaalok tüwnũ ti.

Ñuynu Mĩy

²⁰ Añ mĩy yen merkã Jabadi, äätin Yeecüwa ti ke merkã yeeke. Añ ñũŋjĩn iĩñi añ ike ñũjgi yok kä ginkalanj.

²¹ Añ taaji Yeecüwa ogo, "Iki tãkä ñaaka?"

Añ Yeecüwa luuñŋe ogo, "Ika tãkä merkã yeeki yaaka kä yewwe yaakki yaŋkalanj cããjĩ bũñũ birrã añ yaŋkalanj buñ aam Yãtkĩtin yũünũ ti."

²² Añ kiini Yeecüwa ogo, "Gin yaana ñuye yaana batta njãje. Ikee bi liĩte mãtce kä ñon yaana bi mãtcã kä ye, añ ikee bi liĩte wããce pillã yaana bi waajã ye?"

Añ iken gĩmmĩn ogo, "Ee."

²³ Añ kiini Yeecüwa ogo, "Ikee bi mãtce ñon yeeni añ cããjĩn buñ birrã ke buñ aam ti batta a ika ken äccãdã a ñũckĩnĩ m'aka a wããgĩnĩ woo kä Wãyo ye.

²⁴ Añ wããna baaddoni yaaka kä caay ye tiĩŋŋene añan ye, iken mãdin yaakka pingi.

²⁵ Añ bãrki ti Yeecüwa añ kiinne ogo, "Nãjje mügdõni yek ñommañ wiñe iken engã, añ me mãyken yeeken ñuugal mügdĩn yeenen iken ti.

²⁶ Nana beeljĩdĩ añan ikee ti, añ m'ana tãkĩ wããtcĩdĩ a men mooye ikee ti ye, dale wãäti a ñuugulo yeenic.

²⁷ Añ m'ana tãkĩ wããtcĩdĩ a men mooye ikee ti ye, dale wãäti a kiingon yeenic.

²⁸ Añ Minneni Mǎnbaan batta äätin ogo, ike ñũũgĩlĩĩ me, ogo me ñuugelee añ üññũ yeene rãtce ko me ñiirken.

Yeecüwa Tĩĩñi Ook kä Yewwe a Uykuni

²⁹ Añ wããna kaaccene woo Ariya ye, ñon ñiirken bããtcin ike ti.

³⁰ Añ ook yaŋkalanj kä yew cãyok pãy taan a uykuni añ wããna tiĩŋŋene Yeecüwa kaajdee kä ye, iken yaajjin ogo, "Mũgdo ñangoon ñĩŋĩn Minneni Daawũũt!"

³¹ Añ geri ñon ogo, "Tiĩŋje iĩñi."

Añ tããkcĩn yawgin kä yaac ogo, "Mũgdo ñangoon ñĩŋĩn Minneni Daawũũt!"

³² Añ Yeecüwa yuuttu iĩñi añ bãrkene añ taaññe ogo, "Ikee tãke nãŋge ñaaka?"

³³ Añ iken luukcin ogo, "Mũgdo pãtkoon wangin.

³⁴ Añ ñãgi ñĩŋĩn Yeecüwa, añ tããmme wangin, añ kä ñeeranj aññi wangin pãttã añ bããtcin ike ti.

21

Kaaccin ti Yeecüwa Oorcaliim

¹ Añ wããna iken äätene Oorcaliim kä cokal ye, añ ñããgene ti baanle Beetpaac pããm yaana wiñe a jengã jeytũũnni ye ti, i Yeecüwa tuccin baaddoni yeeke kä yewwe ñomgen ti.

² Añ kiini Yeecüwa ogo, "Ate baanle yaana ñomgic ti yaanna, añ ikee bi kãñe tüürũŋ a weengon ke tüürũŋle yeene gunne ti. Gũtke añ icka kä.

³ Añ naana mãŋkalanj ikee taaññe ye, i kiine ogo tãkkĩ ko Mũgdo, añ ikee bi dale buwin ãbe.

⁴ Yaakkĩ wãättã ñããkit yaaka jaayi Joonj kä bãto ye ogo,

⁵ "Mã Oorcaliim kiine ogo,

'Yooťe, Yãtkã yeenic äãtidĩ ikee ti.

Añ ike ñõŋe agee ñuũgĩnĩ iĩñi,

añ taabit tüürũŋ,

añ a tüürũŋle ken taabdee kä.' "

⁶ Añ baaddoni yaaka kä yew ye nãŋjin bata yaana eenjene daa kä Yeecüwa ye.

⁷ Añ iken tüürũŋ ãbi ke tüürũŋle ike ti, añ tüürũŋle ñũcki ñãc buruŋgu yeeken, añ Yeecüwa taappã.

⁸ Añ ñon ñiirken buruŋgu yeeken peti iĩñi pãy jĩ ñõme ti, añ yakalanj nüũlin jengã kimken ken peti iĩñi pãy jĩ.

⁹ Añ ñon ñiirken yaaka äãtã ñõme ti ke yaaka ñãñe ti ye, yawdĩdĩ ogo,

"Maanñã Joonj ti kä Minneni yen Daawũũt!

Nüũlkin m'ana äãtidĩ kä yãntãŋ Piťõ ye ti!

Maanñã Joonj ti küũtũlanj pollon jĩ!"

¹⁰ Añ wããna Yeecüwa kaaccee kä ti Oorcaliim ye, baan jiñe yore cũkke muure añ me tããccin ogo, "A ñaani ina?"

¹¹ Añ ñon luukcin ogo, "A bãto Yeecüwa, mãn Naacira yen mã Jalĩl."

Yeecüwa Nũũtĩ Yããjõni kaal yen Änlanñã jĩ

¹² An Yeecüwa kaaccä kaal yen änlannä ji, an m'aka kiji ke m'aka yääji ye ñootte woo muure wica, an dārāngā yek rānnā tiil uuljene iñi ke noonji yek m'aka yääji gülküteni ye.

¹³ An kiini Yeecüwa ogo, “A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, ‘Än yeeni bi battä me ogo än mallä,’ an yelle yok a än muddonji!”

¹⁴ An uykuni ke puudgu äätin ike ti änlannä ji, an teeñne.

¹⁵ An wääna duunju dānkä ke nüütini yek jiik doocin yek Joon yuttene näänkä yāwkä yaaka nanje ye, an merkälen yaawene änlannä ji ogo, maanña Joon ti kä Minneni yen Daawüüt ye ti, i iken piindin.

¹⁶ An iken Yeecüwa taaji ogo, “Merkälen yaacka jiiken tinjä?”

An luugi Yeecüwa ogo, “Ee. Ikee batta age päkin Meenka Jiik Joon ji? Jaay ogo, ‘Iki merkälen ke tüntülgü nüünji ogo iki maanjida.’”

¹⁷ An iken dalji iñi Yeecüwa kaaccä woo baan mä Oorcaliim ji attä Betani, an nüün wica.

Jaan Njoommu Yaana Batta Cäayge Tulge ye

¹⁸ An kä tinnāñānā wääna Yeecüwa dukcedee kä baan ji ye, näägi kää.

¹⁹ An yurcin jaan njoommu päy taan, an umgene ti an batta a kääñon tulge, a gitke pääken. An kiinne ogo, “Nana iki giidä tülgu njucal” An kä deedañ anji jaan ijiin woo.

²⁰ An wääna yoorene daa baaddoni ye, iken witken diiktin, an tääccin ogo, “Jaan njoommu yaanni iwnä oogo kä biran anji?”

²¹ An luugi Yeecüwa ogo, “Ikee kiine a gitken, naana ikee cäayge kä luggin an juuggic batta riija ye, ikee batta bi a näänkä yaaka nāññā jaan njoommu yaanni ti ye, pääken ken bi nanje. An cääna naana pääm yaanni kiine ogo, ‘Dimjä wii mooye ji’ ye, i bi nāññi doje.

²² An naana ikee cäygene kä luggin ye wakkä muure yaaka ñuye kä mallä ye, bi kañe.”

Täactāñ kä Mügdin Yeecüwa

²³ An Yeecüwa attä kaal yen änlannä ji, an juwin nüünñu me an duunju dānkä ke yätini äätin ike ti, an tääccin ogo, “A mügdin yaana wali ye, ken ñuugilii kä waak yaacka, an a ñaani ken iki iññey mügdin yaanni?”

²⁴ An luugi Yeecüwa ogo, “Ikee cääna bi taaje kä täactāñ kä keelok, an naana ika luunña ye, ikee cääna bi nüütke kä mügdin yaana wali ye ken nanjä kä waak yaakki.

²⁵ Mügdin Büüllü yen Yaaya ätä wa, ätä pollon ji halla ätä mänbaan ti?”

An iken luugin pääken ogo, “An bi yore luuge oogo? Naana ikiin jaaccin ogo ääto pollon ji ye, ike ikiin bi kiinin ogo, an ikee batta luggede kä ike ina?”

²⁶ An naana ikiin jaaccin ogo ääto mänbaan ti ye, ikiin boocin kä ñon, me muure Yaaya njāññā a bāto.”

²⁷ An iken Yeecüwa luugi ogo, “Batta njāññon.” An kiini Yeecüwa ogo, “Cääna ikee batta nüütke kä mügdin yaana wali ye ken ñuugulu kä.”

Gäärrä yen Merkälen kä Yew

²⁸ An iken taaji Yeecüwa ogo, “Ikee päje ogo ñaaka kä yaanni? Oon yanjalan cäayge merkä kä yew. An ike attä minneni yaana a iicca ye ti, an kiinni ogo, ‘Minneni yeeni, ätä ñuugulu yiil ji tiññan.’

²⁹ “An minneni luukcin ogo, ‘Ika batta atä.’ An wäätan jone ääkkene an attä.

³⁰ “An wäy attä minneni kalan ti an kiinne kä jiik keelkä, an ike jaajjin ogo, ‘Abba, ika bi atä.’ An batta a aton.

³¹ “M’aka kä yewwe yaakki ti, a ñaani ken nāññä täktāñ wäyen?”

An iken luukcin ogo, “A iicca.”

An iken luugi Yeecüwa ogo, “Ikee kiine a gitken diütini yaacken ke balkä ikee bi yütene ti Yätkitin Joon ti.

³² An Yaaya äätin ikee nüütkede päy wonñu, an ikee batta age luggini kä ike. An diütini yaacken ke balkä ken luggin kä ike. An wääna yuttēe kä anjan ye, ikee cääna batta age luggini kä ike, an ikee batta age ñagin kä näänkä yaackä yeekic.”

Gäärrä yen Piitoni Yaacken

³³ An Yeecüwa jaajjin ogo, “Gäärrä yaanni tiñje njuca. An wica oon yanjalan a män njommañ piittä yiil an yanje yok kä kaal, an tummu taga an kuttu än küülconde yen tiico. An müükkenne piitoni ogo piitciko, an ike iñji yen njommañ, an ike attä woo baan yanjalan ti.

³⁴ An wääna waan errä cokulenee ye, ike tuccin ñuuguloni piitoni ti ogo ike äckii me yeeke.

³⁵ An piitoni ñuuguloni yeeke koowi an keelok jiibi, an yanjalan nägi ñok, an yaana wäätcete kä ñak ye yibi kä gugyu.

³⁶ An tuccin ñuuguloni yakkalan njuca diräk kä yaaka ijiin ye, an nāñgi nāññä keelkä.

³⁷ “An düünñin ti tuckene minneni yeene an jaajjin ogo, ‘A minneni yeeni bi eemtä.’

³⁸ “An wääna minneni yoorene daa ye, jaajjin ogo, ‘A minneni män yiil inni, ääte näkin ñok nunjo yāññā yeene koowin daa kä ye.’

³⁹ Koowi an yeepi woo yiil taan an nāgi ñok.”

⁴⁰ An Yeecüwa tääccin ogo, “An naana män yiil ätä ye yoku piitoni yaacka nanje oogo?”

⁴¹ An luugi ogo, “Me yaacken yaacka bi näge duuggin kä nāññā yaajgonde, an yiil bi müükke piitoni yakkalan yaaka bi ike äckänä yeeke waan errä ti ye.”

⁴² An kiini Yeecüwa ogo, "Ikee batta age päkin Meenka Jiik Joon ji ogo,

'Jaan kiye yaana tüüññi yok kuṭoni ye
ken wääto ogo tanḡuulu yaana tülcidi
ye,

an a yaana nanji Piṭo ye inni,
an ken yawan daammä yoono ti?

⁴³ "An ikee kiine, Yätkitin yen Joon bi angänä me yok ikee ti, an iñgä me ṭon yaaka gidok jengä ṭulgen yeeke ye.

⁴⁴ An m'ana ḡimji päam yaanni ḡiti ye bi liiktiti, an m'ana ḡimgänä ḡiti päam yaanni ye bi ruumtit ḡiti."

⁴⁵ An wäana duunḡu dänkä ke Piiriciñni tiññene gäärä Yeecüwa ye i ooki ḡiti ike jaay ogo iken.

⁴⁶ An iken ṭäki ogo yoku müḡi an iken bojgin kä ṭon yaaka Yeecüwa ḡoocutu ogo bāto ye.

22

Gäärä Yen Ammani Ñäänkä

¹ An ḡuca Yeecüwa jaajjin kä gäärä, an iken kiinne ogo,

² "Yätkitin Pollon jiñe beel bata yätkä yaana tuttu ammani ñäänkä yek minneni yeene ye.

³ An ḡuuguloni yeeke tucce m'aka a bargin ye ti ogo, äato ammani ñäänkä ti, an iken muure yaakkä kä äatin.

⁴ "An ḡuca tuccin ḡuuguloni yakkalan, an kiinne ogo, 'M'aka a bargin ye kiine ogo ammani toonḡoo, an näckälen caacken ke yätkä yeeke iirroo pugin, an wakkä muureen ogo päjjini an äato ammani ñäänkä ti.'

⁵ An iken jiik yaakka gäälji woo, an piirjin woo yanḡalan attä yiil ji baanne, an yanḡalan attä ḡuugula yeene ti.

⁶ An yakkalan ḡuuguloni yeeke müḡi, an aammi yokin kä yaac an nägi ḡugin.

⁷ An yätkä pennä, an tuccin kääḡyā yeeke ogo nääkoni näḡi ḡugin an baan mooye yeenen ṭññi woo.

⁸ An ḡuuguloni yeeke kiinne ogo, 'Ammani ñäänkä a päjjini an m'aka barrin ye, batta päjjidi kä äatin.

⁹ Ate nant'a purcete pääḡyā ye, an m'aka kaññe ye bare muure dale ätä ammani ñäänkä ti.'

¹⁰ An ḡuuguloni yaakka kaaccä woo attä pääḡyā ḡiti, an m'aka kaññe ye, ḡüüli ti muure ḡerken ke yaacken, an an jiñe yen ñäänkä küümmü kä wilgä.

¹¹ An wäana yätkä kääjenee kä äräk yurtee kä wilgä ye, ike yuṭṭu oon yanḡalan batta enjit burunḡu ñäänkä.

¹² An taaññe ogo, 'Muukonḡi, iḡi kääjini ogo äräk winni, i iḡi batta cāḡgini kä burunḡu ñäänkä anan?' An oon batta a lüükciñi.

¹³ An wina yätkä jaajjin ḡuuguloni ti ogo, 'ḡiige iñke ti ke küḡe ti, an yeepe müllä ḡiti, nantä ba' iḡok ke ḡeeynä me leken.'

¹⁴ M'aka a bargin ye ḡiräk, an ḡeewken ken a wakin.

Iccin Düllü Kaycar ti

¹⁵ An Piiriciñni attä woo, an läälin pugin ogo Yeecüwa baabji jaajjo jiikkalan nunḡo müḡida ko ye.

¹⁶ An tuccin baaddoni yeeke ike ti, ke yüükkodotini yek ḡirüüdü, an kiini ogo, "Nüuto, iḡi ḡajjini jiik'a a ḡitken ye ken jaayä. An iḡi nüütü kä päy Joon a ḡitken. An iḡi batta booju kä māḡkalan, an iḡi batta wäkä ḡiti me.

¹⁷ Nüüttoon iḡi paydä ogo ḡaaka yaanni ti? Yoku päjjidi ikoon äccon düllü iñgä me yätkä Kaycar yen mä Ruumaan halla ba'ay?"

¹⁸ An yiñ yeenen ḡajjänä Yeecüwa an taaññe ogo, "Ikee lääñoni, Ika puuccada ina?

¹⁹ Nüütka tiil yaaka äccätä me düllü ti ye." An ike äcki me woo tiil yek Ruumaan.

²⁰ An iken taaji Yeecüwa ogo, "Biilkä ke perrä yaanni a yen ḡaani?"

²¹ An iken luukcin ogo, "A biilkä yätkä Kaycar yen mä Ruumaan."

An kiinne ogo, "Waak Kaycar iñe Kaycar, an waak Joon iñe Joon."

²² An wäana tiññene anan ye, iken witken ḡiiktin an dalji iñi an kaaccä woo.

Täactāḡ kä Juwin Ñaalok Tüwnü ti

²³ An nünnä yaanja ti Cüddüḡiñni äatin Yeecüwa ti, an iken a m'aka jayoko juwin tüwnü ti baawgo ti ye, an ike taaji,

²⁴ an kiini ogo, "Nüuto, Müuca jaay ogo, naana oon tüwno i merkä baawgo ti ye, i määden boro koowje ääcee ko woo merkälen yek määden.

²⁵ An mādin yakkalan kä ḡaṭükel waadgo ti winni. ḡicca ḡiññä an tüwnü, an batta a giton merkä, an iñ ḡälkene mädgen.

²⁶ An cääna bäätcin ke ḡäk nanjin nääḡkä keellä an attä ke ḡaṭükel ti muure.

²⁷ An düññin ti muure iñ tüwnü cääna.

²⁸ An ḡñ jiñe yen juwin tüwnü ti, m'aka kä ḡaṭükel yaakka ti, iñ bi wääti a yen ḡaani, iken yaaka kuññu yaakka ti?"

²⁹ An iken luugi Yeecüwa ogo, "Ikee age yäayin kä yaana ikee batta ḡajje kä meenḡani ke teynä yen Joon ye.

³⁰ An ḡñ jiñe yen juwin tüwnü ti me batta ḡiji, an batta ḡeyḡä me, an bi beeljī bata malaññi pollon ji.

³¹ An ikee batta age päkin Meenka Jiik Joon ji wäana Abrayiim ke Icaak ke Yaagüüp tüwgene kä on ye? I Joon jaajjin ogo,

³² 'Ika ḡä Joon yen Abrayiim, ke Joon yen Icaak, ke Joon yen Yaagüüp.' An ike batta a Joon yen mä tüwin a Joon yen mä üdin."

³³ An wäana ṭon tiññene nüññe ye, i witken ḡiiktin.

Jiik ĩĩnĩi yek Joon yaaka Tũlciđi ye

³⁴ An wāana Pĩrĩcĩnnĩ tiĩnne ogo Cũdũgĩnnĩ lũtũnĩ wĩtin Yeecũwa ye, i Pĩrĩcĩnnĩ yoken ñũlĩ nāntā keellā ogo taajjĩ ŋuca.

³⁵ An yaŋkalan iken ti a nũũto yen jiik ñoocin yek Joon, an ike puuci taajjĩ ogo,

³⁶ “Nũũto, a iĩnin yaana wali ye, ken tũlciđi jiik ñoocin yek Mũũca ti?”

³⁷ An luugi Yeecũwa ogo, “‘Pĩto yũũnũ Joon bilgā kā jonũ muure, ke yorũ muure, an ke paydinni yũũkũ muure.’

³⁸ A iĩnin yaana tũlciđi an ĩĩjĩđi ye inni.

³⁹ An yaana bāatciđi ye beel bata menen, ‘M’ana yiire kā ye bilgā bata yorũ aŋan.’

⁴⁰ An jiik ñoocin muure yek Mũũca ke nũũnũ yen bātoni a ñekin ti jiik ĩĩnĩ yaaka kā yewwe yaakkĩ ti.”

Macii A Minneni Ŋaani?

⁴¹ An wāana Pĩrĩcĩnnĩ yoken agene daa kā ñũlĩn ye, i iken taajjĩ Yeecũwa ogo,

⁴² “Ikee payde ogo ŋaaka kā Macii? Ike a minneni yen ŋaani?”

An luugi ogo, “A minneni Daawũūt.”

⁴³ An kinne ogo, “An Daawũūt jaay kā Wāaktāŋ Joon, an Macii badde ogo ‘Mũgdo yeeni,’ ina? An Daawũūt jaay ogo,

⁴⁴ “Pĩto jaajjin Mũgdo yeeni ti ogo,

“cāājā bunjĩ birrā ti,

ke ādāŋji yũũkũ ñoocu daa kā ĩĩnĩ kũgũ ti.’

⁴⁵ An naana Macii battā Daawũūt ogo, ‘Mũgdo yeeni,’ ye, i a minneni yeene ogo?”

⁴⁶ An jiik yeeke ti baati m’ana lĩĩtĩt kā luuŋŋu ike ye. An nũĩnnā yaanja ti baati m’ana yore űuwanj kā tajdin ike ŋuca ye.

23

Kolkolli Yiĩ Lāāñoni ti

¹ An Yeecũwa űonj ke baaddoni yeeke ki-inne ogo,

² “Nũũtoni yek jiik ñoocin yek Joon ke Pĩrĩcĩnnĩ yaaka nũũti jiik ñoocin yek Mũũca ye.

³ Nāāŋe an ģin’a kiĩnte kā ye ģĩmgede. An ŋana ikee baadde nāāŋken, iken pākĩ an batta nanťā.

⁴ Iken ñiĩgā ñũrĩnnĩ pekkā, an ñoocutu me ñuuggen ti, an iken kā ñuuggen batta űākĩ ĩnen cũkcũtũ yokĩn ogo me yũũkkĩ ti.

⁵ “Iken nāāŋken muure nanťā ogo yoorjĩ me. Iken enjĩ meenkani māyken buggen ti a űuurgin cāyge ģĩtĩ biykalen yek meenkalaŋnā, an iken enjĩ buruŋu tũggen a bũltani bāāykā.

⁶ An iken billā nanťā ba’ eemdin ke nanťā ba’ jon űamme, an me űomgen ti nanťā űerrā daanmallā yen Yũhũũŋŋi jĩ,

⁷ an iken űĩptā me weeldũk kā eemdin, an bāārgā me ogo, ‘Nũũtoni.’

⁸ “An ŋana ikee bāārgē me ogo, ‘Nũũtoni,’ ikee cāygene kā Nũũto a keelok, an ikee ĩire muurijaan.

⁹ An māŋkalan ŋana bāāre űommaŋ wic winnĩ ogo, ‘Wāāc,’ ikee cāygene kā Wāy a keelok a Joon, yaana űaalok pollonj jĩ ye.

¹⁰ Ŋana ikee ģĩmmede māŋkalan ikee bāāre ogo, ‘Mũgdoni,’ ikee cāygene kā Mũgdo a keelok, a Macii.

¹¹ An m’ana tālanj waadgic ti ye, dale wāātĩ a űuugulo yeenic.

¹² An m’ana ñoŋe āārede űaalok ye, i bi ñuukunu me ĩĩnĩ, an m’ana ñoŋe ñuukkede ĩĩnĩ ye, i bi āārānā me űaalok.

¹³ “Jooűũu ikee ti nũũtoni jiik ñoocin yek Joon ke Pĩrĩcĩnnĩ, ikee lāāñoni! Ikee āntũke yen Yātĩtĩn Pollonj ģĩűe űũljene me űomgen ti, an ikee kā ñuuggic batta kaaccede ti. An m’aka űākĩ kaaccĩđi ye, i batta bāāggede kaaccĩđi.

¹⁵ “Jooűũu ikee ti nũũtoni jiik ñoocin yek Joon ke Pĩrĩcĩnnĩ, ikee lāāñoni! Ikee atcede ĩrcede woo wĩi mooye ke űommaŋ yĩlte kā yok men, an naana men keelok yore yelle ye, i ike nanjē pājĩđi atĩ maccũk āāŋke kā yew bata ikee.

¹⁶ “Jooűũu ikee ti woydoni uyken yaaka jayok ogo, ‘M’ana lĩĩtto ko ālanŋnā ye, batta ogo ģinkalan, an m’ana lĩĩtto ko tiĩlgā ālanŋnā ye, i ogo ñekin ko lĩĩtāŋ yeene.’

¹⁷ Ikee uykuni bucken! A yaana wali ye ken tũlciđi, a tiĩlgā, halla a ālanŋnā yaana tiĩlgā laadde yok ye?

¹⁸ An ikee jaaye ogo m’ana lĩĩtto ko tambal ye batta ogo ģinkalan, an m’ana lĩĩtto ko āccin yaana āccĩđĩ me tambal wic ye, i ike ogo ñekin ko lĩĩtāŋji yeeke.

¹⁹ An ikee uykuni! A yaana wali ye ken tũlciđi, a āccin halla a tambal yaana āccin laadde yok ye?

²⁰ An m’ana lĩĩttā kā tambal ye, i lĩĩttā kā wakkā yaaka tambal wic yaakka muure.

²¹ An m’ana lĩĩttā kā ālanŋnā ye, i lĩĩttā kā ike, an ke Joon yaana cāāy ike ti ye.

²² An m’ana lĩĩttā kā pollonj ye, i lĩĩttā kā nook yen Joon, ke Joon yaana cāāy ike wic ye.

²³ “Jooűũu ikee ti nũũtoni jiik ñoocin yek Joon ke Pĩrĩcĩnnĩ, ikee lāāñoni! Ikee wanġic tũccede kā āccin caycayni, yek waak ģarkā yaaka kaűde balkā yeekic ģĩtĩ ye, bata ģengā kũlkā, an ikee ģin’a tũlciđi jiik ñoocin yek Joon ti ye ģāāle ģĩtĩ, woŋŋu ke āŋin űŋŋin ke luggin. Yoku pājĩđi wakkā yaaka tũlciđi ye, ŋana ģāāle ģĩtĩ.

²⁴ Ikee woydoni uyken! Ikee yũũn āŋgede yokĩn piĩtti, an kalman ken lade!

²⁵ “Jooűũu ikee ti nũũtoni jiik ñoocin yek Joon ke Pĩrĩcĩnnĩ, ikee lāāñoni! Ikee ñon ke koođal laade kā űntũk, an kũlok ģĩűe ti kũũmĩ kā ñāālkā, an kũũmĩ kā jon tālle ke ģaannā wakkā me.

²⁶ Ikee Pirriciinni uyken, paran iijje don ke koodal looke ji woo, nunjo untuk bi latee ka woo ye.

²⁷ "Joonnu ikee ti nuutoni jiik doocin yek Joon ke Pirriciinni, ikee laaŋoni! Ikee beele bata kalka yaaka a weecin ladan, an untuk uukidi woo neran, an gitken ti a kuumon ka ma tuwin awgen an waak muure dalaŋ ye.

²⁸ An ikee caanna uukede woo age ma wotku makkalaŋ ti, an juuggic ti a kuumin ka laaŋtaŋ ke taŋtaŋ yen liiŋŋa giti jiik doocin.

²⁹ "Joonnu ikee ti nuutoni jiik doocin yek Joon ke Pirriciinni, ikee laaŋoni! Ikee bate kalka witken yek batoni ke ma wotku yaaka nage dugin danka yurgic ye, an neerde yokin.

³⁰ An ikee jaaye ogo, 'Naana yoku ikoon bilton ti nuunka danka yurgo ti ye, ikoon yoko batta yoku coorron ka nanŋa baŋo.'

³¹ "An ka jiik yeeckic yaakka ikee nuute ka duuggic ogo ikee agje kilka m'aka naakono batoni ye.

³² Ate nomuk an waak'a iijjene danka yurgic ye daage.

³³ Ikee kaggä! Merkä paaŋdanŋi! Ikee bi likce woo ogo ka yiŋ yen maaŋ?

³⁴ "Ina ken tuckede ka batoni ke najjoni ke nuutoni jiik doocin yek Joon yaakka. Yakkalaŋ bi nage dugin ka tella kaakkon jok, an yakkalaŋ bi dooye daanmallä yen Yuhuüŋni ji, an bi noole baan ke baan.

³⁵ An ka yaakki joonnu bi kaja iŋi ikee ti ka yimga ma wotku muure yaaka puuktin nommaŋ wic ye, iijjidi ti ka yimga man wonnu Abiil ke yimga Jakariya ti minneni Barakiya yaaka nanŋe waadga anlaŋna ke tambal ti ye.

³⁶ An ikee kiine a gitken joonnu yaanna muure bi ata iŋi kilka yaakki ti.

Yeecüwa Nüüji ka Oorcaliim

³⁷ "Ay! Oorcaliim, Oorcaliim, baan mooye yaana naaka batoni, an yibba tüüjgi yek Joon ye, aagki anŋa niŋŋa muure ika takä ogo merkä yuuku dulo yokin bata aattä yaana tulge dulse yokin bugge ti ye, an ika batta baaggadaa!

³⁸ Yooro an yeenic dalkene ka Joon elan.

³⁹ Ikee kiine, a gitken ika batta bi yooro ŋuca ke jaajje ka ogo, 'Nüülkin m'ana aatidi ka yantäŋ Piŋo ye.'

24

Yeecüwa Nüüti ka Düümtin Anlaŋna

¹ An Yeecüwa kaajin woo kaal yen anlaŋna ji an waana atee ka ye, baaddoni yeeke aatin ike ti, an ike nuutcutu ogo, daamjo banŋani yek anlaŋna ti.

² An luukke ogo, "Banŋani yaakka muure yoodde? Ikee kiine a gitken, baati päam yaana bi maŋjana me menen wic ye, bi düümtit giti muure."

³ An waana Yeecüwa caajjenee ka päam yaana wiŋe a jengä jeytüünni ye ti, i baad-doni yeeke aatin ike ti päaken, an ike taaji ogo, "Nüüttoon waak yaakki bi nane duuggen tooku? An a ŋaaka ken bi a gin'a nüüti aatin yuünni ke düüŋin yuungu ye?"

⁴ An luugi Yeecüwa ogo, "Wanŋic tüce ŋana ikee yäyte maŋkalaŋ.

⁵ Me diirken bi ata ka yantondi, an jayok ogo, 'Ika agä Macii!' An iken me diirken bi malga ŋingän.

⁶ An ikee bi tiŋe ka yaaŋdanŋi, ke jigärgä yek yaaŋdanŋi, an ŋana yokic cükcede, waak yaakka baakkan daa bi nanŋi duuggen, an batta mor a düüŋin ina.

⁷ An toŋ yakkalaŋ bi juwu ka yiŋ toŋ yakkalaŋ ti, an yätkitin bi juwu ka yiŋ yätkitin ti. An kaŋ bi waati ke buktuŋ nommaŋ nanka yaaka a päkkitiŋi ye ti.

⁸ An yaakki muure a iijjin ti pillä yen giida an yanŋalaŋ mor ira.

⁹ "An waattan ikee bi müuke me, an nake me dugin, an ikee bi putkene giti toŋ muure ogo ika.

¹⁰ An waan yaanja ti me diirken bi nomgen yeljana woo luggin ti, an bi aaga natin, an bi puudu giti waadgen ti.

¹¹ An batoni diirken yaaka a yelonŋi ye, bi ükü woo, an me diirken bi yäayga dugin.

¹² An ka diirin yen liiŋŋa giti jiik doocin, biilin yen me diirken bi luy.

¹³ An m'ana wääci ke düüŋin ti ye, bi kaŋi makkän.

¹⁴ An Jiik Nerkä yen Yätkitin Pollon jiŋe bi pakä me nommaŋ wic muure, nunjo tiŋge daa toŋ muure, an waattan düüŋin bi ata.

¹⁵ "Ikee bi yute dällä yen cüültin yaana jaayi baŋo Daniyal ye, yudit külok Anlaŋna." Dale m'ana päki ye ükci giti.

¹⁶ "An waattan dale m'aka Yuhuüdiya ye, lüdok pämkä witin.

¹⁷ An dale m'ana caay daan wic ye, ŋana kaajidi iŋi ogo ike kujje gin'a ärak baanne ye.

¹⁸ An dale m'ana yiil ji ye ŋana dükciŋi najaŋ ogo ike kujdee burŋu yeene.

¹⁹ An bi yaajan ka yaac määngä yaaka lacok ke yaaka nüti ye nuunka yaakca ti!

²⁰ Maŋe nunjo ŋana ŋaŋ yeenic waatcedee a wiinŋak anŋi ke An Jiŋe Wääktän ti.

²¹ An pillä mooye bi nanŋi doŋe waan yaanja ti, yaana batta a nanŋon doŋe waana daa ka iijjin ti nommaŋ ye, ke tiŋŋan. An batta bi nücci nanŋi doŋe ŋuca.

²² An naana nuunka yaakca batta nüüŋtū me yokin ye, i baati m'ana bi üt ye, an ka jiik ma wakin yek Joon ken nuunka yaakca bi nüüŋge daa me yokin.

²³ An naana maŋkalaŋ ikee kiinne ogo, 'Dääme Macii inninne,' ke ogo, 'Iya wica,' ye, ŋana ikee luggede.

²⁴ Maciini yaaka a yelonji ke bātoni yaaka a yelonji ye bi ūkū woo, an nānji nāānkā ke waak'a yāwan ye, ogo yāāji ko witin me, ke cāāna m'aka a wakin kā Joon ye naana pājodo ye.

²⁵ Yoore, ikee nüütkenē kā yaakki i batta mor wuun dāgā.

²⁶ An naana mānkalan ikee kiinne ogo, 'Dāāmje, Macii iya luummuk,' ye, nana ikee kaaccēde woo. An naana jaajjin ogo, 'Dāāmme ike inni ārāk,' ye, nana ikee luggede.

²⁷ Bata yaana wīdīn diikedē kā űomuk atee ke nājāk ye, bi beelji bata āatin yen Minneni Mānbaan.

²⁸ An nānt'a cāyge gin tūwon ye, i weŋgā yoken dūltū wīca.

Āatin Yen Minneni Mānbaan

²⁹ "An kā deeran anji naana tīfīdīn yen nīīnkā yaakca ti dūūfīn ye, āj bi ūlji īfī,

an paan batta bi dikī
an kiitāni pollon bi dīimdit īfī,

an teynāni yek wakkā pollon jīfē * bi būkcī.

³⁰ "An waan yaanja ti gin'a nüūti ye, bi ūkū woo pollon ji yen Minneni Mānbaan, an wāattan űon yek űommafi wīfē bi nüūji. An iken bi yūrci Minneni Mānbaan ātā curuűgu giti kā teynā ke maanűā yāwconde.

³¹ An malanji yeeke bi tuce kā űwok gūltete, an m'aka wanűe ye bi dūūlūnū ti kā űomuk ke nājāk ke űaalok ke īfī ke nānkā muure īfī pollon űoy.

Gāārrā yen Kaaptā

³² "Nāje nüūnnū gāārrā yen kaaptā yaanni ti. Naana kimke kattā īfī an gitke űiimin ye, i nāje ogo yīltūke cokolono.

³³ An cāāna naana ikee yuűtee waak yaakka muure ye, i nje ogo Minneni Mānbaan cokolono ti āntūke tūk.

³⁴ Ikee kiine a gitken, waak yaakka muure bi nāji dūuggen, i batta mor kil yaanni tūw.

³⁵ Pollon ke űommafi bi wīci īfī, an jiik yeeki batta bi wīci īfī.

Baati M'ana Nājjā Nūnnā Yaanja ke Wuun Yaanja ye

³⁶ "Nūnnā yaanja ke wuun yaanja baati m'ana nājjā ye, cāāna ke malanji yek pollon jīfē batta nājjā, a Wāy pare ken nājjā.

³⁷ Bata wāāna wāātee kā nīīnkā Noo ti ye, cāāna bi wāāti āatin Minneni Mānbaan ti.

³⁸ An nīīnkā yaakca ti i mor tāāl irā iken āmī an māti, an iken dīji an deygā me, ke nīīnnā yaana kaaccene kā Noo kuun ji ye.

³⁹ An iken batta nājjā ginkalan ke tāāl āate an iken müūfīfē muure, an bi wāāti bata āatin yen Minneni Mānbaan ti.

⁴⁰ "An ook kā yew bi űuugal yīl ji muuűuk, an keelok bi koowgu me an yanjalan bi maűjānā me īfī.

⁴¹ An māāngā kā yew bi dīji pāāmdeynā ti an keelok bi koowgu me an yanjalan bi maűjānā me īfī.

⁴² "An cāyā i űkī kiijādā woo kā yaana āatin Pīto yūūnū kujjeda kā ye.

⁴³ An yaakki ookci giti naana yoku men mooye yen ān nājjā wuun yaana wali ken bi āātete kato ye, ike yoku kiijidi woo an ān yeene batta bāāge liikā me giti.

⁴⁴ Ikee dale yokic age tootin wuuggu muure, Minneni Mānbaan bi ātā kā wuun yaana batta ike payde daa kā ye.

Nāārrā yen űuugulo yaana a Lūggīnī ye

⁴⁵ "An a űaani ken a űuugulo yaana a lūggīnī an a nājo ye, yaana müūkkūnū men mooye yeene ān yeene jīfē muure ye, an meken īfīde waak āāmkā kā wuun yaana pājjidi ye ti?

⁴⁶ Nerrā űuugulo yaana wāādānā men mooye yeene űuugal naana ike duku ye.

⁴⁷ Ikee kiine a gitken men mooye űuugulo yaana bi müūkke wakkā yeeke muure.

⁴⁸ An naana űuugulo yaana a yaajgonde an payit jone ti ogo, 'Men mooye yeeni bi kuru,'

⁴⁹ an űcci kā giimmā űuuguloni meken an āmī an māti ke maaddo māāűji ye,

⁵⁰ i men mooye yen űuugulo yaana bi ātā kā nīīnnā yaana batta nāje ye, ke wuun yaana batta nāje ye.

⁵¹ An űuugulo yaana bi jooje kā jooűūu yaajgonde, an bi dōoce ke lāāűoni nāntā ba' űwok ke űeeynā me leken.

25

Gāārrā yen űulgu kā Caay

¹ "An Yātkitīn Pollon bi beelji bata űulgu yaaka kā caay kuűūu dikoni yeeken ye an atī purjidi ke or nāāűnā ye.

² Yaaka kā duuc ye a amgi an yaaka kā duuc ye a nājjoni.

³ Yaaka kā duuc a amgi yaakka dikoni yeeken koowi an batta a kujin űownā dikoni.

⁴ An yaaka kā duuc a nājjoni yaakka kuűūu kūjbūnni yek űownā ke dikoni yeeken.

⁵ An wāāna or nāāűnā kuurenee ye iken muure bāűűā an oodi.

⁶ An müūllā kule giti iken cūki yokin yāāw ogo, 'Yooűe or nāāűnā iya āātā! Kāāje woo an paake.'

⁷ "An űulgu juwin űaalok muure an dikoni yeeken tooti yokin.

⁸ An yaaka kā duuc a amgi yaakka jaajjin nājjoni ti ogo, 'Iűon űownā yeekic ti kā deewan dikoni yooko dāűűa tūwok.'

* **24:29** teynāni yek wakkā pollon jīfē jiik yaakki nüūti waak pollon jīfē teyken, bata āj, paan ke kirkā.

⁹ “An luugi njajjoni ogo, ‘U’u, yaakki ikün batta bi pääjijnin müürinaan, päjjidi ikee ate yääjoni ti an kije yek duuggic.’

¹⁰ “An wääna iken attene kä kijene kä ye, i or näännä däagin ti, an yaaka yoken agene kä tootin yaakka, kaacene kä äräk nantä ba’ ammani näänkä, an äntüke üülji me.

¹¹ An kä deeran anji tulgu meken äatin an jayok ogo, ‘Mügdo, Mügdo, kupkoon äntüke.’

¹² “An luugi or näännä ogo, ‘Ikee kiine a gitken, ikee kuje.’

¹³ An anji kiijjede woo kä yaana nünna ke wuun yen duukin yeeni kuje daa kä ye.

Gäärä yen Njuuguloni yaaka kä Däk ye

¹⁴ “An nua Yätkitin Pollon jine a pääygon kä oon yaana ati taankalan kä utar, an njuuguloni yeeke bärkene ti an müükene tiil yeeke wääna atee kä ye.

¹⁵ An yanjalan inne kücümgu tiil kä duuc an menen inne kücümgu tiil kä yew, an dake inne kücam tiil kä keelok an yanjalan daa inne kä lildin yeene. An wäätan ike attä.

¹⁶ “An yaana kuñnu kücümgu tiil kä duuc ye attä an njuugulene kä an njuucin ti meken kä duuc nua.

¹⁷ An yaana kuñnu kücümgu tiil kä yew ye, nanjin bata menen an njuucin ti meken kä yew nua.

¹⁸ An njuugulo yaana kuñnu kücam tiil kä keelok yaana küñnu kää, an tiil men mooye yeene jikke in.

¹⁹ “An wääna nünkä diirene ye, i men mooye yen njuuguloni yaakka duukin, an cääjijn in pañjä tiil ti ke iken.

²⁰ An njuugulo yaana a kujon kücümgu tiil kä duuc ye, äatin an äacin ti meken kä duuc nua, an jaajjin ogo, ‘Men mooye, ika innaa kücümgu tiil kä duuc, an yooru, ika äacänä ti meken kä duuc nua.’

²¹ “An kiini men mooye yeene ogo, ‘Neran kä yaac! İki njuugulo njerconde yaana a lüggini ye, iki aga lüggini kä tiinää gin deerconde, iki bi dooceni diirken git, äätä kaacci jon namme git yen men mooye yünü ti.’

²² “An ike yaana a kujon kücümgu tiil kä yew ye, cääna äatin an jaajjin ogo, ‘Men mooye ika innaa kücümgu tiil kä yew an ika äacänä ti meken kä yew nua.’

²³ “An kiini men mooye ogo, ‘Neran kä yaac! İki njuugulo njerconde yaana a lüggini ye, iki aga lüggini kä tiinää gin deerconde, iki bi dooceni diirken git, äätä kaacci jon namme git yen men mooye yünü ti.’

²⁴ “An yaana a kujon kücam tiil kä keelok ye äatin cääna an jaajjin ogo, ‘Men mooye yeeni, iki njajjeni njuugula yünü caran, iki itä nant’a batta agii kä püton kä ye. An iki dütü nant’a batta agii kä mäpon kä käwkä ye.

²⁵ An ika boonnu an ika attä an tiil yüükü jikkä in. Tiil yüükü ikki.’

²⁶ “An luugi men mooye ogo, ‘İki njuugulo yaaigonde yaana a wuungon ye! Naana yoku njajjä ika itä nant’a batta aga püton kä, an ika dütü nant’a batta aga mäpon kä käwkä ye,

²⁷ tiil yeeke batta äccädä kun tiil ji ina? Yoku ika käännä ginkalan witken ti kä deewan.’

²⁸ “An men mooye iinjin ogo, ‘Kücam tiil koowe njuugulo yaanna ti, an inne m’ana cäyge kücümgu tiil kä caay yaanna.

²⁹ An m’ana cäyge ye bi inä me diirken, an bi cäyge kä diräk, an m’ana batta cäyge ye, yaaka bilti ike ti kä deewan ye, bi koojjunu me woo ike ti.

³⁰ An njuugulo yaana a waanji yaanni yeepe woo müllä git nantä ba’ iwok ke neeynä me leken.

Nünna Joonnu

³¹ “An naana Minneni Mänbaan ätä kä maanjä yeene, ke malanji yeeke muure ye, ike bi cääji nook yeene yen maanjä wic.

³² An ton muure yoken bi düülünü ti nome ti, an ike me bi kebe git bata yaana kaaydo käälgä kibbedeeta woo jüülöni git ye.

³³ An ike käälgä bi dooce bun birra an jüülöni bi dooce kä bun aam.

³⁴ “An wäätan Yätkä m’aka cäyok bun birra ti ye bi kiine ogo, ‘Ääte, ikee yaaka age nüülkini kä Wäyo ye, kaace ti Yätkitin ti yaana tutkene kä me wääna iijjin ti nanjä nommañ ye ti.

³⁵ İka nägana kää an ika äämzana. An ika nägana yeen an ika määtkana piik. An ika aga boorgon an ika gimgana äärgic ti.

³⁶ An ika yori elan, an ika iinkana. An ika yore caran, an ika waañña. An ika cäyā gangar, an ika ookka.’

³⁷ “An bi luuku mä wotku ogo, ‘Piito, a tooku ken yoorini näki kää, an iki äämgin, an näki yeen, an iki määtkini piik?

³⁸ An a tooku ken yoorini agii boorgon, an gimgini äärgic ti, an yori elan, an iinkini kä?

³⁹ An a tooku ken agii kä raac an cäyā gangar an iki ookini kä?’

⁴⁰ “An bi luuku Yätkä ogo, ‘Ikee kiine a gitken bata yaana nangene mädgi licken ke käwgi licken ye, i nangana kä ika.’

⁴¹ “An ike bi jaajji m’aka bun aam ti ye ogo, ‘Ange yokic ika ti ikee mä tuumgin, kaace maan yaana ke cüle a tütkini boonin ke menkeeni yeeke ye ti.

⁴² İka nägana kää an ika batta aga kä äämgin. An ika nägana yeen an ika batta aga kä määtkini piik.

⁴³ İka aga boorgon an ika batta aga kä gimgini äärgic ti. An yori elan an ika batta aga kä iinkini. An ika aga raac an ika cäyā gangar an ika batta aga kä ookon.’

⁴⁴ “An iken cääna bi lüükci jaajji ogo, ‘Piito, a tooku ken yoorini näki kää ke yeen, an agii

boorgon an yorü elan an agii raac an cääyii gangar an iki batta agini kä yүүkkini ti?"

⁴⁵ "An ike bi lүүkci ogo, 'Ikee kiine a gütken, naana ikee yaakke kä yүүkkini ti mädgilicken ke käwgi licken kä deeran ye, i ikee yaakke kä yүүkkini ti ika.'

⁴⁶ "An mä yaackä bi atı kaacı jooñnu giti ke cüle, an mä wotku bi kaacı ti ünñu giti ke cüle."

26

Münjü Yeecüwa.

¹ An wääna Yeecüwa danjee kä jiik yaakka muure ye, i baaddoni yeeke kiinne ogo,

² "Näje Poñ Kaaldin Wic äätidi nünkä yew ti ñomuk, an Minneni Mänbaan bi müükkünü me mäbaan an teljänä me ti ñaalok kaakkon jok."

³ An duunju dänkä ke yätini yek Yühüünji yoken düli nantä ba' duunjon daan küülconde yen Joon yaana battä me ogo Kayaapa ye ti.

⁴ An läälin pugın ogo Yeecüwa mugi ko ätkiti an nägi dok.

⁵ An iken jaajin ogo, "Nana waan Poñ Kaaldin Wic ti, nunjo me lelit."

Yeecüwa Cüji Me Yok Betani

⁶ An wääna Yeecüwa cäyee kä Betani paa ba' Camaan yaana a näkon kä jaan ñomuk ina ye,

⁷ i iin yanjalan kääjin äräk ike ti ädit kulul pitina yaana kiygä me kä carrä ye, an pookke Yeecüwa wiñe ti i ike cääy dārjan ti ämi.

⁸ An wääna yoorene daa baaddoni ye, iken piindin an jayok ogo, "Yaakki ñiyene me ina!

⁹ Päjiidi yoku yääji me woo kä caran tiil yoku ini me aangı."

¹⁰ An jiik yaakka näji Yeecüwa an luukke ogo, "Ikee iin rüde yok ina? Ike nänjä näänkä nergen ika ti.

¹¹ Ikee bi cäyene kä aangı ke ikee kamat an ikee batta bi cäyene kä ika kamat.

¹² Ike pitina yaakki pookke yori ti nanje tutee kä jinjä yeeni.

¹³ Ikee kiine a gütken, nantä yaana päkene me Jiik Nerkä yen Joon nommañ wic muure ye, näänkä nanji iin yaanni ye, cääna daa bi jaaygä me an payte daa me."

Yahüüja Yeecüwa Ääkkene njac

¹⁴ An baaddoni yaaka caay witken kä yewwe ye yaana battä me ogo Yahüüja Garyüüti ye attä duunju dänkä ti,

¹⁵ an tääccin ogo, "İka bi ina ñaaka naana müükkene kä ye?" An ike ini tiilgä gälkä wangen caykä kä däk.

¹⁶ An kä waan yaanja ti ike määjin waan ääkkedeeda njac.

Amma Yen Poñ Kaaldin Wic

¹⁷ An äñ wiñe yen Poñ Biggi Cotku ti baaddoni äatin Yeecüwa ti an taaji ogo, "İki tākā tutkini nantä, yaana ämi kä amma Poñ Kaaldin Wic ye wa?"

¹⁸ An ike luukcin ogo, "Ate oon kalan ti baan ji an kiine ogo Nüto jääyidi ogo, 'Wuuj yeeni waje cokilin, ika atä ämä amma Poñ Kaaldin Wic baannü, ke baaddoni yeeki.' "

¹⁹ An baaddoni jiik yaaka kiinene daa Yeecüwa ye nanji, an tuttu amma yen Poñ Kaaldin Wic.

²⁰ An biigin ti anji, Yeecüwa cääjin ini amma ti ke baaddoni yeeke yaaka kä caay witken kä yew ika.

²¹ An wääna ämene kä ye, Yeecüwa jaajin ogo, "Ikee nüütke a gütken, mänkalan ikee ti ika bi ääka njac."

²² An baaddoni anjin ini kä yaac, an wäättana Yeecüwa tactä, kä kiük kiük ogo, "Piito, bi a ika?"

²³ An luukke ogo, "M'ana inko bi yirji gäljä ji ye, i a m'ana bi ika ääka njac ye.

²⁴ An Minneni Mänbaan bi tüw bata yaana jaaynene Meenka Jiik Joon ye, an m'ana bi Minneni Mänbaan ääke njac ye, bi yaajan ke ike! İiñca njeran njana yoku ike giidi me."

²⁵ An taaji Yahüüja, yaana ike bi ääkkänä njac ye ogo, "Nüto, an bi a ika?"

An luuki Yeecüwa ogo, "İki jaajini."

²⁶ An wääna iken ämmene kä ye, Yeecüwa kuññu binjan conju an nüülkene, an winne giti an ini baaddoni, an kiinne ogo, "Koowe ame a yori inni."

²⁷ An don koowne an mälcin ñaalok an iniñeeda kä an jaajin ogo, "Matce ikee muuri-jaan.

²⁸ A yimgä yeeki ikki, a yek jiik doocin yek Joon kicängenen yaaka puuktin ogo kulkin näänkä yaackä yek me ñirken ye.

²⁹ Ikee kiine, İka batta bi mätcä piik jaan yaana tulge belok bata lüütkon ye nuca, anja nünä kicconde yaana bi mätcä kä ke ikee Yätkiti Wäyo ti ye."

³⁰ An iken ooljin uullu an kaaccä woo ünjin päam yaana wiñe a jengä jeytünni ye ti.

Yeecüwa Bati Rictän Bütürüc

³¹ An iken kiini Yeecüwa ogo, "Ikee muuri-jaan bi buurce woo ika ti wüñin tiññan. A pergon Meenka Jiik Joon ji ogo, 'Kaaydo bi pacä an kabalga yek kaal jiñe bi gäactit giti.'

³² An naana İka juwunu ñaalok tüwnü ti ye, ikee bi yüte ti Jalil."

³³ An Bütürüc luukcin ike ti ogo, "Naana me muure İki daljini ini ye, İki batta bi daljini ini."

³⁴ An luugi Yeecüwa ogo, "İki kiinene a gütken wüñin tiññan i mor toon batta weekci İka bi reeca woo äänkü kä däk ogo İka kujjada."

³⁵ An kiini Bütürüc ogo, “Naana cääna ika tüwü ke iki ye, iki batta bi reeceni woo!” An baaddoni muure jaajjin jiik keelkä yaakka.

Yeecüwa Mäji Jecimaani ji

³⁶ An Yeecüwa attä ke iken nantä yaana battä me ogo Jecimaani ye, an baaddoni yeeke kiinne ogo, “Cäye winni, ika atä wica mäta.”

³⁷ An kuññu Bütürüc ke merkä Jabadi kä yewwe, Yaagüüp ke Yuhanna, an ike uccin kä nüüjdüj an jone yaañña.

³⁸ An kiinne ogo, “Joni nüüji kä yaac an a yaana ika tüwü ye. Wäade winni an yäwe ke ika.”

³⁹ An wükcin woo kä deeran an düñjin iñi an mälcin, an jaajjin ogo, “Wäyo naana päjjidi ye nana ika nanäda wäacä waañña yaana äatidi yaanni. An nana iki nääñä kä täktän yeeni, tääckä nänjä kä täktän yüünü iki.”

⁴⁰ An ike dukcin baaddoni yeeke ti, an wäädene a ootin. An Bütürüc kiinne ogo, “Ikee batta cääna liite yäwe ke Ika wuun kä keelok?”

⁴¹ Yäwe an mäte nunjo nana dimjede puuc-cin giti. Wäaktän täki an gaan ken baman.

⁴² An iken dalji iñi Yeecüwa kaaccä woo nja a an mättä ogo, “Wäyo naana waañña yaanni batta a anjini yok ye, i daa waaja an dalä täktän yüünü nänji doje.

⁴³ An wäana duukenee kä iken ti nja ye, i kañña a ootin wanjin a pegin iñi kä nüñkä.

⁴⁴ An daljene iñi nja a an attä an mättä äänke kä däk an jaay jiik keelkä.

⁴⁵ An ike äatin baaddoni yeeke ti an kiinne ogo, “Cumje ootene an yike. An yooore wuun däägin an Minneni Mänbaan müükkä me mä yaackä inken ti.

⁴⁶ Juwe an atin! Yooore, aagdo näc yeeni inni!”

Yeecüwa Mügi Me

⁴⁷ An wäana Yeecüwa iñjedee kä jaayee ye, Yahüüja yaana a baaddo ke meken yaaka kä caay witken kä yew ina äatin ke ton diirken kä gaadalli ke läcängä tuuji kä duunju dänkä ke yätini yek me.

⁴⁸ An iken a iñgin kä aagdo näc Yahüüja gin'a nüüti ye, ogo, “M'ana bi nübä ye, ken a ike, i müge.”

⁴⁹ An kä deeran anji ike äatin Yeecüwa ti an jaajjin ogo, “Ogook, Nüüto?” An njümme kä jone.

⁵⁰ An kiini Yeecüwa ogo, “Muukonđi nänjä gin'a umgini täkkä nanäda ye.” An iken äatin an Yeecüwa mügi.

⁵¹ An baaddo yen Yeecüwa yanjalan gaadal yeene wuudene woo, an kiingon yen duunjon daan küülconde tocce gitkin woo.

⁵² An kiini Yeecüwa ogo, “Gaadal yüünü duukci ätte ji. M'aka ñuugal kä gaadal ye bi tüwok kä gaadal.

⁵³ İki batta nänjä ogo ika lülco ñujoo Wäyo ti, an ike tucu malanji yeeke kä biran an ika tüca.

⁵⁴ An yaakki bääkkan daa bi nanji duuggen dääkit yaaka jaayi Meenka jiik Joon ye.”

⁵⁵ An Yeecüwa ton kiinne ogo, “İka agä maddok yaajgonde ina äate kä gaadalli ke läcängä ogo mügjada ko yaanna? Nüñkä muure İka cäaynä kaal yen anlanña yen Joon ji an İka batta mügda ina?”

⁵⁶ An yaakki muure nänjä duuggen dääkit yaaka peri batoni Meenka Jiik Joon ji ye.” An baaddoni muure ike dalji iñi an buurcin woo.

Yeecüwa İji Me Nantä Joonñu Kayaapa ti

⁵⁷ An m'aka müügün Yeecüwa ye ike iji Kayaapa ti yaana a duunjon daan küülconde ye ti, nant'a dülte kä nüütöni jiik doocin yek Joon ke yätini yoken ye.

⁵⁸ İ baattä Bütürüc kä utar anja nantä ba' duunjon daan küülconde an ike kaaccä ti an cääjini iñi ke tüconi, däämi düünün nääñkä.

⁵⁹ An duunju dänkä ke gütoni muure Yeecüwa määckätä dok m'aka jaajji kä yelkitin ike ti, nunjo näke daa kä dok ye.

⁶⁰ An me diirken äatin jayok kä yelkitin ike ti. An gütoni batta a kañin jiik'a päjjidi näke daa kä dok ye. An wäattan me kä yewwe äatin

⁶¹ an jaajjin ogo, “Oon yaanni jaay ogo, ‘İka liitä anlanña yen Joon düümü giti an njocu koru nüñkä kä däk.’”

⁶² An duunjon daan küülconde yuuttu ñaalok an jaajjin Yeecüwa ti ogo, “İki batta cäygini kä luukcin yaana jaajjidii kä cingä yaana üñjidi iki ti yaanna?”

⁶³ An Yeecüwa daa a tiñjini iñi. An kiini duunjon daan küülconde nja ogo, “Kä yäntän Joon yaana a üdon ye, iki dooceni liittän giti, nüütöon naana iki agä Macii Minneni yen Joon ye.

⁶⁴ An kiini Yeecüwa ogo, “İki jaajjini. An ikee kiine, kä waan yaanni ti ke ñomuk Minneni Mänbaan bi yooore cäay nantä teynä bun birra yen Joon ti, an bi ätä kä curungu yek Pollon.”

⁶⁵ An duunjon daan küülconde burñu yeene jeñne giti kä piinkä an jaajjin ogo, ‘Oon yaanni jaay ina anji düüci ogo iken iiro ke Joon! İkiñ täkin mä yutin ina nja? An tiñje kiirkä yeeke muure.

⁶⁶ An ikee payde ogo naka?”

An iken luukcin ogo, “İke päjjidi tüw.”

⁶⁷ An nüülgu ñomgin kä ñaangä an giibi kä inken an yakkalanji ike määbi tanjin, i agene kümgon wangin.

⁶⁸ An kiñtä ogo, “Macii, nüütöon naana iki agä bato ye, iki jebini kä ñaani?”

Bütürüc Yeecüwa Reece Woo

⁶⁹ An Bütürüc cääy woo üntük. An tuulle yaana ñuugal ye äatin an ike kiini ogo, “İki cääna ke Yeecüwa yen mä Jalil.”

⁷⁰ An Bütürüc riccin woo me ñomgen ti muure. An jaajjin ogo, “Batta njäjä iki jaaya ogo ñaaka.”

⁷¹ An wääna ike attee kä äntüke yen kaal ti kä cokal ye, yooti tuulle yaana ñuugal ye yanjalan ñuca, an m’aka yudok gunne ti ye kiinne ogo, “Oon yaanni ke Yeecüwa yen mä Naacira.”

⁷² An ñuca ike riccin woo kä liittäñ an jaajjin ogo, “Oon yaanna kuju.”

⁷³ An kä ñeerañ anji m’aka yudok wica ye äatin Bütürüc ti an kiine ogo, “İki bääkkan daa ke iken, jiik yüükü muure nüüti iki agä män Jalil.”

⁷⁴ An ike jujin kä tuummu ñeje an liitkede ogo, “Oon yaanna kuju.” An kä ñeerañ anji toon weekcin.

⁷⁵ An Bütürüc päjjin jiik’a jaayi Yeecüwa ye ogo, “I toon batta mor weekci iki ika bi reecca woo ääñkü kä ñäk.” An Bütürüc kaacca woo an weenja kä yaac.

27

Yeecüwa Icki Me Biilaatuc

¹ An wääna tinnawic anji ye, ñuonku ñankä ke yätini yek Yühüünñi nänja wan teyne ogo naäkki ko Yeecüwa.

² An diigi an iji müükkä mügdo Biilaatuc yen mä Ruumaan.

Yahüüja Ñeje Maaññe

³ An wääna Yahüüja yaana ike ääkki ñac ina ñiccee Yeecüwa jooce daa me ke tüwnü ti ye, ike jone lüüjin an tiilgä gälkä yaaka caykä kä ñäk yaakka ñuukkene ñuonku ñankä ke yätini.

⁴ An jaajjin ogo, “İka nänja nänjä yaackä kä ääkin ñac m’ana ñeje ladan ye.”

An iken jaajjin ogo, “İkoon piilgon ñaaka? Yaanna a iki ti.”

⁵ An Yahüüja tiilgä gälkä yibjene iñi kaal yen anlanña yen Joon ji, an kaacca woo an ñeje maaññe.

⁶ An ñuonku ñankä yakkalan tiil koowi an jaajjin ogo, “Batta päjidi ñoocin tuññi anlanña ji i a tiil yek yimgä yaanna.

⁷ An iken ñucin jiik an tiil kiññene yiil ajo ogo wääto ogo, nänja jingä boorgu.

⁸ An ken ina ke tiññan yiil yaanna batte daa me ogo, Yiil Yimgä yaanna.

⁹ Yaakki ñäakit barrä yen bato İrmia ogo, “İken kuññu tiilgä gälkä caykä kä ñäk, a äccin yaana ñoocete daa kä mä İcärayil ye.

¹⁰ An kiññene yiil ajo, bata yaana iingana kä Piño ye.”

Yeecüwa Yuuttu Biilaatuc Ñome ti

¹¹ An Yeecüwa yuuttu mügdo Biilaatuc yen mä Ruumaan ñome ti, an taaji mügdo ogo, “İki agä yätkä yen Yühüünñi?”

An luugi Yeecüwa ogo, “İki jaajjini.”

¹² An wääna kakkene daa wic ñuonku ñankä ke yätini yek Yühüünñi ye, i ike batta a lüükcini.

¹³ An taaji Biilaatuc ogo, “İki batta tinjä kakkinni witkin yaaka üñütü me iki ti yaakka?”

¹⁴ An batta agee kä luukon kä jiikkalan, an mügdo wiñe diiktin.

¹⁵ An yuungu muure ti Poñ Kaaldin Wic ti, mügdo yen mä Ruumaan äkkidi men kä keelok yaana cääy gangar ji an wakä ñon ye.

¹⁶ An waan yaanja ti iken cääyene mänkalan gangar ji njäjäñä battä me ogo Barabaac.

¹⁷ An wääna mäbaan yoken ñulene daa kä ye, i iken taaji Biilaatuc ogo, “A ñaani ken ñäkke äkke kä, Barabaac halla Yeecüwa yaanna battä me ogo Macii ye?”

¹⁸ An njäje iken Yeecüwa müükkene daa kä puutin.

¹⁹ An wääna Biilaatuc cäyee kä nook yen jooññu wic ti ye, tucki iñe jiik an kiinne ogo, “M’ana ñeje ladan yaanna ñaläbu. İka wääccä läaggi kä yaac wiirin tiññan kä ike.”

²⁰ An ñuonku ñankä ke yätini ñon iñi ogo ñuonko Barabaac ken äkke an Yeecüwa ken nägi ñok.

²¹ An Biilaatuc ñon taaññe ogo, “Yaaka kä yewwe yaakki ti wali yaana äkke kä ye?”

An ñon luukcin ogo, “Barabaac!”

²² An tääcki ti Biilaatuc ogo, “An Yeecüwa yaana battä me ogo Macii ye ken nanja ogo?”

An ñon muure luukcin ogo, “Ñäge ñok kä tellä kaakkon jok!”

²³ An tääcki ti Biilaatuc ogo, “İna, a yiñ yaana wali ye ken nanje?”

An iken üüttin kä yääw teñan ogo, “Ñäge ñok kä tellä kaakkon jok!”

Biilaatuc Yeecüwa iññe me ogo Telji me ti Kaakkon jok

²⁴ An wääna yorene daa Biilaatuc ike batta kändee kä waan, an a büültin ken tälit ye, i ike kuññu piik an inke lookke woo me ñomgen ti, an jaajjin ogo, “İka ñon ladan kä yimgä oon yaanna. Yaanna a nänjä yeekici!”

²⁵ An me muure luukcin ogo, “Ñalä yimgä yeeke a ikoon ti ke merkä yooko ti!”

²⁶ An Barabaac äkkeneeda. An iinjin ogo Yeecüwa ñooyji me, an müükkene kääygä mä Ruumaan ogo telji ti kaakkon jok.

Kääygä Yeecüwa Ñiye Yok

²⁷ An kääygä yek mügdo Biilaatuc Yeecüwa koowi, an iji wiñ yeenen ti, an kun yen kääygä ñüüli ti muure ike ti.

28 An burŋu yeene güüdi woo, an iinŋi burŋu beel bata yen yätkä.

29 An ɬurki tarbüc eemdin yen küügü an iinŋene daa wiŋe ti, an ɬucki lacan iŋte birrä ti an ɬünjŋi iŋi ñome ti an ñiyene yok an kiŋtā ogo, “Ogook? Yätkä yen Yühüŋŋi!”

30 An ŋüülki yokin ñaangä, an lacan koowi an jebene daa kä wiŋe ti.

31 An wääna ñiyene kä yok ye, i güüdi yokin woo an iinŋi buruŋgu yeeke an koowi iji woo ɬelcätä ti kaakkon jok.

ɬeljin ti Yeecüwa Kaakkon jok

32 An wääna kaaccene kä woo ye, i iken purjin ke oon yaŋkalan yen mä Gŋirāwaan, battä me ogo Camaan, an iiri kääyga ogo kaakkon Yeecüwa koowje äddee.

33 An iken ɬakkä ti nāntä yaana battä me ogo Kulukuuta ye, an anan ogo nāntä yen āwnā men wiŋe.

34 An ike iŋi määk a ñukin kä kalkale an wääna näkkeneeda kä ye, ike yaakkä kä maanŋä.

35 An wääna ike ɬeljene daa ti kaakkon jok ye, iken buruŋgu yeeke ŋüül giŋi an nanji kä jaan.

36 An iken cääjin iŋi an ike tūcä.

37 An wiŋe ti iken ɬuccin jiik pergin yek ciŋŋä yaana ŋiŋidi ike ti ye jayok ogo, “A Yeecüwa inni, Yätkä yen Yühüŋŋi.”

38 An ñagatŋi yakkalan kä yewwe ɬeli me ke ike, keelok kä buŋ birrä ti an yaŋkalan kä buŋ aam ti.

39 An m'aka kaajit ye yawok kiirä witken bergä kä ñääy,

40 an jayok ogo, “İki yaana jaayä ogo ānlaŋŋä yen Joon ɬüümjey giŋi, an ŋuca korjey nüŋkä ko ɬäk ye! Doŋu määkä! Kääjä iŋi kaakkon jok naana iki agä Minneni Joon a giŋken ye.”

41 An cääna ɬuunŋu dāŋkä ke nüütöni jiik ɬoocin yek Joon ke yätini ike ñiyge yok kiŋtā ogo,

42 “İke määkalan manŋe, an ɬoŋe batta liilde kä määkin! Naana ike a yätkä yen mä İcārayiil ye, dale käjä iŋi kaakkon jok tiŋñaanŋi, an ikoon bi luggon kä ike.

43 İke lüggidi kä Joon an dale Joon ike määkänä tiŋñaanŋi naana ike ɬäkkänä ye, kä yaana jaayee kä ogo ike agje Minneni Joon ye.”

44 An cääna ñagatŋi yaaka a ɬeljiŋi ti ke ike kaakkonni jugin ye, ike kirgä cääna kä jiik keelkä.

Tüwnü yen Yeecüwa

45 An wääna an yuuttee ɬeejüük ye i miŋllä ŋommañ äatte wic muure ke nāŋe wuuggu kä ɬäk.

46 An wääna wuun ɬäk ti ye, Yeecüwa yaajjin kä yääw mooye an jaajjin ogo, “İli,

İli, lama cabaktaani?” An anan ogo, “Joon yeeni, Joon yeeni, ika daldaabu ina?”

47 An wääna määkalan yuddene kä wica an tiinŋene kä anan ye, i iken jaajjin ogo, “İke bäärä bāto İliya.”

48 Yaŋkalan iken ti lüŋŋü an unŋal küümgene kä määk peŋkä an ɬoocce lacan ti an lājgeneeda ogo maadje.

49 An meken jaajjin ogo, “Dalä bu pare ɬika, yoorin naana İliya bi ätä ike määkänä ye.”

50 An Yeecüwa yaajjin ŋuca kä yääw mooye an wääktāŋ yeene ɬoocce.

51 An kä ɬeeran anŋi burŋu yaana a daanjiŋi ānlaŋŋä ti ye, jeŋŋä giŋi āanŋe kä yewwe bäätin iŋi kä ñaalonŋu ke iŋi, an ŋommañ bukcin an ɬaranŋi bääktin.

52 An kälkä witken kupkin, an me ɬiirken yek Joon yaaka a tüwin ye, juwin ñaalok.

53 An iken kääjin woo kälkä giŋi, i ɬanŋa Yeecüwa a jüwini, an iken attä baan mooye laŋŋä ji Oorcaliim an yoken nüütü woo me ɬiirken.

54 An wääna ɬuunŋon kääyga yen mä Ruumaan ke kääyga yaaka ke ike däämene Yeecüwa an yuŋtene bukcin ŋommañ ke waak'a nāŋŋä ɬuuggen ye, iken bojgin kä yaac an jaajjin ogo, “A giŋken ike a Minneni yen Joon!”

55 An wica määngä ɬiirken yakkalan däämmidi kä utar, a yaaka Yeecüwa bäädänä kä Jaliil an ŋuugulun ye.

56 An Māriyam yaana battä me ogo Majdaliina bilti ke iken ke Māriyam yaana a Yaagüüp ke Yuucip meen ina ke merkälen Jabadi meen.

Jiŋŋä yen Yeecüwa

57 An wääna biigin ti däägenee ye, oon yaŋkalan a ceeggon äatin ätä Raama battä me ogo Yuucip, an ike cääna a baaddo yen Yeecüwa.

58 An ike attä Biilaatuc ti, an ŋujjin ogo Yeecüwa gaane, an Biilaatuc iinjin ogo iŋjida ko me.

59 An gaane koowi Yuucip, an paarre yok kä burŋu kicconde yen jiŋŋä me.

60 An maatŋe käl yeene kicconde ji, yaana agee kä küünŋon päam ti bata tuumponje ye. An päam ɬüljene ti käl tük an attä.

61 An Māriyam yaana battä me ogo Majdaliina ke Māriyam yaŋkalan bilti wica cäyok ŋomgen agene ɬukin ti käl wic.

Tüŋŋä yen Käl Wiŋe

62 An nüŋnā yaana äatidi An Jiŋe Wääktāŋ ti ye, ɬuunŋu dāŋkä ke Piriiriinni attä yoken ɬüli Biilaatuc ñome ti.

63 An jaajjin ogo, “Mügdo, ikoon paydon wääna maldo ŋiŋin yaanja mor agee kä üdon kä ye, jaajjin ogo, ‘İka bi juwu ñaalok nüŋkä kä ɬäk tüwnü ti.’

⁶⁴ An iinjä dalä kääł wiñe tücä me ke nünñä ðäk ti. Nun̄kodo baaddoni yeeke äätidi an gaane kaltä, an me kiintä ogo, 'Juwono tüwnü ti.' An anan yelkitin yaana düünin ti ye, bi yaajan ká yaana iijjin ti ye."

⁶⁵ An iken luugi Biilaatuc ogo, "Kuje tiiiconi an ate näje tüññä bata yaana lilde ye.

⁶⁶ An iken attä an kääł wiñe näjgi tüññä, an üülji ká päam an märki gin'a njcte daa ká ye, an ðuccin tiiiconi.

28

Juwin Yeecüwa Tüwnü ti

¹ An tin̄ñä wic yen iijjin ti nünñä nātúkel ti, Märiyam yaana battä me ogo Majdalina ke Märiyam yan̄kalan attä ükcidi kääł wiñe.

² An ká deeran an̄ji nommañ bukin ká yaac ká yaana malak yen Pīto kääjenee iñi pollon ji ye, an äatin an päam ðüljene woo, an cáäjene ká wic.

³ An biilke beel bata wil̄din, an burun̄gu yeeke bowan̄ bata aak.

⁴ An tiiiconi bojgin ká yaac an yoken tücin ká liin ke beeljene bata mä tüw̄in.

⁵ An malak määngä kiinne ogo, "Nana ikee booje, näjja ikee määje Yeecüwa yaana ðelji me ti kaakkon jok ina.

⁶ Ike batta a winni ike juwin ñaalok tüwnü ti, bata yaana jaajenee ká ye. Äate nantä yaana nüneee ká ye yooore.

⁷ Ate ká biran̄, an baaddoni yeeke kiine ogo, 'Ike juwono ñaalok tüwnü ti, an bilto ti ato ñom̄gic ti Jalil̄. An ike bi yoorje wica.' Yaaka nüütkenee ká yaakki payde."

⁸ An määngä kääł wiñe dalji iñi ká biran̄ ká liin, i a küüm̄in ká jon ñamme mooye, an lüd̄gin baaddoni yeeke nüütikutü.

⁹ An ká deeran an̄ji, Yeecüwa purjene ká an kiinne ogo, "Ogook?" An iken wükcin ti ike ti an tabi kügin ká maan̄ñä.

¹⁰ An iken kiini Yeecüwa ogo, "Nana ikee booje. Ate an mädgo nüütke ogo ato Jalil̄, an ika bi yoorjada wica."

Jiik Pakin yek Tiiiconi

¹¹ An wääna määngä äätene ká päy ji ye, i tiiiconi yakkalan̄ attä baan̄ ji, an ðuun̄ku dāñkā yek Joon̄ päkki ká waak'a näññä ðuuggen ye muure.

¹² An wääna ðuun̄ku dāñkā purjene ke yatini ye, i iken lāalin pugin, an kääygā iñi tiil ká ðirāk.

¹³ An kiini ogo, "Jaaye ogo baaddoni yeeke ken äatono ko müllä i ikee agje ootin, an gaane kallii.

¹⁴ An naana mügdo yaakki tiññe ye, i ikoon bi yuuton ñaalok ká ikee nun̄ko ñana kaaccede ká tiñidin̄ giti."

¹⁵ An kääygā tiil koowi, an iken nāñjin bata yaana daa kiinene daa ká ðuun̄ku dāñkā yek Joon̄ ye. An jiik yaakki piirjin woo Yühüññi ti ke tiññan̄.

Ñuugula Yāwcon̄de

¹⁶ An baaddoni yaaka ká caay wiñen ká keelok ye attä Jalil̄, päam yaana nüütkenee daa Yeecüwa ogo atci ko ye ti.

¹⁷ An wääna ike yooorene daa ká ye, ike maan̄i an yakkalan̄ juuggen riijjin.

¹⁸ An Yeecüwa äatin iken ti, an jaajjin ogo, "Müḡdin̄ yen pollon̄ jiñe ke mügdin̄ yen nommañ wiñe, iñana ká Joon̄ muure.

¹⁹ An wäättan̄ ate an näje baaddoni ðon̄ ti muure, an iken büüle ká yāntāñ Wāy ke Minneni ke Wääktāñ Lan̄ñä yen Joon̄.

²⁰ An iken nüüde dale tin̄it wakkā muure yaaka iingene ká ye. An wina ika bi ke ikee kamat ke düünin̄ yen yuungu ti."